

SÜRÜCÜ ADAYLARINA

SÜRÜCÜ EĞİTİMİ

HAZIRLAYANLAR

**TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ
İSA ÖZTÜRK**

**ARAÇ TEKNİĞİ BİLGİSİ
Nazım Hikmet ÖZTÜRK**

**İLK YARDIM BİLGİSİ
DR. EDMON İPSALTİ**

TAKSİM SÜRÜCÜ KURSU YAYINLARI
İSTİKLAL CAD. SADRİ ALIŞIK SOK.
16/3 BEYOĞLU/İSTANBUL
Tel : (0.212) 293 40 34 / 35
GSM: (0.533) 450 08 51

(ARALIK 2016)

İÇİNDEKİLER

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE 1

<u>TRAFİKLE İLGİLİ KURULUŞLAR</u>	8
<u>TRAFİK PSİKOLOJİSİ</u>	11
<u>TANIMLAR</u>	21
<u>KONU TESTİ 1</u>	27

ÜNİTE 2

<u>KARAYOLUNUN KULLANILMASI KURALLARI</u>	31
<u>YOL ÇİZGİLERİ</u>	32
<u>TRAFİK İŞIKLI CİHAZLARI</u>	33
<u>TRAFİK İŞARETÇİSİNİN HAREKETLERİ</u>	34
<u>KARAYOLUNDA ARAÇ SÜRME YASAĞI</u>	35
<u>ARAÇ KULLANMA SÜRELERİ</u>	35
<u>KONU TESTİ 2</u>	36

ÜNİTE 3

<u>HIZ KURALLARI</u>	41
<u>TRAFİK İŞARET LEVHALARI</u>	43
<u>TAKİP MESAFESİ</u>	54
<u>KONU TESTİ 3</u>	55

ÜNİTE 4

<u>ÖNDEKİ ARACI GEÇME, GEÇİLME KURALLARI</u>	60
<u>DÖNÜŞLER</u>	61
<u>KONU TESTİ 4</u>	63

ÜNİTE 5

<u>KAVŞAKLARDA İLK GEÇİŞ HAKKI KURALLARI</u>	68
<u>GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ</u>	71
<u>GELEN TRAFİKLE KARŞILAŞMALAR</u>	72
<u>DURAKLAMA VE PARK ETME KURALLARI</u>	73
<u>KONU TESTİ 5</u>	76

ÜNİTE 6

<u>ARAÇLARIN İŞIKLANDIRILMASI</u>	82
<u>TEDBİRSİZ VE SAYGISIZ ARAÇ SÜRME</u>	83
<u>SES, MÜZİK, GÖRÜNTÜ VE HABERLEŞME CİHAZLARI</u>	83
<u>ARAÇLARIN ÖLÇÜ VE AĞIRLIKLARI</u>	84
<u>ARAÇLARIN YÜKLENMESİ</u>	84
<u>OTOYOL KURALLARI</u>	85
<u>KORUYUCU TERTİBAT</u>	85
<u>BİSİKLET, MOTORLU BİSİKLET VE MOTOSİKLET SÜR.</u>	85
<u>KONU TESTİ 6</u>	86

ÜNİTE 7

<u>ARAÇLARIN TESCİLLERİ</u>	90
<u>TEKNİK MUAYENELER</u>	90
<u>SÜRÜCÜ BELGELERİ</u>	90
<u>SRC BELGELERİ</u>	91
<u>MALİ SORUMLULUK SİGORTASI</u>	92
<u>TRAFİK KAZALARI</u>	92
<u>CEZA PUANI UYGULAMASI</u>	95
<u>PARA CEZALARININ ÖDENMESİ</u>	95
<u>TAŞITLARDA BULUNMASI GEREKEN ARAÇ GEREÇLER</u>	95
<u>ÇEVRE BİLGİSİ</u>	95
<u>KONU TESTİ 7</u>	96

ARAÇ TEKNİĞİ BİLGİSİ

ARACI TANIMA VE ARAÇ KULLANMAYA HAZIRLIK	
<u>ARAÇTA BULUNAN KISIMLAR VE SİSTEMLER</u>	103
<u>MOTORUN ÇALIŞMASINA YARDIMCI OLAN SİSTEMLER</u>	103
MOTOR VE ÇALIŞMA PRENSİBİ	
<u>MOTORLARIN SINIFLANDIRILMASI</u>	105
<u>MOTORLARIN ÇALIŞMA PRENSİPLERİ</u>	106
<u>AKÜMÜLATÖR (BATARYA)</u>	108
<u>KONU TESTİ -1</u>	109
ARAÇ KULLANMAYA HAZIRLIK	
<u>ARACIN DIŞ KONTROLÜNÜN YAPILMASI</u>	115
<u>KOLTUK VE AYNA AYARI</u>	115
<u>EMNİYET KEMERİNİN TAKILMASI VE BAŞ DESTEKLERİ</u>	116
<u>ARACIN ÇALIŞTIRILMASI</u>	118
<u>ARAÇ GÖSTERGELERİNİN KONTROLÜ</u>	119
<u>KONU TESTİ -2</u>	124
ARAÇLARDA PERİYODİK ARALIKLARLA YAPILMASI GEREKEN BAKIMLAR	
<u>GÜNLÜK, HAFTALIK, AYLIK, YILLIK BAKIMLAR</u>	130
<u>ARACIN KIŞA HAZIRLANMASI</u>	130
<u>ARACIN YAZA HAZIRLANMASI</u>	130
<u>AKARYAKIT KONTROLÜ</u>	131
<u>MOTOR YAĞI KONTROLÜ</u>	131
<u>RADYATÖR VE SİLECEK SUYU KONTROLÜ</u>	131
<u>LASTİK HAVA BASINÇLARININ VE DIŞ DERİNLİKLERİNİN KONTROLÜ</u>	132
<u>İŞİK VE İKAZ SİSTEMİ KONTROLÜ</u>	133

<u>AYDINLATMA SİSTEMİ ARIZALARI</u>	134
<u>KONU TESTİ 3</u>	135
SÜRÜCÜLER TARAFINDAN YAPILABİLECEK BASİT UYGULAMALAR	
<u>TEKERLEK DEĞİŞİMİ</u>	141
<u>KAR ZİNCİRİNİN TAKILMASI</u>	142
<u>AMPUL DEĞİŞİMİ</u>	143
ARACIN HEMEN DURDURULUP KONTAĞIN KAPATILMASI GEREKEN HALLER	
<u>YAĞ LAMBASININ YANMASI</u>	143
<u>ŞARJ LAMBASININ YANMASI</u>	144
<u>YANIK KABLO VEYA FARKLI KOKULAR ALINMASI</u>	144
ARAÇLARIN FAZLA YAKIT YAKMASININ SEBEPLERİ	
<u>SÜRÜCÜYE VE MOTORA BAĞLI SEBEPLER</u>	144
<u>ARAÇA BAĞLI SEBEPLER</u>	144
<u>EKONOMİK SÜRÜŞ İÇİN ALINABİLECEK ÖNLEMLER</u>	145
<u>KONU TESTİ-4</u>	146

İLK YARDIM BİLGİSİ

<u>İLK YARDIM</u>	153
<u>İLK YARDIMCININ ÖZELLİKLERİ</u>	154
<u>İNSAN VÜCUDU</u>	155
<u>TRAFİK KAZALARINDA YASAL SORUMLULUK</u>	156
<u>KONU TESTİ 1</u>	157
<u>KAZA YERİ ÖNLEMLERİ</u>	162
<u>YARALININ ARAÇTAN ÇIKARILMASI</u>	163
<u>YARALININ DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ</u>	163
<u>YENİDEN CANLANDIRMA BASAMAKLARI</u>	164
<u>ARAÇ İLK YARDIM ÇANTASI</u>	165
<u>STANDART İLK YARDIM UYGULAMALARI</u>	167
<u>YARALIYA UYGUN POZİSYON VERİLMESİ</u>	168
<u>KONU TESTİ 2</u>	169
<u>SOLUNUMUN SAĞLANMASI (1)</u>	174
<u>SOLUNUMUN SAĞLANMASI (2)</u>	176
<u>KONU TESTİ 3</u>	178
<u>DOLAŞIMIN SAĞLANMASI (Genel)</u>	183
<u>DOLAŞIMIN SAĞLANMASI (Kalp Masajı)</u>	184
<u>SUNİ SOLUNUM VE KALP MASAJININ BİRLİKTE UYGULANMASI</u>	185
<u>KANAMALAR (Genel)</u>	185
<u>KONU TESTİ 4</u>	187
<u>KANAMALARIN DURDURULMASI</u>	191

<u>ŞOK</u>	193
<u>KONU TESTİ 5</u>	194
<u>KOMA</u>	200
<u>BAYILMA</u>	200
<u>YARALANMALAR (Genel)</u>	201
<u>BAŞ YARALANMALARİ (Kafa İçi Yaralanmaları)</u>	202
<u>KONU TESTİ 6</u>	203
<u>GÖĞÜS YARALANMALARİ</u>	208
<u>KARIN YARALANMALARİ</u>	208
<u>OMURGA (Belkemiği) YARALANMALARİ</u>	209
<u>KONU TESTİ 7</u>	210
<u>KIRIKLAR-ÇIKIKLAR-BURKULMALAR (Genel)</u>	212
<u>KIRIKLAR</u>	214
<u>ÇIKIKLAR</u>	215
<u>BURKULMALAR</u>	216
<u>KONU TESTİ 8</u>	217
<u>ACİL YARDIM HABERLEŞMESİ</u>	223
<u>YARALI TAŞIMADA ÖNCELİK DERECELERİ</u>	224
<u>YARALI TAŞIMADA POZİSYONLAR (Toplu Bilgi)</u>	224
<u>YARALI TAŞIMA YÖNTEMLERİ</u>	226
<u>KONU TESTİ 9</u>	227

TRAFİK ADABI

<u>ADAP VE TRAFİK</u>	233
<u>TRAFİKTE TEMEL DEĞERLER</u>	233
<u>TRAFİK KÜLTÜRÜNDE BİRBİRİNİ UYARMA</u>	238
<u>TRAFİKTE EMPATİ VE İLETİŞİM</u>	238
<u>ÖFKE YÖNETİMİ</u>	239
<u>BEDEN DİLİ</u>	242
<u>KONUŞMA ÜSLUBU</u>	243
<u>TRAFİKTE HAK İHLALLERİ</u>	244
<u>DİĞER KİŞİLERİN SÜR. DAVR. ETKİLERİ</u>	247
<u>GENEL TEST -1-</u>	249
<u>GENEL TEST -2-</u>	255
<u>GENEL TEST -3-</u>	261
<u>GENEL TEST -4-</u>	267
<u>CEVAP ANAHTARLARI</u>	273

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

İSA ÖZTÜRK

TRAFİKLE İLGİLİ KURULUŞLAR

Karayolları Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri:

- a) Yapım ve bakımdan sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldirmek,
- b) Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek,
- c) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında, İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle, yönetmelikte belirlenen hız sınırlarının üstünde veya altında hız sınırları belirlemek ve işaretleme,
- d) Trafik kazalarının oluş nedenlerine göre verileri hazırlamak ve karayollarında, gerekli önleyici teknik tedbirleri almak veya aldirmek,
- e) Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında trafik güvenliğini ilgilendiren kavşak, durak yeri, aydınlatma, yol dışı park yerleri ve benzeri tesisleri yapmak, yaptırmak veya diğer kuruluşlarca hazırlanan projeleri tetkik ve uygun olanları tasdik etmek,
- f) Yetkili birimlerce veya trafik zabıtasınca tespit edilen trafik kaza analizi sonucu, altyapı ve yolun fiziki yapısı ile işaretlemeyle dayalı kaza sebepleri göz önünde bulundurularak önerilen gerekli önlemleri almak veya aldirmek,

Emniyet Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri:

- a) Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücüleri ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve karayolunu kullanan diğer kişilerin kurallara uyup uymadığını, trafik düzenlemelerinin ve çeşitli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadığını denetlemek,
- b) Duran ve akan trafiği düzenlemek ve yönetmek, el koyduğu trafik kazalarında trafik kaza tespit tutanağı düzenlemek,
- c) Trafik suçu işleyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli işlemleri yapmak ve takip etmek,
- d) Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sağlayacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek,
- e) Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek,
- f) Sürücülerin belgelerini vermek.
- g) Ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukukî değişiklikleri işlemek, işlettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek,

Trafik zabıtası ve genel zabitanın görev ve yetki sınırı;

A Trafik zabıtası: (Trafik Polisi):

Trafik zabıtası görevi sırasında karşılaştığı acil ve zorunlu hallerde genel zabıta görevi yapmakla da yetkilidir. Mülki idare amirlerince, emniyet ve asayiş bakımından zorunlu görülen haller dışında, trafik zabıtasına genel zabıta görevi verilemez, araç, gereç ve özel teçhizatı trafik hizmetleri dışında kullanılamaz.

B) Genel Zabıta: (Asayiş Polisi):

Trafik zabıtasının bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde polis; **polis ve trafik teşkilatının görev alanı dışında kalan yerlerde de** jandarma, yönetmelikte belirtilen esas ve usullere uygun olarak trafiği düzenlemeye ve trafik suçlarına el koymaya görevli ve yetkilidir.

Millî Eğitim Bakanlığı:

- Motorlu araç sürücülerinin yetiştirilmesi için sürücü kursları açmak, özel sürücü kursu açılmasına izin vermek, bunları her safhada denetlemek
- Sürücü adaylarının teorik ve uygulamalı sınavlarını yapmak ve başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak
- Okul öncesi, okul içi ve okul dışı trafik eğitimini düzenleyen trafik genel eğitim planı hazırlamak ve ilgili kuruluşlarla iş birliği yaparak uygulamak

Sağlık Bakanlığı:

- Karayollarında meydana gelen trafik kazaları ile ilgili ilk ve acil yardım hizmetlerini planlamak ve uygulamak
- Trafik kazalarında yaralananların en kısa zamanda sağlık hizmetlerinden istifadelerini temin etmek üzere, İçişleri Bakanlığının uygun görüşü de alınarak karayolları üzerinde ilk yardım istasyonları kurmak, bu istasyonlara gerekli personeli, araç ve gereci sağlamak
- Her ilde trafik kazaları için eğitilmiş sağlık personeli ile birlikte yeteri kadar ilk ve acil yardım ambulansı bulundurmak
- Trafik kazalarında yaralanıp sağlık kuruluşlarına sevk edilenlerden kazanın sebep ve tesiriyle otuz gün içinde ölenlerin kayıtlarını tutmak ve takip eden ayın sonuna kadar Emniyet Genel Müdürlüğüne bildirmek

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı:

Karayolu taşımasına ilişkin gerekli koordinasyonu sağlamak, tescile bağlı araçların muayenelerini yapmak veya yaptırmak, muayene istasyonlarını denetlemek, aykırı hareket edenler hakkında tutanak düzenleyerek idari para cezası vermek, bu maddede belirlenen idari

tedbirleri almak, trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere, araçların ağırlık ve boyut kontrollerini yapmak veya yaptırmak ve denetlemek, aykırı görülen hususlarla ilgili olarak sorumlular hakkında idari para cezasına dair tutanak düzenlemek

Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri:

- a)Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,
- b) Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,
- c) Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldirmek ve denetlemek,
- d) Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,
- e) Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vuku bulunduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,
- f) Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,

İl ve ilçe trafik komisyonları:

İl Trafik Komisyonu; illerde vali veya yardımcısının başkanlığında, belediye, emniyet, jandarma, milli eğitim, karayolları ve Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonuna bağlı ilgili odanın temsilcileri; Valilikçe uygun görülen trafikle ilgili üniversite, oda, vakıf ve kamuya yararlı dernek veya kuruluşların birer temsilcisinden oluşur.

İlçe Trafik Komisyonu; ilçelerde kaymakamın başkanlığında, aynı kuruluşların yöneticileri veya görevlendirecekleri temsilcilerinden oluşur.

Görev ve yetkiler:

- a) İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak,
- b) Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafikle ilgili sorunları çözümlenmek, bütün ülkeyi ilgilendiren Trafik Güvenliği Yüksek Kurulunun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek.
- c) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergahlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek.

TRAFİK PSİKOLOJİSİ

Trafik psikolojisinin amacı, kazaların insana bağlı nedenlerini araştırarak, riskleri inceleyerek ve öğrenme kuramlarını kullanarak kişileri daha iyi sürücü olmaları için eğitilmesini sağlamak, trafik toplumunu tehlikeli sürücülerden korumaktır.

Sürücülük nedir? : Sürücülük belli bir zeminde, bir araç yardımıyla (araba), bir varış noktasına hareket etmektir. Buradaki en temel aktivite aracın hız ve yönünü belirlediği bir yola girmek ve bu yolun yapısına uyarak, karşılaşılan engellere çarpmadan (diğer araçlar, yayalar vb.) ilerlemeyi başarmaktır.

Bu nedenlerle sürücülük, çevresel bilginin uygun zaman ve uzaklıkta sürücüye ulaşmasını ve daha sonraki trafik ortamını tahmin etmeyi sağlayan görme algısı ile olur. Kişi bir sonra yapacağı davranışı bu bilgilere göre ayarlar ve karar verir.

Algı: Dünyaya ilişkin bilgilerin alınmasını sağlayan sistemdir; beş duyu ile olur. Bunların en önemlisi görme algısıdır.

SÜRÜCÜ DAVRANIŞ MODELİ

A. YATKINLIKLAR

SÜRÜŞ UYGUNLUĞU: Sürücünün araç sürmek için fiziksel ve psikolojik yatkınlığı olarak tanımlanmaktadır. Bunlar bireyin kazada rol oynayan bazı becerilerden yoksun olmasıdır. Örn; **görsel algı** (görsel olarak dış dünyayı yani çevreyi algılama becerisi), **seçici dikkat**(çevredeki farklılıkları yakalayabilme becerisi), **tepki zamanı**(tepki vermedeki süre/ne kadar hızlı tepki verdiği).

SÜRÜCÜ NİTELİKLERİ: Araç kullanmak için sonradan edinilen fiziksel ve psikoloji niteliklerdir. Örn, araç kullanmayı öğrenme, deneyim, öğrenilen kazanılan algılar, beklentiler ve belleğin rolü vb.

SÜRÜCÜ KAPASİTESİ: Sürücünün o esnadaki araç kullanma becerisi, uygunluk ve kapasitesinden az olabilir. Örneğin; alkol, ilaç yorgunluk etkileri.

B. HAREKET BELİRLEYİCİ (Tutumlar, Bilgi Asimilasyonu, Motor Beceriler)

DAVRANIŞI BELİRLEYİCİ OLAN TUTUMLAR: Rahatsız edici uyaranlara verilecek tepkileri, kişinin alternatif tepkiler arasında sıralaması. Kişinin kendi değer sistemine göre hareket etmesi.

BİLGİ ASİMİLASYONU/BİLGİ ÖZÜMSEME: Nesnelere koşulların gözlenmesi ve değerlendirilmesi.

MOTOR BECERİLER: Vücut ve vücudun parçalarının zaman ve mekâna uyumlu bir biçimde hareket etmesi. Bedenin koordinasyonu.

C. DURUMSAL ETKENLER:

-RUTİN DURUMLAR: Hareketlerin karar ve seçim gerektirmeyecek şekilde otomatik olarak işlenmesi. Öğrenme sonucunda hareketlerin otomatikleşmesi. Acemiliğin atılması.

-KARMAŞIK DURUMLAR: Alternatif tepkiler arasında seçim yapılmasını gerektiren durumlar. Genellikle acil durumlar.

SAPKIN SÜRÜCÜ DAVRANIŞLARI

Yolda yapılması uygun olmayan sürücü davranışları “sapkın sürücü” davranışı olarak isimlendirilir.

Sapkın sürücü davranışı ikiye ayrılmıştır. Bunlar hatalar ve ihlallerdir. Hatalar bilginin yanlış işlenmesi sonucu ortaya çıkar. İhlaller ise motivasyon eksikliği sonucu ortaya çıkar.

İki tip hata vardır;

1. Dalgınlıklar ve Unutkanlıklar: Eylemin istemeden niyetten sapmasıdır.

Örneğin; sinyal vermek isterken, silecekleri çalıştırmak, trafik işaretlerini yanlış okuyup, yanlış yola girmek, kontağı çevirmeden gaza basıp arabayı hareket ettirmeye çalışmak, arabayı park ettiği yeri karıştırmak, hangi viteste olduğunu hatırlamayıp elle kontrole etmek, A yönüne gitmeyi planlarken B yönü sık kullandığı bir yol olduğu için kendini birden B yönüne giden bir yolda bulmak, uzun farları açık unutup başka bir sürücünün uyarmasıyla farkına varmak gibi...

2. Yanlışlıklar: İstlenen amaca ulaşmak için planlanan eylemin yolunun yanlış olması.

Örneğin; geçmeye çalıştığı aracın hızının yanlış tahmin edilmesi, bir kavşakta yanlış yere girme, park edeceği boşluğu yanlış tahmin edip park ederken bitişikteki aracı sıyırma, ana yoldan sola dönüp, yaklaşan aracı görmeden tali yola girme gibi.

Hatalar genellikle bireyin zihinsel süreçleriyle (dikkat, algı gibi süreçler) açıklanırken, ihlaller; davranışların alışkanlıkları, normlar, kurallar gibi süreçlerle düzenlendiği sosyal ortamda tanımlanabilmektedir.

İhlaller potansiyel olarak tehlikeli bir ortamda, güvenliği sağlamak için gerekli kurallardan ve gerekli uygulamalardan bilinçli olarak sapma, bilinçli olarak kuralı çiğneme olarak tanımlanmaktadır. Örneğin; kırmızı ışıkta geçme, bilerek hız sınırının üstüne çıkmak, öndeki sürücünün yavaş gitmesinden sabırsızlanarak sağından geçme gibi. Bu uygulamaların her zaman resmi olarak ifade edilmesi gerekmez. Örneğin; güvenli bir sürüş biçimi ya da kabul edilebilir davranış olarak kabul edilen gayri resmi bir yerel kurala (örneğin; iki şeritli kırsal bir yolda çok yavaş araba kullanmak gibi) uymayarak da ihlal yapılabilir.

Hatalar ve ihlaller arasındaki kavramsal sınırlar kesinlikle katı ve değişmez değildir. Her ikisi de aynı olay silsilesinde var olabilir. Kuralları ihlal etmeden hata yapmak mümkündür. Benzer olarak bir ihlalin mutlaka hata içermesi gerekmez.

TRAFİK ORTAMINDA GÜVENLİ DAVRANIşLAR

Bir kaza olduğunda, aynı kazanın bir daha tekrarlanmaması için nedenlerinin araştırılması ve ortadan kaldırılması zorunludur. Ancak; en önemli görev, insan hayatına ve maddi kayıtlara yol ačan kazaları üretebilecek riskleri; henüz bir kaza yaşamadan evvel kontrol ederek, kazaları önlemektir.

Kazaların önemli bir bölümü önlenebilir nitelik taşır. Sürücünün trafik ortamında, kazaları engellemek için tehlikeleri öngörerek ve doğru davranışları sergileyerek araç kullanması "**güvenli sürücünün**" en önemli özelliğidir.

Sürüş yeteneğini etkileyen faktörler:

A) Yaş: Yaş değiştiremeyeceğimiz özelliklerimizdir. Ancak bunları göz önüne alıp davranışlarımızı düzenleyebiliriz. Genç olduğumuz dönemlerde daha çok fiziksel yeteneğimiz ve daha az deneyimimiz vardır. Yaşlandıkça fiziksel yeteneklerimiz azalır. Ve sabrınız artar. Her yaş grubundaki kişiler bunları anlamalı ve göz önünde bulundurarak araç kullanmalıdır.

B) İtme: Çoğu sürücü araç kullanırken görüş yeteneklerinin en önemli duyu olduğunu düşünürler. Ancak bulgular itmenin de göremediklerimizi fark etmemiz açısından önemli olduğunu belirtmektedir.

C) Görüş: Araç sürüşü esnasında en yoğun görevi yapar, bu nedenle görüşümüzü engelleyen bir durum varsa, bunu kontağı açmadan düzeltemeyiz. (farlar, aynalar, camlar, güneşlikler gibi).

D) Hastalık ve ilaç kullanımı: Ne zaman hasta olacağımızı veya ilaç kullanmamız gerektiğini kontrol edemeyiz, ancak araç kullanırken hastalığımızı göz önünde tutarak sürüşümüzü ayarlayabiliriz.

E) Yorgunluk: Yorgunluk ve dalgınlık otobanlardaki sessiz katildir. Araç kullanmayacak kadar yorgun olduğunuz gösteren tipik durumlar aşağıdaki gibidir.

- Düşüncelerimiz karışır
- Dikkatimiz kolayca dağılır.
- Esnemeyi engellemeyiz.
- Gözlerimiz kapanır ve dalar gider.
- Geçtiğimiz son birkaç kilometreyi hatırlamayız.
- Şeritten saparız, yakın takip yaparız, trafik işaretlerini kaçıırız vb.

Uykulamaya başladığımızda mümkün olduğunca çabuk dinlenmek için durmalıyız.

F) Hız ihlali

G) Alkollü araç kullanma

RİSK DAVRANIŞI

Risk belirsizliğe işaret eden bir sözcüktür. Doğrudan olumlu ya da olumsuz bir göndermeyi içermemektir. Risk alma davranışının olumlu veya olumsuz sonuçları olabilir.

Risk alma davranışı; normal, uyumsuz, sapan, norm dışı, kuraldışı davranış ya da sapma olarak tanımlanıyor. Psikoloji literatüründe risk alma davranışını zihinsel süreçlere, sosyal öğrenmelere, kişisel eğilimlere veya tümüne dayandırarak açıklayan çeşitli kuramsal yaklaşımlar vardır. Zihinsel süreç yaklaşımları kişinin yarar/kar ve bedel/zarar hesabı yaparak davranış konusunda karar verdiğini söylemektedir.

“Karar alma” yaklaşımı:

1. Olası seçeneklerin belirlenmesi
2. Her seçenekte izlenecek yolların belirlenmesi
3. Sonuçların istenir liginin belirlenmesi
4. Eylem gerçekleştirildiğinde sonuçların gerçekleşme olasılığını değerlendirmesi
5. Mantıksal olarak savunulabilir kurallarla bu basamakları birleştirme

Kişi, davranışının olumlu sonuçlanma olasılığının yüksek olduğuna karar verdiğinde bu davranışı gerçekleştirmektedir.

Hız kurallarını çiğneme ve alkollü araç kullanımı trafik ortamı için riskli sürücü davranışı kapsamında tanımlanmaktadır.

HIZ İHLALI

Hız limitlerini aşmanın insanın davranışına nasıl yansıdığı ve hız kurallarına uymanın neden bu kadar önemli olduğunu pek çoğumuz atlamaktayız.

Hız artışı sürücünün sürüş sırasında çevredeki bilgileri toplama sürecinde, ayırt etme ve tanımlama için gerekli süreyi yok etmektedir. Burada esas önemli nokta ise hiç bir sürücünün (deneyimli-deneyimsiz, kadın, erkek, genç-yaşlı vs...) bu etkiden kaçınamamasıdır. Bir kaç kilometre/saatlik hız artışı yanlış algılama ve tahmine sebebiyet vermesi sonucu kazaya neden olabilecek bir tehlike olarak pusuda beklemektedir.

Şehir içi hız limiti olan 50 km/saatlik hızdaki bir çarpışmada dahi araçta oluşacak muhtemel darbe derinliği 0.75sn olacaktır. Bu sizce önemsiz bir hasar mıdır? Hele bu hızla çarptığınız bir bariyer değil de insan ise belki aracınızdaki hasar daha az olabilir. Ancak yaya üzerindeki hasar ile büyük ihtimalle onun yaşamına son vermiş olabilirsiniz.

Eğer hızınızı normal hız limitlerine yani 50 km/saat hıza çektiğinizi düşündüğünüzde; tüm ölümlerin %30'unun, tüm yaralanmaların ise %100'ünün yani tamamının gerçekleştiği hıza çıkmış olursunuz. Buradan çok çarpıcı bir sonuç çıkmaktadır. Buna göre toplam **ölümlerin %30'u ve toplam yaralanmaların ise hemen hemen tamamı şehir içi hız limitleri altında oluşmaktadır.** Saydığımız hızlarda bile çok büyük ölüm ve yaralanma risklerini üzerimize alıyoruz.

HIZ KÖRLÜĞÜ:

Hız ne kadar artarsa, sürücünün bakış alanı o oranda daha uzağa odaklanır. Bunun sonucunda sürücü yol kenarında neler olduğunu, tehlike yaratabilecek gelişmeler olup olmadığını denetleyemez.

“Hız körlüğü, artan hız sonucunda sürücünün görüş açısının düşerek, çevresini tam olarak algılayamaması anlamına geliyor”.

Yani yüksek hızda sürücü tüm olayları çok geç fark etmektedir. Saatte 35 kilometre hızla giden bir otomobil sürücüsünün görüş açısı 104 derece iken, hız 130'a çıktığında görüş açısı 30'a kadar düşüyor. Görüş açısı hız arttıkça kademeli olarak düşüyor. Bu da yolculuğu güvensiz kılıyor.”

Ayrıca, 80 kilometre hızla giden bir otomobilde bulunanların, 30 kilometre hızla gidene oranla ölüm riski 20 kat daha fazladır.

Hız körlüğü çevre yolu üzerindeki yerleşim yerlerinden geçerken 'yaya trafiği' açısından büyük tehlike oluşturuyor. Bu nedenle transit yolların şehir geçişlerinde 50 kilometre hızın üzerine çıkılmaması gerekiyor.

Alkollü Araç Kullanma

Meydana gelen trafik kazaları incelendiğinde sürücülerin bir anlık dikkatsizlikleri sonucu kazaların meydana geldiği görülmektedir. Bu nedenle de alkollü araç kullanmanın kaza nedenlerinin başında gelmektedir.

Güvenli alkol limiti yoktur en doğrusu, hiç alkol almadan araç kullanmaktır.

Bilimsel araştırmalar alkolün hiç bir seviyesinin sürücülük için güvenli olmadığını göstermektedir. Bütün ülkeler yasal alkol limitini belirlerken konuyu tıbbi, psikolojik ve sosyal yönüyle değerlendirerek bir karara varmakta, belli bir riski kabul ederek bu limitleri belirlemektedirler. Alkolün etkileri açısından yaş, cinsiyet, sürücülük deneyimi gibi bazı faktörlere bağlı olarak bireyler arasında farklılıklar görülmekteyse de, bunlar güvenli sürücülüğü garantileyecek kadar büyük farklar olmadığı gibi, tartışmalı sonuçlar olarak değerlendirilmektedirler. Bununla birlikte genel olarak araştırmalar 0,2 promil düzeyinden itibaren alkol düzeyi arttıkça sürücülük üzerinde olumsuz etkilerinin de arttığı yönünde birleşmektedir. **Ülkemizde yasal alkol limiti hususi otomobil sürücülerinde 0,5 promil, diğer araç sürücülerinde 0,2 promildir.**

ALKOLÜN VÜCUTTAN ATILMASI

Pek çok kişi alkol aldıktan sonra kahve içerek, egzersiz yaparak ya da biraz kestirerek alkolün vücuttan atılmasını hızlandırabileceğini düşünür. Oysa bunların alkolün yakılması üzerinde hiçbir etkisi yoktur. Bunun için karaciğerin çalışmasına ve zamana ihtiyaç vardır. Alkol alındıktan sonra muhakeme yeteneği, algılayış giderek bozulurken bunun sonucunda sürücülük becerileri azalmakta, buna karşılık yine bozulan muhakeme yeteneği ve azalan duygusal kontrol nedeniyle kendine güvende yersiz bir artış meydana gelmektedir. İşte bu çelişkili değişim sürücülük için daha da tehlikeli bir duruma yol açmaktadır. Bu nedenle alkol aldıktan sonra ne yapacağını düşünmek yerine içmeye başlamadan önce bazı kararlar almak daha yararlı olabilir. Bunlar eğer araç kullanılacaksa hiç içmemek, eğer içilecekse araç kullanacak bir kişi bulmak olabilir. Özellikle eğlenmek için çıkılan akşamlarda özel araç kullanmak yerine taksi ya da toplu taşıma araçlarını tercih etmek uygun olacaktır. Hiç şüphe yok ki alkolün etkileri konusunda doğru bilgilenen ve bu tür kararları alkol almadan önce vermeye çalışan sürücüler bu konuda en doğru davranışı da yine kendileri seçebilirler.

SÜRÜŞ YETENEĞİNİ ETKİLEYEN ZİHİNSEL SÜREÇLER

A) Öfke: Öfke, çoğunlukla istediğimiz herhangi bir şeyin gerçekleştirmesine bağlı olarak yaşanan hayal kırıklıkları, engelleme, bireysel değerimize yönelik herhangi bir saldırı gibi durumlarda ortaya çıkan bir duygudur. Bu duygunun kontrol edilmesinde en önemli kriter oto-kontroldür. Kendi duygularımızın farkında olmalıyız, öfkemizin kaynağını belirlemeye çalışmalıyız ve bu kaynak nedeni ortadan kaldırmak için, adeta bir problem çözer gibi sakin ve sistematik bir yol izlemeliyiz. Öfkenin; tepkisel olarak sergilenmesi kimseye fayda sağlamaz. Biz farklı ortamda problem çözmeye çalışan kişi olmalıyız.

B) Stres: Sürüş güvenliğimize ve çevremizdekilere tehlike yaratan bir başka süreç de streştir. Modern hayatta çeşitli zorluklar stres yaratır ancak zeki sürücüler bir çarpışmanın veya trafik kuralını ihlalin sadece streslerini daha da fazla arttıracaklarını farkındadırlar.

GÜVENLİ SÜRÜCÜLÜK ve ÖFKE KONTROLÜ

A) Öfkeli Sürücülük;

Nezaket Eksiliği

- Sol şeritten yavaş sürme
- Yaya geçitlerinde yol vermeme
- Diğer araçlara yol vermeme
- Dar yoldan gelen araçlarla inatlaşma

Kuralları İhlal Etmek

- Aşırı hız
- Sık şerit değiştirme
- Hatalı çıkış
- Sinyal vermede şerit değiştirme
- Durak harici durma

Öfkeli Araç kullanma

- Diğer bir sürücünün yaptığı davranış karşısında duyulan kızgınlığın ifade edilmesi
- Kızgın biçimde kornaya basma
- Flaşörleri kullanma
- El ve yüz hareketleri
- Bağırma
- Düşmanca bakışlar
- Yakın takip
- Yol kesme
- Yarışma

B) Destekleyici Sürücülük;

- Sorumlu Sürücülüktür
- Usta Sürücülüktür
- Güvenli Sürücülüktür.

Herkes bazen öfkeli sürücü olabilir. Öfkeli sürücü olmanın tehlikeleri;

- Kazaya neden olabilir.
- Stres yaratır.
- Fiziksel zarara neden olur (araca ve kendine)
- Maddi yük getirir
- İşten atılma ve kanuni sorumlulukla karşı karşıya kalma olarak özetlenebilir.

GÜVENLİ SÜRÜŞ DAVRANIŞLARI

A) Kontrol ve Sorumlulukla ilgili bazı önemli noktalar:

Araç içerisinde davranışlarınızı kontrol eden tek kişi sizsiniz. Kendi yargılarınızı vermek durumundasınız ve aracınızı diğer sürücülerin rasgele davranışlarının kontrollerini bırakmamalısınız.

Araç sürerken kontrol edemeyeceğiniz durumların olduğunu unutmayın (ışık, hava, yol, trafik ve diğer sürücüler). Siz sadece kendi hareketleriniz ve bu durumlarla nasıl başa çıkabileceğiniz kontrol edebilirsiniz.

Her verdiğiniz kararın bir sonucu vardır. Güvenli bir sürüş için bunları düşünerek hareket etmelisiniz.

Kötü sürüş trafikte aksamalara ve kazalara neden olmaktadır. Bu kazalar ölümlerle sonuçlanabilir.

B) Güvenli Sürücü Alışkanlıkları:

- Arabayı sürmeye başlamadan önce rotanızı kilometre kilometre düşünün ve planlayın.
- Yol şartlarını inceleyin.
- Diğer sürücüler ne yaparsa yapsın kendi kontrolünüzü kaybetmeyin.
- Takip mesafesi kurallarını kullanın.
- Herhangi bir kaza durumuyla ilgili olarak plan yapın. Tehlikeli durumları tanımaya çalışın, doğru davranışı doğru zamanda göstermeye çalışın.
- Her zaman emniyet kemeri takın.
- Kazaların en sık olduğu noktalar; yerleşim yeri giriş ve çıkışları, eş düzey kavşaklar, anayol tali yol birleşimleri, rampalar, akaryakıt istasyonları giriş ve çıkışları, virajlardır. Buraların birer tehlike faktörü olduğunu bilerek bu tehlikeleri öngörerek aracınızı kullanın.

SÜRÜCÜLÜKTE PROFESYONELLİĞİ SAĞLAYAN İLKELER VE ÖZELLİKLER

- Sağlığına önem veren
- İş emniyetine ve çevre temizliğine önem veren
- Trafik kurallarına uyan
- Yayalara saygılı
- Trafik levhalarını önemseyen
- Eğitimli
- Asabi olmayan
- İşine bağlı
- Argo kelimeler kullanmayan

- Yola çıktığında evini ve çocuklarını unutmayan
- İnsanları seven
- Dürüst
- Kılık kıyafeti düzgün
- Hız kurallarına dikkat eden
- Saygılı
- Şirket kurallarına uyan
- Araç bakımına riayet eden
- Alkollü araç kullanmayan
- Emniyet kemeri kullanan
- Başkalarının hakkını istismar etmeyen
- İşini, ne kadar tehlikeli olduğunun bilincinde olarak yapan
- Düzenli sağlık taramasından geçen
- Trafik rahat ve emniyetli davranan
- Maddi sorunları halletmeye çalışan
- Ailesine düşkün
- Uykulu ve yorgun araç kullanmayan
- Reflekslerine önem veren
- Dinlenme zamanlarını yararlı şekilde kullanan
- Hız sınırları ve trafik levhalarının önemini bilen
- Anlayışlı olan kişiler profesyonelliğin kurallarına uymaktadırlar.

PROFESYONELLİĞİN DOĞURDUĞU SONUÇLAR VE KAZANÇLAR

- Ülke imajı
- Şirket imajı
- Çevre sağlığı
- Kazasız trafik ortamı
- Can ve mal güvenliği
- Verimlilik
- Hedefleri gerçekleştirme imkânı
- Kalite
- Müşteri memnuniyeti
- İşveren memnuniyeti
- Kendinin ve ailenin memnuniyeti
- Ülke ekonomisine katkı

TANIMLAR

604

605

Trafik: Yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki hal ve hareketleridir.

606

607

608

609

610

Karayolu: Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, köprüler ve alanlardır.

611

612

613

Taşıt Yolu (Kaplama): Karayolunun yalnızca araç trafiğince kullanılan kısmına taşıt yolu denir

614

615

616

Yaya yolu: Karayolunun taşıt yolu kenarı ile özel mülkler arasında kalan ve yalnızca yayalar tarafından kullanılan kısmına yaya yolu denir

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

Banket: Yaya yolu bulunmayan karayollarında; taşıt yolu kenarı ile şev veya hendek arasında kalan, yayaların ve hayvanların kullanacağı, zorunlu hallerde de araçların kullanabileceği karayolunun kısmına banket denir

Geçiş Üstünlüğü: Görev sırasında, belirli araç sürücülerinin, can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamak şartı ile trafik kısıtlama veya yasaklarına bağlı olmamalarıdır.

Geçiş hakkı: Yaya ve araç kullananların, diğer yaya ve araç kullananlara göre yolu kullanmak sırasındaki öncelik hakkına ilk geçiş hakkı denir.

Durma: Her türlü trafik zorunluluğu sebebi ile aracın durdurulmasına durma denir. (kırmızı ışıkta beklemek, polis emrinde durmak, arıza veya kaza halinde durmak gibi)

Duraklama: Trafik zorunlulukları dışında; araçların yolcu indirmek veya bindirmek, eşya yüklemek veya boşaltmak veya kısa süre beklemek amacı ile durdurulmasına duraklama denir

Park etme: Durma ve duraklama halleri dışında araçların, uzun süre bekletilmek üzere bırakılmasına park etme denir

Trafik kazası: Karayolunda hareket halinde olan bir veya birden fazla aracın karıştığı; ölüm, yaralanma veya maddi hasarla sonuçlanan olaylara trafik kazası denir

Bir kazanın trafik kazası sayılması için;

-Kazanın karayolunda olması
-Aracın hareket halinde olması zorunludur

-Park halinde olan bir aracın infilak etmesi trafik kazası değildir
-Park halindeki bir araca, diğer bir aracın çarpması trafik kazasıdır.
-Bir aracın uçurumdan yuvarlanması trafik kazasıdır.
-Tarlada çift süren traktörün devrilmesi trafik kazası değildir.

Tek Yönlü Karayolu: Taşıt yolunun yalnızca bir yöndeki araç trafiğince kullanıldığı karayoluna tek yönlü karayolu denir

İki Yönlü Karayolu: Taşıt yolunun her iki yöndeki taşıt trafiğince kullanıldığı karayoluna iki yönlü karayolu denir

Bölünmüş Karayolu: Bir yöndeki trafiğe ait taşıt yolunun bir ayırıcı ile belirli şekilde diğer taşıt yolundan ayrılması ile meydana gelen karayoludur.

Erişme Kontrollü Karayolu (Otoyol): Özellikle transit trafiğe tahsis edilen, belirli yer ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı, yaya, hayvan ve motorsuz araçların giremediği, ancak, izin verilen motorlu araçların yararlandığı ve trafiğin özel kontrole tabi tutulduğu karayoludur

Bağlantı Yolu: Bir kavşak yakınında, karayollarının taşıt yollarını birbirine bağlayan, kavşağın dışında kalan ve trafiğin tek yönlü kullanıldığı kısma bağlantı yolu denir

Geçiş Yolu: Araçların; herhangi bir özel mülke girip çıkmaları için kullandıkları yolun karayolun üzerinde bulunan kısmına geçiş yolu denir

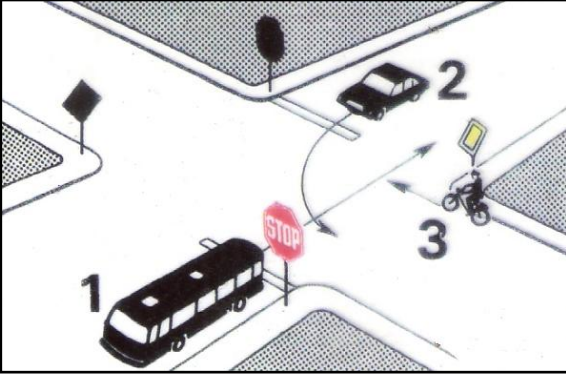

Bisiklet Yolu: Karayolunun yalnızca bisikletliler tarafından kullanılan kısmına bisiklet yolu denir

Demiryolu geçidi (Hemzemin geçit) Karayolu ile demiryolunun aynı seviyede kesiştiği bariyerli veya bariyersiz geçitlerdir,

Anayol: Ana trafiğe açık olan ve bunu kesen karayolundaki araçların bu yola girerken veya bu yoldan geçerken, ilk geçiş hakkını vermesi gerektiği işaretlerle belirlenmiş karayoluna anayol denir

Tali Yol: Genel olarak üzerindeki trafik yoğunluğu bakımından, bağlandığı yoldan daha az önemde olan yola tali yol denir

İnsan Taşıyan Araçlar:

- **Otomobil;** sürücünün oturma yeri ile birlikte 9' e kadar oturma yeri olan
- **Otobüs;** sürücünün oturma yeri ile birlikte 10 ve üzeri oturma yeri olan

Yük taşıyan araçlar:

- Taşıma kapasitesi olarak 3500 kg. a kadar yük taşıyabilen araçlara **kamyonet**
- Taşıma kapasitesi olarak 3500 kg. dan fazla yük taşıyabilen araçlara **kamyon**

Çekici: Römork veya yarı römorkları çekmeye yarayan araçlara çekici denir

Yarı Römork: Bir kısmı çekicinin üzerine oturtularak çekilen römorklara yarı römork denir.

Römork: Çekiciye bağlanarak çekilen römorklara römork denir.

Taşıt Katarı: Birbirine bağlanmış en çok iki römorktan oluşan taşıttır

Arazi Taşıtı: Karayolunda insan veya yük taşımak için imal edilmiş olan ve bütün tekerlekleri motordan güç alabilen araçlara arazi taşıtı denir (4x4)

Motorlu Bisiklet: Silindir hacmi 50 cc. yi geçmeyen, imal hızı saatte 45 km. yi geçmeyen motorlu araçlara motorlu bisiklet denir.

Motosiklet: 2 veya 3 tekerlekli, sepetli veya sepetsiz motorlu araçlara motosiklet denir.

Taşıma Sınırı: Araçların güvenle seyredebileceği azami yük ağırlığı veya yolcu sayısına taşıma sınırı denir

Gabari: Aracın ebat ölçülerine (uzunluk-genişlik-yükseklik) gabari denir.

Dingil Ağırlığı: Aynı dingile bağlı tekerleklerden karayoluna aktarılan ağırlığa dingil ağırlığı denir

Şoför: Karayolunda, ticari olarak tescil edilmiş bir motorlu taşıtı süren kişidir.

Trafikten men: Trafik zabıtasınca, bu Kanunda belirtilen hallerde araçla ilgili belgelerin alınması ve aracın belirli bir yere çekilerek trafikten alıkonulmasıdır.

Motorlu taşıt sürücüsü sertifikası: Teorik ve uygulamalı sınavlarda başarı gösteren sürücü adaylarına verilen belgedir.

Sürücü belgesi: Kanunda belirtilen motorlu araçların sürülmesine yetki veren belgedir.

Uluslararası sürücü belgesi: İki veya çok taraflı anlaşmalar uyarınca sınıflarına göre araç kullananlara belli süre ile verilen belgedir.

Tehlikeli Eğim: Araçların emniyetle seyrine devam için, vites küçültmeyi gerektiren uzunluk veya açıdaki yol eğimidir.

KONU TESTİ -1-

1 Belediye sınırları içinde, karayolunu etkileyecek yapım çalışmaları için aşağıdakilerin hangisinden izin alınması gerekir?

- A) İl Trafik Komisyonundan
- B) Belediye Başkanlığından
- C) Defterdarlıktan
- D) Millî Eğitim Müdürlüğünden

2 Trafikte geçiş hakkı ne demektir?

- A) Bazı özel yollardan yararlanma hakkıdır.
- B) Otoyollardan yararlanma hakkıdır.
- C) Görev sırasında bazı araçların trafik kısıtlamalarına ve yasaklamalarına tâbi olmamalarıdır.
- D) Yayaların ve sürücülerin diğer yaya ve sürücülere göre, yolu kullanmadaki önceliğidir.

3 Kamyonetin izin verilebilen yüklü ağırlığı en çok kaç tondur?

- A) 3,5
- B) 4
- C) 4,5
- D) 5

4 Aşağıdakilerden hangisi İl Trafik Komisyonunun görevlerinden değildir?

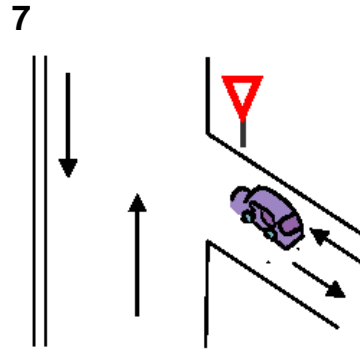
- A) Trafik zabıtası yetiştirmek
- B) Gerektiğinde yasaya uygun olarak hız sınırlarını belirlemek
- C) İldeki trafikle ilgili sorunları çözümlenmek
- D) Trafik işaretlerinin konulacağı yerleri belirlemek

5 Trafik zorunlulukları nedeniyle aracın durdurulmasına ne ad verilir?

- A) Duraklama
- B) Park etme
- C) Bekleme
- D) Durma

6 Araçların durma ve duraklaması gereken hâller dışında bırakılması için ayrılan açık veya kapalı alana ne denir?

- A) Park yeri
- B) Kavşak
- C) Durak
- D) Sığınma cebi

Şekildeki aracın bulunduğu yol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anayol
- B) Bağlantı yolu
- C) Tali yol
- D) Geçiş yolu

8 Aşağıdakilerden hangisi karayolunun unsurlarından biri değildir?

- A) Araç
- B) Köprü
- C) Banket
- D) Kavşak

9 Aşağıdakilerden hangisi trafik kazalarının nedenlerinden biri değildir?

- A) Yol yapım kusurları
- B) Yolun eğimli olması
- C) Trafik işaretlerine zarar verilmesi
- D) Gerektiği halde trafik işaretlerinin konulmaması

10 Çocuk trafik eğitim parklarının yapılma, açılma, eğitim, denetim ve çalışma esasları aşağıdakilerin hangisi tarafından belirlenir?

- A) Adalet Bakanlığı
- B) Millî Eğitim Bakanlığı
- C) Sağlık Bakanlığı
- D) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

11 Aşağıdakilerden hangisi bağlantı yollarının özelliklerinden biri değildir?

- A) Kavşak yakınında olması
- B) Bir yönlü trafiğe ayrılmış olması
- C) Taşıt yollarını birbirine bağlaması
- D) Aracın bir mülke giriş ve çıkışı için yapılmış olması

12 Karayolları Trafik Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi Millî Eğitim Bakanlığının görevi değildir?

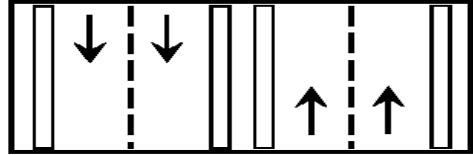
- A) Sürücü kurslarını denetlemek
- B) Özel sürücü kursu açılmasına izin vermek
- C) Sürücü kurslarında eğitilenlerin sınavını yapmak
- D) Duran ve akan trafiği düzenlemek

13 Araçların bir mülke girip çıkması için yapılmış olan yolun, karayolu sınır çizgisi içinde kalan kısmına ne denir?

- A) Bağlantı yolu
- B) Geçiş yolu
- C) Tali yol
- D) Taşıt yolu

14 Trafik için kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, köprüler ve alanlara ne denir?

- A) Geçiş yolu
- B) Karayolu
- C) Bağlantı yolu
- D) Şerit

15 Şekildeki karayoluna ne ad verilir?

- A) Bölünmüş karayolu
- B) Tek yönlü karayolu
- C) İki yönlü karayolu
- D) Anayol

16 Araçlarda aynı dingile bağlı tekerleklerden karayolu yapısına aktarılan ağırlığa ne denir?

- A) Kapasite
- B) Taşıma sınırı
- C) İstiap haddi
- D) Dingil ağırlığı

17

Taşıt yolu karşı yöndeki taşıt trafiğine kapalı ise bu karayoluna ne ad verilir?

- A) Tek yönlü karayolu
- B) İki yönlü karayolu
- C) Bölünmüş karayolu
- D) Erişme kontrollü karayolu

18

Karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, aşağıdakilerden hangisinin sorumluluk ve yetki alanına girer?

- A) Emniyet Genel Müdürlüğünün
- B) Trafik Hizmetleri Başkanlığının
- C) İl Trafik Komisyonunun
- D) Karayolları Genel Müdürlüğünün

19

Bir aracın yolcu indirmek amacıyla kısa süreli durdurulmasına ne ad verilir?

- A) Duraklama
- B) Durma
- C) Park etme
- D) Bekleme

20

Aşağıdaki yollardan hangisine yaya, hayvan ve motorsuz araçların girmesi yasaktır?

- A) Anayola
- B) Bölünmüş karayoluna
- C) Tali yola
- D) Otoyola

21

Otomobil için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsan taşımak amacıyla üretilmiştir.
- B) Motorlu araçların genel adıdır.
- C) Ticarî amaçla kullanılması yasaktır.
- D) Otobüs dışındaki yolcu taşıtlarıdır.

22

Taşıt yolunun trafik işaretleri ile belirlenerek yayaların karşıya geçmesi için ayrılmış bölümüne ne denir?

- A) Yaya yolu
- B) Yaya geçidi
- C) Plâtfom
- D) Geçiş yolu

23

Karayolunun genel olarak taşıt trafiğince kullanılan kısmına ne denir?

- A) Banket
- B) Şerit
- C) Şev
- D) Kaplama

24

Kamyonet için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yük taşımacılığında kullanılır.
- B) İzin verilebilen azamî yüklü ağırlığı 3500 kilogramdır.
- C) Yalnızca şehir içinde kullanılır.
- D) Motorlu araçtır.

25

Karayolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan araçlara ne denir?

- A) İş makinesi
B) Trolleybüs
C) Çekici
D) Taşıt

26

Karayolunun hangi kısmı, yalnızca zorunlu hâllerde taşıtlarca kullanılabilir?

- A) Banket
B) Yaya yolu
C) Geçiş yolu
D) Bağlantı yolu

27

Hangi kişilik özelliğinin sürücülerde olması trafik ortamında riskli davranışı azaltır?

- A) Hırçın
B) Öfkeli
C) Stresli
D) Saygılı

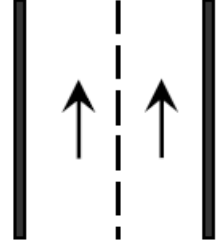
28

Trafik, aşağıdakilerden hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) Araçların hâl ve hareketleridir.
B) Yayaların ve hayvanların yol üzerindeki hareketleridir.
C) Araçların, yayaların ve hayvanların karayolu üzerindeki hâl ve hareketleridir.
D) Araçların ve yayaların yol üzerindeki hâl ve hareketleridir.

29

Şekildeki kara yoluna ne ad verilir?

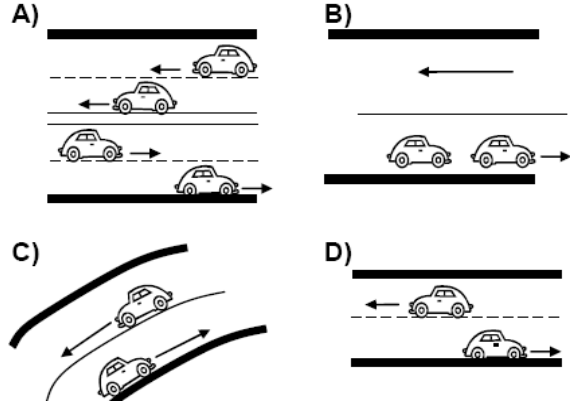

- A) Tek yönlü kara yolu
B) İki yönlü kara yolu
C) Bölünmüş kara yolu
D) Erişme kontrollü kara yolu

30

Bir yöndeki trafiğe ait taşıt yolunun bir ayırıcı ile belirli şekilde diğer taşıt yolundan ayrılmasıyla meydana gelen kara yoluna bölünmüş kara yolu denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde taşıtlar bölünmüş kara yolunda bulunmaktadır?

1	B	2	D	3	A
4	A	5	D	6	A
7	C	8	A	9	B
10	B	11	D	12	D
13	B	14	B	15	A
16	D	17	A	18	D
19	A	20	D	21	A
22	B	23	D	24	C
25	D	26	A	27	D
28	C	29	A	30	A

KARAYOLUNUN KULLANILMASI KURALLARI

İki yönlü iki şeritli yollarda sağdan gidilir

Çok şeritli yollarda:

Aracın cinsine ve hızına uygun olan şeritten gidilir.

- Ağır taşıtlar; en sağ şeritten
- Seri araçlar; en sağ şerit dışındaki diğer şeritten gitmelidir

Seri araçlar

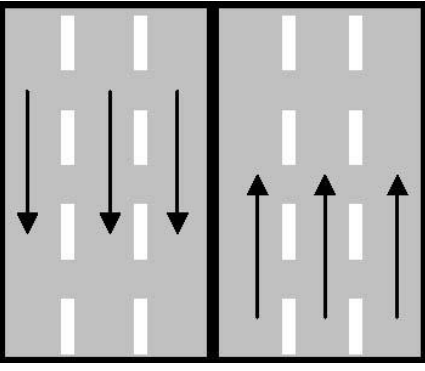
- Motosiklet
- Otomobil
- Minibüs
- Kamyonet
- Otobüs

-Çok şeritli yollarda; yolun gidişe ayrılan kısmının en sol şeridini sürekli olarak kullanmak yasaktır.(Yalnızca öndeki aracı geçmek ve ileriden sola dönmek için kullanılabilir)

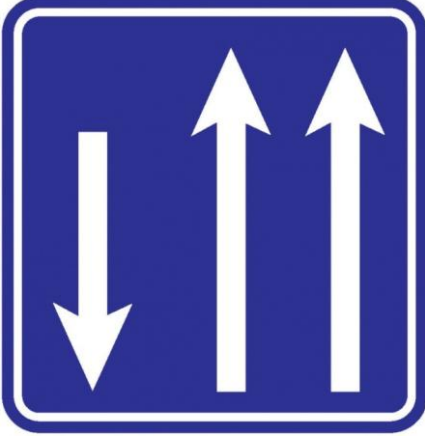
-Sürücülerin iki şeridi birden işgal ederek araç sürmeleri yasaktır.

Şerit nasıl değiştirilir?

- Girilecek şerit kontrol edilir.
  - Girilecek şeritten gelen araç varsa yol verilir.
  - İşaret verilir.
  - Şerit değiştirilir
-
- İşaret vermeden şerit değiştirmek yasaktır.
  - İşaret verildiği anda şerit değiştirmek yasaktır.
  - Trafiği aksatacak ve tehlikeye sokacak şekilde şerit değiştirmek yasaktır

- Dört veya daha fazla şeritli ve iki yönlü yollarda; karşı yönden gelen trafiğe ait şeritlere girmek yasaktır

-Üç şeritli ve iki yönlü yollarda; karayolunun en sol şeridine hiç bir sebeple girilemez. (çünkü karşıdan gelen trafiğe aittir.)

-Bölünmüş karayollarında; karşı yönden gelen trafiğe ayrılan yol bölümüne girmek yasaktır.

-Bağlantı yollarına ve tek yönlü yollara ters istikametten girmek yasaktır.

-Öndeki aracı geçme, dönme, durma, duraklama ve park etme halleri dışında şerit değiştirmek yasaktır.

-Yerleşim yerleri içinde kavşağa 30 m. yerleşim yerleri dışında kavşağa 150 m. mesafede şerit değiştirmek yasaktır.

YOL ÇİZGİLERİ

Kesikli yol çizgisi; şartlar uygunsa öndeki araç geçilebilir.

Düz çizgi; öndeki aracı geçmek yasaktır

Yan yana kesikli ve devamlı çizgi; böyle durumda sürücüler kendilerine yakın olan çizginin anlamına göre hareket etmelidir.

Yan yana iki düz çizgi; karayolunu bölünmüş yol haline sokar.

TRAFİK IŞIKLI CİHAZLARI

- **Kırmızı ışık:** Dur
- **Yeşil ışık:** Geç
- **Sarı ışık:** Hazırlan (durmaya veya geçmeye)
(kırmızı ile birlikte yanan sarı ışık; yol az sonra trafiğe açılacağı için harekete hazırlanmamızı, tek başına yanan sarı ışık yol az sonra trafiğe kapanacağı için yavaşlayıp durmamızı ifade eder)

Aralıklı olarak yanıp sönen kırmızı ışık; “DUR” işaret levhası anlamında olup, kavşağa uygun mesafede durulur, dikkatli ve kontrollü bir şekilde geçilir.

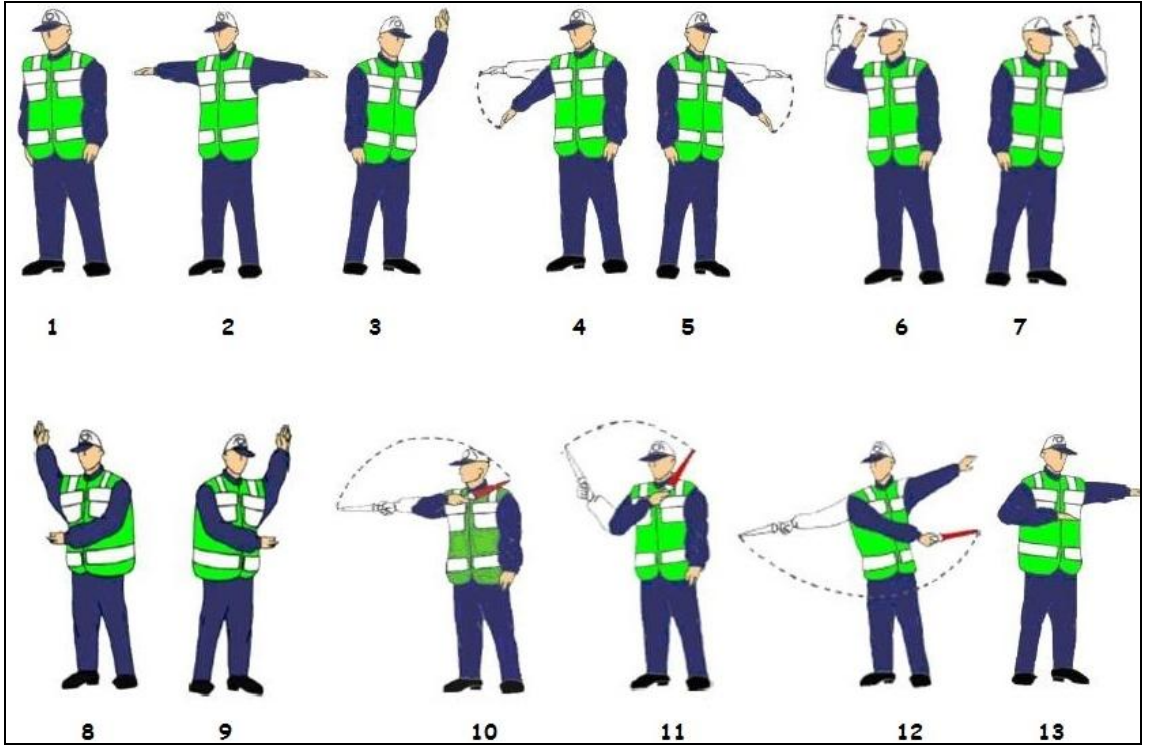
Aralıklı olarak yanıp sönen sarı ışık; “YOL VER” işaret levhası anlamında olup, kavşağa hız azaltarak girilir, durmadan dikkatli ve kontrollü bir şekilde geçilir.

(her iki durumda da kavşağa emniyetle duramayacak kadar hızla gelen bir araç varsa yol verilir.)

Oklu ışıklar; Döneceğiniz yönü gösteren oklu ışık varsa oklu ışığın yeşil yanmasını beklemeniz gerekir. (ok yönünde dönüş yapacak sürücüleri ana lamba ilgilendirmez)

-Yazılı ve sesli ışıklı cihazlar yayalara hitap eder

TRAFİK İŞARETÇİSİNİN HAREKETLERİ

Şekil 1, 2: Ön ve arka taraftaki trafik duracak, her iki kol yönündeki trafik hareket edebilir.

Şekil 3: Trafik bütün yönlere kapalı, ön ve arka taraftakiler harekete hazırlanmalı

Şekil 4, 5: Trafiği yavaşlatma hareketi

Şekil 6, 7: Trafiği hızlandırma hareketi

Şekil 8, 9: Sağa, sola çek dur

Şekil 10: Gece “geç” işareti

Şekil 11: Gece “dur” işareti

Şekil 12: Gece dönüş işareti

Şekil 13: Yön tayini

-Bir kavşakta sürücüler; öncelikle trafik polisi veya işaretçisine, yoksa trafik ışıklı cihazlarına o da yoksa trafik işaretlerine uymak zorundadırlar.

KARAYOLUNDA ARAÇ SÜRME YASAĞI

Uyuşturucu olarak trafiğe çıkanlar;

- Trafikten men
- Sürücü belgesinin 5 yıl süre ile geçici iptali
- Mahkemeye sevk=2 aydan 6 aya kadar hapis+para cezası

Alkol olarak trafiğe çıkanlar;

- Trafikten men
- 1. tespitte 6 ay sürücü belgesinin geri alınması+para cezası
- 2. tekrarında 2 yıl sürücü belgesinin geri alınması+para cezası
- 3. tekrarında 5 yıl sürücü belgesinin geri alınması+para cezası

-Hususi otomobil sürücülerine 0,50 promil, diğer taşıt sürücülerine 0,20 promil alkol olarak trafiğe çıkma serbestliği tanınmıştır.

-Alkol ve uyuşturucu kullanımını ölçen teknik cihazın kullanımını kabul etmeyen sürücülere, trafikte men, para cezası verilir ve sürücü belgeleri 2 yıl süreyle geri alınır.

-1 promilin üzerinde alkollü olduğu tespit edilen sürücüler mahkemeye sevk edilir.

Sürücü belgesi sahibi olmadan trafiğe çıkanlar;

- Trafikten men
- 1. tespitte 1 aydan 2 aya kadar hapis+para cezası
- 2. tekrarında 2 aydan 3 aya kadar hapis+para cezası
(hapis cezaları para cezasına çevrilebilir, aracını sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de para cezası verilir)

ARAÇ KULLANMA SÜRELERİ

Takoğraf

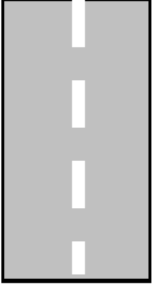
- OTOBÜS – KAMYON – ÇEKİCİ’ ler de bulunur.
- Sürücülerin çalışma ve dinlenme sürelerini ve aracın hızını kayıt eder.

24 saatlik süre içinde;

- Toplam 9 saat, devamlı olarak 4,5 saat araç sürülebilir.
- Devamlı 4,5 saat araç kullanan sürücü 45 dk. Dinlenmek zorundadır.

KONU TESTİ -2-

1

Şekildeki yol çizgisinin anlamı nedir?

- A) Öndeki aracı geçmek yasaktır.
- B) Şerit değiştirmek yasaktır.
- C) Taşıt yolu, bölünmüş yol durumuna gelmiştir.
- D) Kurallara uygun olarak şerit değiştirilebilir ya da öndeki araç geçilebilir.

2

Sürücüler, aşağıdaki durumların hangisinde şerit değiştirebilirler?

- A) Önlerinde seyreden araç yoksa
- B) Arkalarından gelen araç yoksa
- C) Arkalarından gelen araca yol vermek için
- D) Geçmek, dönmek ve park etmek için

3

Kırmızı ışık ile birlikte yanıp sarı ışıkta sürücü ne yapmalıdır?

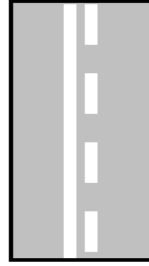
- A) Yavaşlamalıdır.
- B) Durmalıdır.
- C) Dikkatli geçmelidir.
- D) Kalkışa hazırlanmalıdır.

4

Tek yönlü yollarda şerit değiştirme ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Arkadan gelen araçların durumuna göre ani ve hızlı hareket etmek
- B) Arkadan gelen araçları ikaz edip yavaşlatmak
- C) Girilecek şeridin boş olduğu görüldükten sonra işaret vermek
- D) Girilecek şerit boşsa işaret vermeden geçmek

5

Şekildeki yol çizgileri aşağıdakilerden hangisini bildirmez?

- A) Kesik çizgi tarafındaki aracın önündeki aracı geçebileceğini
- B) Devamlı çizgi tarafındaki aracın kendi şeridinde seyretmesi gerektiğini
- C) Devamlı çizgi tarafındaki aracın tehlikeli yol bölümüne gireceğini
- D) Kesik çizgi tarafındaki yolun sadece ağır taşıtlarca kullanılacağını

6

Bir kavşakta, trafik zabıtası ile birlikte aynı zamanda ışıklı trafik cihazı da bulunuyor ise bu durumda sürücüler öncelikle hangisine uymak zorundadır?

- A) Yer ve yön denetlemelerine
- B) Trafik zabıtasına
- C) Işıklı trafik cihazına
- D) Trafik işaret levhalarına

7

Takoğraf cihazının kullanılmasındaki başlıca amaç nedir?

- A) Sürücünün çalışma ve dinlenme süreleriyle yaptığı hızı tespit etmektir.
- B) Sürücünün kat ettiği kilometreyi ve tükettiği akaryakıtı tespit etmektir.
- C) Sürücünün çalıştığı günleri ve hak ettiği ücreti tespit etmektir.
- D) Sürücünün taşıdığı yük miktarını ve aldığı parayı tespit etmektir.

8

Kara yollarında, taşıtların yan yana gitme sayısını aşağıdakilerden hangisi belirler?

- A) Işıklı işaret cihazları
- B) Yol çizgileri
- C) Kara yollarındaki taşıt sayısı
- D) Yolda yaya geçitlerinin olması

9

Aşağıdakilerin hangisinde verilen durum ile izlenecek şerit arasında uyumsuzluk vardır?

- A) Sola döneceklerin sol şeritte seyretmesi
- B) Yolun boş olması hâlinde iki şeridin birlikte kullanılması
- C) Araç geçenlerin sol şeritten gitmesi
- D) Yavaş gidenlerin sağ şeridi izlemesi

10

Ticarî amaçla yük ve yolcu taşımacılığı yapan araç sürücüleri, 24 saatlik bir süre içinde toplam olarak en fazla kaç saat araç kullanabilirler?

- A) 9
- B) 8
- C) 7
- D) 6

11

Aralıklı yanıp sönen sarı ışık aşağıdakilerden hangisi ile aynı anlamı taşır?

A)

B)

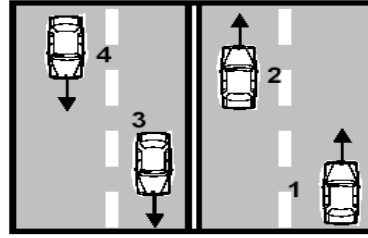
C)

D)

12

Şekildeki karayolunda seyreden araçların aşağıdakilerden hangisini yapması yasaktır?

- A) 1 numaralı aracın bulunduğu şeritte seyretmesi
- B) 4 numaralı aracın 3 numaralı aracın bulunduğu şeride girmesi
- C) 2 numaralı aracın 3 numaralı aracın bulunduğu şeride geçmesi
- D) 3 numaralı aracın sağdaki şeritte seyretmesi

13

Aşağıdakilerin hangisinde durulur ve yol kontrol edildikten sonra geçilir?

- A) Kırmızı ışıkta
- B) Sarı ışıkta
- C) Aralıklı yanıp sönen kırmızı ışıkta
- D) Aralıklı yanıp sönen sarı ışıkta

14

Yan yana devamlı iki çizgi bulunan bir karayolu için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki yönlü karayolu olduğu
- B) Bölünmüş karayolu olduğu
- C) Diğer yol bölümüne geçilemeyeceği
- D) Çizgilerin yolda ayırıcı görevi yaptığı

15

Işıklı trafik cihazlarıyla birlikte ışıklı ok da varsa, ok yönündeki dönüş ne zaman yapılır?

- A) Ok söndüğünde
- B) Ok kırmızı yandığında
- C) Ok yeşil yandığında
- D) Ok sarı yandığında

16

Aşağıdakilerden hangisi trafik polisinin görevlerinden biri değildir?

- A) Trafiği düzenlemek
- B) Kaza tespit tutanağı düzenlemek
- C) Sürücüleri denetlemek
- D) Trafik levhalarının yerlerini belirlemek

17

Devamlı yol çizgisi neyi belirtir?

- A) Sağ şeritten gidilemeyeceğini
- B) Hiçbir sebeple durulamayacağını
- C) Öndeki araçların geçilemeyeceğini
- D) Sağ bankette durulamayacağını

18

Kesik ve devamlı yol çizgisi olan bir karayolu için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Devamlı çizgi tarafındaki araçlar şerit değiştirebilirler.
- B) Kesik çizgi tarafındaki araçlar önlerindeki araçları geçebilirler.
- C) Her iki yöndeki araçlar şerit değiştirmezler.
- D) Her iki yöndeki araçlar önlerindeki araçları geçemezler.

19

Sürücüye ait belgeler tam olsa bile aşağıdaki hâllerin hangisinde sürücü trafikten men edilir?

- A) Uyuşturucu madde olarak araç kullanıyor ise
- B) Taşıma sınırından fazla yük yüklenmiş ise
- C) Taşıma sınırından fazla yolcu alınmış ise
- D) Araca zorunlu malî sorumluluk sigortası yaptırılmamış ise

20

Kavşaklara kaç metre kala şerit değiştirmek yasaktır?

Yerleşim Yerleri içinde (metre)	Yerleşim Yerleri dışında (metre)
A) 30	150
B) 50	200
C) 60	250
D) 70	300

21

Uyuşturucu veya uyarıcı madde aldığı tespit edilen sürücü hakkında aşağıdaki işlemlerden hangisi yapılır?

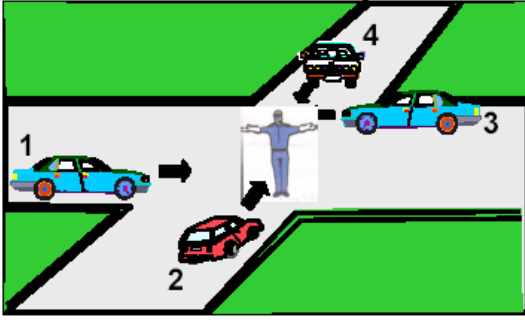
- A) Sadece para cezası verilir.
- B) Sürücü belgesi 6 ay süreyle geri alınır.
- C) En sağ şeritten gitmek koşuluyla araç kullanmasına izin verilir.
- D) İdari para cezasının yanısıra sürücü belgesi 5 yıl süreyle geri alınır ve Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanır.

22

Aşağıdakilerden hangisi yolun trafiğe kapanmak üzere olduğunu bildirir?

- A) Yeşil ışıktan sonra yanan sarı ışık
- B) Kırmızı ışıkla birlikte yanan sarı ışık
- C) Aralıklı yanıp sönen sarı ışık
- D) Aralıklı yanıp sönen kırmızı ışık

23

Şekildeki araçlardan hangileri beklemelidir?

- A) 1 ve 2
- B) 2 ve 4
- C) 2 ve 3
- D) 3 ve 4

24

Çok şeritli yollarda gidişe ayrılan şeritlerden hangisi devamlı olarak işgal edilemez?

- A) En sağdaki
- B) Ortadaki
- C) En soldaki
- D) Orta ile en sağdaki

25

Gidişe ayrılan yolun en soldaki şeridini sürekli işgal eden sürücülere, aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Hapis cezası
- B) Araç kullanmaktan men edilmesi
- C) Para cezası
- D) Sürücü belgesinin 3 ay süreyle geri alınması

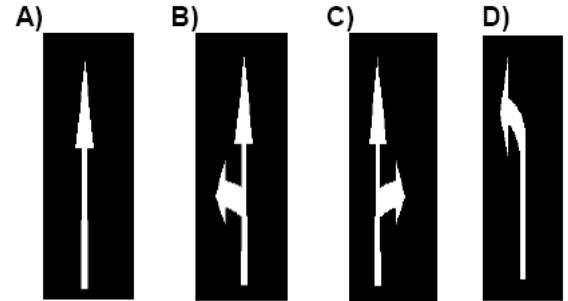
26

Geçerli sürücü belgesi sahibi olmadan araç kullananlara, ilk tespitte aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Bir yıldan iki yıla kadar hafif hapis
- B) Bir aydan iki aya kadar hafif hapis ve para cezası
- C) Ağır para cezası
- D) İki aydan üç aya kadar hafif hapis

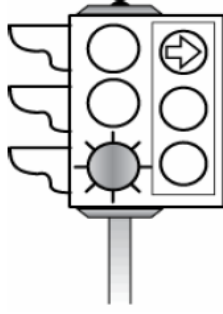
27

Taşıt yolundaki işaretlerden hangisi şeridin ileri seyir veya sağa dönüş için olduğunu bildirir?

28

Şekildeki trafik ışığında, yeşil ışık ve kırmızı oklu ışık birlikte yanmaktadır. Bu durumda sürücülerin aşağıdakilerden hangisini yapmaları yanlıştır?

- A) Düz gitmeleri
- B) Sağa dönüş yapmamaları
- C) Yol açıksa sola dönüş yapmaları
- D) Sağa dönüş yapmaları

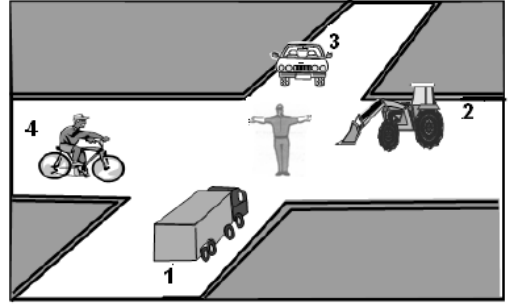
29

Trafik görevlisinin hangi hareketi seri bir şekilde yapması "trafiğin hızlanması" talimatıdır?

30

Şekle göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) 1 ve 3 numaralı araçlar geçmelidir.
- B) 2 ve 4 numaralı araçlar geçmelidir.
- C) Hepsi durmalıdır.
- D) 1 ve 2 numaralı araçlar geçmelidir.

1	D	2	D	3	D
4	C	5	D	6	B
7	A	8	B	9	B
10	A	11	D	12	C
13	C	14	A	15	C
16	D	17	C	18	B
19	A	20	A	21	D
22	A	23	B	24	C
25	C	26	B	27	C
28	D	29	A	30	B

HIZ KURALLARI

Sürücüler araçlarının hızlarını ayarlarken

- Yük durumuna,
- Trafiğin yoğunluğuna,
- Hava ve görüş durumuna,
- Aracın teknik özelliğine,
Dikkat etmek zorundadırlar.

ARAÇ CİNSİ	YERLEŞİM YERİ İÇİ	YERLEŞİM YERİ DIŞI		OTOYOLLAR
		İKİ YÖNLÜ KARAYOLU	BÖLÜNMÜŞ KARAYOLU	
Otomobil	50	90	110	120
Minibüs, otobüs	50	80	90	100
Kamyonet	50	80	85	95
Kamyon, Çekici	50	80	85	90
Motosiklet	50	80	90	100
Sepetli, 3 veya 4 tekerlekli motosiklet	50	70	80	80
Tehlikeli madde taşıyan araçlar ve özel yük taşıma izin belgesi olan araçlar	30	50	50	60
Motorlu bisiklet, Bisiklet	30	45	45	Giremez
Lastik tekerlekli traktörler (Itt.)	20	30	40	Giremez
Arızalı aracı çeken araçlar	20	20	30	40
İş makineleri	20	20	20	Giremez

- *Freni bozuk bir aracı çekiyorsak hızımız saatte 15 km. olmalıdır*
- *Aracımıza römork takarsak azami hız sınırından 10 km. daha düşük hızla seyretmeliyiz. (Traktör hariç)*
- *Tehlikeli madde taşıyan araçlar boş iseler kendi sınıflarına giren araçlara ait hızla seyredebilirler.*
- *İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığının görüşünü alarak, yerleşim yeri dışındaki karayollarında otomobiller için hız sınırını 20 km/s'e kadar artırmaya yetkilidir.*
- *İl ve ilçe trafik komisyonları ile ulaşım koordinasyon merkezleri (UKOME), yerleşim yeri içinden geçen bölünmüş devlet ve il yolları ile belediyelerin yapım ve bakımından sorumlu olduğu bölünmüş karayollarında araç cinsleri için ayrı ayrı olmak üzere hız sınırlarını 32 km/s'e, yerleşim yeri içinde bulunan diğer bölünmüş karayollarında ise 20 km/s'a kadar artırmaya yetkilidir.*
- *Bir yıl içerisinde hız sınırının (% 30 dan fazla aşmak şartıyla) 5 kez ihlal edilmesi halinde sürücü belgesi 1 yıl geri alınır*
- *Otobüs, kamyon ve çekicilerde hız sınırlayıcı cihaz bulundurulması zorunludur.*

Hızın azaltılması gereken yerler:

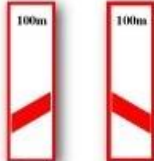

- Kavşaklara yaklaşırken
- Dönemeçlere girerken
- Tepe üstlerine yaklaşırken
- Yaya ve okul geçitlerine yaklaşırken
- Demiryolu geçitlerine yaklaşırken
- Tünellere yaklaşırken
- Dar köprü ve menfezlere yaklaşırken
- Yol çalışması olan yerlere yaklaşırken

Hızın azaltılması gereken yerler bunlarla sınırlı tutulmamalıdır, "tehlike uyarı işaret levhaları" görüldüğünde hızın azaltılması gerekir.

TEHLİKE UYARI İŞARET LEVHALARI

Genel olarak geometrik yapıları üçgendir. Görüldüğünde hız azaltılır.

 <p>(T-1a) SAĞA TEHLİKELİ VİRAJ</p>	 <p>(T-1b) SOLA TEHLİKELİ VİRAJ</p>	 <p>(T-2a) SAĞA TEHLİKELİ DEVAMLIL VİRAJLAR</p>	 <p>(T-2b) SOLA TEHLİKELİ DEVAMLIL VİRAJLAR</p>
 <p>(T-3a) TEHLİKELİ EĞİM (İniş)</p>	 <p>(T-3b) TEHLİKELİ EĞİM (Çıkış)</p>	 <p>(T-4a) HER İKİ TARAFTAN DARALAN KAPLAMA</p>	 <p>(T-4b) SAĞDAN DARALAN KAPLAMA</p>
 <p>(T-4c) SOLDAN DARALAN KAPLAMA</p>	 <p>(T-5) AÇILAN KÖPRÜ</p>	 <p>(T-6) DENİZ VEYA NEHİR KİYISINDA BİTEN YOL</p>	 <p>(T-7) KASISLI YOL</p>
 <p>(T-8) KAYGAN YOL</p>	 <p>(T-9) GEVŞEK MALZEMELİ ZEMİN</p>	 <p>(T-10) GEVŞEK ŞEV</p>	 <p>(T-11) YAYA GEÇİDİ</p>
 <p>(T-12) OKUL GEÇİDİ</p>	 <p>(T-13) BİSİKLET GEÇEBİLİR</p>	 <p>(T-14a) EHLİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR</p>	 <p>(T-14b) VAHŞİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR</p>
 <p>(T-15) YOLDA ÇALIŞMA</p>	 <p>(T-16) İŞIKLI İŞARET CİHAZI</p>	 <p>(T-17) HAVAALANI-HAVALİMANI (Alçak Uçuş)</p>	 <p>(T-18) YANDAN RÜZGAR</p>
 <p>(T-19) İKİ YÖNLÜ TRAFİK</p>	 <p>(T-20) DİKKAT</p>	 <p>(T-21) KONTROLSÜZ KAVŞAK</p>	 <p>(T-22a) ANA YOL-TALI YOL KAVŞAĞI</p>

 <p>(T-22b) ANA YOL-TALİ YOL KAVŞAĞI</p>	 <p>(T-22c) ANA YOL-TALİ YOL KAVŞAĞI</p>	 <p>(T-22d) ANA YOL-TALİ YOL KAVŞAĞI</p>	 <p>(T-22e) ANA YOL-TALİ YOL KAVŞAĞI</p>
 <p>(T-23a) SAĞDAN ANA YOLA GİRİŞ</p>	 <p>(T-23b) SOLDAN ANA YOLA GİRİŞ</p>	 <p>(T-24) DÖNEL KAVŞAK</p>	 <p>(T-25) KONTROLLÜ DEMİRYOLU GEÇİDİ</p>
 <p>(T-26) KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ</p>	 <p>(T-27a) KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ (Tek Hat)</p>	 <p>(T-27b) KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ (Çift Hat)</p>	 <p>(T-28a,b) DEMİRYOLU HEMZEMİN GEÇİT YAKLAŞIMI (Sağ, Sol)</p>
 <p>(T-29a,b) DEMİRYOLU HEMZEMİN GEÇİT YAKLAŞIMI (Sağ, Sol)</p>	 <p>(T-30a,b) DEMİRYOLU HEMZEMİN GEÇİT YAKLAŞIMI (Sağ, Sol)</p>	 <p>(T-31a,b) KÖPRÜ YAKLAŞIMI (Sağ, Sol)</p>	 <p>(T-32) ENGEL</p>
 <p>(T-33a) TEHLİKELİ VİRAJ YÖN LEVHASI</p>	 <p>(T-33b) TEHLİKELİ VİRAJ YÖN LEVHASI</p>	 <p>(T-33c) TEHLİKELİ VİRAJ YÖN LEVHASI</p>	 <p>(T-33d,e,f) TEHLİKELİ VİRAJ YÖN LEVHASI</p>
 <p>(T-34a,b) REFÜJ BAŞI EK LEVHALARI</p>	 <p>(T-35) DÖNÜŞ ADASI EK LEVHASI</p>	 <p>(T-36) DÜŞÜK BANKET</p>	 <p>(T-37) GİZLİ BUZLANMA</p>

TRAFİK TANZİM İŞARETLERİ

Geometrik yapıları daire şeklindedir. Kenarları kırmızı ise içindekinin yapılmaması veya levhanın içinde gösterilen aracın giremeyeceği düşünülmelidir. Levhada mavi renk hâkim ise içindekinin mecburen yapılması gerekmektedir.

 <p>(TT-1) YOL VER</p>	 <p>(TT-2) DUR</p>	 <p>(TT-3) KARŞIDAN GELENE YOL VER</p>	 <p>(TT-4) GİRİŞİ OLMAYAN YOL</p>
 <p>(TT-5) TAŞIT TRAFİĞİNE KAPALI YOL</p>	 <p>(TT-6) MOTOSİKLET HARİÇ MOTORLU TAŞIT TRAFİĞİNE KAPALI YOL</p>	 <p>(TT-7) MOTOSİKLET GİREMEZ</p>	 <p>(TT-8) BİSİKLET GİREMEZ</p>
 <p>(TT-9) MOPET GİREMEZ</p>	 <p>(TT-10a) KAMYON GİREMEZ</p>	 <p>(TT-10b) OTOBÜS GİREMEZ</p>	 <p>(TT-11) TREYLER GİREMEZ</p>
 <p>(TT-12) YAYA GİREMEZ</p>	 <p>(TT-13) AT ARABASI GİREMEZ</p>	 <p>(TT-14) EL ARABASI GİREMEZ</p>	 <p>(TT-15) TRAKTÖR GİREMEZ</p>
 <p>(TT-16a) BELİRLİ MİKTARLARDAN FAZLA PATLAYICI VE PARLAYICI MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ</p>	 <p>(TT-16b) TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ</p>	 <p>(TT-17) BELİRLİ MİKTARLARDAN FAZLA SU KİRLİTİCİ MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ</p>	 <p>(TT-18) MOTORLU TAŞIT GİREMEZ</p>

 <p>(TT-19) TAŞIT GİREMEZ</p>	 <p>(TT-20) GENİŞLİĞİ ..... METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ</p>	 <p>(TT-21) YÜKSEKLİĞİ ..... METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ</p>	 <p>(TT-22) UZUNLUĞU ..... METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ</p>
 <p>(TT-23) DİNGİL BAŞINA ..... TONDAN FAZLA YÜK DÜŞEN TAŞIT GİREMEZ</p>	 <p>(TT-24) YÜKLÜ AĞIRLIĞI ..... TONDANFAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ</p>	 <p>(TT-25) ÖNDEKİ TAŞIT ..... METREDEN DAHA YAKIN TAKİP EDİLEMEZ</p>	 <p>(TT-26a) SAĞA DÖNÜLMEZ</p>
 <p>(TT-26b) SOLA DÖNÜLMEZ</p>	 <p>(TT-26c) U DÖNÜŞÜ YAPILMAZ</p>	 <p>(TT-27) ÖNDEKİ TAŞITI GEÇMEK YASAKTIR</p>	 <p>(TT-28) KAMYONLAR İÇİN ÖNDEKİ TAŞITI GEÇMEK YASAKTIR</p>
 <p>(TT-29) AZAMİ HIZ SINIRLAMASI</p>	 <p>(TT-30) SESLİ İKAZ CİHAZLARININ KULLANIMI YASAKTIR</p>	 <p>(TT-31) GÜMRÜK (DURMADAN GEÇMEK YASAKTIR)</p>	 <p>(TT-32) BÜTÜN YASAKLAMA VE KISITLAMALARIN SONU</p>
 <p>(TT-33) HIZ SINIRLAMASI SONU</p>	 <p>(TT-34a) GEÇME YASAĞI SONU</p>	 <p>(TT-34b) KAMYONLAR İÇİN GEÇME YASAĞI SONU</p>	 <p>(TT-35a) SAĞA MECBURİ YÖN</p>

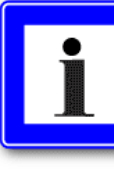

			
(TT-35b) SOLA MECBURİ YÖN	(TT-35c) İLERİ MECBURİ YÖN	(TT-35d) İLERİ VE SAĞA MECBURİ YÖN	(TT-35e) İLERİ VE SOLA MECBURİ YÖN
			
(TT-35f) SAĞA VE SOLA MECBURİ YÖN	(TT-35g) İLERİDEN SAĞA MECBURİ YÖN	(TT-35h) İLERİDEN SOLA MECBURİ YÖN	(TT-36a) SAĞDAN GİDİNİZ
			
(TT-36c) HER İKİ YANDAN GİDİNİZ	(TT-37) ADA ETRAFINDA DÖNÜZ	(TT-38a) MECBURİ BİSİKLET YOLU	(TT-38b) MECBURİ BİSİKLET YOLU SONU
			
(TT-39a) MECBURİ YAYA YOLU	(TT-39b) MECBURİ YAYA YOLU SONU	(TT-40a) MECBURİ ATLI YOLU	(TT-40b) MECBURİ ATLI YOLU SONU
			
(TT-41a) MECBURİ ASGARİ HIZ	(TT-41b) MECBURİ ASGARİ HIZ SONU	(TT-42a) ZİNCİR TAKMAK MECBURİDİR	(TT-42b) ZİNCİR TAKMA MECBURİYETİ SONU
			
(TT-43a, b, c) TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN TAŞITLARIN İÇİN MECBURİ YÖN			

BİLGİ İŞARET LEVHALARI

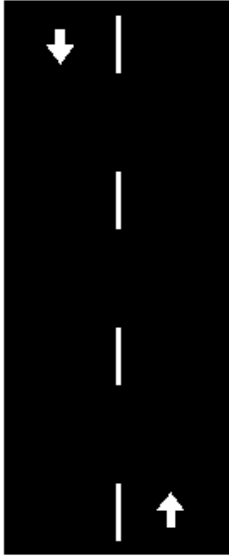
 <p>(B-1a) KAVŞAK ÖNCESİ YÖN LEVHASI</p>	 <p>(B-1b) KAPLAMA ÜSTÜ YÖN LEVHASI</p>	 <p>(B-2a) GİRİŞİ OLMAYAN YOL KAVŞAĞI</p>	
 <p>(B-2b) GİRİŞİ OLMAYAN YOL KAVŞAĞI</p>	 <p>(B-2c) GİRİŞİ OLMAYAN YOL KAVŞAĞI</p>	 <p>(B-3) İLERİKİ KAVŞAKTA SOLA DÖNÜŞ YASAĞINI GÖSTEREN İŞARET LEVHASI</p>	 <p>(B-4) KAVŞAK ÖNCESİ ŞERİT SEÇİMİ LEVHASI</p>
 <p>(B-5a) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI</p>	 <p>(B-5b) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (TURİSTİK MAHAL)</p>	 <p>(B-6) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (HAVALİMANI)</p>	 <p>(B-7) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (KAMP YERİ)</p>
 <p>(B-8a) TÜRKİYE DEVLET SINIRI LEVHASI</p>	 <p>(B-8b) İL SINIRI LEVHASI</p>	 <p>(B-8c) TÜRKİYE HIZ SINIRLARI LEVHASI</p>	
 <p>(B-9a) MESKUN MAHAL LEVHASI (İl Merkezi)</p>	 <p>(B-9b) MESKUN MAHAL LEVHASI (İlçe Merkezi)</p>	 <p>(B-9c) MESKUN MAHAL LEVHASI (Köy-Belde-Bucak Merkezi)</p>	
 <p>(B-10a) MESKUN MAHAL SONU LEVHASI (İl Merkezi)</p>	 <p>(B-10b) MESKUN MAHAL SONU LEVHASI (İlçe Merkezi)</p>	 <p>(B-10c) MESKUN MAHAL SONU LEVHASI (Köy-Belde-Bucak Merkezi)</p>	
 <p>(B-11a) COĞRAFİ BİLGİ LEVHASI (Dağ Geçidi)</p>	 <p>(B-11b) COĞRAFİ BİLGİ LEVHASI (Köprü-Nehir)</p>	 <p>(B-11c) COĞRAFİ BİLGİ LEVHASI (Dağ)</p>	
 <p>(B-11d) COĞRAFİ BİLGİ LEVHASI (Göl)</p>	 <p>(B-13a) MESKUN MAHAL ve KAVŞAK ÇIKIŞI MESAFE LEVHASI</p>	 <p>(B-13b) MESAFE LEVHASI</p>	

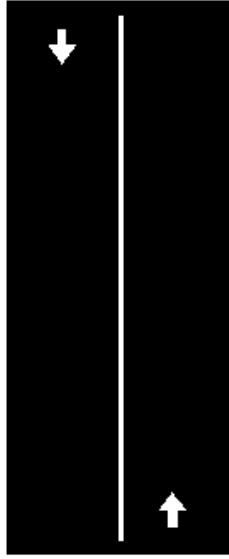
			
(B-14a) YAYA GEÇİDİ	(B-14b) OKUL GEÇİDİ	(B-14c) YAYA BÖLGESİ	(B-14d) YAYA BÖLGESİ
			
(B-14e) YAYA BÖLGESİ	(B-14f) YAYA BÖLGESİ	(B-15) HASTANE	(B-16) TEK YÖNLÜ YOL
			
(B-17) İLERİ ÇIKMAZ YOL	(B-18) OTOYOL BAŞLANGICI	(B-19) OTOYOL SONU	(B-20) MOTORLU TAŞIT YOLU BAŞLANGICI
			
(B-21) MOTORLU TAŞIT YOLU SONU	(B-22) DURAK	(B-23) İLK YARDIM	(B-24) TAMİR HANE
			
(B-25) TELEFON	(B-26) AKARYAKIT İSTASYONU	(B-27) OTEL veya MOTEL	(B-28) LOKANTA veya KAFETERYA
			
(B-29) ÇAYHANE	(B-30) ÇEŞME	(B-31) PİKNIK YERİ	(B-32) YÜRÜYÜŞ BAŞLANGICI
			
(B-33) KAMP YERİ	(B-34) KARAVANLI KAMP YERİ	(B-35) ÇADIRLI ve KARAVANLI KAMP YERİ	(B-36) GENÇLİK KAMPI
			
(B-37) ÖNCELİĞİ OLAN YÖN	(B-38) ANAYOL	(B-39) ANAYOL SONU	(B-40) JANDARMA

 (B-41) POLİS	 (B-42) YANGIN TEHLİKESİ	 (B-43) RADYO	 (B-44) TURİZM DANIŞMA
 (B-45a) ALT GEÇİT	 (B-45b) ÜST GEÇİT	 (B-46) YÜZME YERİ	 (B-47) YÜZÜLMEZ
 (B-48) BÖLÜNÜŞ YOL ÖNCESİ YÖN LEVHASI	 (B-49) TÜNEL	 (B-50a) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI	 (B-50b) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI
 (B-50c) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI	 (B-50d) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI	 (B-50e) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI	 (B-50f) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI
 (B-50g) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI	 (B-51a) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI	 (B-51b) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI	 (B-51c) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI
 (B-51d) ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI	 (B-52) İKİ YÖNLÜ YOL	 (B-53a) U DÖNÜŞÜ LEVHASI	 (B-53b) U DÖNÜŞÜ LEVHASI
 (B-53c) U DÖNÜŞÜ LEVHASI	 (B-54) KARAYOLLARI BİLGİ LEVHASI	 (B-55a) KAÇIŞ RAMPASI (Sol)	 (B-55b) KAÇIŞ RAMPASI (Sağ)
 (B-55c) KAÇIŞ RAMPASI	 (B-56d) KAÇIŞ RAMPASI (Sol)	 (B-57d) KAÇIŞ RAMPASI (Sağ)	

YATAY İŞARETLEMELER

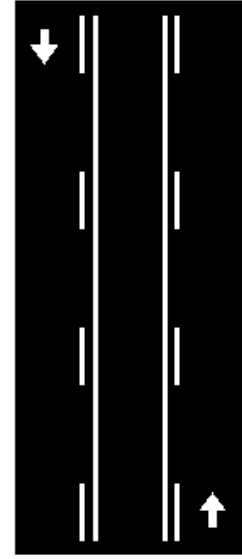
Kesikli Çizgi: Öndeki araç geçilebilir.

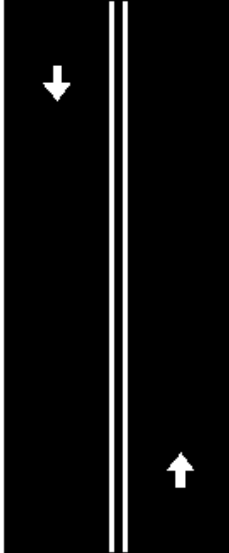
Devamlı Çizgi: Öndeki aracı geçmek yasaktır.

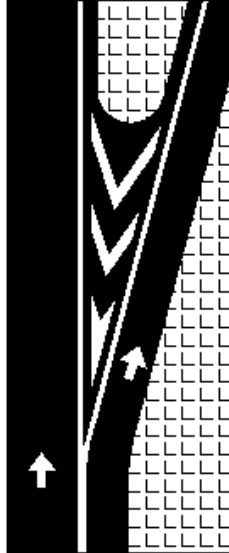
Kesikli ve Devamlı Çizgi: Kesikli çizgi tarafındaki araç öndeki aracı geçebilir. Devamlı çizgi tarafındaki aracın öndeki aracı geçmesi yasaktır.

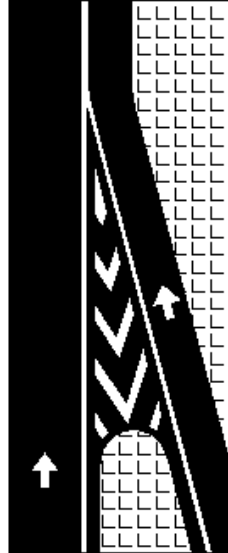
Tırmanma Şeridi: Orta şerit sadece geçiş içindir. Devamlı olarak işgal edilemez.

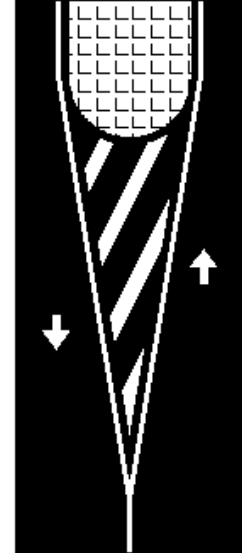
İki Devamlı Çizgi: Her iki yöndeki araçlar da çizginin diğer tarafına geçemez.

Ayrıma

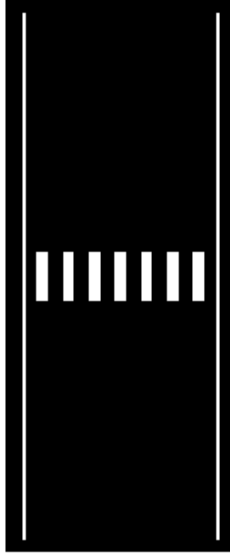
Katılma

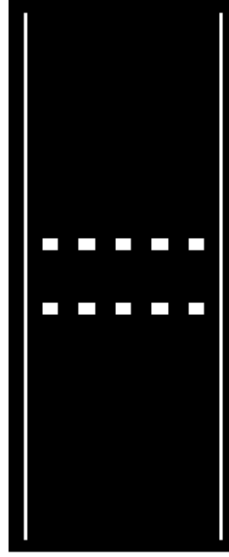
Bölünmüş Yol Başlangıcı

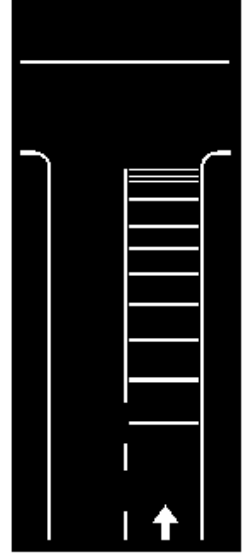
Taralı alana girilmez

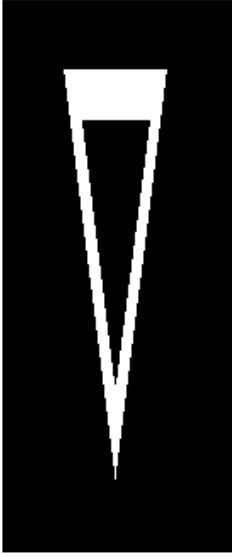
Yaya geçidi

Yaya geçidi

Yavaşlama uyarı çizgileri

Yolver

Dur

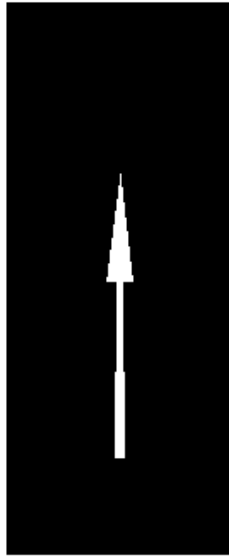
Azami hız

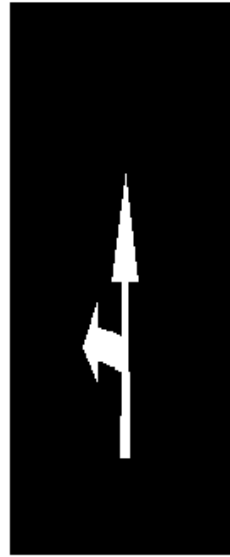
Bisiklet Yolu

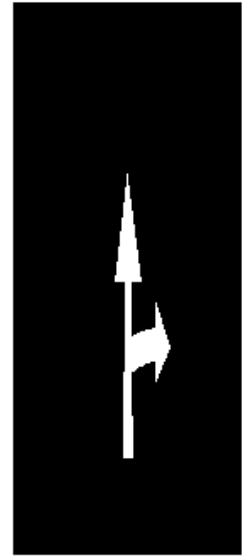
**Özürtlü sürücüler
için park yeri**

**Bu şerit sadece ileri
yönde seyir içindir.**

**Bu şerit sadece ileri seyir
veya sola dönüş içindir.**

**Bu şerit sadece ileri seyir
veya sağa dönüş içindir.**

**Bu şerit sadece sola
dönüş içindir.**

**Bu şerit sadece sağa
dönüş içindir.**

Sağa geç

DURAKLAMA VE PARKETME İŞARET LEVHALARI

<p>(P-1) PARK ETMEK YASAKTIR</p>	<p>(P-2) DURAKLAMAK ve PARK ETMEK YASAKTIR</p>	<p>(P-3a) PARK YERİ</p>	<p>(P-3b) PARK YERİ</p>
<p>(P-3c) PARK YERİ</p>	<p>(P-3d) PARK YERİ</p>	<p>(P-3e) PARK YERİ</p>	

TAKIP MESAFESİ

-Bir aracın iki saniyede alabileceği yol uzunluğuna takip mesafesi denir.

-Ne kadar olmalı?

-O anki hızın yarısı kadar (metre cinsinden) olmalıdır

88-89 metodu:

Önümüzde giden aracı normal mesafeden takip edip etmediğimizi bu metot ile anlayabiliriz

- Önümüzde giden araç karayolunun kenarında veya üzerinde bulunan herhangi bir sabit iz (yol kenar taşı, direk, ağaç vs.) ile aynı hizaya geldiğinde 88– 89 diyoruz. 89 bittiğinde bizde aynı hizaya gelmişsek sorun yok.
- Ancak 89 bittiğinde biz o hızı geçmişsek önümüzdeki aracı yakından takip ediyoruz demektir.

-Tehlikeli madde taşıyan araç sürücüleri, yerleşim birimi dışındaki karayollarında seyrederken önlerinde giden aracı 50 m. Mesafeden takip etmek zorundadır. (Yol kenar taşları düz yollarda 50 m. aralıklarla dizilir. Dolayısı ile kontrolü bu şekilde yapabilirler.)

-Konvoy halinde seyreden araç sürücüleri; önlerinde giden araçla aralarında, diğer araçların güvenle girebilecekleri kadar açıklık bırakmak zorundadırlar. En az açıklık takip mesafesi kadar olmalıdır.

KONU TESTİ -3-

1

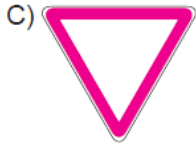
Şekildeki trafik işaretine göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yol yüzeyi arızalıdır.
- B) Yolda tümsek vardır.
- C) Yoldan yavaş geçilmesi gerekir.
- D) Yolda yapım çalışması vardır.

2

Aşağıdakilerden hangisi tehlikeli viraj yön levhasıdır?

3

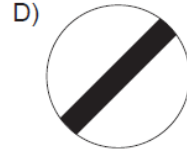
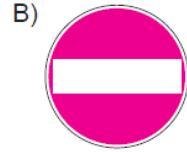
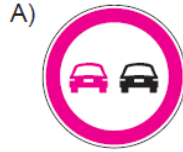
Şekildeki trafik işareti neyi bildirir?

- A) Kaygan yola yaklaşıldığını
- B) Sağa dönmeyi yasaklandığını
- C) Sağa tehlikeli viraja yaklaşıldığını
- D) Sağ taraftan tek yönlü yola girileceğini

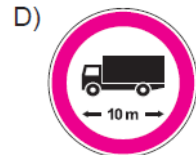
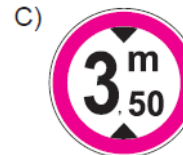
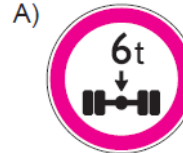
4

Aşağıdakilerden hangisi girişi olmayan yol işaret levhasıdır?

5

Aşağıdaki trafik işaretlerinden hangisi yükseklik anlamında gabari sınırlamasının olduğunu bildirir?

6

Buzlanmanın olduğu yolda sürücünün hangisini yapması doğrudur?

- A) Viraja sert girmesi
- B) Takip mesafesini artırması
- C) Takip mesafesini azaltması
- D) Ani fren yaparak durmaya çalışması

7 Aksine bir işaret yoksa, yerleşim yeri dışındaki bölünmüş yollarda şekildeki araç için azami hız sınırı saatte kaç kilometredir?

- A) 90 B) 100 C) 110 D) 120

8 Tabloda çeşitli hızlara göre olması gereken en az takip mesafeleri verilmiştir.

Hız (km/h)	Takip mesafesi (m)
60	30
80	40
90	45

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Takip mesafesi hızın metre cinsinden en az yarısı kadardır.
B) Hız ile takip mesafesi arasında bir ilişki kurulamaz.
C) Hız arttıkça takip mesafesi sabit kalır.
D) Hız arttıkça takip mesafesi azalır.

9 Şekildeki trafik işaretini gören sürücü ne yapmalıdır?

- A) Hızını artırmalı
B) Hızını azaltmalı
C) Geriye dönmeli
D) Yolun kayganlığını kontrol etmeli

10 Şekildeki trafik işaretinin anlamı nedir?

- A) Ehli hayvanlar giremez.
B) Ehli hayvanlar geçebilir.
C) Vahşi hayvanlar giremez.
D) Vahşi hayvanlar geçebilir.

11 Aşağıdaki trafik işaretlerinden hangisi düşük banket anlamındadır?

- A) B)
C) D)

12 Şekildeki trafik işaretinin bulunduğu yola aşağıdaki taşıtlardan hangisi girebilir?

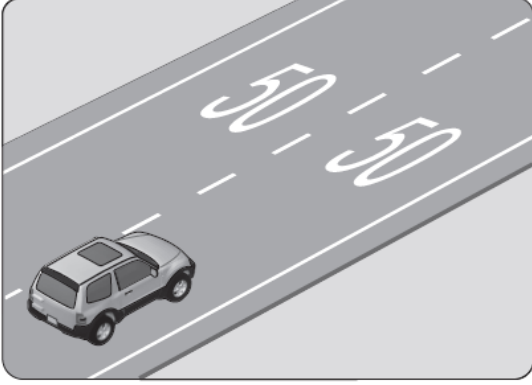

- A) Otobüs B) Kamyon
C) Motosiklet D) Otomobil

13

Şekildeki taşıt yolu üzerinde bulunan yazı neyi bildirmektedir?

- A) Işıklara 50 m kaldığını
- B) Asgari (en az) hız sınırını
- C) Azami (en yüksek) hız sınırını
- D) Öndeki araca 50 m' den fazla yaklaşılmasını

14

Yerleşim birimleri dışındaki kara yollarında kavşak, tünel ve köprülere 100 metre mesafede, sürücünün aşağıdakilerden hangisini yapması uygundur?

- A) Hızını artırması
- B) Hızını azaltması
- C) Şerit değiştirmesi
- D) Taşıt yolu üzerinde duraklaması

15

Tehlikeli madde taşıyan araç sürücüleri, yerleşim birimleri dışındaki kara yollarında diğer araçları en az kaç metre mesafeden takip etmek zorundadır?

- A) 20
- B) 30
- C) 40
- D) 50

16

Şekildeki trafik işaretini gören sürücünün aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Yolu kontrol etmesi
- B) Aracını yavaşlatması
- C) Takip mesafesini azaltması
- D) O bölgeden dikkatli geçmesi

17

Şekildeki trafik işareti aşağıdakilerden hangisine yaklaşıldığını bildirir?

- A) Okul geçidine
- B) Yürüyüş yoluna
- C) Gençlik kampına
- D) Alt veya üst geçitlere

18

Aşağıdakilerden hangisi sağa tehlikeli devamlı viraj trafik işaretidir?

A)

B)

C)

D)

19

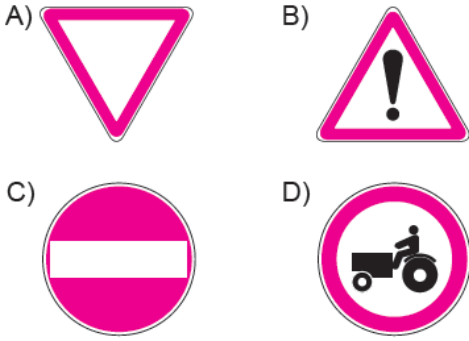
Şekildeki trafik işareti sürücüyü neyi bildirir?

- A) 70 metreden sonra yolun daralacağını
- B) 70 metreden sonra park alanı olduğunu
- C) Saatteki hızın 70 kilometreyi geçmeyeceğini
- D) Takip mesafesinin 70 metreden az olmayacağını

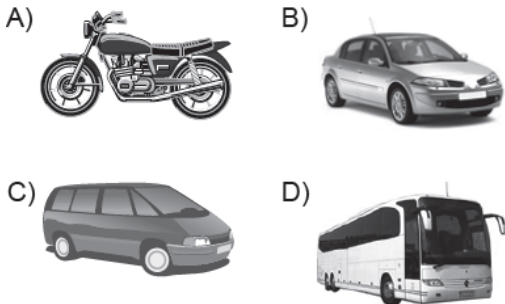
20

Aşağıdakilerden hangisi yol ver işaretidir?

21

Aksine bir işaret yoksa yerleşim yeri dışındaki şehirlere arası çift yönlü kara yollarında aşağıdakilerden hangisinin azami hızı 90 km/saat olmalıdır?

22

Önündeki aracı güvenli ve yeterli mesafeden izlemeyen sürücü için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenir?

- A) Çok dikkatli olduğu
- B) Çok tecrübeli olduğu
- C) Trafik kuralına uymadığı
- D) Yolun yapısına bağlı olarak hareket ettiği

23

Şekildeki trafik işareti aşağıdakilerden hangisine yaklaşıldığını bildirir?

- A) Demir yolu alt geçidine
- B) Demir yolu üst geçidine
- C) Kontrollü demir yolu geçidine
- D) Kontrolsüz demir yolu geçidine

24

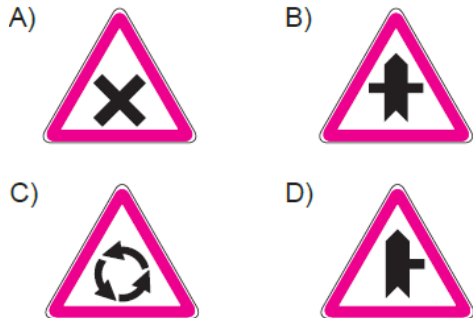
Kara yolunun sağ ve soluna konan şekildedeki trafik işaretleri sürücülere aşağıdakilerden hangisine yaklaşıldığını bildirir?

- A) Kavşağa
- B) Köprüye
- C) Tali yola
- D) Demir yoluna

25

Aşağıdakilerden hangisi kontrolsüz kavşak trafik işaretidir?

26

Aşağıdaki trafik işaretlerinden hangisi yolda gizli buzlanma olabileceğini bildirir?

- A) B)
- C) D)

27

Aşağıdaki trafik işaretlerinden hangisi, öndeki taşıtı geçme yasağının sona erdiğini bildirir?

- A) B)
- C) D)

28

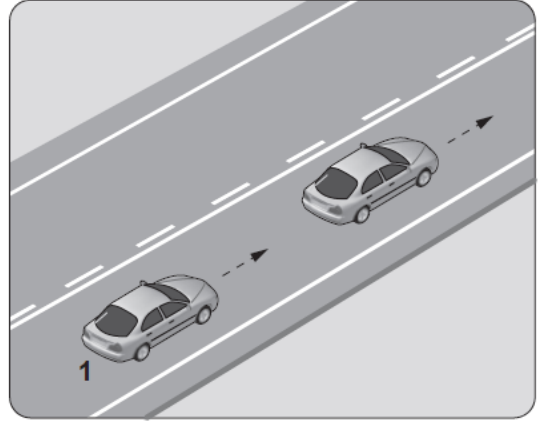
Aksine bir işaret yoksa şekildeki aracın yerleşim yeri içindeki azami hızı saatte kaç kilometredir?

- A) 50 B) 70 C) 80 D) 90

29

Şekildeki 1 numaralı araç 80 km/saat hızla seyrederken önündeki araca en fazla kaç metre yaklaşabilir?

- A) 10 B) 20 C) 30 D) 40

30

Şekildeki trafik işareti görüldüncü ne yapılır?

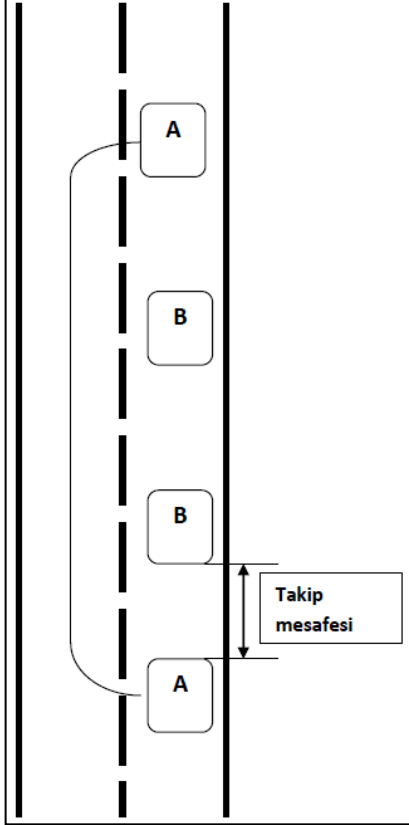
- A) Hız sabit tutulur.
B) Hız azaltılır, sola sinyal verilir.
C) Hız artırılır, sağa sinyal verilir.
D) Hız azaltılır, varsa geçme yasağına uyulur.

1	D	2	A	3	C
4	B	5	C	6	B
7	C	8	A	9	B
10	D	11	A	12	C
13	C	14	B	15	D
16	C	17	A	18	B
19	D	20	A	21	B
22	C	23	D	24	B
25	A	26	A	27	B
28	A	29	D	30	D

ÖNDEKİ ARACI GEÇME

Öndeki aracı geçmeye başlamadan önce;

- Arkadan gelen aracın bizi geçmeye başlamamış olmasına,
- Önümüzdeki aracın bir başka aracı geçme niyetini gösteren işaret vermemiş olmasına,
- Yolun ilerisinin yeterince görüşe açık ve boş olmasına
- Dikkat etmek zorundayız

Geçme kuralları

Geçme eylemi yapacak sürücüler, geçecekleri araç ile kendi araçları arasındaki uzunluk ve hız farklarını dikkate alarak hızlarını ayarlamak zorundadırlar.

Geçilecek araç sürücüsü ikaz edilir

- Sol sinyal verilir
- Girilecek şerit kontrol edilir ve gelen varsa yol verilir
- Geçilecek araçla aramızda takip mesafesi kadar mesafe kala sol şeride geçilir.
- Geçilen araç geriyi görme aynasından görülünceye kadar sol şeritte devam edilir
- Sağ sinyal verilerek sağ şeride geçilir

-Geçme eylemi geçilecek aracın sol tarafındaki şeritten yapılır. Ancak aşağıdaki durumlarda öndeki araçların sağından geçilebilir.

- Sola dönecek araçların
- Görev sebebi ile yolun solunda duran, geçiş üstünlüğüne ait araçların
- Trafik mecburiyeti sebebi ile yolun solunda duran araçların
- Yolun ortasından giden tramvayların; Sağından geçilir.

-Şerit değiştirmemek şartı ile bir şeritteki araçların, diğer şeritteki araçları geçmesi, öndeki aracı geçme sayılmaz.

Geçme yasağı olan yerler:

- Bir trafik işaret levhası ile öndeki araç geçmek yasaklanmışsa
  - Tepe üstlerine yaklaşırken
  - Dönemeçli yollara girerken
  - Yaya, okul ve demiryolu geçitlerine yaklaşırken
  - Kavşaklara yaklaşırken
  - İki yönlü, iki şeritli köprü ve tünellerde
- Öndeki aracı geçmek yasaktır

-Sürücülerin dönüş lambalarını yakarak; kendilerini geçmek isteyen sürücülere karşı "geç" anlamında kullanmaları yasaktır.

-Trafığın iki yönlü kullanıldığı karayollarında aynı cins araçlar arasında, geçme kuralının mecbur kıldığı şartlar dolayısıyla hız sınırını aşan sürücülere ceza uygulanmaz.

GEÇİLME

-İki yönlü iki şeritli yollarda sağa yanaşılır

-Çok şeritli yollarda bulunduğumuz şerit muhafaza edilir

-Her iki durumda da geçilen sürücüler hızlarını artırmamalıdır.

DÖNÜŞLER

Sürücüler; dönüşe başlamadan önce iç ve dış aynalardan, gerekirse başlarını çevirip bakmak suretiyle ön, arka ve yan trafiği kontrol etmek zorundadırlar.

Sağa dönüş:

- İşaret verilir
- Yolun sağına yanaşılır
- Hız azaltılır
- Dar kavisle dönüşe başlanır
- Dönerken varsa yayalara ve bisiklet yolundaki bisikletlilere yol verilir.
- Dönülen yolun en sağ şeridine girilir

Sola dönüş:

- İşaret verilir
- Yolun gidişe ayrılan kısmının soluna yanaşılır
- Hız azaltılır
- Sağdan gelen araçlara yol verilir
- Geniş kavisle dönüşe başlanır
- Dönüşe başlandığında karşıdan gelen ve kavşağa emniyetle duramayacak hızla gelen araçlara yol verilir
- Dönülen yolun gidişe ayrılmış birden fazla şeridi varsa en sağ şerit dışındaki diğer şeridine girilir

Genel kural: Dönüş tamamlandığında hızımıza uygun olan şeride girilir

- *Dönel kavşaktan geriye dönmek için orta ada etrafında dolaşan sürücüler; gireceği yola yaklaşınca kadar şeridini muhafaza etmek zorundadırlar.*
- *Dönüş esnasında yayalara yeşil ışık yanmış ise karşıdan karşıya geçen yaya yoksa veya uzakta iseler (yayaların ilk geçiş hakkını engellemek koşulu ile) dönüş tamamlanabilir*
- *Kavşağın içinde duran trafik varsa ve kavşağın içine girildiğinde diğer doğrultudaki araçların geçişine engel olunuyorsa yeşil ışık yansa dahi o kavşağa girilmez.*

Geriye dönme

- Trafiğin yoğun olduğu yerlerde geriye dönmek yasaktır.
- Geriye dönüş yapan sürücüler en az manevra ile dönüşlerini tamamlamak zorundadırlar.

Geri gitmek

- Bağlantı yollarında
- Tek yönlü yollarda(duraklama ve park etme halleri hariç)
- İki aracın yan yana emniyetle geçemeyeceği kadar dar olan yollarda (karşıdan gelen araca geçiş kolaylığı sağlama hariç)

Geri gitmek yasaktır.

Kaplama (asfalt) üzerinde bulunan oklar:

-Asfalt üzerinde bulunan oklar; gidilecek veya dönülecek yöne göre, zamanında uygun şeride girilmesi gerektiğini bildirir.

-Otobüs, kamyon ve çekici gibi ağır taşıtlarda geri manevranın güvenli yapılabilmesi için gözcü bulundurmamak mecburdur

-Kamu hizmeti yapan yolcu taşıtlarının duraklara giriş çıkışlarını kolaylaştırmak için gerekiyorsa manevranızı geciktirin.

KONU TESTİ -4-

1

- 1- Geçiş şeridinde yeteri kadar ilerlemek
- 2- Sola dönüş lâmbası ile işaret vermek
- 3- Takip mesafesi kadar önceden sol şeride geçmek
- 4- Sağa dönüş lâmbası ile işaret vermek

Araç geçme ile ilgili yukarıdaki davranışlar hangi sıra ile izlenmelidir?

- A) 1-2-3-4   B) 2-3-1-4
C) 2-1-3-4   D) 1-4-3-2

2

Aşağıdaki durumların hangisinde sürücü geriye gidebilir?

- A) Bağlantı yollarında
B) İki yönlü dar yollarda geçiş kolaylığı sağlamak için
C) Tek yönlü yollarda park etme dışında
D) Tek yönlü yollarda duraklama dışında

3

Aşağıdakilerden hangisi araç geçilirken yapılan yanlışlardan biridir?

- A) Karşıdan gelen aracın güvenli bir mesafede olduğundan emin olmak
B) Arkadan gelen araç olmadığı hâlde dönüş lâmbalarını kullanmak
C) Yol ve trafik durumuna göre hareket etmek
D) İki şeridi birden kullanmak

4

Manevra yapacak sürücü aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) İşaret verdiği anda manevraya başlamalıdır.
B) Manevraya başladıktan sonra işaret vermelidir.
C) Ön, arka ve yanlardaki trafiği kontrol etmelidir.
D) Manevra bitmeden önce işaret vermeyi sona erdirmelidir.

5

Aşağıdakilerden hangisi, geçiş yapan araç sürücüsünün yapacağı davranışlardan biri değildir?

- A) Yol durumunu kontrol etmek
B) Aracının hızını azaltmak
C) Şerit değiştirme lâmbalarını kullanmak
D) Öndeki araç sürücüsünü uarmak

6

Arkasındaki aracın geçme uyarısını alan araç sürücüsünün aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Uzun gösteren lâmbaları yanıtorsa, kısa lâmbaları yakması
B) Aracını izlediği şeridin sağından sürmesi
C) Önünde araç varsa takip mesafesini artırması
D) Daha erken davranarak önündeki aracı geçmeye başlaması

7

Araçların sağa dönüşleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

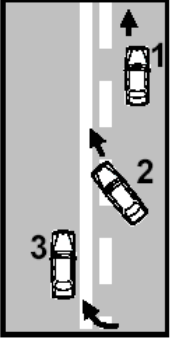
- A) Hız azaltılır.
B) Sağa dönüş lâmbası yakılır.
C) Geniş kavisle dönülür.
D) Sağ şeride geçilir.

8

Araç geçme işleminin son basamağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geriyi görüş aynasından geçilmekte olan aracı izlemek
B) Sağa dönüş lâmbasıyla işaret vermek
C) Sağ şeride girmek
D) Takip mesafesi kadar önceden sol şeride girmek

9

Şekildeki geçme işlemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) 2 ve 3 numaralı araçlar geçme yasağına uymamıştır.
- B) 2 numaralı araç arkadan gelen trafiği kontrol etmemiştir.
- C) 1 numaralı araç izlediği şeridin sağına yanaşmamıştır.
- D) 3 numaralı aracın geçiş yapması yanlıştır.

10

Aşağıdakilerden hangisi araç geçme ile ilgili doğru bir davranıştır?

- A) Gireceği şeridi gösteren dönüş ışıklarını kullanmamak
- B) Geçilen aracı kontrol etmeden sağ şeride girmek
- C) Başka araçları geçmeye çalışan araçları geçmemek
- D) Tepe üstleri ve dönemeçlerde araç geçmek

11

- 1- Hız azaltılır.
- 2- İşaret verilir.
- 3- Dar kavisle dönülür.
- 4- Yolun sağına yanaşılır.

Sağa dönmek isteyen sürücü yukarıdaki işlemleri hangi sıra ile yapmalıdır?

- A) 2-4-1-3
- B) 1-2-3-4
- C) 4-2-1-3
- D) 1-4-2-3

12

Öndeki aracı geçme ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sağ banketten geçiş için yararlanılabilir.
- B) Tramvayların sol yanından geçilemez.
- C) Geçme sırasında hız sınırı ihlâline ceza verilmez.
- D) Çok şeritli yollarda sağ şeritten hızlı gitme geçme sayılmaz.

13

Sürücülerin dönüşlerde aşağıdakilerden hangisini yapması doğru değildir?

- A) Döneceği yönü önceden işaretle bildirmesi
- B) Hızını artırması
- C) Dönüş yönüne göre uygun şeride girmesi
- D) Dönüş sırasında ilk geçiş hakkını yayalara vermesi

14

Aşağıdakilerden hangisi güvenli geçiş yapılmasını etkilemez?

- A) Aracın modeli
- B) Aracın uzunluğu
- C) Aracın hızı
- D) Trafik ve yol durumu

15

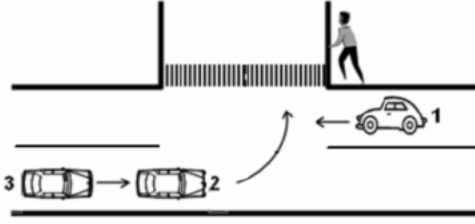
Geriye dönüşü tamamlayan araç sürücüsünün aşağıdakilerden hangisini yapması zorunludur?

- A) Aracının hızını azaltması
- B) Aynı hızla seyretmesi
- C) Bulunduğu şeridi izlemesi
- D) Hızına uygun şeride geçmesi

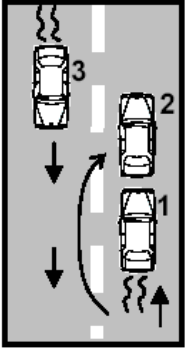
16

Sola dönüş yapmak isteyen 2 ve 3 nolu araç sürücülerinin aşağıdakilerden hangisini yapmaları doğrudur?

- A) Dönüş işaretini verdikten sonra hızlarını artırmaları
- B) Buldukları şeridin soluna yaklaşmaları
- C) Hızlarını artırarak dönüşü tamamlamaları
- D) Dönüşlerini dar kavisle yapmaları

17

Şekildeki geçme işlemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) 1 numaralı araç sürücüsü geçiş kolaylığı sağlamamıştır.
- B) 2 numaralı araç geçme yasağına uymamıştır.
- C) 3 numaralı araç tehlikeyi önlemek için tedbir almamıştır.
- D) 2 numaralı araç karşıdan gelen trafiğe dikkat etmemiştir.

18

Dönel kavşaklarda, geriye dönüş amacı taşımayan sola dönüşlerde aşağıdakilerden hangisinin yapılması yanlıştır?

- A) Sola dönüş lâmbasının yakılması
- B) Sol şeride geçilmesi
- C) Dar kavisle dönülmesi
- D) Hızın azaltılması

19

Hemzemin geçitte aşağıdakilerden hangisinin yapılması yasaktır?

- A) Hızın azaltılması
- B) Bariyer kapalı ise durulması
- C) Öndeki aracın geçilmesi
- D) Bariyer açık ise dikkatli geçilmesi

20

Dar ve trafiğin yoğun olduğu taşıt yolunda yavaş seyreden sürücü kendisini geçmek isteyen diğer sürücülere nasıl davranmak zorundadır?

- A) Aracının hızını artırmak
- B) Hemen yavaşlayıp olduğu yerde durmak
- C) Hızını azaltıp seyrine devam etmek
- D) Sağa yanaşmak, gerekirse durmak

21

Kavşaklara, dönemeçlere, tepe üstlerine yaklaşan bir sürücü aşağıdakilerden hangisini yapmak zorunda değildir?

- A) Arkadan gelen araçları uyarmak
- B) Aracın hızını azaltmak
- C) Önündeki aracı geçmemek
- D) Trafik işaretlerine uymak

22

Işıksız kavşağa giren bir sürücü, sola dönüş geçtiği sırada, geçiş hakkını kime vermek zorundadır?

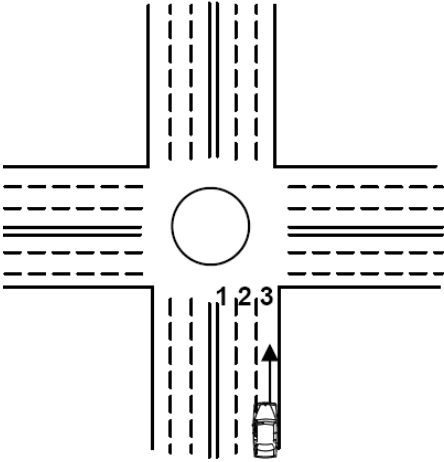
- A) Arkadan gelen ve sağa dönmek isteyen araçlara
- B) Soldan gelen araçlara
- C) Arkadan gelen ve sola dönmek isteyen araçlara
- D) Karşıdan gelen ve emniyetle duramayacak kadar yaklaşmış araçlara

23

Işıksız kavşaklarda sola dönmek isteyen bir sürücü aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Sağdan gelen araca yol vermelidir.
- B) Yolun sağına yanaşmalıdır.
- C) Arkadan gelen araca yol vermelidir.
- D) Karşıya geçecek yayaları uyararak geçmelerini engellemelidir.

24

Geriye dönüş yapmak isteyen şekildeki aracın hangi şeridi izlemesi gerekir?

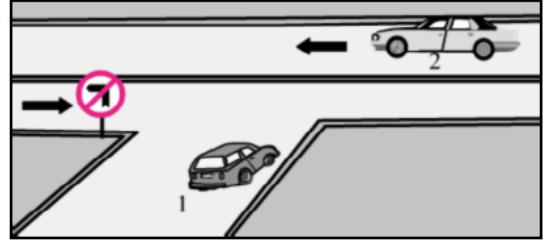
- A) 2 numaralı şeridi
- B) 1 numaralı şeridi
- C) 3 numaralı şeridi
- D) İsteddiği şeridi

25

Aşağıdaki durumlardan hangisindeki araçların sağından geçilebilir?

- A) Yavaş seyreden araçların
- B) Trafik zorunluluğu nedeniyle bekleyen araçların
- C) Tırmanma şeridi olmayan yollardaki araçların
- D) Konvoy oluşturmuş araçların

26

Şekle göre aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

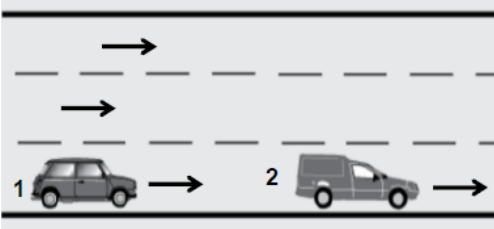
- A) 2 numaralı araç bölünmüş yoldadır.
- B) 1 numaralı araç sola dönebilir.
- C) 1 numaralı araç 2 numaralı aracın geçmesini beklemelidir.
- D) 1 numaralı araç gireceği yola yaklaşırken yavaşlamalıdır.

27

Sürücülerin aşağıdaki davranışlardan hangisini yapmaları yanlıştır?

- A) İşaret vermeden ani dönüşler yapmaları
- B) Yağışlı havalarda normal hızın altında seyretmeleri
- C) Yol boş olsa da iki şeridi birden kullanmamaları
- D) Yol ortasında yolcu indirip bindirmeleri

28

Şerit değiştirmek isteyen şekildeki 1 numaralı taşıt sürücüsü, sola sinyal vermeden önce aşağıdakilerden hangisini mutlaka yapmalıdır?

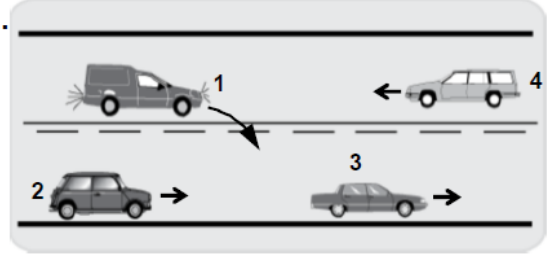
- A) Uzun hüzmeli farları yakmalı
- B) 2 numaralı taşıtın geç işaretini beklemeli
- C) İç ve dış aynalardan trafik durumunu kontrol etmeli
- D) 2 numaralı taşıta takip mesafesinden daha fazla yaklaşmalı

29

Kara yolunun hangi bölümünde öndeki araç geçilebilir?

- A) Kavşakta
- B) Demir yolu geçidinde
- C) Yaya ve okul geçitlerinde
- D) Tek yönlü iki şeritli yolda

30

Şekildeki durumda aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğrudur?

- A) 1 numaralı aracın 2 numaralı aracı geçtikten sonra sağ şeritte girmesi
- B) 2 numaralı aracın 3 numaralı aracı geçmeye teşebbüs etmesi
- C) 2 numaralı aracın takip mesafesini azaltması
- D) 4 numaralı aracın hızını artırması

1	B	2	B	3	D
4	C	5	B	6	D
7	C	8	C	9	B
10	C	11	A	12	A
13	B	14	A	15	D
16	B	17	D	18	C
19	C	20	D	21	A
22	D	23	A	24	B
25	B	26	C	27	A
28	C	29	D	30	A

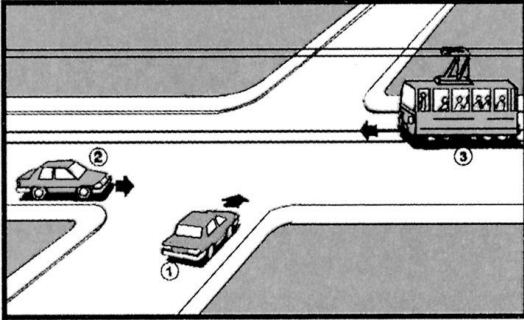
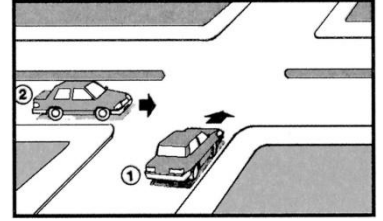
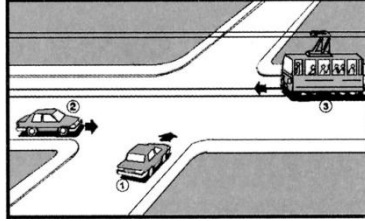
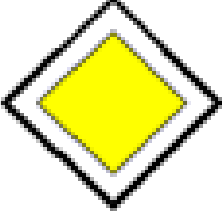
KAVŞAKLARDA İLK GEÇİŞ HAKKI KURALLARI

İki veya daha fazla karayolunun kesişmesi veya birleşmesi ile meydana gelen ortak alana kavşak denir.

Anayol tali yol ayrımı bulunan kavşaklar:

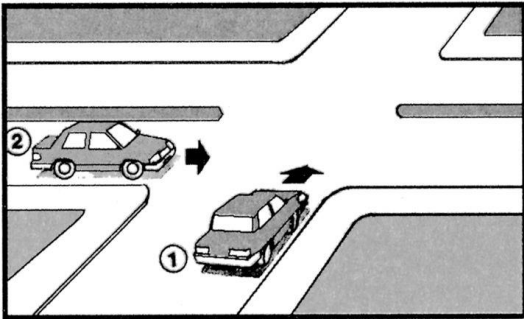
Bir yolun anayol olduğu işaretinden anlaşılır. (bazı fiziksel yapılar da bulunduğu yola anayol değeri kazandırır.)

- Tramvay hattının bulunduğu yol anayol dur.
- Kavşak kollarından bir tanesi bölünmüş karayolu ise bölünmüş olan yol anayoldur.

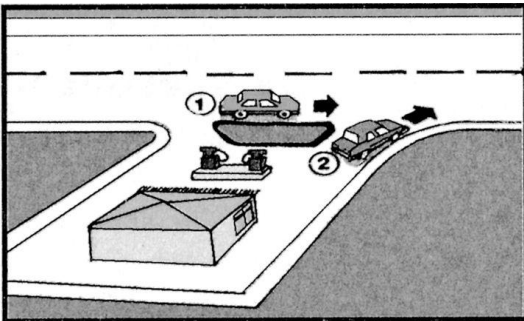

-Bütün sürücüler tramvaylara

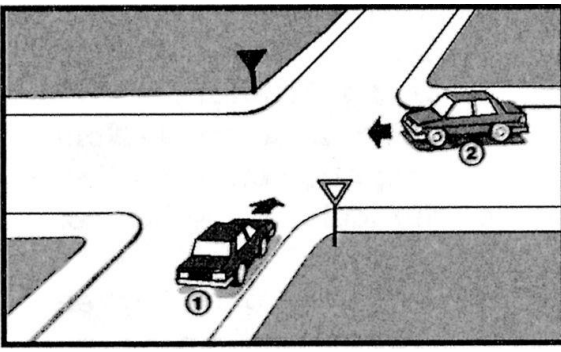
-Tramvay yoluna çıkanlar;
Tramvay yolundaki araçlara

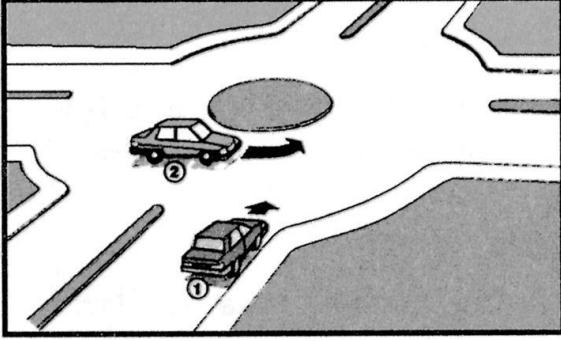
-Bölünmüş yola çıkanlar;
Bölünmüş yoldaki araçlara

-Geçiş yolundaki sürücüler;
Karayolundaki araçlara

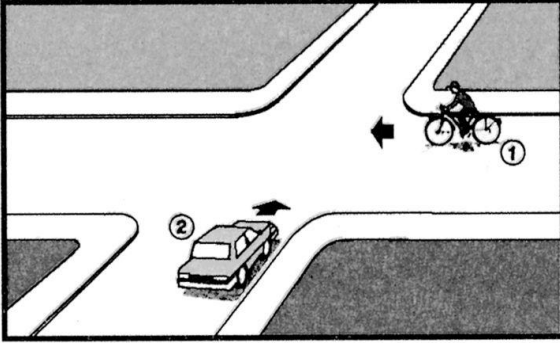
-Tali yoldaki sürücüler;
Anayoldaki araçlara

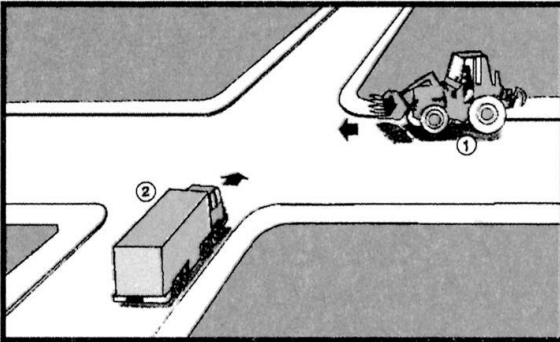
-Dönel kavşağın dışındakiler; dönel
kavşak içindeki araçlara

İlk geçiş hakkı vermek zorundadırlar.

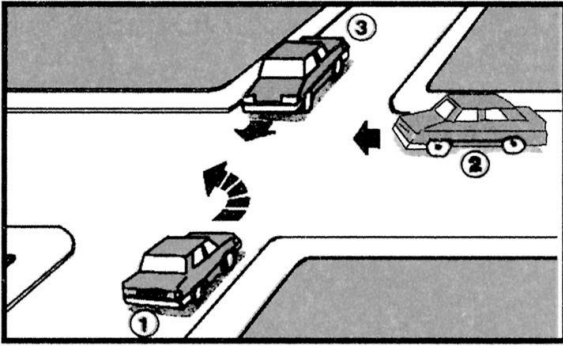
Anayol tali yol ayrımı bulunmayan kavşaklar:

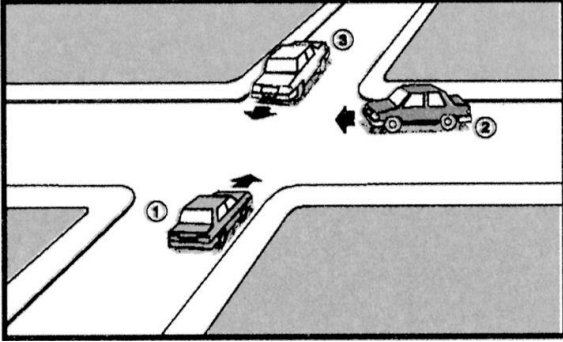
-Motersuz taşıt sürücüleri; motorlu
araçlara

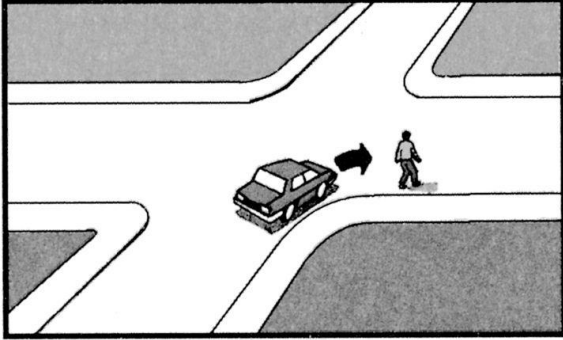
-Traktör ve iş makinası sürücüleri,
Diğer motorlu araçlara

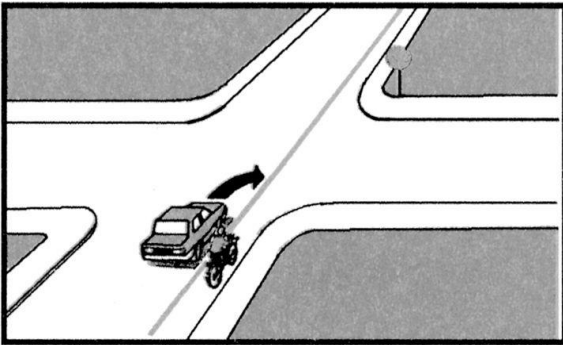
-Dönüş yapan sürücüler; doğru geçmekte olan araçlara

-Soldaki araç sürücüleri; sağdaki araçlara (sağı boş olan önce gider)

-Dönüş yapan sürücüler; karşıdan karşıya geçen yayalara ve bisiklet yolundaki bisikletlilere

-İlk geçiş hakkı vermek zorundadırlar.

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ

- Ambulans araçları, yaralı veya acil hasta taşıyan araçlar
- Organ ve doku nakil araçları
- İtfaiye
- Asayiş polisi (genel zabıta)
- Trafik polisi (trafik zabıta)
- Kar ve buz mücadelesi çalışmalarında kullanılan araçlar
- Sivil savunma
- Koruyan ve korunan araçlar

Işıklı ve sesli cihazlar 150 m. Mesafeden görülebilmeli ve duyulabilmelidir

Tepe lambaları

İtfaiye ve sivil savunma araçlarında kırmızı, diğerlerine mavi (cankurtaran ve polis araçlarındaki tepe lambalarının rengi kırmızı ile birlikte mavi olabilir)

Sarı renkli tepe lambası bulunan araçlar:

(Çöp toplama araçları, kurtarıcı, özel izinle karayoluna çıkan araçlar ve yol yapım bakım araçları)

Kesinlikle geçiş üstünlüğüne sahip değildir. (bu araçlarda; görevli olduklarının bildirilmesi ve karayolunu kullanan diğer araçların uyarılması için tepe lambası bulunur.)

Geçiş üstünlüğü hakkının kullanılması:

- Mutlaka görevli olmaları
- Sesli ve ışıklı uyarı cihazının ikisini de aynı anda kullanıyor olmaları
- Halkın can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamaları

Yaralı veya acil hasta taşıyan diğer araçlar:

Geçiş üstünlüğüne sahiptirler.

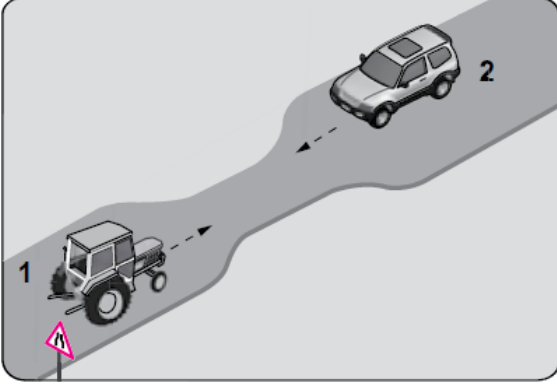
Bu hakkı kullanabilmek için:

- Dörtlü uyarı ışıkları yakılır
- Gerekli hallerde kornaya basılır.
- Gerekli hallerde yan camlardan kollar dışarı çıkarılarak güvenli geçiş sağlanır.

Geçiş üstünlüğüne sahip araçlara yol verilmesi:

- Geçiş üstünlüğüne sahip araç görüldüğünde sağa yanaşılır, hız azaltılır ve gerekirse durup beklenir.
- Bir kavşakta iken (mesela kırmızı ışıkta beklerken) geçiş üstünlüğüne sahip araç görüldüğünde; derhal kavşak boşaltılır, gerekiyorsa durup beklenir.

GELEN TRAFİKLE KARŞILAŞMALAR

-Karşıdan gelen araç bizden önce dar olan kısma girmiş geliyorsa, yol vermeliyiz.

Şartlar eşitse;

Öncelikli olarak trafik işaretlerine uyulur, trafik işareti yoksa

- Otomobil
- Minibüs
- Kamyonet
- Otobüs
- Kamyon
- Arazi taşıtı
- LTT. (traktör)
- İş makinesi
- Motorsuz taşıtlar

Sıralamaya göre herkes kendinden önceki araca yol vermelidir. (basitçe; seri araç önce geçer)

Dağlık ve dik yokuşlu yollarda karşılaşmalar da;

-İniş yapan sürücüler, çıkış yapan araçlara yol vermelidirler. (varsa sığınma cebine girerek, sığınma cebi yoksa sağa yanaşıp durarak)

-İniş eğimli yollarda araç hareket halinde iken, motorun çalışmasını durdurmak veya vitesi boşa alarak araç sürmek yasaktır.

DURAKLAMA VE PARK ETME KURALLARI

Durma: her türlü trafik zorunluluğu sebebi ile aracın durdurulmasıdır.(kırmızı ışıkta beklemek, kaza halinde durmak, arıza halinde durmak gibi.)

Duraklama: trafik zorunlulukları dışında yolcu indirmek bindirmek, eşya yüklemek veya boşaltmak veya kısa süreli beklemektir.

Duraklamanın en uzun süresi 5 dk.

Duraklamada alınacak tedbirler

En uygun yer seçilmelidir.(şehir içi yollarda taşıt yolunun en sağ, şehir dışı yollarda banketler)

Duraklama uzun süreli olacaksa (2 dk. ile 5 dk. Arası)

- Motor durdurulur.
- El freni çekilir.
- Araç uygun vitese atılır.
- Eğimli yolda uzun süre duraklayacak araç ağır taşıt ise her iki arka tekerleğinin uygun yönünde takoz konulur. (inişte önüne, çıkışta arkasına)
- Gerekli hallerde park lambası yakılır.

Duraklamanın yasaklandığı yerler:

- Trafik işaret levhası ile duraklamanın yasaklandığı yerlerde
- Sol şeritte (yolun sağında tramvay hattı varsa solda duraklama yapılabilir)
- Yaya geçidi, okul geçidi, alt geçit, üst geçit ve demiryolu geçitlerinde
- Kavşak, köprü, tünel, rampa ve bağlantı yollarında ve buralara yerleşim yerleri içerisinde 5, yerleşim yerleri dışında 100 m. Mesafede
- Dönemeç, tepe üstü ve duraklarda (duraklarda harici araçlar duraklama yapamazlar)
- Duraklayan veya parkeden araçların yol tarafındaki yanında
- Her türlü trafik işaretlerine yaklaşım yönünde yerleşim yerleri içerisinde 15 m. yerleşim yerleri dışında 100 m. Mesafede
- Şehirlerarası karayollarının taşıt yolları üzerinde

Park etme: araçların; durma ve duraklama halleri dışında uzun süre bekletilmek üzere bırakılmasıdır.

Park ederken alınacak tedbirler:

- Motor durdurulur.
- El freni çekilir.
- Araç uygun vitese atılır.
- Tekerlekler sağa çevrilir (kaldırıma)
- Eğimli yolda park eden araç ağır taşıt ise her iki arka tekerleğinin uygun yönünde takoz konulur. (inişte önüne, çıkışta arkasına)
- Camlar kapatılıp, kapılar kilitletir.

Park etmenin yasaklandığı yerler

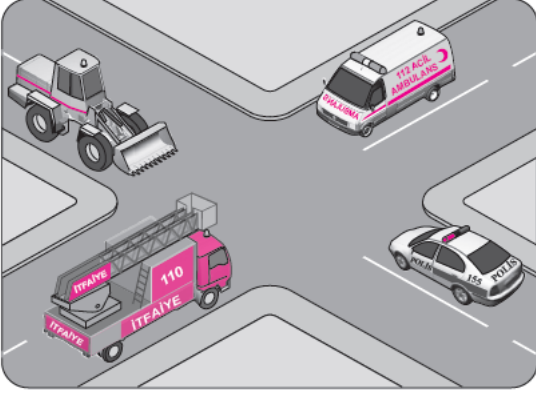
- Duraklamanın yasak olduğu yerlerde
- Trafik işareti ile park etmenin yasaklandığı yerlerde
- Yaya yollarında
- Geçiş yolları önünde ve üzerinde
- Kurallara uygun park etmiş araçların çıkışına engel olacak şekilde
- Belirli kişi, kurum ve kuruluşlara ait park yerlerinde
- Yangın musluklarına her iki yönden 5 m.
- Kamuya açık herkesin aracı ile giriş çıkış yapabileceği yerlerin kapısına her iki yönden 5 m.
- Alt geçit, Üst geçit ve Köprülere her iki yönden 10 m.
- Otobüs durağı ve geçiş üstünlüğüne sahip araçların giriş çıkış kapılarına her iki yönden 15 m.

-Araçların çekilmesi esnasında oluşan hasarlar araç sahibi veya sorumlusu tarafından karşılanır

-Yerleşim birimleri içerisinde (il ve ilçe merkezi) ; otobüs, kamyon, çekici, LTT. Ve iş makinesi gibi ağır taşıtların park etmesi yasaktır

KONU TESTİ -5-

1 Şekilde görülen geçiş üstünlüğüne sahip araçların, görev hâlinde karşılaşmaları durumunda ilk geçiş hakkını hangisi kullanmalıdır?

- A) Ambulans
B) Polis aracı
C) İş makinesi
D) İtfaiye aracı

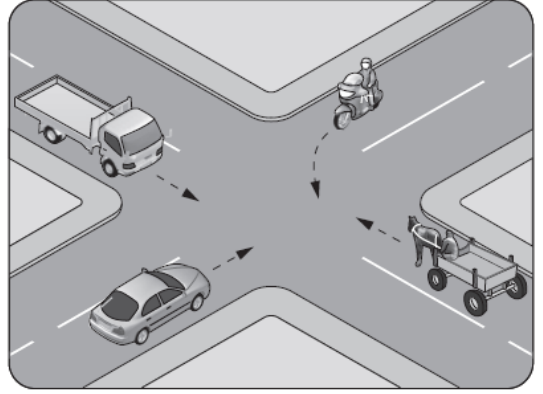
2 Tehlikeli eğimli yollarda karşılaşma hâlinde; çıkan aracın geçişi zorsa, inen aracın sürücüsü ne yapmalıdır?

- A) Çıkan aracın geri gitmesini sağlamalı
B) Motoru durdurup, vitesi boşa alıp inmeli
C) Çıkan aracın sürücüsünü ikaz ederek yavaşlatmalı
D) Varsa sığınma cebine girmeli, yoksa sağa yanaşıp durmalı

3 Aksine bir işaret yoksa, eğimsiz iki yönlü dar yolda, otomobil ile otobüsün karşılaşması durumunda, hangisi diğerine yol vermelidir?

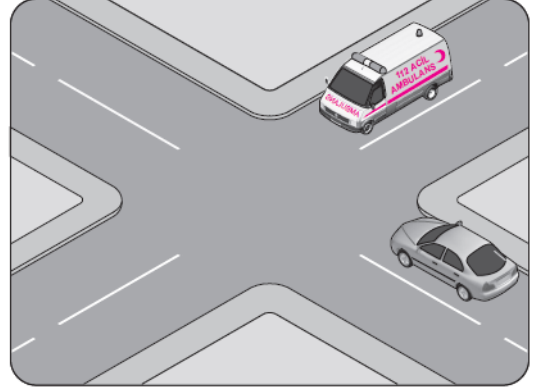
- A) Otomobil, otobüse
B) Otobüs, otomobile
C) Şeridi daralmış olan, diğerine
D) Azami ağırlığı az olan, diğerine

4 Şekildeki kontrolsüz kavşakta ilk geçiş hakkını hangi araç kullanmalıdır?

- A) Motosiklet
B) Kamyonet
C) Otomobil
D) At arabası

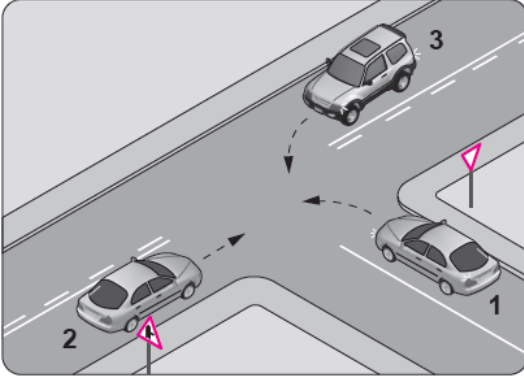
5 Şekildeki karşılaşmada öncelikle görev hâlindeki ambulansın geçmesi gerekir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanır?

- A) Otomobilin tali yolda olması
B) Ambulansın ana yolda olması
C) Ambulansın geçiş üstünlüğüne sahip olması
D) Ambulansın diğer araca göre daha güçlü olması

6

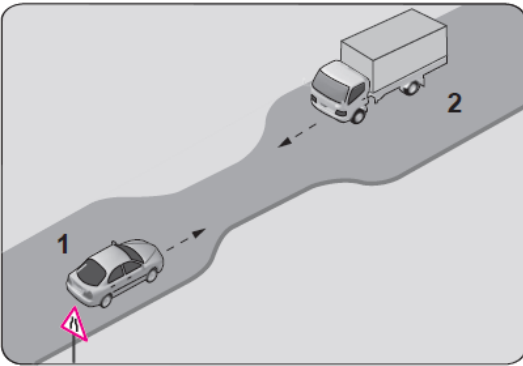

Şekle göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) 2 numaralı aracın öncelikle geçmesi
- B) 1 numaralı aracın hızını artırarak kavşağa girmesi
- C) 2 numaralı aracın 3 numaralı aracın geçmesini beklemesi
- D) 3 numaralı aracın 2 numaralı aracı ikaz ederek durdurması

7

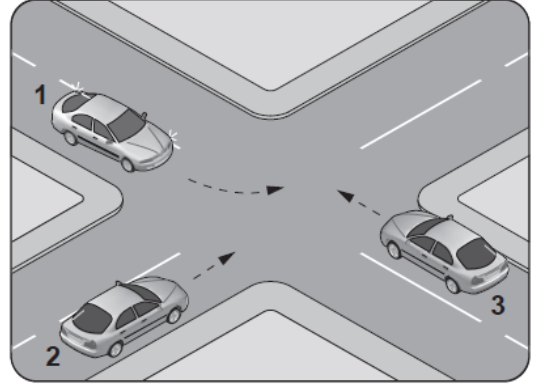
Şekildeki gibi eğimsiz iki yönlü dar yoldaki karşılaşmada 2 numaralı aracın sürücüsü ne yapmalıdır?

- A) U dönüşü yapmalı
- B) 1 numaralı araca yol vermeli
- C) İlk geçiş hakkını kendisi kullanmalı
- D) 1 numaralı aracın sürücüsünü ikaz edip durdurmalı

8

Şekildeki kontrolsüz kavşakta karşılaşan araçların geçiş hakkı sıralaması nasıl olmalıdır?

- A) 1 - 2 - 3
- B) 2 - 1 - 3
- C) 3 - 1 - 2
- D) 3 - 2 - 1

9

Aşağıdakilerden hangisi geçiş üstünlüğüne sahip araçlardandır?

- A) Motosiklet
- B) İtfaiye aracı
- C) Tarım traktörü
- D) Toplu taşıma aracı

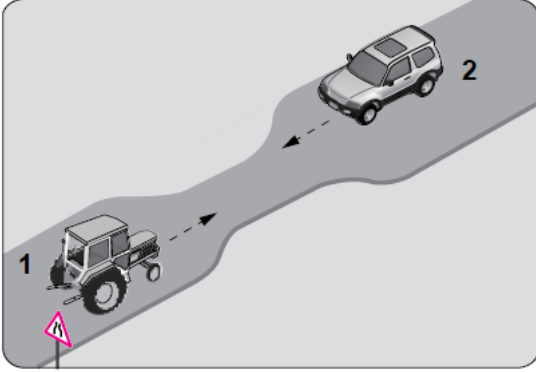
10

Aşağıdakilerden hangisi araçlar için duraklamayı ifade eder?

- A) Yolcu indirirken beklemek
- B) 5 dakikadan fazla beklemek
- C) Kırmızı ışık yanarken beklemek
- D) Görevlilerce verilen emirle durmak

11

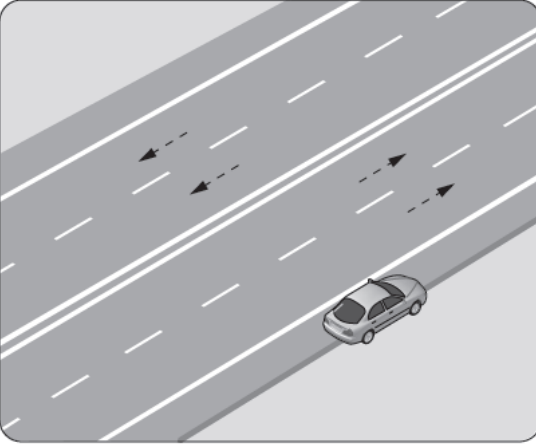
Şekildeki gibi eğimsiz iki yönlü dar yoldaki karşılaşmada 1 numaralı aracın sürücüsü ne yapmalıdır?

- A) U dönüşü yapmalı
- B) 2 numaralı araca yol vermeli
- C) İlk geçiş hakkını kendisi kullanmalı
- D) 2 numaralı aracın sürücüsünü ikaz edip durdurmalı

12

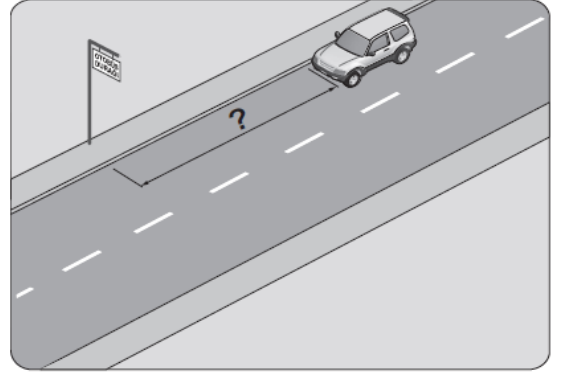
Şekildeki gibi park etmiş aracın hangi tarafında duraklama yapılamaz?

- A) Önünde
- B) Arkasında
- C) Yol tarafındaki yanında
- D) Ön ve arkasına 50 metre mesafede

13

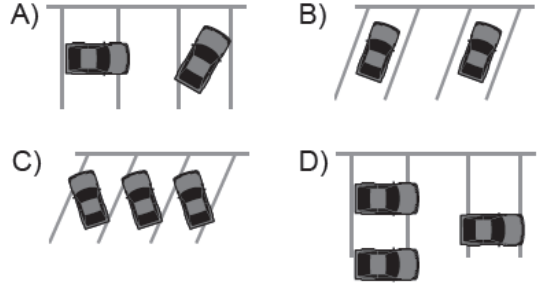
Şekildeki araç sürücüsü, kamu hizmeti yapan yolcu taşıtı durağının en az kaç metre mesafe dışına aracını park edebilir?

- A) 5
- B) 10
- C) 15
- D) 20

14

Aşağıdakilerin hangisindeki araçlar park yerine uygun şekilde park edilmiştir?

15

Bekleme amacıyla yapılan duraklamanın süresi en çok kaç dakikadır?

- A) 5
- B) 10
- C) 15
- D) 20

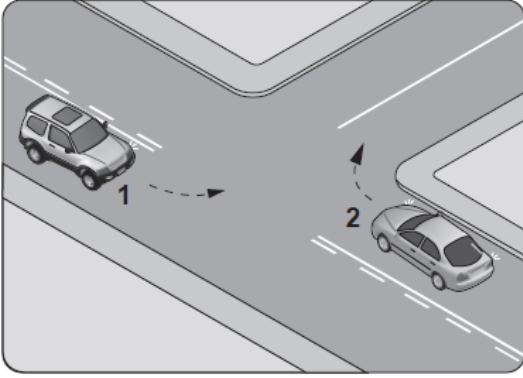
16

Aksine bir işaret yoksa, eğimsiz iki yönlü dar yolda, motorsuz ile motorlu taşıtın karşılaşmaları hâlinde, hangisi diğerine yol vermelidir?

- A) Motorlu taşıt, motorsuz taşıta
- B) Motorsuz taşıt, motorlu taşıta
- C) Şeridi daralmış olan taşıt, diğerine
- D) Trafik yoğunluğu az olan yöndeki taşıt, diğerine

17

Şekle göre kontrolsüz kavşakta karşılaşan araçlardan hangisi ilk geçiş hakkını kullanmalıdır?

- A) 1 numaralı araç
- B) 2 numaralı araç
- C) Hızı az olan araç
- D) Hızı fazla olan araç

18

Kara yollarında uzun süreli beklemeyi gerektiren duraklamalarda aşağıdakilerden hangisinin yapılması gerekir?

- A) Aracın kapılarının açık tutulması
- B) Trafik görevlisine haber verilmesi
- C) Motor çalışır halde farların yakılması
- D) Motorun durdurulup el freninin çekilmesi

19

Bir otobüs, eğimsiz iki yönlü dar yolda aksine işaret yoksa aşağıdakilerden hangisine geçiş kolaylığı sağlamalıdır?

- A) Lastik tekerlekli traktöre
- B) İş makinesine
- C) Kamyonete
- D) Kamyona

20

- Kırmızı ışık yanması
- Yolun trafiğe kapanması
- Yetkililerin dur işareti vermesi

Seyir hâlindeki taşıtların yukarıda verilen faktörlerle durdurulmasına ne ad verilir?

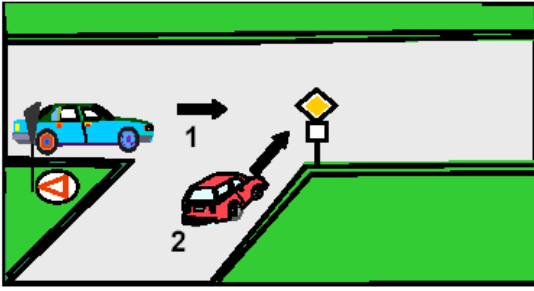
- A) Durma
- B) Park etme
- C) Duraklama
- D) Trafikten men

21

Aşağıdakilerden hangisi geçiş üstünlüğü hakkının kullanılmasının koşullarından değildir?

- A) Can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamak
- B) E sınıfı sürücü belgesine sahip olmak
- C) Görevli olmak
- D) Geçiş üstünlüğü hakkına sahip olmak

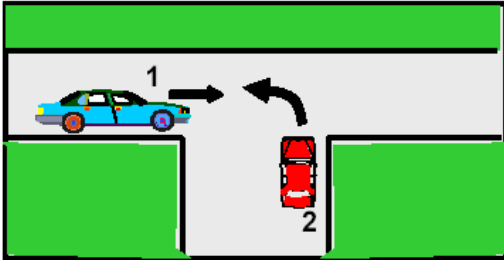
22

Şekildeki 1 numaralı aracın sürücüsü ne yapmalıdır?

- A) Korna çalıp 2 numaralı aracı durdurmalıdır.
- B) Geçiş hakkını kendi kullanmalıdır.
- C) 2 numaralı araca yol vermelidir.
- D) Hızlanarak yoluna devam etmelidir.

23

Şekildeki 2 numaralı aracın sürücüsü ne yapmalıdır?

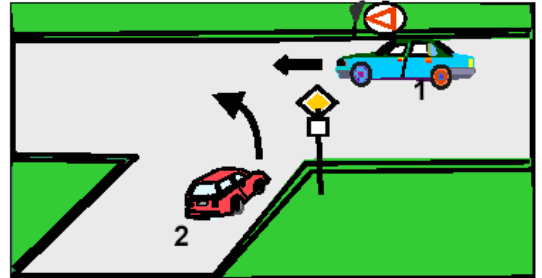
- A) Geçiş hakkını kendi kullanmalıdır.
- B) Geçiş hakkını 1 numaralı araca vermelidir.
- C) İkazda bulunup 1 numaralı aracın kavşağa girmesini önlemelidir.
- D) Hızlanıp kavşağı terk etmelidir.

24

Düz, eğimsiz, dar taşıt yolunda aksini gösteren trafik işareti yoksa, kamyon ile kamyonetin karşılaşması durumunda hangisi diğerine geçiş kolaylığı sağlamalıdır?

- A) Kamyon kamyonete
- B) Kamyonet kamyonu
- C) Şeridi daralmış olan, diğerine
- D) Yüksüz olan, yüklü olana

25

Şekildeki 1 numaralı aracın sürücüsü ne yapmalıdır?

- A) Hızını azaltarak yoluna devam etmelidir.
- B) 2 numaralı aracın geçmesini beklemelidir.
- C) Hızlanarak geçiş hakkını kendi kullanmalıdır.
- D) Klâkson çalıp 2 numaralı aracıavaşlatmalıdır.

26

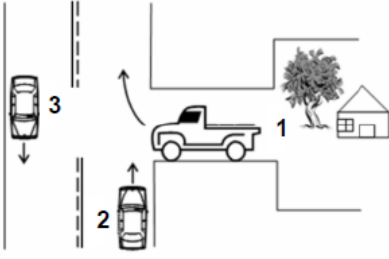
Aksine bir işaret yoksa, eğimsiz iki yönlü dar yolda, minibüs ile kamyonun karşılaşması durumunda, hangisi diğerine yol vermelidir?

- A) Minibüs sürücüsü, kamyonu
- B) Yolcu sayısı fazla olan, diğerine
- C) Kamyon sürücüsü, minibüse
- D) Şeridi daralmış olan, diğerine

27

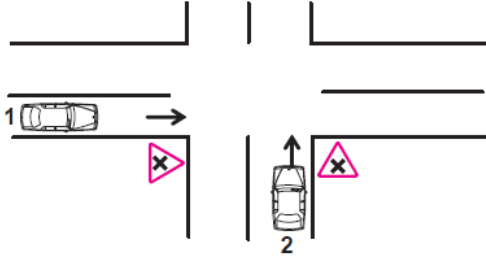
Şekilde belirtilen yol ve araçların durumu için, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1 numaralı taşıt geçiş yolundadır.
 B) 2 ve 3 numaralı taşıtlar, iki yönlü kara yolunda seyretmektedir.
 C) 1 numaralı taşıt sürücüsü, 2 numaralı taşıtın geçmesini beklemelidir.
 D) 2 numaralı taşıt sürücüsü, 1 numaralı taşıta yol vermelidir.

28

Şekildeki kara yolu bölümünde, 1 ve 2 numaralı otomobillerin karşılaşması durumunda aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğrudur?

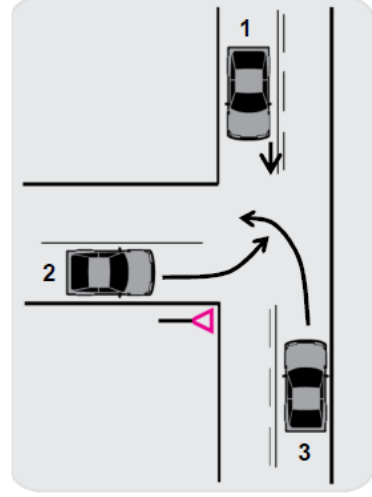
- A) 1 numaralının hızını artırması
 B) 2 numaralının hızını artırması
 C) 2 numaralının geçiş hakkını kullanması
 D) 1 numaralının hızını artırıp, korna çalması

29

Aşağıdakilerden hangisi geçiş üstünlüğüne sahiptir?

- A) P.T.T. araçları
 B) Zabıta araçları
 C) İş makineleri
 D) Gümrük muhafaza araçları

30

Şekildeki karşılaşmada geçiş hakkı sırası hangisindeki gibi olmak zorundadır?

- A) 3 – 1 – 2
 B) 1 – 2 – 3
 C) 1 – 3 – 2
 D) 3 – 2 – 1

1	A	2	D	3	B
4	C	5	C	6	A
7	B	8	D	9	B
10	A	11	B	12	C
13	C	14	B	15	A
16	B	17	B	18	D
19	C	20	A	21	B
22	C	23	B	24	A
25	B	26	C	27	D
28	C	29	B	30	C

ARAÇLARIN IŞIKLANDIRILMASI

Ön taraftaki ışıklar; beyaz veya açık sarı, arka taraftaki ışıklar; kırmızı veya portakal renginde olmalıdır.

- Sis lambası ve geri vites lambası mecbur değildir.(isteğe bağlı)
- Farlar, dönüş lambaları, fren lambaları, arka plaka aydınlatma lambaları, park lambaları ve iç tavan aydınlatma lambası mecburidir
- Arka plaka aydınlatma lambası, plakayı 20 m. mesafeden gösterecek şekilde aydınlatmalıdır

Işıkların kullanım yerleri

Yakını gösteren ışıklar (Kısa farlar)

- 25 m. mesafeyi aydınlatmalıdır.
- Gece; şehir içi yollarda
- Gündüz; sis, kar ve şiddetli yağmurlu hallerde

Uzağı gösteren ışıklar (Uzun farlar)

- 100 m. mesafeyi aydınlatmalıdır.
- Gece; şehir dışı veya şehirlerarası yollarda
- Gündüz; tünellere girerken
- *Karşıdan gelen araçla karşılaşmalarda ve önümüzdeki aracı takip ederken kısa farlar kullanılır*
- *Sis lambalarının; sis, kar ve şiddetli yağmur hallerinin dışında ve geceleri farlarla birlikte kullanılması yasaktır*
- *Park lambalarının tek başına yakılarak araç sürülmesi yasaktır.*
- *Karşıdan gelen araçlarla karşılaşmalarda ışıkları söndürmek yasaktır.*
- *Dönüş lambalarının yakılarak, "geç" anlamında kullanılması yasaktır.*

TEDBİRSİZ VE SAYGISIZ ARAÇ SÜRME

-Tedbirsiz ve saygısız araç sürme sayılır.

Teyp sesini fazla açmak;

-Tedbirsiz ve saygısız araç sürme sayılmaz. (gürültü kirliliğine sebep olur)

SES, MÜZİK, GÖRÜNTÜ VE HABERLEŞME CİHAZLARI

Korna

- Yakın ilerisi görülmeyen yollar-da gelişimizi haber vermek için ve karayolunu kullanan diğer yaya ve sürücülerin ikazı için gündüz korna kullanılır, (gece selektör yapılır.)
  - Gereksiz yere veya gereğinden uzun kullanılması yasaktır
  - Tek sesli olmalı ve korkutmadan uyarmalıdır
-
- *Otobüslerde radyo, teyp gibi cihazlar sürücünün kullanamayacağı bir yerde olmalıdır.*
  - *Harici hoparlörlerin araçlara takılması için trafik tescil şube müdürlüklerinden izin alınır*
  - *Seyir halindeki sürücüler havalandırma ve ısıtma cihazlarını kullanabilirler.*

ARAÇLARIN ÖLÇÜ VE AĞIRLIKLARI

- Araçların yüklü veya yüksüz, azami yükseklikleri 4 m.
- Azami genişlikleri 2,55 m. dir.

Aşağıdakilerden hangileri gabari ile ilgilidir?

1

2

3

- A) 1 - 2
C) 2 - 3

- B) 1 - 3
D) 1 - 2 - 3

(Doğru cevap: A)

- Araçların çamurluk, basamak, karoseri kenarı, yük üstü, bagaj merdiveni gibi dış kısımlarında insan taşınması yasaktır.
- Ağırlık ve boyutları bakımından standart ölçüleri aşan yüklerin taşınması için Karayolları Genel Müdürlüğünden izin alınması gerekmektedir.
- Karayollarında trafiğe çıkan araçların en uzununu iki römorklu katarlardır.

ARAÇLARIN YÜKLENMESİ

- Taşıma sınırı üstünde yük veya yolcu alınması,
- Karayolu yapısı ve kapasitesi ile trafik güvenliği bakımından tehlikeli olabilecek tarzda yükleme yapılması,
- Gabari dışı yük yüklenmesi, taşınan yük üzerine veya araç dışına yolcu bindirilmesi,
- Yükün karayoluna degecek, düşecek, dökülecek, saçılacak, sızacak, akacak, kayacak, gürültü çıkaracak şekilde yüklenmesi,
- Yükün, her çeşit yolda ve yolun her eğiminde dengeyi bozacak, yoldaki bir şeye takılacak ve sivri çıkıntılar meydana getirecek şekilde yüklenmesi,
- Sürücünün görüşüne engel olacak, aracın sürme güvenliğini bozacak ve tescil plakaları, ayırım işaretleri, dur ve dönüş ışıkları ile yansıtıcıları örtecek şekilde yüklenmesi,
- Kasanın yan kısımlarından taşma yapacak şekilde yüklenmesi
- Aracın önden 1m. Arkadan 2m. Den fazla taşacak şekilde yüklenmesi yasaktır.

OTOYOL KURALLARI

- Otoyola girerken hızlanma şeridi, çıkarken yavaşlama şeridi kullanılır.
- Otoyollarda duraklamak, park etmek, geri gitmek, geriye dönmek yasaktır.
- Otoyollara yaya, hayvan ve motorsuz taşıtların girmeleri yasaktır.
- Otoyollarda altına inilmemesi gereken asgari hız saatte 40 km. dir
OGS: Otomatik geçiş sistemi
HGS: Hızlı geçiş sistemi

KORUYUCU TERTIBAT

- Elektrikli bisiklet, motorlu bisiklet ve motosiklette sürücüsünde koruma başlığı ve koruma gözlüğü, yolcunun ise koruma başlığı kullanması zorunludur.
- Tüm araçlarda emniyet kemeri bulundurulması ve kullanılması zorunludur. (İtt. İş makinası, ayakta yolcu taşıyan minibüs ve otobüsler hariç)
- Araçların ön koltukların da 10 yaş altı çocukların oturtulması yasaktır.

BİSİKLET, MOTORLU BİSİKLET VE MOTOSİKLET SÜRÜLMESİ

- Yaya yolunda sürülemez
- Seyir esnasında akrobatik hareketler yapılamaz, elde bagaj, paket vb. şeyler taşınamaz
- Taşıt yolunun bir şeridinde en fazla iki bisikletli yanyana gidebilir.
- Sürücünün arkasında oturma yeri yoksa yolcu taşınamaz, varsa bir kişi taşınabilir.
- Arkasına kasa, sandık vb. şeyler yaptırarak ticari amaçla yük taşımak yasaktır.
- Bisiklet sürücüsünün 11 yaşını doldurmuş olması gerekmektedir.
- Bisiklet yolu bulunan yollarda bisiklet ve motorlu bisikletin bisiklet yolundan sürülmesi şarttır
- Bisiklet sürücülerinin elinin birini bırakıp işaret verebilirler. (dönecekleri yönü göstermek için)

KONU TESTİ -6-

1
Geceleri kara yolunda karşı yönden gelen sürücülerin gözlerini kamaştırılmamak için hangi ışıkların yakılması zorunludur?

- A) Park ışıklarının
- B) Acil uyarı ışıklarının
- C) Uzağı gösteren ışıkların
- D) Yakını gösteren ışıkların

2
Seyir esnasında sürücü ve yolcuların emniyet kemeri kullanması, aşağıdakilerden hangisinin azalmasında etkili olur?

- A) Trafikteki görevli sayısı
- B) Şehir içindeki trafik kazaları
- C) Trafik kazalarındaki ölüm oranı
- D) Şehirler arasındaki trafik kazaları

3
Geceleyin, görüşün yeterli olmadığı kavşağa yaklaşan sürücü gelişini nasıl haber vermelidir?

- A) Dönüş ışıklarını yakarak
- B) Birkaç defa korna çalarak
- C) Acil uyarı ışıklarını yakarak
- D) Birkaç defa selektör yaparak

4
Aşağıdakilerden hangisi, bir kaza anında sürücü ve yolcuları araçta tutacak, vücudun ileri-sağa-sola veya yukarı vurmasını önleyecek teçhizatır?

- A) Açılabilir tavan
- B) Emniyet kemeri
- C) Panoramik cam
- D) Hidrolik direksiyon

5
Geceleyin önündeki aracı geçmek isteyen sürücü, bu araçla yan yana gelinceye kadar hangi ışıkları kullanmalıdır?

- A) Sis ışıklarını
- B) Acil uyarı ışıklarını
- C) Uzağı gösteren ışıkları
- D) Yakını gösteren ışıkları

6
Araçlar yüklenirken aşağıdakilerden hangisinin yapılması yasaktır?

- A) Gabarinin aşılması
- B) Araç dengesinin korunması
- C) Trafik güvenliğinin dikkate alınması
- D) Taşıma sınırına ve dingil ağırlığına uyulması

7
I- Korkutmak veya şaşırtmak
II- Su, çamur ve benzerlerini sıçratmak, atmak ve dökmek
III- Keyfi davranışlarda bulunmak suretiyle yaya veya araç trafiğini tehlikeye düşürmek

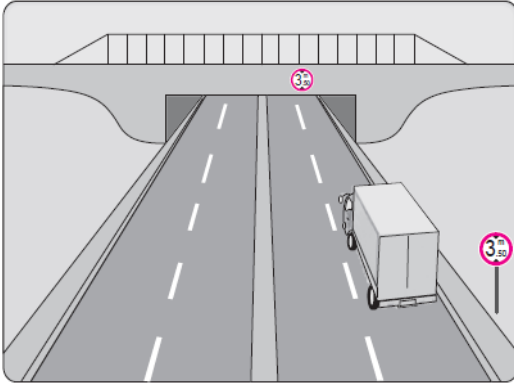
Sürücülerin yukarıdaki davranışlarından hangileri, kişilere zarar verecek tedbirsiz ve saygısız davranışlar kapsamına girer?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8
Geceleyin öndeki aracı yakından takip ederken hangi ışıkları yakmak zorunludur?

- A) Sis ışıklarını
- B) Park ışıklarını
- C) Yakını gösteren ışıkları
- D) Uzağı gösteren ışıkları

9

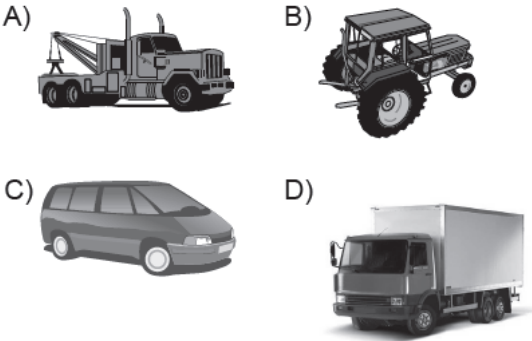

Şekildeki kamyon sürücüsü alt geçitten geçerken aşağıdakilerden hangisini dikkate almalıdır?

- A) Taşıma sınırını
- B) Sınırlı yükseklik gabarisini
- C) Geçme yasağını
- D) Dingil ağırlığını

10

Aşağıdaki taşıtlardan hangisinin otoyolda sürülmesi yasaktır?

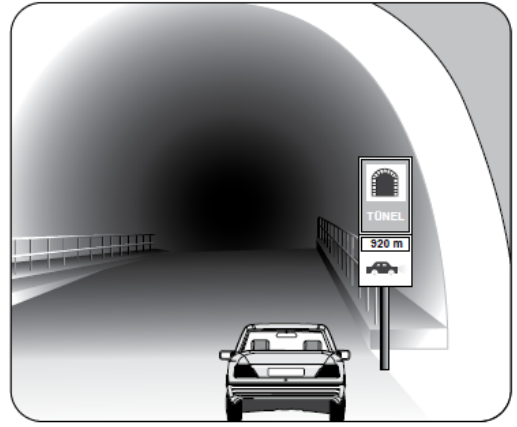

11

Aşağıda verilen taşıtların hangisinde, sürücülerin koruma başlığı ve koruma gözlüğü, yolcuların ise koruma başlığı takması zorunludur?

- A) Otobüslerde
- B) Minibüslerde
- C) Otomobillerde
- D) Motosikletlerde

12

Şekildeki gibi yeterince aydınlatılmamış tünele giriş yapan aracın sürücüsü aşağıdakilerden hangisini yapmak zorundadır?

- A) Duraklamak
- B) Araç içi ışıkları yakmak
- C) Uzağı gösteren ışıkları yakmak
- D) Park ve sis ışıklarını birlikte yakmak

13

- I- Motosikletinde aşınmış lastik kullanması
- II- Seyir hâlinde iken koruma başlığı ve koruma gözlüğü kullanması
- III- Motosikletine aldığı yolcuya koruma başlığı takması

Yukarıdakilerden hangileri güvenilir motosiklet sürücüsünün özelliklerindedir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

14

Kamyon, kamyonet ve römorklarda yüklerle birlikte yolcu taşınırken aşağıdakilerden hangisinin yapılması yasaktır?

- A) Yüklerin bağlanması
- B) Yolcuların yüklerin üzerine oturtulması
- C) Kasanın yan ve arka kapaklarının kapatılması
- D) Yolcuların kasa içinde ayrılmış bir yere oturtulması

15

Aşağıdakilerden hangisi sürücüler için trafik suçudur?

- A) Seyir hâlinde iken elindeki cep telefonu ile konuşmak
- B) Yaya ve okul geçitlerinde aracını yavaşlatmak
- C) Öndeki aracı güvenli mesafeden izlemek
- D) Gidişe ayrılan sağdaki şeritte seyretmek

16

Aşağıdakilerden hangisinin temel işlevi, çarpma anında oluşabilecek etkileri vücudun daha güçlü bölgelerine yönlendirerek ölüm ve yaralanma riskini azaltmaktır?

- A) Kriko
- B) Reflektör
- C) Emniyet kemeri
- D) Çekme halatı

17

Trafikte güvenle seyahat etmek yüksek seviyede konsantrasyon gerektirir.

Buna göre, direksiyon başında iken seyir emniyetinin tehlikeye düşmemesi için, aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğru bir uygulama değildir?

- A) Elde cep telefonu ile konuşulması
- B) Temiz hava için araç camlarının kısa süreliğine açılması
- C) Yol şartlarına göre kontrol edilebilecek hızda araç kullanılması
- D) Trafik yoğunluğu düşük olan alternatif güzergâhların seçilmesi

18

Seyir hâlindeki sürücüler, aşağıdaki cihazlardan hangisini kullanabilirler?

- A) Radyo, teyp ve benzeri müzik cihazlarını
- B) Havalandırma ve ısıtma cihazlarını
- C) Cep ve araç telefonlarını
- D) Görüntü cihazlarını

19

Aşağıdakilerden hangisi araçların arka plâkalarıyla ilgili getirilmiş bir zorunluluktur?

- A) Geceleri 20 metre mesafeden okunacak şekilde aydınlatılmış olması
- B) Boyutunun ön plâkadan daha büyük olması
- C) Harf ve rakamların dikkat çekici olması
- D) Işığı iyi yansıtması

20

Yerleşim yerleri dışındaki karayollarında geceleri, hangi ışıkların yakılması zorunludur?

- A) Acil uyarı ışıklarının
- B) Park ışıklarının
- C) Uzağı gösteren ışıkların
- D) Yakını gösteren ışıkların

21

Aşağıdakilerden hangisi tedbirsiz ve saygısız araç sürmeye örnek değildir?

- A) Seyir hâlinde iken araç telefonunu kullanmak
- B) Yayalara su sıçratmak
- C) Hız sınırını aşmak
- D) Diğer sürücülerini korkutmak veya şaşırtmak

22

Aşağıdakilerden hangileri gabari ile ilgilidir?

1

2

3

- A) 1 - 2
C) 2 - 3

- B) 1 - 3
D) 1 - 2 - 3

23

Aşağıdakilerden hangisi kara yollarında yük taşımak amacıyla alınır?

- A) Ticari taşıt kullanma belgesi
B) Zorunlu trafik sigorta belgesi
C) Tescil belgesi
D) Sürücü belgesi

24

Gündüzleri, araç kornasının hangi durumda kullanılması zorunludur?

- A) Bisiklet yolundaki bisikletlilerin taşıt yoluna girmelerini önlemede
B) Kaldırımdaki yayaların taşıt yoluna girmelerini önlemede
C) Kırmızı ışıkta bekleyen araç sürücülerinin harekete hazırlanmalarını sağlamada
D) İlerisi görünmeyen dönemeçlere yaklaşırken gelişini haber vermede

25

Otoyollarda aksine işaret yoksa asgari hız saatte kaç kilometredir?

- A) 30
C) 60

- B) 40
D) 120

26

Erişme kontrollü kara yolunda aşağıdakilerden hangisi yapılabilir?

- A) Park etme
B) Duraklama
C) Geri gitme
D) Şerit değiştirme

27

Otoyoldan çıkarken hangi şeridin kullanılması zorunludur?

- A) Tırmanma şeridinin
B) Hızlanma şeridinin
C) Yavaşlama şeridinin
D) Orta şeridin

1	D	2	C	3	D
4	B	5	D	6	A
7	D	8	C	9	B
10	B	11	D	12	C
13	C	14	B	15	A
16	C	17	A	18	B
19	A	20	C	21	C
22	A	23	A	24	D
25	B	26	D	27	C

ARAÇLARIN TESCİLLERİ

Tescil süreleri

- Daha önce tescili yapılmamış bir aracı satın alanlar veya gümrükten çekenler; 3 ay içerisinde aracın tescilini yaptırmak zorundadır.

Bildirim süreleri

- Renk değişikliği
- Teknik değişiklik
- Araç hurdaya çıkarsa
30 gün içerisinde ilgili tescil kuruluşuna bildirilmelidir

TEKNİK MUAYENELER

Muayene süreleri

- Hususi otomobiller, motorlu bisiklet ve motosikletler; ilk 3 yaş sonunda ve her 2 yılda bir
- Resmi ve ticari plakalı otomobiller; ilk 2 yaş sonunda ve yılda bir
- Traktörler; her 3 yılda bir
- Diğer araçlar; yılda bir

Araç üzerinde teknik değişiklik yapıldığında veya aracın bir kazaya karışması sonucu, kazaya el koyan trafik yetkilisinin aracı muayene ye sevk etmesi durumunda; aracın muayene süresi dolmasa bile muayene yaptırmak zorunludur.

Muayene süresi geçmiş bir aracın tespiti halinde, 7 gün süreli geçici trafik belgesi verilir. Bu süre içerisinde muayenesi yaptırılmayan araçlar trafikten men edilir.

SÜRÜCÜ BELGELERİ

- M- motorlu bisiklet
  - A1- motosiklet (125. cc ye kadar)
  - A2- motosiklet (35 kilovata kadar)
  - A - motosiklet (35 kilovatin üzerinde)
  - F- Ltt. (traktör)
  - B- otomobil, kamyonet
  - C1- kamyon (3500-7500 kg arası)
  - C- kamyon-çekici
  - D1- Minibüs (B sınıfı sürücü belgesi olma şartı vardır)
  - D- otobüs
  - G- İş makinesi
  - K- geçici sürücü belgesi (sürücü adayları) (6 ay)
- ** E(Römork)

Sürücü adaylarında aranan şartlar

- M-A1 = 16
- A2-B-C1-F-G = 18
- A- C-D1 = 21
- D = 24
- İlkokul mezunu (4.sınıfı bitirme şartı) olmak yeterli.
- İşitme cihazı kullananlar ve tek gözü görenler =B sınıfı özel
- Ortopedik özürlü olanlar = H sınıfı

Araç sürülmesinde yetki durumu

- A2 sınıfı sürücü belgesi ile M, A1
- A sınıfı sürücü belgesi ile M, A1, A2
- B sınıfı sürücü belgesi ile M, F
- C sınıfı sürücü belgesi ile M, B, C1, F
- C1 sınıfı sürücü belgesi ile M,B, F
- D sınıfı sürücü belgesi ile M, B, D1, F
- D1 sınıfı sürücü belgesi ile M, B, F

STAJYER SÜRÜCÜLÜK: 01.01.2016 tarihinden itibaren ilk defa sürücü belgesi çıkaracak kişiler 2 yıl süreli stajyer sürücüdür. Yanınızda herhangi bir kişi olmadan her sürücü gibi aracınızı kullanabilirsiniz.

Bu süre içerisinde:

- alkollü araç kullandığı tespit edilenler
- kırmızı ışık ihlali 3 kez
- yayalara ilk geçiş hakkını vermemek 3 kez
- hız sınırını ihlal etmek 3 kez
- 75 ceza puanının aşılması
- sürücü belgeleri iptal edilir.

SRC BELGELERİ (TİCARİ TAŞIT KULLANMA BELGELERİ)

- SRC 1: Yurt dışı yolcu taşımacılığı
- SRC 2: Yurt içi yolcu taşımacılığı
- SRC 3: Yurt dışı yük taşımacılığı
- SRC 4: Yurt içi yük taşımacılığı
- SRC 5: Tehlikeli madde taşımacılığı

MALİ SORUMLULUK SİGORTASI (TRAFİK SİGORTASI)

- Kusurlu tarafın sigortası mağdur tarafın belirli bir teminat miktarı içerisinde; maddi zararını, ölüm tazminatını ve tedavi masraflarını karşılar. (kusurlu taraf aracını kendisi yaptırmak zorundadır.)
- Geçerlilik süresi 1 yıldır
- Yaptırmak zorunludur.
- Koltuk ferdi kaza sigortası yaptırmak; uzun yol yolcu taşımacılığında zorunludur

-Sigorta süresi dolduğu tespit edilen araçlar trafikten men edilir.

-Tescil belgesi, trafik belgesi ve zorunlu mali sorumluluk sigorta poliçesinin araçlarda bulundurulması zorunludur. Yetkililerin isteği halinde bu belgelerle birlikte sürücüye ait sürücü belgesi gösterilmelidir.

TRAFİK KAZALARI

Sürücülerin görevleri

- Güvenlik tedbirlerini almak
- Kaza durumunu muhafaza etmek
- İstendiğinde karşı tarafa sürücü belgesi, tescil belgesi ve sigorta poliçesini göstermek
- Yetkililer gelmeden olay yerinden ayrılmamak zorundadırlar.
- *Maddi hasarlı kazalarda taraflar “maddi hasarlı trafik kazası tespit tutanağı” nı doldurarak olay yerinden ayrılabilirler. (taraflardan birisi alkollü veya sürücü belgesi sahibi olmadan araç kullanıyorsa trafik görevlisi çağrılır)*
- *Başında sahibi olmayan bir araca çarpan sürücüler; öncelikle aracın sahibini bulmak veya aracın uygun yerine yazılı not bırakmak ve en yakın karakola durumu bildirmek sureti ile olay yerinden ayrılabilirler*
- *Ölümlü sonuçlanan trafik kazalarına asli kusurlu olarak sebebiyet veren sürücülerin sürücü belgeleri ise 1 yıl süre ile geri alınır.*

Tüm insanların görevleri

- İlk yardım tedbirlerini almak
- Olayı yetkililere bildirmek
- Yetkililerin isteği halinde yaralıları sağlık kuruluşuna götürmek Zorundadırlar.

Asli kusurlar

- Polisin dur emrinde geçmek
- Kırmızı ışıktta geçmek
- “Taşıt giremez” işaret levhası bulunan yola girmek
- Arkadan çarpmak
- Geçme yasağı olan yerlerde, öndeki aracı geçmek
- Dönüş ve manevraları yanlış yapmak
- Kavşakta manevraları düzenleyen genel şartlara uymamak
- Kavşaklarda ilk geçiş hakkı kurallarına uymamak
- Gelen trafikle karşılaşmalarda geçiş kolaylığı sağlama kurallarına uymamak
- Karşı şeride tecavüz etmek
- Kurallara uygun olarak park etmiş araçlara çarpmak
- Şehir dışı yollarda taşıt yolu üzerinde duraklamak veya park etmek (mecburi durumda da gerekli önlemleri almamak)

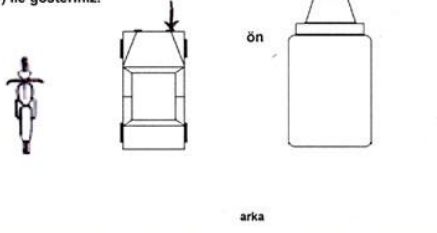
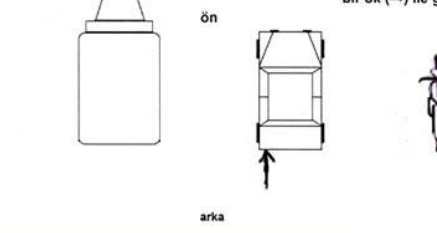
MADDİ HASARLI TRAFİK KAZASI TESPİT TUTANAĞI

1- Kaza Tarihi	Saat
23.10.2008	15:30

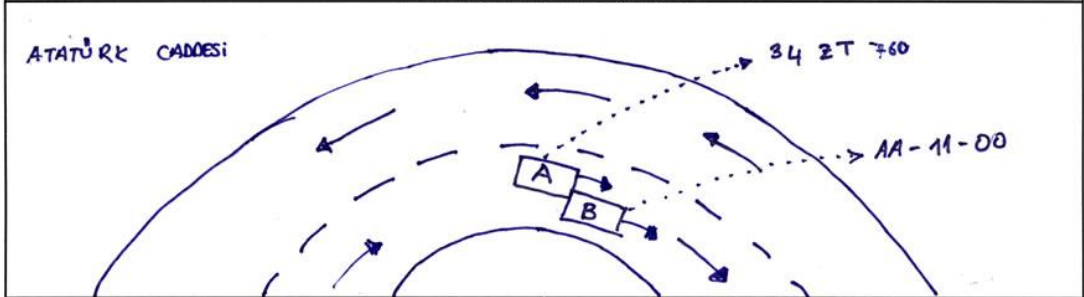
2-Kaza Yeri	İl: İSTANBUL	Mahalle: 19 MAYIS
	İlçe: BEYOĞLU	Cadde: ATATÜRK
	Semt: ÇANAKÇI	Sokak: BOLAHENK

3-Görüş Tanıkları

Adı Soyadı:	Adresi:	Tel No:
ZELİHA YILDIRIM	19 MAYIS MAHALLESİ BOLAHENK SOK. NO: 870 BEYOĞLU / İSTANBUL	212-1234567

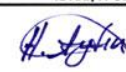
ARAÇ A		7- Uygun Kutulara (X) İşareti Koyunuz		ARAÇ B	
4- Sürücü Bilgileri		Kırmızı ışık halinde bulunmak		4- Sürücü Bilgileri	
Adı Soyadı: HÜSNÜ AYDIN		Taşıt giremez işareti bulunan karayoluna girmek		Adı Soyadı: NESRİN UYSAL	
T.C. Kimlik No: 123456789		Karşı yönden gelen trafiğin kullandığı yola girmek		T.C. Kimlik No: 987654321	
Sürücü Belge No. Ve Sınıfı: 98765-B		Geçme yasağı (sollama yasağı) olan yerde geçiş yapmak		Sürücü Belge No. Ve Sınıfı: B-12345-67	
Alındığı Yer (il/ilçe): İSTANBUL BAKIRKÖY		Kavşakta geçiş önceliğine uymamak		Alındığı Yer (il/ilçe): BELGİKA	
Adres: Cennet Mahallesi Pala c. 10/3 Avcılar / İSTANBUL		Yetkili memurun dur işaretinde geçmek		Adres: RUEVEN STREET B12 NO: 99 1234	
Tel No: 212-9765432		Aynı istikamette ve aynı şerhite giderken önündeki araca arkadan çarpmak		Tel No: +10 234 45 6	
5- Araç Bilgileri		Sağa dönüş kurallarına uymamak		5- Araç Bilgileri	
Şasi No: ABC 0123456789		Sola dönüş kurallarına uymamak		Şasi No: 123 AB 4567A	
Marka ve Modeli: AAA-A1		Geri manevra kurallarına uymamak		Marka ve Modeli: BBB-B1	
Plaka: 34 ZT 760		Geçme (sollama) kurallarına uymamak		Plaka: AA-11-00	
Kullanım Şekli: HUSUSİ		Geçiş önceliğine uymamak		Kullanım Şekli: HUSUSİ	
6- Trafik Sigortası Bilgileri		Parketme kurallarına uymamak		6- Trafik Sigortası Bilgileri	
Sigortalının Adı Soyadı: HÜSNÜ AYDIN		Duraklama Kurallarına uymamak		Sigortalının Adı Soyadı: NESRİN UYSAL	
T.C. Kimlik/Vergi No: 123456789		Kurallara uygun olarak park edilmiş araca çarpmak		T.C. Kimlik/Vergi No: 987654321	
Sigorta Şirketinin Unvanı: A SİGORTA		km/s		km/s	
Acente No: 1234		Hız Durumu		Acente No:	
Police No: 87654321		tespit edildi ise fren izi uzunluğu		Police No:	
TRAMER Belge No: 7654321		8- Araç Yeşil Kart (Green Card) Belgesine Sahipse Doldurulacak Bölüm		TRAMER Belge No:	
Police'nin Başlangıç-Bitiş Tarihi: 11.07.2008-		ARAÇ A		ARAÇ B	
Police'nin İlk Darbe Aldığı Yeri: 11.07.2009		Yeşil Kart No:		Yeşil Kart No: 111111	
bir ok (→) ile gösteriniz.		Ülke:		Ülke: BELGİKA	
		Pasaport No:		Pasaport No: B123456	
				9- Aracın ilk darbe aldığı yeri bir ok (→) ile gösteriniz.	
					

10- Çarpışma yerinin ve anının taslağını çiziniz.

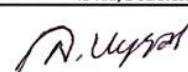

11- Sürücü görüşleri	11- Sürücü görüşleri
DİKKATİSİZLİĞİM SONUCU HIZIMI AZALTAMADIM İÇİN ÖNÜMEDEKİ AA-11-00 PLAKALI ARACA ARKADAN ÇARPTIM.	Normal seyir halindeyken arkamdaki 34ZT000 plakalı araç hızla aracımın arkasından çarptı

12-Araç A Sürücüsünün İmzası

12-Araç B Sürücüsünün İmzası

CEZA PUANI SEBEBİ İLE SÜRÜCÜ BELGESİNİN GERİ ALINMASI

- Bir yıllık süre içerisinde 100 ceza puanını aşan sürücülerin sürücü belgeleri iki aylığına geri alınır (yeniden trafik ve çevre bilgisi eğitimine tabii tutulur)
- Aynı yıl içinde 100 ceza puanını ikinci kez aşanların sürücü belgeleri dört aylığına geri alınır. (psikoteknik muayene ye tabii tutulurlar)
- Aynı yıl içinde 100 ceza puanını üçüncü kez aşanlar sulh ceza hakimliklerine sevk edilir

PARA CEZALARININ ÖDENMESİ

- Kesilen para cezaları 1 ay içerisinde ödenmelidir. Ödenmediği takdirde aylık % 5 faiz uygulanacaktır. (ilk 15 günlük sürede ödenmesi durumunda 1/4 oranında indirim uygulanır)

TAŞITTA BULUNMASI GEREKEN ARAÇ GEREÇLER

- İç lamba: ücretle yolcu taşıyanlarda
- Stepne: şehirlerarası karayollarında seyreden tüm araçlarda
- Yangın söndürme cihazı: seri araçlarda; 1 kg. lık 1 adet, ağır taşıtlarda; 6 kg. lık 1 adet; tehlikeli madde taşıyan araçlarda, 6 kg. lık 2 adet (sürücünün hemen yanında olmalıdır)
- İlk yardım çantası: motorlu bisiklet, motosiklet ve iş makinesi dışındaki diğer araçlarda
- Reflektör: Bütün motorlu araçlarda 2 adet (motosiklet,motorlu bis. Hariç

ÇEVRE BİLGİSİ

- **Çevre:** insandan etkilenen ve insanı etkileyen dış ortam
- **Çevre koruma:** çevre kirliliğini önlemek amacı ile yapılan tüm faaliyetler
- **Atık:** çevrede bozulma meydana getirecek şekilde çevreye boşaltılan malzemeler
- **Gürültü:** kişilerin huzurunu, ruh ve beden sağlığını bozacak şekilde çıkartılan istenmeyen sesler
- **Katalitik konvektör:** egzoz dan çıkan zehirli gazların zehirleyici etkisini azaltır
- *Şehirlerarası seyahate çıkan araç sürücülerin araçlarında “Türkiye karayolları haritası” bulundurmaları,*
- *Ticari taşıt sürücülerinin şehrin önemli yerlerinin bilmesi,*
- *Ticari taşıtlarda şehrin harita ve krokilerinin bulunması,*
-Yakıt tüketimi, zaman ve çevre açısından fayda sağlar.

KONU TESTİ -7-

1

Aşağıdakilerden hangisi "D" sınıfı sürücü belgesiyle sürülebilir?

- A) Motosiklet
B) Çekici
C) Otobüs
D) İş makinesi

2

Hangi sınıf sürücü belgesine sahip olanlar diğerlerine göre farklı cinsten daha çok aracı sürebilirler?

- A) B
B) C
C) E
D) F

3

Aşağıdakilerden hangisi "B" sınıfı sürücü belgesiyle sürülemez?

- A) Otomobil
B) Minibüs
C) Kamyonet
D) Kamyon

4

Zorunlu trafik malî sorumluluk sigorta şirketlerinin yükümlülükleriyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Kaza yapan araçların zararları kendi sigorta şirketleri tarafından ödenir.
B) Sahibi tarafından kullanılmayan araçların, verdiği zararlar ödenmez.
C) Teminat miktarı içinde diğer araç ve kişilere verilen zararları karşılar.
D) Verilen zararın tamamını ödemekle yükümlüdürler.

5

Bölünmüş karayolunda meydana gelen trafik kazasında aşağıdakilerden hangisi asli kusur sayılır?

- A) En soldaki şeridin sürekli işgal edilmesi
B) Öndeki araca arkadan çarpılması
C) Aracın cinsine ve teknik yapısına uygun olmayan hızla gidilmesi
D) Takip mesafesine uyulmaması

6

Park hâlindeki araca çarpan sürücünün aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Zarar verdiği aracın sahibini bulması
B) Trafik zabıtasına haber vermesi
C) Aracın sahibini bulamaz ise yazılı bilgi bırakması
D) Zarar fazla değilse olay yerinden uzaklaşması

7

Trafik suçunun işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde ikinci defa 100 ceza puanını dolduranların, sürücü belgeleri kaç ay için geri alınır?

- A) 2
B) 3
C) 4
D) 6

8

Motosiklet ve motorlu bisiklet hariç motorlu araçlarda en az kaç adet işaretleme reflektörü bulunmalıdır?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

9

Aşağıdakilerden hangisi atıkların çevreye verdiği zararlardan değildir?

- A) Atıkların toplanıp işlenerek tekrar kullanılabilmesi
- B) Çirkin görünüm arz etmesi
- C) Hastalık bulaştıran zararlıların üremesine sebep olması
- D) Kötü koku yayması

10

Aşağıdakilerden hangisi gürültünün verdiği zararlardan değildir?

- A) Ruh sağlığının bozulması
- B) Beden sağlığının bozulması
- C) İş veriminin artması
- D) Dikkatin dağılması

11

Trafiğe çıkan bir araçta tescil belgesi ile birlikte hangisinin bulunması gerekir?

- A) Noter satış belgesinin
- B) Trafik belgesinin
- C) İşletme belgesinin
- D) Karayolu uygunluk belgesinin

12

Haritada yeri gösterilen illerden hangisi daha doğudadır?

- A) Uşak
- B) Sivas
- C) Konya
- D) Trabzon

13

A2 sınıfı sürücü belgesine sahip sürücüler, kendi sınıfı dışında, aşağıdakilerden hangisini kullanabilirler?

- A) Otobüs
- B) Motorlu bisiklet
- C) Kamyon
- D) Minibüs

14

İş makinesi türünden motorlu taşıtlar, hangi sınıf sürücü belgesi ile kullanılabilir?

- A) B
- B) C
- C) D
- D) G

15

Ülkemizde, "Uluslar arası Sürücü Belgesi" aşağıdakilerin hangisi tarafından verilir?

- A) Emniyet Genel Müdürlüğü
- B) Milli Eğitim Bakanlığı
- C) Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu
- D) Türkiye Trafik Kazaları Yardım Vakfı

16

Koltuk ferdi kaza sigortası hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Bütün araçlar için yaptırılması zorunludur.
- B) Sürücüyü, sürücü yardımcılarını ve yolcuları güvence altına alır.
- C) Yolcuların talep etmesi şartıyla, işleten tarafından yaptırılır.
- D) İsterlerse yolcular kendileri yaptırırlar.

17

Trafik kazasına karışan bir sürücü, yaralanmamış veya hafif yaralı ise, aşağıdakilerden hangisini yerine getirmek zorundadır?

- A) Trafik için tehlike doğurmayacak şekilde durmak, reflektörlerle olay yerini işaretlemek
- B) Yolu hemen trafiğe açmak ve trafiği düzenlemek
- C) Kaza ile ilgili tespit tutanağı düzenlemek
- D) Kazazedeleri hastaneye götürüp tedavi ettirmek

18

Aşağıdakilerden hangisi trafik kazasında aslı kusur sayılır?

- A) Gerekli tedbirleri almadan araç çekmek
- B) Taşıt giremez işareti bulunan yola girmek
- C) Araçlara taşıma sınırı üstünde yük veya yolcu almak
- D) Trafiğe uygun olmayan araçlarla karayoluna çıkmak

19

Çevreye boşaltıldığında bozulma meydana getirecek maddelere ne ad verilir?

- A) Yanıcı madde
- B) Yakıcı madde
- C) Atık
- D) Flora

20

İnsanların dış ortamda gürültüden rahatsız olma oranları hangi gürültü kaynağında daha fazladır?

- A) Uçak
- B) Tren
- C) Sanayi - İnşaat
- D) Trafik

21

Araçlarında renk ve teknik değişiklik yaptıranların bunu kaç gün içinde ilgili kuruluşa bildirmesi zorunludur?

- A) 60
- B) 50
- C) 40
- D) 30

22

Hangi sınıf sürücü belgesine sahip olanlar kamyon süremezler?

- A) B
- B) C
- C) D
- D) E

23

Aşağıdakilerden hangisi, sürücü belgesinin geri alınmasının sebeplerinden biridir?

- A) Sürücünün 65 yaşını doldurmuş olması
- B) Sürücünün kaza yaptığının tespit edilmesi
- C) Sürücü belgesinin hile ile alınmış olduğunun tespit edilmesi
- D) Sürücünün alkollü olarak araç kullandığının belirlenmesi

24

Zorunlu malî sorumluluk sigortasıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Geçerlilik süresi iki yıldır.
- B) Türkiye sınırları içinde geçerlidir.
- C) Sigortası yaptırılmayan motorlu araçlar trafikten men edilir.
- D) Zararların başvurudan itibaren 8 iş günü içinde ödenmesi zorunludur.

25

Aşağıdakilerden hangisi trafik kazasında aslı kusur sayılır?

- A) Hızının gerektirdiği şeritten gitmemek
- B) Fazla yolcu almak
- C) Aşırı yük yüklemek
- D) Karşı şeride tecavüz etmek

26

Çevre kirliliğini önlemek amacıyla yapılan çalışmalara ne denir?

- A) Çevre düzeni
- B) Çevre
- C) Çevre koruma
- D) Çevre hakkı

27

Sürücüler şehirler arası yola çıktıklarında yanlarına aşağıdakilerden hangisini almalıdırlar?

- A) Karayolları haritası
- B) Şehir planı
- C) Şehir haritası
- D) Şehir krokisi

28

Sürücülerin buldukları şehrin tarihi ve turistik yerlerine en uygun gidiş yollarını bilmeleri hangisi açısından önemli değildir?

- A) Alt yapı
- B) Trafik
- C) Turist
- D) Turizm sektörü

29

“C” sınıfı sürücü belgesiyle, aşağıdakilerden hangisi kullanılamaz?

- A) Kamyon
- B) Otobüs
- C) Kamyonet
- D) Minibüs

30

Bir araç muayene süresi dolmuş olsa bile aşağıdaki hallerin hangisinden dolayı özel muayeneye sevk edilir.

- A) Kazaya karışması sonucunda yetkili zabıtaca gerekli görülmesi halinde
- B) Sürücücü veya işleticisinin değişmesi halinde
- C) Satış veya devir sonucu sahibinin değişmesi halinde
- D) Bakım veya onarımdan geçirilmesi halinde

1	B	2	C	3	D
4	C	5	B	6	D
7	C	8	B	9	A
10	C	11	B	12	D
13	B	14	D	15	C
16	B	17	A	18	B
19	C	20	D	21	D
22	A	23	C	24	A
25	D	26	C	27	A
28	A	29	B	30	A

ARAÇ TEKNİĞİ BİLGİSİ

Nazım Hikmet ÖZTÜRK

ARAÇTA BULUNAN KISIMLAR VE SİSTEMLER:

KAROSERİ: Otomobillerde, mekanizmayı oluşturan motor, tekerlek, şasi vb. bölümlerin dışında kalan, dış bölüme karoseri adı verilir.

ŞASE: Otomobillerin tüm parçalarının monte edildiği, iskelet sistemidir. Şase bir arabanın güvenliğinin baş unsurudur. Kaza anında çarpma şiddetini göğüsleyen, gerekli kırılma noktalarından kırılarak, kaza şiddetini en aza indiren bölümdür.

MOTOR: Araçta gücün kaynağıdır.

MOTORUN ÇALIŞMASINA YARDIMCI OLAN SİSTEMLER

MARŞ SİSTEMİ: Motora ilk hareket vererek motorun çalışmasını sağlayan sistemdir.

YAKIT SİSTEMİ : Yakıt deposundaki yakıtı yanacağı yer olan silindirlerin içerisine kadar taşıyan sistemdir.

ATEŞLEME SİSTEMİ: Silindirde sıkıştırılan benzin-hava karışımını buji ile ateşleyen sistemdir.(Sadece benzinli motorlarda bulunur.)

SOĞUTMA SİSTEMİ: Yanma sonucunda meydana gelen ısının motor parçalarına zarar vermesini engellemek için, motor suyunun sıcaklığını belli sıcaklıkta tutan sistemdir.

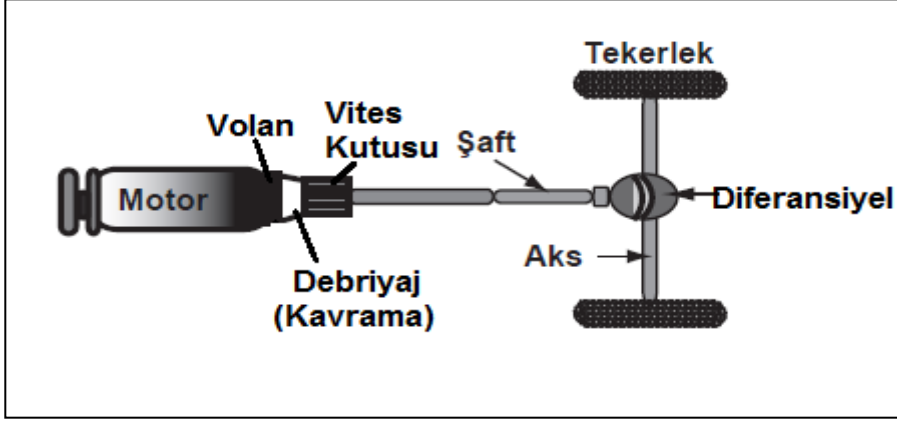
YAĞLAMA SİSTEMİ: Sürtünen parçaların aşınmasını ve ısınmasını azaltan, aşınma sonucu meydana gelen talaşları temizleyen sistemdir.

ŞARJ SİSTEMİ: Motor çalıştığı sürece aküyü şarj edip alıcıları besleyen sistemdir.

EGZOZ SİSTEMİ: Yanma sonucu açığa çıkan gazların sessiz ve güvenli bir şekilde dışarı atılmasını sağlayan sistemdir.

GÜÇ AKTARMA ORGANLARI: Motorun gücünü çekici tekerleklere aktarılmasını sağlayan elemanlardır.

(Kavrama (Debriyaj) - Vites Kutusu – Şaft – Diferansiyel – Aks)

FREN SİSTEMİ: Seyir halindeki aracı yavaşlatmak, durdurmak ve duran aracı olduğu yere sabitlemek için kullanılan sistemdir. Fren sisteminde hidrolik yağı kullanılır. Sistemde hidrolik yağı azalır, biter ya da sistem hava yaparsa fren pedalı yumuşar. Westinghaus arızalanırsa fren pedalı sertleşir. Fren pedalına basıldığında ön ve arka tekerlekler birlikte durur.

ABS fren sistemi frenleme sırasında tekerleklerin kilitlemesini önleyerek direksiyon hakimiyetini artırır.

DİREKSİYON SİSTEMİ: Aracı istediğimiz yöne sevk etmemizi sağlayan sistemdir. Direksiyon döndürme kuvvetini azaltarak sürücüye daha kolay bir şekilde aracı yönlendirme imkânı veren sistem; hidrolik direksiyon sistemidir. Düzensiz lastik aşınımlarını önlemek ve aracın düzgün istikamet takibi için direksiyon sisteminde rot ayarı yapılır.

SÜSPANSİYON SİSTEMİ: Araçta sürüş konforunu iyileştirmek amacıyla yol yüzeyinin yapısından kaynaklanan titreşimleri, salınımları ve ani şokları sönmüleyerek yumuşatan sistemdir.

AYDINLATMA İKAZ SİSTEMLERİ: Aracın gece ve gündüz emniyetli bir şekilde seyrini sağlamak amacıyla kullanılan sistemdir.

GÖSTERGELER SİSTEMİ: Araçla ilgili uyarıları önceden sürücüye bildiren sistemdir. Taşıtla ilgili sistemlerin çalışma durumlarını bildiren ışıklı, sesli veya ibreli uyarıcıların toplandığı bölüme gösterge paneli adı verilir.

MOTOR VE ÇALIŞMA PRENSİBİ

MOTOR:

Yakıttan elde ettiği **ısı enerjisini, mekanik enerjiye (harekete)** çeviren makinelere **motor** denir.

MOTORLARIN SINIFLANDIRILMASI

YAKITLARINA GÖRE MOTORLAR:

A- Benzinli Motorlar

B- Dizel Motorlar (Yakıt olarak motorin (mazot) kullanılan motorlar)

C- LPG' li Motorlar (Ekonomik ve çevreci olduğu için tercih edilmektedir.

Kapalı otoparklara park edilmesi yasaktır.)

YANMA YERİNE GÖRE MOTORLAR:

A- İçten yanmalı motorlar (Günümüz araçlarında kullanılan motorlardır. Yakıtı doğrudan doğruya silindirler içerisinde yakan ve üretilen ısı enerjisini piston-biyel mekanizması ile krank miline ileten motorlara içten yanmalı motor denir.)

B- Dıştan yanmalı motorlar (Buharlı lokomotifler ve kömürle çalışan gemiler)

SİLİNDİR SAYILARINA GÖRE MOTORLAR:

A- Tek silindirli motorlar

B- Çok silindirli motorlar

SOĞUTULMASINA GÖRE MOTORLAR:

A- Su ile soğutmalı motorlar

B- Hava ile soğutmalı motorlar

ZAMANLARINA GÖRE MOTORLAR:

A- İki zamanlı motorlar;

(Krank milinin her devri, pistonun iki hareketiyle güç elde eden motorlar)

B- Dört zamanlı motorlar;

(Krank milinin iki devri, pistonun dört hareketiyle güç elde eden motorlar)

YAPILIŞ ŞEKLİNE GÖRE MOTORLAR:

A- I (Sıra tipi)

B- V tipi

C- Yıldız tipi

D- Yatık (Boksör) tip motorlar.

DÖRT ZAMANLI BENZİNLİ MOTORLARIN ÇALIŞMA PRENSİBİ:

Benzinli motorlar emme zamanında silindirlere alınan yakıt hava karışımının sıkıştırılarak buji ile ateşlenmesiyle çalışır.

DÖRT ZAMANLI DİZEL MOTORLARIN ÇALIŞMA PRENSİBİ:

Dizel motorlar emme zamanında silindirlere alınan sadece havanın üzerine enjektör ile yakıtın püskürtülmesiyle çalışır. Dizel motorlarda sıkıştırma zamanı basıncı benzinli motorlardan daha yüksektir. Dizel motorlarda emme zamanında silindire sadece hava emildiği için karbüratör yoktur. Ateşleme havanın sıkıştırılması ile gerçekleştiği için buji de yoktur.

DÖRT ZAMANLI MOTORLARIN ZAMANLARI

EMME ZAMANI:

Benzinli motorlarda emme supabı açılır ve silindirlere karbüratörde hazırlanmış olan yakıt-hava karışımı dolar. Dizel motorlarda ise silindirlere hava filtresinde temizlenmiş sadece hava dolar.

SIKIŞTIRMA ZAMANI:

Benzinli motorlarda emme zamanında silindirlere emilen yakıt-hava karışımı, pistonun yukarı hareket etmesiyle sıkışır. Dizel motorlarda ise sadece hava sıkıştırılır.

ATEŞLEME (İŞ) ZAMANI:

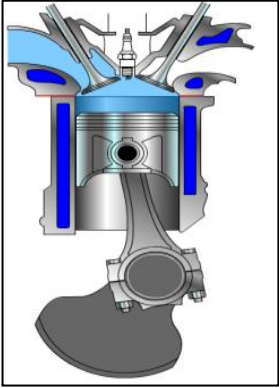
Benzinli motorlarda sıkıştırılan yakıt-hava karışımının buji ile ateşlendiği zamandır. Dizel motorlarda sıkıştırılmış havanın üzerine motorinin (mazot) enjektör ile püskürtüldüğü zamandır.

EGZOS ZAMANI:

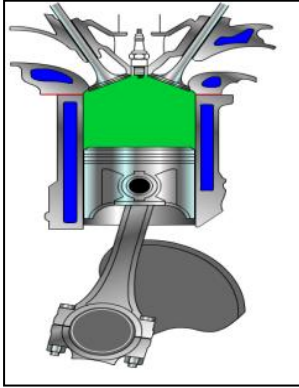
Egzoz zamanında egzoz supabı açılır. Yanma sonucunda silindirde oluşan gazlar, piston aşağıdan yukarıya çıkarken, egzoz supabından silindirin dışına atılır. Silindirin dışına çıkan yanmış gazlar egzoz borusuna ulaşır ve oradan da dış ortama atılır.

ZAMAN	BENZİNLİ	DİZEL
Emme zamanı	Benzinle hava karışımı silindirlere emilir.	Sadece hava silindirlere emilir.
Sıkıştırma Zamanı	Alınan karışım sıkıştırılır.	Sadece hava sıkıştırılır.
Ateşleme (yanma) Zamanı	Buji kıvılcım atarak yakar.	Enjektör yakıt püskürterek ateşler.
Egzoz Zamanı	Egzoz supabından yanmış gazlar dışarı atılır.	Egzoz supabından yanmış gazlar dışarı atılır.

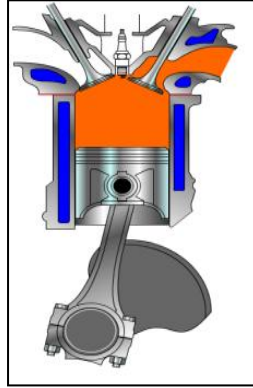
1.Zaman

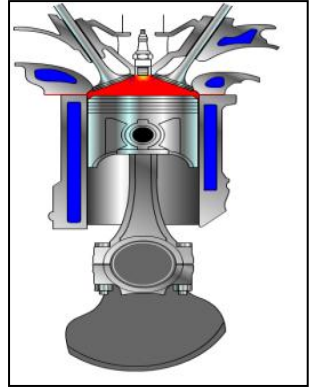
2.Zaman

3.Zaman

4.Zaman

Emme Zamanı

Sıkıştırma Zamanı

Ateşleme Zamanı

Egzoz Zamanı

AKÜMÜLATÖR (BATARYA)

GÖREVLERİ:

- 1- Marş motoruna ilk hareket için elektrik göndermek
- 2- Motor çalışmazken ışık ve özel alıcılara elektrik göndermek
- 3- Motor çalışırken üretilen elektrik enerjisini kimyasal enerjiye çevirerek depo etmek.

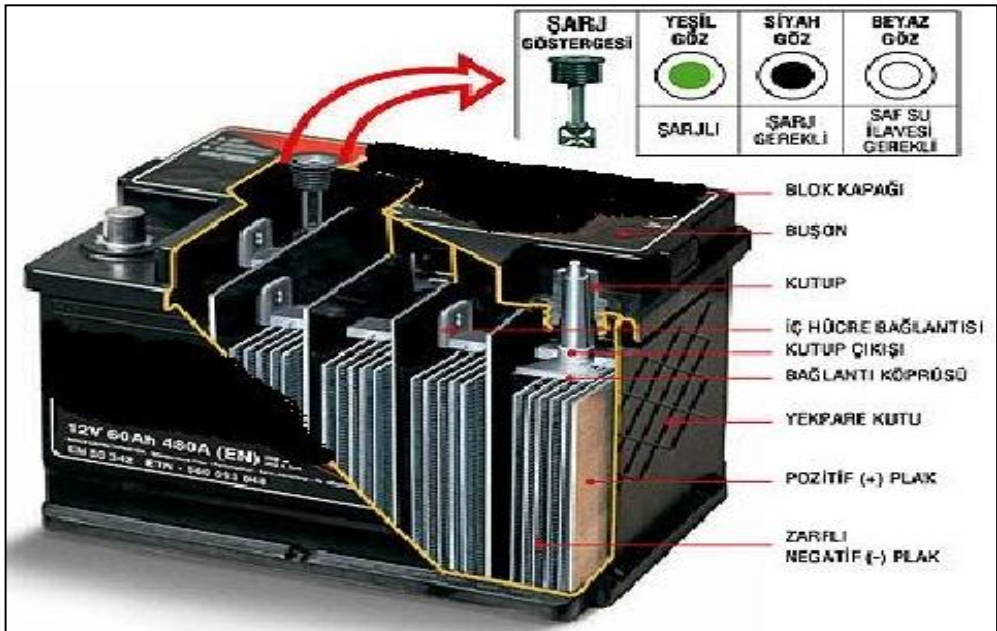
AKÜMÜLATÖRÜN BAKIMINDA YAPILMASI GEREKENLER:

- 1- Üst kısmında pislik olup olmadığı kontrol edilir.
- 2- Kutup başlarının oksitli olup olmadığı kontrol edilir. Oksitli ise sodalı su, ılık su veya zımpara ile temizlenir. Tekrar oksitlenmemesi için gres yağı ile yağlanır.
- 3- Eleman kapak deliklerinin açık olup olmadığı kontrol edilir.
- 4- Elektrolit seviyesinin plakaların 1 cm üzerinde olup olmadığı kontrol edilir. Eğer eksikse saf su ile tamamlanır.
- 5- Kış aylarında aküdeki suyun donmaması için kış aylarına girmeden önce akü TAM ŞARJ ettirilir.

Aküde bulunan sıvının adı elektrolittir. Elektrolit saf su ile asidin birleştirilmesinden meydana gelir.

Akü sülfürik asit içerdiğinden; kontrolü yapılırken, araçtan çıkarılırken ve tutarken dikkat edilmesi, göz ya da cilde temasından kaçınılması gerekir. Buna rağmen sülfürik asit, gözlere ve cilde herhangi bir biçimde temas ederse bol su ile yıkanmalıdır.

Akü üzerinde bulunan kontrol gözü yeşil ise akü iyi durumda demektir.

- Akü boşaldığında takviye akü kullanmak zorunda kalırız. Takviye yapılacak araç dijital göstergeli ise takviye yapılmaz. Ama dijital göstergeli değil ise diğer aküye paralel (+ kutup ile + kutup, - kutup ile – kutup) bağlanır. (+) kutup kalın , (–) kutup incedir.
- Kutup başlarını çıkartırken önce eksi sonra artı çıkarılır.
- Akünün iki kutup başı üzerine birden dokunacak şekilde bir madeni parça konulursa akü kısa devre olur ve patlar.
- Bir araçta elektrik kaynağı yapılacağı zaman veya kısa devreden dolayı çıkacak yangın durumunda bataryanın kutup başları çıkarılmalıdır.

KONU TESTİ -1

1- Otomobillerde, mekanizmayı oluşturan motor, tekerlek, şasi vb. bölümlerin dışında kalan, görünen dış bölüme ne ad verilir?

- A) Kavrama   B) Karoseri   C) Manifold   D) Süspansiyon

2- Yakıtı doğrudan doğruya silindirler içerisinde yakan ve üretilen ısı enerjisini piston-biyel mekanizması ile krank miline ileten motorlara ne ad verilir?

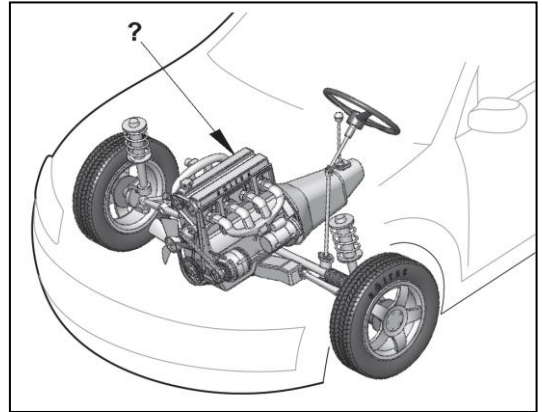
- A) Marş motoru
B) Elektrik motoru
C) İçten yanmalı motor
D) Dıştan yanmalı motor

3- Yakıttan elde ettiği ısı enerjisini mekanik enerjiye çeviren makinelere ne ad verilir?

- A) Alternatör   B) Motor   C) Diferansiyel   D) Vites kutusu

4- Şekilde soru işareti (?) ile gösterilen ve aracın hareketi için gerekli gücü sağlayan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rot
B) Fren
C) Motor
D) Diferansiyel

5- Dizel motorlarda yakıtın ateşlenmesi nasıl olur?

- A) Buji kıvılcımı ile
- B) Elektrik motoru ile
- C) Dışarıdan ısıtılarak
- D) Sıkıştırılan havanın sıcaklığı ile

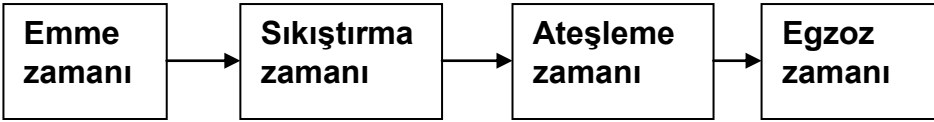
6-Dört zamanlı bir dizel motorunda emme zamanında silindirlere hangisi emilir?

- A) Hava
- B) Benzin
- C) Motorin
- D) Karışım

7-Benzinle çalışan motorlarda, silindirlerde sıkıştırılan yakıt-hava karışımının ateşlenmesi ne ile gerçekleştirilir?

- A) Buji kıvılcımı ile
- B) Fitol ile
- C) Dışarıdan ısıtılarak
- D) Kendi kendine

8-Dört zamanlı benzinli motorlarda, zamanların oluşum sırası aşağıdaki gibidir.

Buna göre, hangi zamanda yakıt-hava karışımı pistonla sıkıştırılır?

- A) Emme zamanı
- B) Sıkıştırma zamanı
- C) Ateşleme zamanı
- D) Egzoz zamanı

9 -Direksiyon döndürme kuvvetini azaltarak sürücüye daha kolay bir şekilde aracı yönlendirme imkânı veren sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hava yastığı
- B) Hidrolik fren
- C) Hidrolik direksiyon
- D) Otomatik hız kontrol

10-Araçların güvenli bir şekilde yavaşlamasını, durmasını ve sabitlenmesini sağlayan sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fren sistemi
- B) Marş sistemi
- C) Ateşleme sistemi
- D) Süspansiyon sistemi

11-Aşağıdakilerden hangisi, araçta sürüş konforunu iyileştirmek amacıyla yol yüzeyinin yapısından kaynaklanan titreşimleri, salınımları ve ani şokları sönmüleyerek yumuşatır?

- A) Şarj sistemi
- B) Soğutma sistemi
- C) Süspansiyon sistemi
- D) Direksiyon sistemi

12- Akü sülfürik asit içerdiğinden; kontrolü yapılırken, araçtan çıkarılırken ve tutarken dikkat edilmesi, göz ya da cilde temasından kaçınılması gerekir.

Buna rağmen sülfürik asit, gözlere ve cilde herhangi bir biçimde temas ederse ilk yapılması gereken nedir?

- A) Tiner ile yıkamak
- B) Bol su ile yıkamak
- C) Antifriz ile yıkamak
- D) Fren hidroliği ile yıkamak

13-Akünün elektrolit seviyesi azalmış ise ne ilave edilir?

- A) Asit
- B) Alkol
- C) Antifriz
- D) Saf su

14- Aşağıdakilerden hangisi, motorlu taşıtlarda elektrik enerjisi ile çalışan sistemlerin elektrik ihtiyacını karşılamak amacıyla kullanılır?

- A) Akü
- B) Marş motoru
- C) Silecek motoru
- D) Otomatik klima

15- Akünün bakımında, elektrolit seviyesinin düşük olduğu gözlemlendiğinde aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Asit ilave edilmeli
- B) Saf su ilave edilmeli
- C) Hava filtresi değiştirilmeli
- D) Kutup başları gevşetilmeli

16-Araç, flaşörleri yanık olarak uzun bir süre park hâlinde bırakılırsa aşağıdakilerden hangisinin olması beklenir?

- A) Jantın eğilmesi
- B) Akünün boşalması
- C) Fren balatalarının aşınması
- D) Lastik hava basıncının düşmesi

17-Aşağıdakilerden hangisi, duran aracı güvenli bir şekilde bulunduğu yere tespit etmek amacıyla kullanılır?

- A) El freni
- B) Motor freni
- C) Egzoz freni
- D) Kompresyon freni

18-Motordaki aşınmaları hangi sistem önler?

- A) Soğutma Sistemi
- B) Marş Sistemi
- C) Yağlama Sistemi
- D) Şarj Sistemi

19-Motordaki çalışan parçaların temizliğini hangi sistem sağlar?

- A) Soğutma Sistemi
- B) Yakıt Sistemi
- C) Yağlama Sistemi
- D) Ateşleme Sistemi

20-Bir araç için gerekli olan sürekli elektrik enerjisini aşağıdakilerden hangisi sağlar?

- A) Soğutma Sistemi
- B) Yakıt Sistemi
- C) Yağlama Sistemi
- D) Şarj Sistemi

21- Bujinin görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aküye akım göndermek
- B) Ateşlemeyi sağlamak
- C) Yüksek akım üretmek
- D) Aküyü şarj etmek

22-Ateşleme sisteminin görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Silindirdeki benzin-hava karışımını ateşlemek
- B) Silindirdeki yağ karışımını ateşlemek
- C) Karterdeki yağ karışımını ateşlemek
- D) Karterdeki benzin-hava karışımını ateşlemek

23- Benzinli bir motor için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

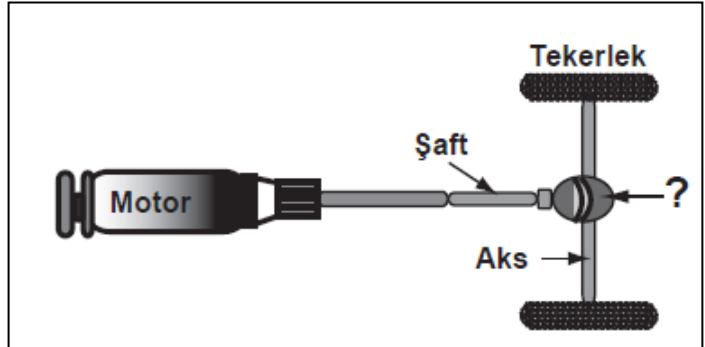
- A) Sıkıştırılmış olan benzin-hava karışımı, enjektörle ateşlenir.
- B) Sıkıştırılmış olan benzin, buji ile ateşlenir.
- C) Sıkıştırılmış olan benzin-hava karışımı, buji ile ateşlenir.
- D) Sıkıştırılmış olan hava, buji ile ateşlenir.

24- Aşağıdaki yakıtlardan hangisini kullanan araçların kapalı otoparka kabul edilmesi yasaktır?

- A) Benzin
- B) Mazot
- C) LPG.
- D) Bio-Dizel

25-Şekildeki soru işareti (?) ile gösterilen yere hangi aktarma organı yazılmalıdır?

- A)Kavrama (Debriyaj)
- B) Diferansiyel
- C) Volan
- D) Vites kutusu

26- ABS fren sistemi, frenleme sırasında tekerleklerin kilitlenmesini önler.

Buna göre ABS fren sistemi, frenleme sırasında aşağıdakilerden hangisini artırır?

- A) Trafik kazası riskini
- B) Virajlarda savrulmayı
- C) Direksiyon hakimiyetini
- D) Aracın yol üzerinde kaymasını

27-

I- Yol koşulları

II- Kullanım süresi

III- Fren borularının uzunluğu

Fren balatasının aşınmasında yukarıdakilerden hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

28-Araçlarda rot ayarı yapılmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aracı yavaş kullanmak için
- B) Aracın hareket etmesini engellemek için
- C) Lastik hava basıncını istenilen değerde tutmak için
- D) Düzensiz lastik aşınımlarını önlemek ve aracın düzgün istikamet takibi için

29-Akü üzerinde bulunan kontrol gözünde akü şarjının iyi durumda olduğunu gösteren renk hangisidir?

- A) Sarı
- B) Siyah
- C) Yeşil
- D) Kırmızı

1	B	7	A	13	D	19	C	25	B
2	C	8	B	14	A	20	D	26	C
3	B	9	C	15	B	21	B	27	B
4	C	10	A	16	B	22	A	28	D
5	D	11	C	17	A	23	C	29	C
6	A	12	B	18	C	24	C		

ARAÇ KULLANMAYA HAZIRLIK

ARACIN DIŞ KONTROLÜNÜN YAPILMASI

Araca binilmeden önce aracın etrafı kontrol edilerek; altında herhangi bir şeyin olup olmadığı, aracın arkasında çocuk, kedi ve köpeğin olmadığı kontrol edilmelidir.

Aracın lastikleri ve aydınlatma sistemi (sinyaller, kısa ve uzun huzmeli farlar, stop lambaları) kontrol edilmelidir.

Aracınızı bıraktığınız yerde aracınıza çarpıp kaçmış olabilirler bu nedenle aynalarda, kaportada çarpma, çizik vb. hasar olup olmadığı kontrol edilmelidir. Eğer böyle bir durum varsa aracınızı yerinden oynatmadan yetkililerce rapor tutturmalısınız.

Araç bulunduğu yerden çıkarıldıktan sonra aracın çıkarıldığı yer kontrol edilerek su ve yağ kaçağı olup olmadığı kontrol edilmelidir.

KOLTUK VE AYNA AYARLARI

SÜRÜCÜ KOLTUĞUNUN AYARLANMASI

Sürücü koltuğunu ayarlarken

vücut ile koltuk arasında boşluk kalmamalıdır. Sırtınız koltuğa tam yaslanmalı, bacakların alt kısmı koltuğa tam temas etmelidir.

Bacaklar direksiyon simidine değmemelidir.

Koltuk mesafesi oturma esnasında bileklerimizin iç kısmı direksiyon simidinin üst noktasına gelecek şekilde olmalıdır.

Bu pozisyon vücudun rahat hareket etmesine, vites ve pedalları rahat kullanma, gerekli görüş açısına sahip olma ve manevraları güvenli bir şekilde yapmamızı sağlar.

AYNALARIN AYARLANMASI:

Sürücü araç kullanırken aynaları aracın sağını, solunu ve arka tarafını kontrol ederek güvenli bir sürüş sağlamak için kullanır. Araç kullanırken devamlı önünüze bakmayıp aynalara bakarak arkadan gelen araçların hızına göre kendi hızınızı, geçiş noktanızı ve duruş sırasındaki güvenliğinizi kontrol etmeniz için aynaları kullanmalısınız.

İç Dikiz Aynası:

Araç içi geriyi görme aynası (dikiz aynası) arka camın tamamını ve yolu görebilecek şekilde ayarlanmalıdır. İç dikiz aynaları, gece arkadan gelen araçların far ışıklarının sürücünün gözlerini kamaştırmaması için gece konumuna (karartma konumuna) ayarlanması gerekmektedir.

Sol Dikiz Aynası :

Aynanın alt köşesinde sol arka kapıdaki tutma yeri görülecek şekilde ayarlanmalıdır.

Sağ Dikiz Aynası :

Aynanın alt köşesinde sağ arka kapıdaki tutma yeri görülecek şekilde ayarlanmalıdır.

EMNİYET KEMERİNİN TAKILMASI VE BAŞ DESTEKLERİ

Bir kaza anında sizi araçta tutacak vücudunuzun ileri, sağa-sola veya yukarı vurmasını önleyecek en önemli teçhizattır.

Doğru bir kemer kullanımı için kemerde kıvrılmalar olmamalı, kucak, karın ve boyun bölgesinde tam ve doğru oturması sağlanmalıdır.

Emniyet kemerleri 10 yaşından küçük çocukları hiçbir şekilde tutamaz. Darbenin etkisiyle kemerden sıyrılarak aracın çeşitli bölümlerine çarpar, camdan dışarı fırlar. Çocuklar mutlaka arkada ve çocuk koltuğu ile seyahat etmelidir.

Baş destekleri bir kaza anında boyun yaralanmaları riskini düşürmek için tasarlanmıştır. Araç koltuğunda oturup arkanıza yaslandığınızda maksimum koruma için baş desteği üst kısmının kulaklarınızla aynı hizada olmasını sağlayınız.

Gideceğiniz mesafe hangi uzunlukta olursa olsun, mutlaka emniyet kemerinizi takın ön ve arka koltuktaki tüm yolcularında takmalarını sağlayın.

ARACIN ÇALIŞTIRILMASI

Aracın şoför koltuğuna oturun ve emniyet kemerinizi takın.

Koltuğu rahat edeceğiniz şekilde ayarlayın. Rahat bir sürüş için koltuğu, direksiyonun üst kısmını tutarken arkanıza yaslanabileceğiniz şekilde ayarlayabilirsiniz.

Aynaları kendinize göre ayarlayın. Sağ ve sol aynaları aracın arka kapı kollarını hafiften görebilecek şekilde ayarlamanızı öneririz. Dikiz aynasını ayarlarken ise arka camı ortalayabilirsiniz.

Vitesin boşta olduğuna emin olun. (Vites kolunu sağa sola hareket ettirin. Sağa ve sola rahat hareket ediyorsa vites boştaadır)

Kontak anahtarını direksiyonun sağında bulunan anahtar girişine takın ve ileri doğru çevirin. İlk çevirişinizde bazı elektronik aksamı ve aydınlatmaları devreye sokarsınız, çevirmeye devam ederek ikinci kademeye getirdiğinizde ise göstergeler çalışacaktır. Göstergelerin birçoğu birkaç saniye içinde (Enjeksiyon uyarı lambası ve kızdırma (ısıtma) bujisi lambası) sönecektir.

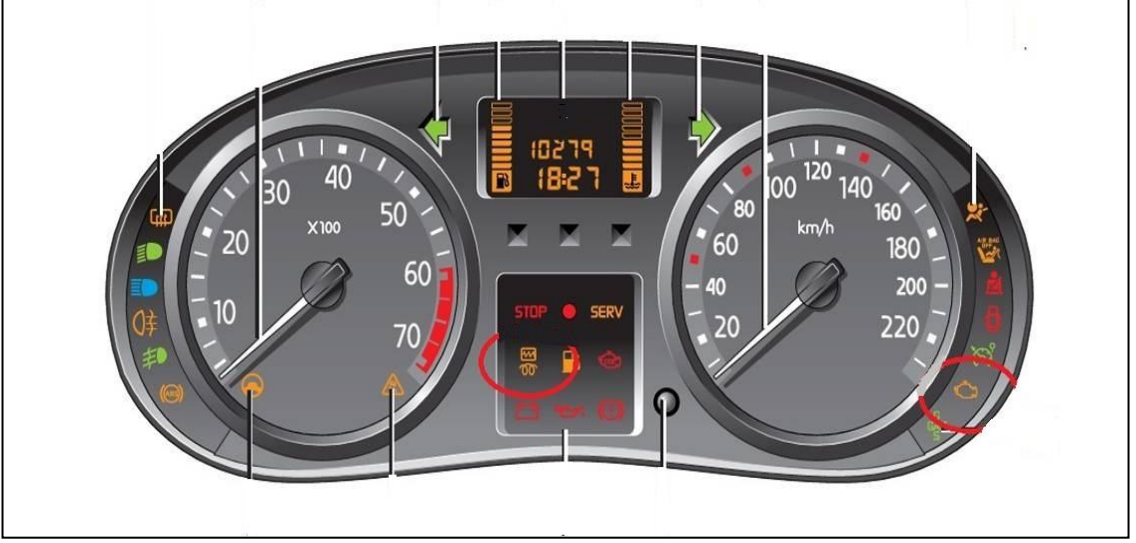
Bu göstergelerin sönmemesinin ardından kontak anahtarını ileri doğru tekrar çevirin (marş motorunun sesini duyacaksınız) ve araba çalışmaya kadar elinizi bırakmayın. Yaklaşık 1 saniye içerisinde araba çalışır. Eğer aracın çalışması 1-2 saniyeden uzun sürüyorsa bir arıza olabilir. Araç motorunun ilk çalıştırılması esnasında, debriyaj pedalına basılmasında fayda vardır.

Motor çalışınca kontak anahtarı bırakılır. Motor ısınmaya kadar araç yerinden hareket ettirilmemelidir.

Motor çalıştıktan sonra yağ, şarj ve motor arıza lambası sönmemesi gerekir. Eğer bu lambalar sönmüyorsa yağlama sisteminde, şarj sisteminde veya motorda arıza var demektir. Motor hemen stop edilir. Araç hareket ettirilmez.

ARAÇ GÖSTERGELERİNİN KONTROLÜ

Hareket halinde veya aracı çalıştırma başlangıcında iken sürücüye aracı ile ilgili bilgi veren ve arızaları bildiren şekilli ışıklar ve rakamlı sembollerdir. Araç kontağı açıldığında bu göstergeler yanar ve birkaç saniye içinde yağ lambası, şarj lambası ve motor arıza lambası hariç sönmesi gerekir. Bu lambalarında aracın motoru çalıştırıldıktan sonra sönmesi gerekir.

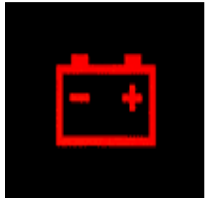
GÖSTERGE SEMBOLLERİ VE ANLAMLARI:

YAĞ LAMBASI:

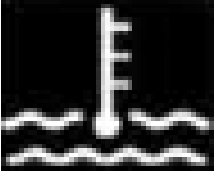
Motor yağ basıncının çok düşük olduğunu, karterde yağ kalmadığını bildiren göstergedir. Marşa basılıp motor çalıştığında yağ göstergesinin sönmesi gerekir. Eğer sönmüyorsa yada yolda giderken yanarsa trafik kurallarına uymak şartıyla derhâl durulmalıdır.

ŞARJ LAMBASI:

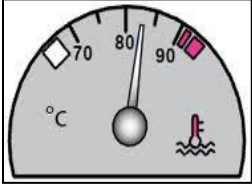

Akünün şarj olmadığını (alternatörün şarj etmediğini) bildiren göstergedir. Marşa basılıp motor çalıştığında şarj göstergesinin sönmesi gerekir. Akü şarj ikaz ışığı sönmüyorsa yada yolda giderken yanarsa, trafik kurallarına uymak şartıyla derhâl durulması gerekir. Araç sürülmeye devam edilecek olursa, akü boşalır.

HARARET (ISI) LAMBASI (HARARET GÖSTERGESİ) :

Seyir halindeyken hararet lambasının yanması soğutma suyunun sıcaklığının aşırı yükseldiğini bildirir. Trafik kurallarına uymak şartıyla derhâl durulmalıdır.

Soğutma suyunun sıcaklığını bildirir. Motor çalışma suyu sıcaklığı 85 – 90 derecedir.

Bilgi; Motorun harareti yükseldiğinde, klima açık ise kapatılır, kalorifer sıcak konumda çalıştırılır.

Uyarı: Hararet göstergesi çalışmıyorsa hararet müşiri arızalıdır

YAKIT LAMBASI (YAKIT GÖSTERGESİ) :

Sürücüye depodaki yakıtın bitmek üzere olduğunu bildirir. Yakıt azaldığında göstergede kırmızı renkte uyarı ışığı yanar. Yandıktan sonra araç 30-50 km daha yol gider.

Depoda bulunan yakıt miktarını gösterir.

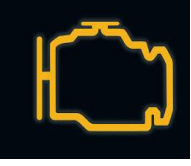
EL FREN LAMBASI:

El freninin çekili olduğunu ya da fren hidrolik seviyesinde düşüş olduğunu bildiren göstergedir.

MOTOR ARIZA LAMBASI:

Motorun herhangi bir yerinde arıza olduğunu bildirir. Araç hemen stop edilir. Servise gidilerek arızanın giderilmesi sağlanır.

AŞINMIŞ FREN BALATASI LAMBASI:

Aracın fren balatalarının bitmek üzere olduğunu bildirir. Servise gidilerek balataların değiştirilmesi gerekir.

KIZDIRMA (ISITMA) BUJİSİ LAMBASI (SADECE DİZEL MOTORLU ARAÇLAR İÇİN) :

Dizel motorlu araçlarda soğuk havalarda silindir içindeki havayı ısıtarak motorun kolay çalışmasını sağlar. Dizel motorlu araçlarda marşa basmadan önce gösterge panelinde kızdırma bujisi lambasının sönmesi beklenir. İkaz lambası söndükten sonra marş yaparak motor çalıştırılır.

ARKA CAM REZİTANSI GÖSTERGESİ:

Aracın gösterge panelinde bulunan bu sembol arka cam rezistansının çalıştığını bildirir. Arka cam rezistansı soğuk veya yağışlı havalarda arka camda oluşan buğulanmayı önlemek için kullanılır.

AÇIK KAPI İKAZ LAMBASI:

Aracın kapılarından biri veya bir kaçının açık kaldığı veya tam kapanmadığını bildirir.

EMNİYET KEMERİ TAKILI DEĞİL UYARI LAMBASI:

Emniyet kemerinin takılmamış olduğunu bildirir. Bazı araçlarda uyarı ışığıyla birlikte sesli uyarıda bulunur. Emniyet kemeri pasif güvenlik sistemidir.

HAVA YASTIĞI (AIRBAG) GÖSTERGESİ:

Hava yastıkları hakkında bilgi verir. Hava yastığı (airbag) çarpışma durumunda otomatik olarak şişerek sürücü ve yolcuların ölüm ve yaralanmalarını azaltan pasif güvenlik sistemidir.

DÖRTLÜ İKAZ LAMBALARI:

Dörtlü ikaz lambalarının yanmakta olduğunu bildirir. (Aracın arızalanması, hasta taşıma vb. gibi durumlarda kullanılır.)

PARK LAMBASI GÖSTERGESİ:

Park lambalarının açık olduğunu bildirir. (Farlar açıkken de bu lamba yanar.)

KISA HÜZMELİ FAR GÖSTERGESİ:

Kısa huzmeli farların açık olduğunu bildirir. Araçta kısa farlar 25 metreyi aydınlatır. Kısa farlar yakıldığında gösterge panelinde yeşil renk lamba yanar.

UZUN HÜZMELİ FAR GÖSTERGESİ:

Uzun huzmeli farların açık olduğunu bildirir. Araçta uzun farlar 100 metreyi aydınlatır. Uzun farlar yakıldığında gösterge panelinde mavi renk lamba yanar.

SAĞ –SOL SİNYAL GÖSTERGESİ:

Sol sinyal lambasının açık olduğunu bildirir.

Sağ sinyal lambasının açık olduğunu bildirir.

ÖN SİS LAMBASI GÖSTERGESİ:

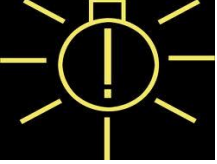
Ön sis lambalarının açık olduğunu bildirir. Sis lambaları sis, pus, tip gibi hava şartlarında kısa ve uzun huzmeli farlarla birlikte kullanılır.

ARKA SİS LAMBASI GÖSTERGESİ:

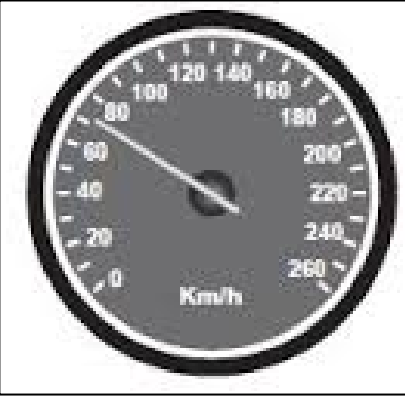
Arka sis lambalarının açık olduğunu bildirir. Sis lambaları sis, pus, tip gibi hava şartlarında kullanılır.

ARIZALI LAMBA GÖSTERGESİ:

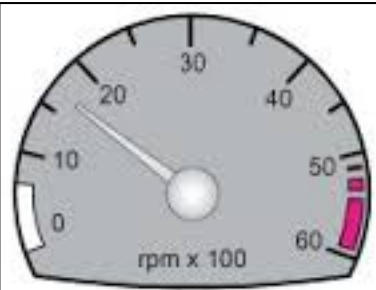
Aracın herhangi bir yerinde arızalı bir lambanın olduğunu bildirir.

KİLOMETRE (HIZ) GÖSTERGESİ:

Aracın seyrettiği hızı kilometre /saat cinsinden gösterir. Aracın kilometre saati değer göstermiyorsa teli kopmuş olabilir.

MOTOR DEVİR SAATİ GÖSTERGESİ:

Motor devir saati devir/dakika cinsinden motorun devrini gösterir.

KONU TESTİ -2

1-Aşağıdakilerden hangisi, aracı kullanmaya başlamadan önce yapılması gereken hazırlıklardan biri değildir?

- A) Radyonun açılması
- B) Koltuğun ayarlanması
- C) Aynaların ayarlanması
- D) Emniyet kemerinin takılması

2-Araç motorunun ilk çalıştırılması esnasında, aşağıdakilerden hangisine basılmasında fayda vardır?

- A) Kornaya
- B) Vites koluna
- C) Fren pedalına
- D) Debriyaj pedalına

3-
I- Koltuğun ayarlanması
II- Aynaların ayarlanması
III- Baş desteğinin ayarlanması

Verilenlerden hangileri, aracı kullanmaya başlamadan önce yapılması gereken hazırlıklardandır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4-
I- Motor ve araç kontrolünün yapılması
II- Koltuk ve aynaların ayarlanması
III- Emniyet kemerinin ayarlanması

Verilenlerden hangileri, aracı kullanmaya başlamadan önce yapılması gereken hazırlıklardandır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5-Araç motorunun ilk çalıştırılması esnasında vites hangi konumda olmalıdır?

- A) Boş
- B) 1. vites
- C) 2. Vites
- D) 3. vites

6- Gösterge panelinde aşağıdaki ikaz ışıklarından hangisinin yanıyor olması, el freninin ekili olduğunu gösterir?

A)

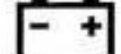
B)

C)

D)

7-Dizel motorlu aracın gösterge panelinde aşağıdaki ikaz ışıklarından hangisinin yanıyor olması, ısıtma bujilerinin çalışmakta olduğunu bildirir?

A)

B)

C)

D)

8-Marşa basılıp motor çalıştığında aşağıdakilerden hangisinin sönmesi gerekir?

- A) El fren lambası
- B) Sinyal lambası
- C) Park lambası
- D) Yağ lambası

9-Marşa basılıp motor çalıştığında aşağıdakilerden hangisinin sönmesi gerekir?

- A) Şarj lambası
- B) Akaryakıt ikaz lambası
- C) Arka cam rezistans lambası
- D) El fren lambası

10-Aracın gösterge panelinde, aşağıdaki ikaz ışıklarından hangisinin yanıyor olması uzun hüzmeli farların açık olduğunu bildirir?

A)

B)

C)

D)

11-Motor çalışır durumda iken yağlamanın olup olmadığı aşağıdakilerin hangisinden anlaşılır?

- A) Yağ filtresi   B) Yağ karteri   C) Yağ çubuğu   D) Yağ göstergesi

12 -Motor çalışır durumda iken aracın gösterge panelinde yağ basıncı ikaz ışığı yanıyor ise aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Motor devri düşürülür.
B) Motor devri yükseltilir.
C) Motor hemen durdurulur.
D) Motor rölantide çalıştırılır.

13- Aracın gösterge panelinde bulunan "devir saati" sürücüyeye aşağıdakilerden hangisini bildirir?

- A) km/saat cinsinden aracın hızını
B) Aracın kat ettiği toplam kilometreyi
C) dev/dk. cinsinden motorun devrini
D) Uzun hüzme anahtarının açık olduğunu

14- Sürüş sırasında aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki ikaz ışığının yanması sürücüyeye aşağıdakilerden hangisini bildirir?

- A) Alternatörün şarj etmediğini
B) Emniyet kemerinin takılmadığını
C) Motor yağ basıncının düştüğünü
D) Motor soğutma suyu sıcaklığının yükseldiğini

15-Aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki gösterge sürücüyeye neyi bildirir?

- A) Araç hızını
B) Yakıt miktarını
C) Motor sıcaklığını
D) Motor devir sayısını

16- Aşağıdakilerden hangisi aracın gösterge paneli üzerinde yer almaz?

- A) Kilometre saati
B) Kontak anahtarı
C) Hava yastığı ikaz ışığı
D) El freni çekili ikaz ışığı

17-Sürüş sırasında aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki ikaz ışığının yanması sürücüyü neyi bildirir?

- A) Ön ısıtma bujilerinin çalışmakta olduğunu
B) Fren balatalarının bitmek üzere olduğunu
C) Motor yağ basıncının çok düşük olduğunu
D) Fren hidrolik seviyesinin çok düşük olduğunu

18-Taşıtlarla ilgili sistemlerin çalışma durumlarını bildiren ışıklı, sesli veya ibreli uyarıcıların toplandığı bölüme ne ad verilir?

- A) Kabin B) Gösterge paneli C) Başlık D) Sigorta tablası

I- Frenler

II- Lastikler

III- Yakıt seviyesi

19-Aracı kullanmaya başlamadan önce, yukarıda verilenlerden hangilerinin durumu iyi olmalıdır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

20-Yakıt göstergesinin ışığı yanınca ne olur?

- A) Motor hemen durur.
B) Araç 30-50 km daha yol gider.
C) Bujilerde ateşleme olmaz
D) Yakıt pompası durur.

21-Çarpışma durumunda otomatik olarak şişerek sürücü ve yolcuların ölüm ve yaralanmalarını azaltan pasif güvenlik sisteminin adı nedir?

- A) ABS fren B) Hava yastığı C) Açılabilir tavan D) Elektrikli koltuk

22-Araçlarda arka camın rezistanslı (ısıtıcı) olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Camın patlamasını önlemek
- B) Radyo ve televizyon anteni olarak kullanmak
- C) Camda oluşan donma ve buğulanmayı önlemek
- D) Cam yapışkanının cama ve gövdeye sağlam tutunmasını sağlamak

23-Aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki gösterge sürücüyü neyi bildirir?

- A) Araç hızını
- B) Yakıt miktarını
- C) Motor sıcaklığını
- D) Motor devir sayısını

24- Taşıtlarda kullanılan kararmalı dikiz aynaları ışık huzmesi karşısında otomatik olarak koyulaşır.

Bu sistemin sürücüyü sağladığı avantaj aşağıdakilerden hangisidir?

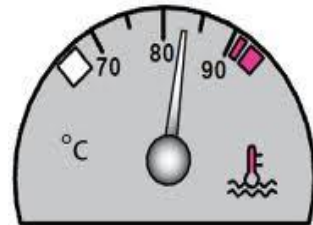
- A) Göz kamaşmasını önlemek
- B) Direksiyon döndürme kuvvetini azaltmak
- C) Diğer taşıtlar tarafından daha iyi görülmek
- D) Gaza basmadan aracın sabit bir hızla gitmesini sağlamak.

25-Aracın aynaları ne zaman ayarlanır?

- A) Araca binmeden önce
- B) Koltuğu ayarlamadan önce
- C) Koltuğu ayarladıktan sonra
- D) Araçta aynaları ayarlamaya gerek yoktur.

26-Aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki gösterge sürücüyü neyi bildirir?

- A) Radyatördeki su seviyesini
- B) Soğutma suyu sıcaklığını
- C) Depodaki yakıt miktarını
- D) Karterdeki yağ miktarını

27- Aşağıdakilerden hangisi araçlarda kaza anında ölüm ve yaralanmaları en aza indirmek amacıyla geliştirilen sistemlerdendir?

- A) Alaşımli jant
- B) Hafızalı koltuk
- C) Otomatik hız kontrol
- D) Hava yastığı (airbag)

1	A	7	B	13	C	19	D	25	C
2	D	8	D	14	A	20	B	26	B
3	D	9	A	15	D	21	B	27	D
4	D	10	D	16	B	22	C		
5	A	11	D	17	C	23	A		
6	A	12	C	18	B	24	A		

ARAÇLARDA PERİYODİK ARALIKLARLA YAPILMASI GEREKEN BAKIMLAR

GÜNLÜK BAKIM

Akaryakıt kontrolü

Motor yağ seviyesi kontrolü

Motor soğutma suyu seviyesi kontrolü

Silecek suyu seviyesi kontrolü

Fren hidrolik yağı seviyesi kontrolü

Lastik hava basıncı kontrolü

HAFTALIK BAKIM

Vantilatör kayışı gerginliği kontrolü

Akümülatör kontrolü

AYLIK BAKIM (1000 - 1500 km'lik bakım)

Hava filtresi kontrolü

ALTI AYLIK BAKIM (5000 - 6000 km'lik bakım)

Motor yağ değişimi

Motor yağ filtresi değişimi

Yakıt filtresinin değişimi

Vites kutusu ve Diferansiyel yağ seviyesi kontrolü eksikse tamamlanır.

Benzinli motorlarda bujilerin kontrolü gerekirse değişimi

Ön düzen sisteminin kontrolü

Triger kayışının kontrolü

Fren sisteminin kontrolü

Lastiklerin yer değişimi

YILLIK BAKIM

Altı aylık bakımda yapılan işlemler tekrarlanır.

ARACIN KIŞA HAZIRLANMASI

- Soğutma suyuna ve antifriz konulmalıdır.
- Cam suyu haznesine cam suyu antifrizi konulmalıdır.
- Dizel motorlarda ısıtma (kızdırma) bujileri kontrol edilmelidir.
- Hava filtresi ve otomatik jigle kışlık konuma getirilmelidir.
- Kar lastikleri takılmalıdır.
- Araçta uygun zincir bulundurulmalıdır.
- Kalorifer tesisatı gözden geçirilmelidir.
- Aküdeki suyun donmaması için akü tam şarj edilmelidir.

ARACIN YAZA HAZIRLANMASI

- Hava filtresi ve otomatik jigle kışlık konuma getirilmelidir.
- Kar lastikleri çıkarılıp, normal lastikler takılmalıdır.
- Havalandırma sistemi kontrol edilmelidir.

AKARYAKIT KONTROLÜ

Araç sürücüsü araca binip kontak anahtarını açtığıında yakıt göstergesine bakmalı, göstergedeki yakıt miktarı kırmızı çizginin altında olmamalıdır. Yakıt göstergesindeki ibre kırmızı bölgede iken araç yaklaşık 30 – 50 km kadar daha yol gidebilir. Tamamen yakıt bitmeden yakıt alınmalıdır, aksi takdirde yakıt deposunda biriken su ve pislikler yakıt sistemine zarar verebilir. Yakıt içerisinde toz, su veya pislik varsa motor düzensiz tekleyerek çalışır.

Dizel motorlu araçlarda depoda mazot (motorin) tamamen biterse sistem hava yapar ve motor çalışmaz.

MOTOR YAĞI KONTROLÜ

Araç düz bir zemine alınıp motor stop edildikten sonra yağın kartere inmesi için 4 -5 dk. beklenir. Yağ çubuğu yerinden çıkarılıp temiz bir bez ile temizlenir. Yağ çubuğu tekrar yerine takılır ve çıkarılır. Yağ seviyesi yağ çubuğunun iki çizgisi arasında (max – min) olmalıdır. Eğer eksikse külbütör (supap muhafaza) kapağından yağ ilave edilir. Yağ kontrolü yapılırken, yağ kaçağı olup olmadığı ve yağ rengi kontrolü de yapılmalıdır.

Aracın katalog değerine ve çalışma şartlarına göre belirli kilometrelerde yağ ve yağ filtresinin değiştirilmesi gerekir. Motor yağı değiştirilirken motorun sıcak olmasına dikkat edilmelidir. Motor yağının eksilmesi veya özelliğini kaybetmesi durumunda kuru sürtünme sonucu oluşan ısının etkisiyle motor parçaları birbirine kaynar ve sıkışır

RADYATÖR VE SİLECEK SUYU KONTROLÜ

RADYATÖR SUYU KONTROLÜ:

Motor sıcaksa (hararet yapmışsa) radyatörün yanında su takviye kabı varsa, su takviye kabının kapağı hava basıncı alınarak açılır. Soğutma suyu azalmışsa kabın üzerindeki min – max çizgileri arasına gelinceye kadar ılık ve kireçsiz su (içilecek temizlikte) konulur ve kapak sıkıca kapatılır.

Radyatör yanında su takviye kabı yoksa aynı şekilde bu kez radyatörün kapağı hava basıncı alınarak açılır. Su azalmış ise radyatör peteklerinin üzerine gelinceye kadar ılık ve kireçsiz su (içilecek temizlikte) konulur ve kapak sıkıca kapatılır.

Soğuk motora sıcak su, sıcak motora soğuk su konulmaz.

Kışın radyatördeki soğutma suyunun donmasını önlemek için radyatöre antifriz konulması gerekir.

SİLECEK SUYU KONTROLÜ:

Araçların ön ve arka camlarının temizlenmesi için cam yıkama haznesi kontrol edilir. Eğer eksikse su eklenerek tamamlanması gerekmektedir. Camlara su fişkırtan fıskiyelelerin uçlarının temiz ve suyu cama fişkırtacak şekilde olması gerekmektedir.

Kış aylarında silecek suyunun donmasını önlemek için haznesine cam suyu antifrizi konulmalıdır.

RADYATÖRE ANTİFİRİZ KONULMASI

Soğutma sisteminin zarar görmemesi için soğutma suyuna antifriz konulması gerekmektedir. Antifriz kutunun üzerinde yazılan miktara göre konulmalıdır. Antifriz suyun donmasını, kireç oluşumunu ve paslanmayı önlediği için her türlü iklim şartlarında kullanılmalıdır.

LASTİK HAVA BASINÇLARININ VE DIŞ DERİNLİKLERİNİN KONTROLÜ

Lastik hava basıncı aracın katalog değerlerine uygun olmalıdır. Doğru hava basıncı araç kullanım kılavuzunda, aracın kapısının içinde ya da kapının üstünde belirtilmiştir.

Lastik hava basıncını kontrol ederken, lastiklerin soğuk olduğuna dikkat etmek gerekir. Unutmayın ki araç kullanılırken ısınan lastiğin hava basıncı artar.

Lastiklerde balans ayarı yapılır. Lastiklerde balans ayarı bozuk olursa, direksiyon da titreşimler hissedilir.

Lastikleri sürücü olarak her araca bindiğimizde kontrol etmeliyiz. Kontrol ederken hava basıncına, dış derinliğine, hasarlı olup olmadığına bakmalıyız.

Lastik hava basınçları araçların kataloğunda belirtilen değerlerde olması lastiğin ömrünü uzatır, direksiyon hakimiyetini artırır, iyi bir frenleme yapmamızı sağlar.

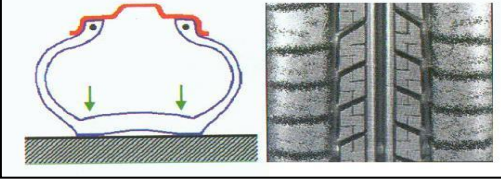
Lastiklerin dış derinlikleri 3 mm' nin altına düştüğünde lastikler değiştirilmelidir.

LASTİK HAVALARININ FAZLA OLMASININ SAKINÇALARI

- 1-Lastikler orta kısımlarından aşınır.
- 2-Direksiyonda titreşim yapar.
- 3-Dönüşlerde, duruş ve kalkışlarda kayma ve savrulma meydana gelir.

LASTİK HAVALARININ DÜŞÜK OLMASININ SAKINÇALARI

- 1- Lastikler kenar kısımlarından aşınır.
- 2- Direksiyon zor döner.
- 3- Araçta enerji kaybı olur.
- 4- Yakıt sarfiyatına neden olur.

Tüm bunlar trafik kazalarının meydana gelme riskini artırır.

ARACIN BİR TARAFYA ÇEKMESİNİN SEBEPLERİ

- 1- Ön düzen ayarları bozuk olabilir.
- 2- Ön lastiklerin hava basınçları farklı olabilir.
- 3- Ön lastiklerin biri yeni, diğeri eski olabilir.
- 4- Ön lastiklerin biri şamyelli, diğeri dubleks olabilir.

IŞIK VE İKAZ SİSTEMİ KONTROLÜ

Araçların gece ve gündüz emniyetli seyrini sağlamak, sürücülerin diğer sürücülerini ve yayaları uyarmak amacıyla kullandıkları, ışıklandırma ve sesli cihazların bulunduğu sistemdir.

Araçların ışık ve ikaz sistemleri her araca binildiğinde kontrol edilmelidir.

ARACIN ARKA TARAFINDA BULUNAN LAMBALAR

- Sinyal Lambaları (Kırmızı veya Turuncu)
- Arka Park Lambaları (Kırmızı)
- Plaka Lambası (Beyaz renklidir. Plakayı en az 20 m mesafeden görülebilecek şekilde aydınlatmalıdır.)
- Fren Lambaları (Kırmızı)
- Geri Vites Lambaları (Beyaz)
- Arka Sis Lambaları (Kırmızı)

ARACIN ÖN TARAFINDA BULUNAN LAMBALAR

- Far (Sarı)
- Ön Park Lambaları (Sarı)
- Sis Lambaları (Sarı)

Farlarda kısa farlar 25,uzun farlar 100 metreyi aydınlatabilecek şekilde far ayarı yapılır.

SİGORTA: Herhangi bir kısa devre durumunda sistemleri korur.

Sigorta atarsa, atan sigorta aynı amperde bir sigorta ile değiştirilmelidir.

Tel sarılır veya sigara kağıdı sarılır gibi ibareler kesinlikle yanlıştır. Araç üzerinde bir elektrikli alıcı çalışmadığında ilk bakılacak yer Sigorta panelindeki ilgili sigortadır.

Aydınlatma Sistemi Arızaları:

Farlar yanmıyorsa; Far anahtarı, far rölesi arızalı, sigorta atmış veya akü bitmiş olabilir.

Farlardan **biri** yanmıyorsa, yanmayan farın ampulü patlamış ya da bağlantıları gevşemiş, kopmuş olabilir.

Sinyaller yanmıyorsa; flaşör arızalı veya sigortası atmış olabilir.

Sinyallerden **biri** yanmıyorsa, yanmayan sinyalin ampulü patlamış ya da bağlantıları gevşemiş, kopmuş olabilir.

Sinyallerden **biri** hızlı yanıyor, diğer ampullerden biri çalışmıyor demektir.

Fren lambaları yanmıyorsa; fren müşiri arızalı veya sigortası atmış olabilir.

Fren lambalarından **biri** yanmıyorsa, yanmayan fren lambasının ampulü patlamış ya da bağlantıları gevşemiş, kopmuş olabilir.

Geri vites lambası yanmıyorsa; geri vites müşiri arızalı, sigorta atmış olabilir.

Geri vites lambalarından **biri** yanmıyorsa, yanmayan lambanın ampulü patlamış ya da bağlantıları gevşemiş, kopmuş olabilir

KONU TESTİ-3

1-Yakıt içerisinde toz, su veya pislik varsa motor nasıl çalışır?

- A) Rölantide
- B) Yüksek devirde
- C) Zengin karışımla
- D) Düzensiz, tekleyerek

2-Aşağıdakilerden hangisinin periyodik bakımı yapılmadığında yakıt sistemine yeterli miktarda yakıt ulaşmaz?

- A) Yağ filtresi
- B) Polen filtresi
- C) Yakıt filtresi
- D) Ekran filtresi

3-Araçta motor yağı kontrolü hangi bakımda yapılır?

- A) Günlük
- B) Haftalık
- C) Aylık
- D) Yıllık

4-Aşağıdakilerden hangisi araçlarda kirli yakıt kullanılmasının bir sonucudur?

- A) Motor rölanti devrinin yüksek olması
- B) Yağlama sisteminin görev yapamaması
- C) Motorun düzensiz ve tekleyerek çalışması
- D) Marş yapıldığında, marş motorunun yavaş dönmesi

5-Aşağıdakilerden hangisi, dizel motorlarda depodaki yakıtın bitmesi sonucunda meydana gelir?

- A) Hava filtresinin kirlenmesi
- B) Yakıt deposunun delinmesi
- C) Yakıt sisteminin hava yapması
- D) Depo kapağı ve çevresinin kirlenmesi

6-Aşağıdakilerden hangisi, motor yağının kontrolü sırasında yapılması gereken işlemlerden biri değildir?

- A) Yağ seviyesi kontrolü
- B) Hava filtresi kontrolü
- C) Yağ kaçağı kontrolü
- D) Yağ rengi kontrolü

7-Aşağıdakilerden hangisinin eksilmesi veya özelliğini kaybetmesi durumunda kuru sürtünme sonucu oluşan ısının etkisiyle motor parçaları birbirine kaynar ve sıkışır?

- A) Motor yağı   B) Antifriz   C) Fren hidroliği   D) Akü elektroliti

8-Motor yağ seviyesinin tavsiye edilenden az veya çok olması aşağıdakilerden hangisine neden olur?

- A) El freninin daha iyi tutmasına
B) Motor parçalarının zarar görmesine
C) Egzoz susturucusunun delinmesine
D) Lastik hava basınçlarının düşmesine

9-Aşağıdakilerden hangisi motor ömrünü etkileyen en önemli faktördür?

- A) Alaşımli jant
B) Motor yağı kalitesi
C) Doğru yapılmış far ayarı
D) Delinmiş egzoz susturucusu

10-Motor yağının kontrolü yapılırken, yağ seviyesi yağ çubuğunun neresinde olmalıdır?

- A) İki çizgisi arasında
B) Alt çizgisinden aşağıda
C) Üst çizgisinden yukarıda
D) Yağ çubuğunda hiç görülmemeli

11-Motorlu araçlarda motorun yağ seviyesini kontrol etmeye yarayan ve özel göstergesi bulunan parçaya ne ad verilir?

- A) Yağdanlık   B) Yağ filtresi   C) Yağ çubuğu   D) Yağ pompası

12- Aşağıdakilerden hangisi sürüş sırasında aracın bir tarafa çekmesine sebep olur?

- A) Lastiklerden birinin hava basıncının farklı olması
B) Yakıt deposunun dolu olması
C) Bujilerin ayarsız olması
D) Aracın hızlı sürülmesi

13- Motorun soğutma sisteminde kullanılan su, 0 °C'nin altındaki hava şartlarında donarak motorda çatlama ve hasara sebep olabilir.

Buna göre, donmanın önlenmesi için motor soğutma suyuna aşağıdakilerden hangisi karıştırılmalıdır?

- A) Antifriz   B) Motor yağı   C) Fren hidroliği   D) Akü elektroliti

14- Araçta, belirli bir kilometre veya kullanım sonunda aşağıdakilerden hangisinin değiştirilmesi önerilir?

- A) Farların   B) Jantların   C) Aynaların   D) Araç lastiklerinin

15-Temiz kireçsiz su ile donmayı ve korozyonu önleyici antifriz karışımından oluşan sıvıya ne ad verilir?

- A) Motor yağı
B) Fren hidroliği
C) Akü elektroliti
D) Motor soğutma suyu

16- Araçta, aşağıdakilerden hangisinin kullanılması yağışlı havalarda kaza riskini artırır?

- A) Alaşımli jant   B) Tam şarjlı akü
C) Uzun yakıt boruları   D) Eski ve aşınmış lastikler

17- Aracın lastikleri ne zaman kontrol edilir?

- A) Günde bir
B) Haftada bir
C) Altı ayda bir
D) Araca binileceği zaman

I- Basıncı

II- Diş derinliği

III- Hasarlı olup olmadığı

18-Aracın lastiği kontrol edilirken yukarıdakilerden hangileri dikkate alınmalıdır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

19- Motorun soğutma sisteminde kullanılan antifriz, donmayı önlemenin yanı sıra soğutma sıvısının geçtiği yerlerde korozyonu, paslanmayı ve kireç oluşumunu da engelleyerek parçaların ömrünü artırmaktadır.

Buna göre, antifriz kullanımı motorlarda hangi durumda tercih edilmelidir?

- A) Her türlü iklim şartlarında
- B) Sadece sıcak yaz aylarında
- C) Sadece zorlu kış koşullarında
- D) Donma gerçekleştikten sonra

20- Aracın elektrik sisteminde sigortalardan biri yanmış ise yerine takılacak sigortanın amper değeri ne olmalıdır?

- A) Aynı
- B) Daha büyük
- C) Daha küçük
- D) Önemli değildir.

21-Geri vites lambalarından biri parlak diğeri sönük yanıyorsa sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Flaşör arızalıdır.
- B) Akü gerilimi düşüktür.
- C) Geri vites müşiri arızalıdır.
- D) Lamba bağlantısında oksitlenme vardır.

22-Aşağıdakilerden hangisi, aracın geri manevrası esnasında arkada bulunan diğer araçların durumdan haberdar edilmesi amacıyla yanar?

- A) Geri vites lambaları
- B) Sinyal lambaları
- C) Park lambaları
- D) Sis lambaları

23-Aşağıdakilerden hangisi, aracın sağa veya sola dönüşünde etraftaki diğer araçları ikaz etmek amacıyla kullanılır?

- A) Geri vites lambaları
- B) Sinyal lambaları
- C) Park lambaları
- D) Sis lambaları

24-Aşağıdakilerden hangisi, aracın yavaşlaması ve durması hâllerinde diğer araçları ikaz etmek amacıyla yanar?

- A) Sis lambaları
- B) Park lambaları
- C) Fren lambaları
- D) İç aydınlatma lambaları

25- Kullanma kılavuzuna göre, belirli bir kilometre sonunda aşağıdakilerden hangisinin değiştirilmesi önerilir?

- A) Radyatörün
- B) Motor yağının
- C) Dikiz aynalarının
- D) Direksiyon simidinin

26-Aşağıdaki kontrollerden hangisi, araçlarda yapılması gereken günlük kontrollerden değildir?

- A) Motor yağı kontrolü
- B) Akaryakıt kontrolü
- C) Lastik kontrolü
- D) Fren balataları kontrolü

27-Motor yağı değiştirileceği zaman aşağıdakilerden hangisine dikkat edilmelidir?

- A) Motorun soğuk olmasına
- B) Motorun rölantide çalıştırılmasına
- C) Motorun sıcak olmasına
- D) Motorun çalışır olmasına

28-Araçta motor yağı kontrol edilirken aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Motorun soğuk olmasına
- B) Motor durdurulur, yağın kartere inmesi için 4-5 dakika beklenir ve kontrol edilir.
- C) Motorun sıcak olmasına
- D) Motor çalışır durumda kontrol edilir.

29- Araç üzerinde bir elektrikli alıcı çalışmadığında ilk bakılacak yer aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Motordaki yağ seviyesi
- B) Ateşleme sistemindeki ilgili buji
- C) Sigorta panelindeki ilgili sigorta
- D) Yakıt deposundaki yakıt seviyesi

1	D	7	A	13	A	19	A	25	B
2	C	8	B	14	D	20	A	26	D
3	A	9	B	15	D	21	D	27	C
4	C	10	A	16	D	22	A	28	B
5	C	11	C	17	D	23	B	29	C
6	B	12	A	18	D	24	C	30	

TEKERLEK DEĞİŞİMİ

Tekerleklerimizden biri patladığında veya herhangi bir nedenle değiştirilmek istenildiğinde, aracı yoldan en uzak bir bölgeye çekip dörtlü flaşörlerinizi yakın ve motoru stop ettirin. Gerekli emniyet tedbirlerini alın.

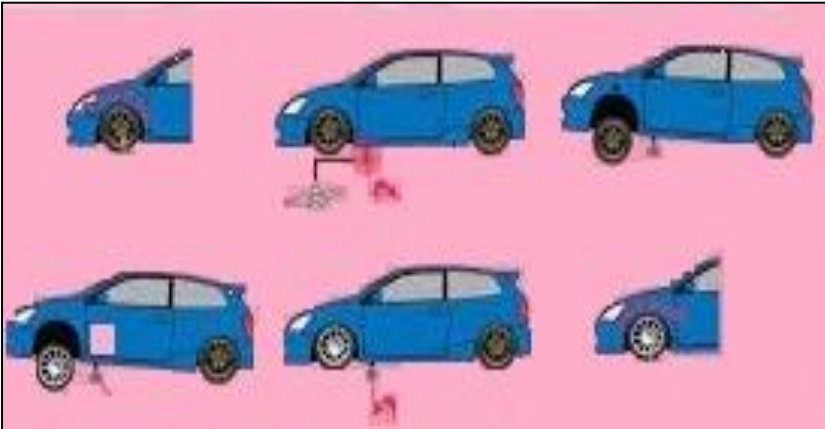
Reflektörü uygun mesafeye yerleştirin. Aracın hareket etmemesi için el frenini çekip aracı uygun vitese (iniş eğimli yolda geri, çıkış eğimli yolda 1.vitese) takın. Aracın hareket etmemesi için takoz koyun.

Yedek teker, bijon anahtarı ve krikoyu değiştirilecek tekerin yanına getirin ve sırasıyla;

- Varsa jant kapağını çıkarın.
- Bijon somunlarını gevşetin.
- Aracı kriko ile kaldırın.
- Bijon somunlarını sökün.
- Tekerleği çıkarıp yedek tekerleği takın.
- Bijon somunlarını kuru bezle temizleyerek önce elle tutturup sonra bijon anahtarı ile sıkın.
- Aracı yavaşça krikodan indirin.
- Aracı indirdikten sonra bijon somunlarını iyice sıkın.

En az haftada bir kez yedek lastiğinizin hava basıncını kontrol ediniz.

KAR ZİNCİRİNİN TAKILMASI

Kışın karlı ve buzlu havalarda aracın kaymaması ve patinaj yapmaması için zincir takmak gerekir. Sürücüler Karayolları Trafik Kanununa göre araçlarında zincir bulundurmakla yükümlüdürler.

Çekici tekerleklerin her ikisine karlı havalarda kar lastiği veya patinaj zinciri takılır.

Eğer patinaj zinciri takacaksak lastik ebatlarına uygun zincir takılmalıdır aksi halde aracınız zarar görür.

Zinciri taktıktan ve belli bir süre gittikten sonra durup zinciri tekrar gerdirmeniz gerekmektedir.

Zincirlerinizi kullandıktan sonra yıkayıp, kurutunuz ve temiz olarak muhafaza ediniz.

Patinaj zinciri ve kar paleti ile maksimum 50 km/s hız yapmanız gerekir. 50 km/s'nin üzerindeki hızlarda zincirin ve paletin kırılma ve kopma riski bulunur.

Takmatik zinciri tekerleğe takarken izlemeniz gereken yollar

- 1 - Çekişin olduğu lastiğin arkasından zinciri yere doğru yatırın
  - 2 - Esnek çelik halatın kırmızı olan bölümünü jant hizasında kilitleyin.
  - 3 - Sarı renkli halatın ucunu sarı fosfor boyalı kilide takın.
  - 4 - Çelik halatı geriye iterek zinciri lastiğe tam olarak oturtun.
  - 5 - Yeşil renkli gergi zincirinin yeşil fosfor boyalı U kilitleme geçirerek kilitleyin.
  - 6 - Yeşil gergi zincirini yeşil fosfor boyalı plastik kılavuz yuvasından geçirerek gerdirmeniz ve ucundaki lastik kancayı çevre zincirine takın.
- 100 m sonra zinciri tekrar gerin.

AMPUL DEĞİŞİMİ

Ampul değiştirilirken aynı özellikte ampul ile değiştirilir.

Değiştirme İşlemi Sırasında;

- Far ampulünün fişi çekilir.
- Far ampulünün lastiği çıkarılır.
- Klips açılarak yanan ampul çıkarılır.

Aracınızda bulunan yedek ampulle değiştirilir. Ampulü taktıktan sonra yine sırasıyla lastik ve fiş takılır.

Far ampulü değiştirildikten sonra kısa farlar 25,uzun farlar 100 metreyi aydınlatabilecek şekilde ayarı yapılması gerekmektedir.

ARACIN HEMEN DURDURULUP KONTAĞIN KAPATILMASI GEREKEN HALLER

Yağ lambasının yanması:

Seyir esnasında yağ lambası yanarsa, göstergeli tiplerde yağ göstergesi basınç göstermez ise araç trafiği tehlikeye sokmadan trafik kurallarına uyararak en uygun yerde durdurulur ve hemen motor stop ettirilir. Motor yağına bakılır. Yağ seviyesi normal ise;

- 1 - Yağ müşirinin kablosu çıkmış olabilir.
- 2 - Yağ pompası arızalı olabilir.
- 3 - Yağ filtresi tıkanmış olabilir.
- 4 - Yağ gösterge lambası arızalanmış olabilir.
- 5 - Karterde yağ azalmış olabilir.

Seyir esnasında yağ lambası yanarsa, göstergeli tiplerde yağ göstergesi basınç göstermediği halde motor çalıştırılmaya devam edilirse motor ısınır, yanar.

Arıza giderilemiyorsa araç çalıştırılmadan çekici yardımı ile servise götürülür.

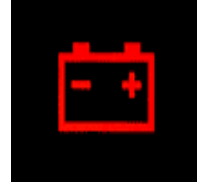
Motordan değişik ses gelmesi:

Motordan anormal bir ses geldiğinde kontağın kapatılması gerekir. Motor kesinlikle çalıştırılmamalıdır. Çekilerek servise götürülmelidir.

Şarj lambasının yanması:

Seyir esnasında şarj lambası yanarsa, ibreli tiplerde gösterge değer göstermez ise araç trafiği tehlikeye sokmadan trafik kurallarına uyarak en uygun yerde durdurulur ve hemen motor stop ettirilir. Şarj yapmama sebepleri araştırılır. Şarj lambasının yanmasının sebepleri;

- 1 -Vantilatör kayışı kopmuş veya gevşemiş olabilir.(parmakla bastırıldığında kayış 1-1,5 cm arasında esneyecek şekilde olmalıdır.)
- 2 – Alternatör bağlantısı kopmuş, gevşemiş veya oksitlenmiş olabilir.
- 3 – Alternatör veya regülatör bozulmuş olabilir.

Araçta ampuller sık sık patlıyorsa ve aküde su kaybı fazla oluyorsa regülatör (konjektör) arızalıdır.

Yanık kablo veya farklı kokular alınması:

İyi bir sürücünün duyu organlarının uyarılara karşı iyi çalışıyor olması gerekmektedir. Seyir halinde iken araç içerisinde kablo yanığı veya farklı kokular (yakıt, yağ) geliyorsa araç durdurulup motor stop edilir ve nedenleri araştırılır.

ARAÇLARIN FAZLA YAKIT YAKMASININ SEBEPLERİ

Sürücüye bağlı sebepler:

- Uygun viteste ve hızda araç kullanılmaması.
- Klimanın gereksiz yere çalıştırılması.
- Rölantide gereksiz yere uzun süre aracın çalıştırılması.
- Sinirli, aceleci olunması ve ani duruş kalkış yapılması.
- 90 km/s'den hızlı gidilmesi.

Motora bağlı sebepler:

- Karbüratör ayarları bozulmuştur.
- Yakıt pompası ayarsızdır.
- Hava filtresi kirlidir.
- Ateşleme sistemi ayarları bozuktur.
- Enjektör ayarları bozuktur.
- Rölanti ayarı yüksektir.

Araca bağlı sebepler:

Fren ayarların sıkı olması.

Lastik hava değerlerinin tavsiye edilen değerden az olması.

Debriyaj balatasının kaçııyor olması.

Araca taşıma sınırından fazla yolcu veya yük alınması.

EKONOMİK SÜRÜŞ İÇİN ALINABİLECEK ÖNLEMLER

Taşıtın yakıt tüketimi sizin aracı nasıl kullandığınıza da bağlıdır. Ekonomik bir araç kullanmak için aşığıdaki önerilere dikkat etmenizde fayda vardır;

Araçta yapılması gereken bakım ve ayarların yakıt tüketimi üzerinde doğrudan etkisi vardır. Bu nedenle her türlü bakım ve ayarların yer ve zamanında yapılmış olması gereklidir. (Buji, platin, avans, rölanti. supap ayarı hava filtresi temizliği vb. gibi)

Lastik hava basınçlarının katalog değerinde olmasına dikkat edilmelidir.

Tavsiye edilen lastik tip ve ebatlarından başka lastik kullanımı yakıt tüketimini artırır.

Mekanik jigle tertibatına sahip motorlarda jigle çekili unutulmamalıdır.

Düşük viteste yüksek devir ve hız yapılmamalıdır.

Şehirlerarası yolda en verimli hız 80-90 km. arasındadır. 90 km. 'nin üstünde her kilometre yakıt tüketimini artırır.

Arabayı çalıştırırken gaza basılmamalıdır.

Yakıt deposu ağına kadar doldurulmamalıdır.

Seyir halinde cam açma yerine havalandırma tertibatı kullanılmalıdır.

Otomobilinizin bagajında su bidonu benzeri ağırlık yapacak gereksiz yükler bulundurulmamalıdır.

Şehir içinde, kırmızı ışığı görür görmez gazdan ayağınızı çekin ve aracınızı ışığa kadar ek benzin yakma durumundan kurtarın.

Aracın gelecekteki performansı için motorun alıştırıldığı periyoda rodaj adı verilir.

Rodaj döneminde ani ve sert kalkış yapılmamalı, hızlanmalardan, fazla gaza basılmamalı ve uzun süre aynı viteste gidilmemelidir.

KONU TESTİ-4

1-Aşağıdakilerden hangisinin periyodik bakımı yapılmadığında motorun içine giren hava akışı zorlaşır, motor çekişten düşer ve yakıt sarfiyatı artar?

- A)Yağ filtresi B) Hava filtresi C) Yakıt filtresi D) Polen filtresi

2-Aşağıdakilerden hangisi yakıt sarfiyatını artırır?

- A) Rölanti devrinin düşük olması
B) Rölanti devrinin yüksek olması
C) Jikle devresinin kapalı kalması
D) Soğutma suyuna antifriz katılması

3-Seyir hâlindeyken araçtan "sürekli yakıt kokusu" alınması durumunda aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Açık camlar kapatılır.
B) Önemszenmez yola devam edilir.
C)Lastiklerin hava basıncı kontrol edilir.
D)Trafik kurallarına uyarak durulur ve kontak kapatılır.

4- Aşağıdakilerden hangisi yakıt tüketiminin artmasında sürücuden kaynaklanan kusurdur?

- A) Frenlerin ayarsız olması
B) Rölanti ayarının bozulması
C) Bujilerin arızalı ve ayarsız olması
D) Aracın hızına uygun olmayan vitede gidilmesi

5-Araçta yakıt tasarrufu sağlamak için aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Motor yüksek devirde kullanılır.
B) Eskiye buji kabloları değiştirilir.
C) Trafiğin yoğun olduğu yollar seçilir.
D) Araç, yokuş aşağı inerken vites boşa alınıp kontak kapatılır.

6-Aşağıdakilerden hangisi yakıt tüketiminin artmasında sürücünden kaynaklanan kusurdur?

- A) Aşırı hız yapılması
- B) Frenlerin ayarsız olması
- C) Rölanti ayarının bozuk olması
- D) Lastiklerin havasının az olması

7- Yanmış bir ampul değiştirilirken aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Aynı özellikteki ampul ile değiştirilir.
- B) Daha güçlü ampulle değiştirilir
- C) Voltajı düşük ampulle değiştirilir
- D) Yanmış ampulü değiştirmeye gerek yoktur.

8- Araçta yakıt ekonomisi için aşağıdakilerden hangisinin bakımı düzenli aralıklarla yapılmalıdır?

- A) Sinyal ampulü
- B) Hava filtresi
- C) Hız göstergesi
- D) Yakıt göstergesi

9- •. Lastik hava basınçlarının düşük olması
••Araçta yapılması gerekli bakım ve ayarların ihmal edilmesi
••Tavsiye edilen lastik tip ve ebatlarından başka lastik kullanılması

Verilenlere göre aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) Çevre kirliliğinin azalması
- B) Sürüş konforunun artması
- C) Aracın fazla yakıt yakması
- D) Trafik yoğunluğunun azalması

10- İyi bir sürücü için aşağıdaki özelliklerden hangisi önemli değildir?

- A) Burnunun iyi koku alması
- B) Kulağının iyi duyması
- C) Gözünün iyi görmesi
- D) İllerin plaka numarasını bilmesi

11-Seyir hâlinde iken aracın gösterge panelinde aşağıdaki ikaz ışıklarından hangisinin yanıyor olması, trafik kurallarına uymak şartıyla derhâl durulması gerektiğini belirtir?

- A) B) C) D)

12-Seyir hâlindeki aracın gösterge panelinde aşağıdaki ikaz ışıklarından hangisinin yanıyor olması, trafik kurallarına uymak şartıyla derhâl durulması gerektiğini belirtir?

- A) B) C) D)

13-Aşağıdaki davranışlardan hangisi yakıt tasarrufu sağlayan sürücü davranışlarındandır?

- A) Ani kalkış ve duruşlar yapmak
B) Uygun viteste gitmek
C) Hızlı araç kullanmak
D) Trafiğin yoğun olduğu güzergahları seçmek

14-Gidilecek yere en kısa mesafenin seçilmesinin faydası nedir?

- A) Güvenlik sağlar
B) Çevreyi kirletir.
C) Yakıt tasarrufu sağlar.
D) Daha çok zaman harcanır.

15-Aşağıdakilerden hangisi motorda yapılan ve yakıt tasarrufuna etki eden ayarlardandır?

- A) Far ayarı B) Rot ayarı C) Rölanti ayarı D) Fren ayarı

16- Kriko ile aracı kaldırırken tekerleklere neden takoz konulur?

- A) Aracın motorunu çalıştırabilmek için
B) Araçta yakıt tasarrufu sağlamak için
C) Motorun sarsıntısız çalışmasını sağlamak için
D) Aracın hareket etmesini engellemek için

- 17- I- Jant kapağı çıkartılır.
II- Kriko ile araç kaldırılır.
III- Bijon somunları sökülür.
IV- Bijon somunları gevşetilir.
V- Aracın hareket etmemesi için gerekli güvenlik önlemleri alınır.

Verilenlere göre, araç lastiğinin sökülmesinde doğru işlem sırası nasıl olmalıdır?

- A) I - II - III - IV - V
B) II - III - I - IV - V
C) III - II - IV - V - I
D) V - I - IV - II - III

18-Aşağıdakilerden hangisi klimanın olumlu etkisi değildir?

- A) Yakıt tüketiminin artması
B) Araç içi nem oranının ayarlanması
C) Hava sirkülasyonunun sağlanması
D) Sıcaklığın istenilen değere ayarlanması

19-Araçta yakıt tasarrufu sağlamak için aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Bir an önce büyük viteslere geçebilmek için gaz verilir.
B) Araç, iniş aşağı giderken vitesi boşa alıp kontak kapatılır.
C) Aracın hızına göre uygun viteste gidilir
D) Gaz pedalına sık sık basılır.

20-Aracın fazla yakıt yakmasının sebeplerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frenlerin sıkı olması
B) Frenlerin gevşek olması
C) Frenlerin yağlı olması
D) Frenlerin normal olması

21-Aracın fazla yakıt yakmasının sebeplerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kavramanın (Debriyaj) kaçırması
B) Vites Kutusunun kaçırması
C) Diferansiyelin kaçırması
D) Şaftın kaçırması

22-Kış lastiği olan araçlarda zincir bulundurulmasına ilişkin kural aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kış lastiği varsa zincire gerek yoktur.
- B) Zincir her araçta bulundurulması mecburidir.
- C) Zincir varsa kış lastiğine ihtiyaç yoktur
- D) İsteyen zincir bulundurur, istemeyen bulundurmaz.

23-Karlı havalarda hangi lastiklere zincir takılır?

- A) Ön lastiklerin birine
- B) Arka lastiklerin birine
- C) Çekici lastiklerin ikisine
- D) Çekici olmayan lastiklerin ikisine

24-

I- Tam gazdan kaçınmak

II- Ani hızlanmalardan kaçınmak

III- Aynı viteste uzun zaman gitmekten kaçınmak

“Motor Aıştırma Periyodu” olarak adlandırılan rodaj döneminde yukarıdakilerden hangilerine dikkat edilmelidir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1	B	7	A	13	B	19	C
2	B	8	B	14	C	20	A
3	D	9	C	15	C	21	A
4	D	10	D	16	D	22	B
5	B	11	A	17	D	23	C
6	A	12	C	18	A	24	D

**İlkyardıı Çantanız
Hazır mı?**

İLK YARDIM BİLGİSİ

Dr. EDMON İPSALTİ

1 – İLK YARDIM

Sürücüler trafik kazalarına ilk müdahale edebilecek kişiler oldukları için ilk yardım bilgi ve becerisine sahip olmalıdırlar. Bir diğer deyimle, sürücüler, trafik kazalarında hayat kurtarıcı ilk müdahaleleri yapabilmek için ilk yardım bilgi ve becerisine sahip olmalıdırlar.

İlk Yardımın Tanımı: Ani olarak hastalanan veya kazaya uğrayan bir kimseye, tıbbî tedavisi yapılınca kadar, anında ve olay yerinde, çevre imkânlarından yararlanılarak yapılan geçici müdahaleye **ilk yardım** denir.
-Bir kaza durumunda, ilk yardım, **kazanın olduğu olay yerinde** (kaza yerinde, olay yerinde) uygulanmaya başlanır.

İlk Yardımın Amaçları:

- Yaralının hayatını kurtarmak. Yaralıyla ilgili hayat kurtarıcı önlemleri almak.
  - Yaşamın korunmasını ve sürdürülmesini sağlamak. Temel yaşam desteği sağlamak (yani, yaralının soluk yolunu açmak, yaralının solunumunu düzeltmek, yaralının dolaşım etkinliğini sağlamak).
  - Yaralının durumunu kontrol altında tutmak.
  - Yaralının durumunun daha kötüye gitmesini önlemek.
  - Sakatlıkları önlemek veya derecesini azaltmak.
  - Tıbbî yardım için iletişim kurmak.
  - Yaralıyı en yakın veya en uygun sağlık kuruluşuna nakletmek.
- Yaralının tedavisini yapmak, ilaçla tedavi etmek, ilk yardımın amaçlarından **değildir**. İlk yardımda yapılan uygulamalar, tedavi değildir. Ayrıca ilk yardımda hiçbir çeşit ilaç da kullanılmaz.
- Mal kayıplarını engellemek, ilk yardımın amaçlarından **değildir**.
- Doğal çevrenin zarar görmesini engellemek, ilk yardımın amaçlarından **değildir**.
- Doğal yaşamın zarar görmesini engellemek de ilk yardımın amaçlarından **değildir**.

İlk Yardımın İlkeleri – İlk Yardımın Temel Kuralları:

- Olay yerinin güvenliği sağlanmalıdır.
- Kurtarıcı (ilk yardımcı) önce kendini emniyete almalıdır.
- Yaralı güvenli bir yere alınmalıdır.
- Geçici önlem alınmalıdır.
- Çabuk karar vererek yaralı değerlendirilmelidir.
- İlk yardım uygulamaları hızlı, sakin ve telaşa kapılmadan yapılmalıdır.
- Kurtarıcı (ilk yardımcı) emin olmadığı uygulamalardan kaçınmalıdır.

İlk Yardımın Hedefleri:

- a) Solunumun Sağlanması: Solunumu duranlara suni solunum yapılır.
- b) Dolaşımın Sağlanması: Kalbi duranlara kalp masajı yapılır.
- c) Kanamaların Durdurulması: Kanamalar uygun bir yöntemle durdurulur.
- d) Şoku Önleme, Şokla Mücadele: Şok önlenmeye çalışılır, şokla mücadele edilir. [Not: a) Solunumun sağlanması, b) Dolaşımın sağlanması, c) Kanamaların durdurulması, d) Şoku önleme, şokla mücadele, ilk yardımın **öncelikli hedefleridir**, hayat kurtarıcı temel ilk yardım uygulamalarıdır. Kısaca: Solunum, Dolaşım, Kanamalar, Şok].
- e) Acil Yardım İstenmesi: Acil yardım haberleşmesi yapılır.
- f) Yaralıyı en yakın veya en uygun sağlık kuruluşuna nakletmek.

Kazaların önlenmesi ilk yardımın hedeflerinden **değildir**.

Bulaşıcı hastalıkların önlenmesi de ilk yardımın hedeflerinden **değildir**.

Kaza yerindeki yaralılar, hayatî tehlikelerine karşı önlem alındıktan sonra sağlık kuruluşuna sevk edilir (sağlık kuruluşuna taşınır, sağlık kuruluşuna nakledilir).

Yaralıların sağlık kuruluşuna sevki, ilk yardımın **son** aşamasıdır (sonuncu aşama). Sevk, ilk yardımda yapılacak son işlemdir.

2 – İLK YARDIMCININ ÖZELLİKLERİ

İlk Yardım Yapacak Kişide Bulunması Gereken Özellikler:

- İlk yardımcı yeterli ilk yardım bilgi ve becerisine sahip olmalı.
- İlk yardımcı her zaman sakin olmalı.
- İlk yardımcı her zaman tedbirli olmalı.
- İlk yardımcı soğukkanlılığını korumalı.
- İlk yardımcı yaralılara güven hissi vermeli.
- İlk yardımcı emin olmadığı uygulamalardan kaçınmalı.
- İlk yardımcı çevre imkânlarından yararlanabilmeli.
- İlk yardımcı çevredeki kişilerden yararlanabilmeli.

İlk yardım yapan kişinin sorumluluklarından biri de yaralının bir an önce sağlık kuruluşuna ulaşmasını sağlamaktır.

3 – İNSAN VÜCUDU

Vücudumuzu oluşturan yapı birimlerinin (canlı birimlerin) küçükten büyüğe doğru diziliş sırası (sıralanışı) : **Hücre – Doku – Organ – Sistem**.

Vücut Birimlerinin Diziliş Sırasını Hatırlamak İçin Kolaylık						
<u>H</u> üseyin	→	<u>D</u> ayı	→	<u>O</u> ğlunu	→	<u>S</u> eviyor
<u>H</u> ÜCRE	→	<u>D</u> OKU	→	<u>O</u> RGAN	→	<u>S</u> İSTEM

Hücreler birleşerek dokuları oluşturur,
Dokular birleşerek organları oluşturur,
Organlar da birleşerek sistemleri oluşturur.

Hücre:

- İnsan vücudunun bölünerek çoğalabilen en küçük yapı taşına **hücre** denir.
- Vücudumuzu oluşturan canlı birimlerin en küçüğü, **hücre**dir.
- Hücre, bağımsız olarak yaşayabilen en küçük vücut birimidir.
- Hücrenin beslenmesine yardımcı olan zardır (hücre zarı).

Doku:

- Genellikle aynı yapı ve görevdeki hücre topluluğuna **doku** denir.
- Dokunun bir diğer tanımı: Vücudun canlılık fonksiyonlarını yerine getiren, aynı yapı ve görevdeki hücreler topluluğuna **doku** denir.

Organ:

- Belli bir görevi yapan farklı dokuların bir araya gelmesiyle oluşan vücut birimine **organ** denir.
- Organın bir diğer tanımı: Dokulardan meydana gelen, canlılık belirtisi olan bir bölüm vücut faaliyetlerine **organ** denir.

Sistem:

- İnsan vücudunda yaşamsal fonksiyonları yerine getirmek için değişik organların bir araya gelerek oluşturdukları yapıya **sistem** denir.
- Sistemin bir diğer tanımı: Vücudumuzda belli bir işlevi yerine getirmek amacıyla bir araya gelen organların oluşturdukları yapıya **sistem** denir.

Başlıca Vücut Bölgeleri ve Önemli Organları:

- Baş bölgesi organları: Beyin ve Sinirler.
- Göğüs bölgesi organları: Kalp, Akciğerler, Soluk Borusu, Yutak, Yemek Borusu.
- Karın bölgesi organları: Mide, Bağırsaklar, Karaciğer, Dalak, Pankreas, Böbrekler.
- Omurga bölgesi (belkemiği bölgesi) organları: Omurilik ve sinirler.

Omurga boşluğunda sinir sisteminin bir bölümü faaliyet gösterir. Omurganın içindeki boşlukta omurilik ve sinirler bulunur.

Başlıca Vücut Sistemleri ve Önemli Organları:

- Hareket ve iskelet sistemi organları: Kemikler, Kaslar.
- Solunum sistemi organları: Akciğerler, Gırtlak (nefes borusu).
- Dolaşım sistemi organları: Kalp, Damarlar (kan damarları).
- Sindirim sistemi organları: Mide, Yemek Borusu, Bağırsaklar, Karaciğer.
- Sinir sistemi organları: Beyin, Sinirler, Omurilik.
- Boşaltım sistemi organları: Böbrekler, İdrar Borusu, İdrar Torbası.

Hareket Sistemi: Vücudun hareketini sağlayan sistemdir.

Solunum Sistemi: Kişinin yaşamını sürdürebilmesi için gerekli oksijeni sağlayan sistemdir. Havada bulunan oksijen ile kanda bulunan karbondioksitin yer değiştirmesi işlemi, solunum sistemi sayesinde gerçekleşir.

Dolaşım Sistemi: İnsan vücudunda hücrelere gerekli maddeleri taşıyıp atık maddeleri uzaklaştıran, kalp ve kan damarlarının birleşerek oluşturduğu sistemdir. Kanın vücutta dolaşımını sağlar. Dolaşım sistemi, bütün vücut bölgelerinde (vücudumuzun tümünde) faaliyet gösterir. Kanın vücutta dolaşımı, dolaşım sisteminin faaliyetlerindedir.

Sindirim Sistemi: İnsan vücudunda ağız, yemek borusu, mide, ince ve kalın bağırsakların yer aldığı sistemdir. Kişinin yaşamını sürdürebilmesi için gerekli olan gıdaların alınmasını, sindirilmesini ve atıkların dışarı atılmasını sağlar.

Sinir Sistemi: Duyuların alınması, algılanması ve tepki verilmesinden sorumlu sistemdir.

4 – TRAFİK KAZALARINDA YASAL SORUMLULUK

Bir trafik kazasını gören sürücünün müdahale açısından yasal sorumluluk durumu: Bir trafik kazasını gören bir sürücü, ne tür aracın sürücüsü olursa olsun (yani, ister resmî araç sürücüsü, ister ticarî araç sürücüsü, ister özel-hususi araç sürücüsü olsun), kaza yerinde durmak ve yaralılara müdahale etmek zorundadır. Her durumda müdahale etmekle yükümlüdür.

Kısaca, sürücünün yaralılara **müdahale etmesi her durumda zorunludur.**

Trafik kazası gördüğünde gerekli tedbirleri almayan sürücülere **para cezası ve puan cezası** birlikte uygulanır (para ve ceza puanı).

KONU TESTİ -1-

1. Sürücüler neden ilk yardım bilgi ve becerisine sahip olmalıdır?

- A) Çevredeki bulaşıcı hastalıklardan korunmak için
- B) Hastaları iyileştirecek tıbbi tedaviyi uygulamak için
- C) Kazalarda hayat kurtarıcı ilk müdahaleleri yapabilmek için
- D) Kendisinin ve yakınlarının sağlığını korumak için

2. Ani olarak hastalanan veya kazaya uğrayan kimseye, tıbbî tedavisi yapılmıyaya kadar, anında ve olay yerinde, çevre imkânlarından yararlanılarak yapılan geçici müdahaleye ne denir?

- A) Rehabilitasyon
- B) Fizik tedavi
- C) Muayene
- D) İlk yardım

3. Bir trafik kazasında ilk yardım uygulamalarına ilk olarak nerede başlanmalıdır?

- A) Hastanede
- B) Olay yerinde
- C) Ambulans içinde
- D) Sağlık merkezinde

4. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın amaçlarından biridir?

- A) Yaşamın korunması ve sürdürülmesini sağlamak
- B) Salgın hastalıkların yayılmasını önlemek
- C) İnsanların hasta oldukları dönemi rahat geçirmelerini sağlamak
- D) Vücut sistemlerinin daha rahat çalışmasını sağlamak

5. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın amaçlarındandır?

- A) Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önlemek
- B) Yaralının durumunun kötüye gitmesini önlemek
- C) Yaralıya uygulanacak ilaçları belirlemek
- D) Çevrede bulunan yerleşim birimlerini belirlemek

6. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın amaçlarındandır?

- A) Yaralıya moral verilmesi
- B) Yaralı yakınlarının sakinleştirilmesi
- C) Kaza yerinde sakin ve telaşsız davranılması
- D) Yaralıyla ilgili hayat kurtarıcı önlemlerin alınması

7. İlk yardım girişimlerinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bulaşıcı hastalıklardan korunmayı sağlamak
- B) Temel yaşam desteği sağlamak
- C) Trafik kazalarını önlemek
- D) Hastaları tedavi etmek

8. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın amaçlarından biri değildir?

- A) İlaçla tedavi etmek
- B) Tıbbi yardım için iletişim kurmak
- C) Durumun kötüleşmesini engellemek
- D) Yaşamı korumak ve sürdürülmesini sağlamak

9. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın amaçlarından değildir?

- A) Durumun kötüye gitmesini önlemek
- B) Mal kayıplarını engellemek
- C) Sakatlıkları önlemek
- D) Hayat kurtarmak

10. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın amaçlarından biri değildir?

- A) Hayat kurtarmak
- B) Sakatlığı önlemek veya derecesini azaltmak
- C) Doğal çevrenin zarar görmesini engellemek
- D) Kazazedenin durumunun daha kötüye gitmesini engellemek

11. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın amaçlarından biri değildir?

- A) Hayat kurtarmak
- B) Doğal yaşamın zarar görmesini engellemek
- C) Sakatlığı önlemek veya derecesini azaltmak
- D) Yaralının durumunun daha kötüye gitmesini engellemek

12. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın ilkelerinden biri değildir?

- A) Olay yerinin güvenliğini sağlamak
- B) Kazazede yakınlarının güvenliğini sağlamak
- C) Geçici önlem almak
- D) Çabuk karar vererek yaralıyı değerlendirmek

13. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın ilkelerinden biri değildir?

- A) Yaralıyı güvenli bir yere almak
- B) Kazazedenin tüm hastalıklarını tedavi etmek
- C) Geçici önlem almak
- D) Çabuk karar vererek yaralıyı değerlendirmek

14. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın temel kurallarından değildir?

- A) Kurtarıcı önce kendini emniyete almalıdır.
- B) Hızlı, sakin ve telaşa kapılmadan yapılmalıdır.
- C) Kurtarıcı emin olmadığı uygulamalardan kaçınmalıdır.
- D) Tıbbi yardım gelene kadar hiçbir uygulama yapılmamalıdır.

15. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın hedeflerinden değildir?

- A) Kanamanın durdurulması
- B) Acil yardım istenmesi
- C) Kazaların önlenmesi
- D) Şokun önlenmesi

16. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın hedeflerinden biri değildir?

- A) Şokun önlenmesi
- B) Bulaşıcı hastalıkların önlenmesi
- C) Acil yardım istenmesi
- D) Kanamanın durdurulması

17. Kaza yerindeki yaralı, sağlık kuruluşuna ne zaman sevk edilir?

- A) Yakınları geldikten sonra
- B) Hiçbir müdahale yapılmadan önce
- C) Kendine gelmesi sağlandıktan sonra
- D) Hayati tehlikelerine karşı önlem alındıktan sonra

18. Kaza yerinden kazazedenin sağlık kuruluşuna sevki ilk yardımın hangi aşamasıdır?

- A) Birinci
- B) İkinci
- C) Üçüncü
- D) Sonuncu

19. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımcıda olması gereken bir özelliktir?

- A) İyi bir sürücü olmak
- B) Trafik görevlisi olmak
- C) Sağlık personeli olmak
- D) Sakin ve tedbirli olmak

20. I- Soğukkanlılığını korumak

II- Her zaman tedbirli olmak

III- Emin olmadığı

uygulamalardan kaçınmak.

Yukarıdakilerden hangileri ilk yardımı yapacak kişide bulunmalıdır?

- A) Yalnız I
- B) I – II
- C) II – III
- D) I – II – III

21. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardım yapan kişinin sorumluluklarından biridir?

- A) Yaralının bir an önce sağlık kuruluşuna ulaşmasını sağlamak
- B) Gerekirse kendi can güvenliğini tehlikeye atmak
- C) Yaralıya ilaç vererek ağrılarını azaltmak
- D) İlk yardıma en az iki kişi olduğunda başlamak

22. Vücudumuzdaki yapı birimlerinin küçükten büyüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisindeki gibi olur?

- A) Sistem – Doku – Organ – Hücre
- B) Organ – Hücre – Doku – Sistem
- C) Hücre – Doku – Organ – Sistem
- D) Hücre – Organ – Doku – Sistem

23. İnsan vücudunun bölünerek çoğalabilen en küçük yapı taşına ne ad verilir?

- A) Hücre
- B) Doku
- C) Organ
- D) Sistem

24. Aynı yapı ve görevdeki hücre topluluğuna ne ad verilir?

- A) Organ
- B) Sistem
- C) Vücut
- D) Doku

25. Aşağıdakilerden hangisi dokunun tanımıdır?

- A) Kanın vücudumuzda dolaşmasını sağlayan organlardır.
- B) Vücudun canlılık fonksiyonlarını yerine getiren, aynı yapı ve görevdeki hücreler topluluğudur.
- C) Hücreleri oluşturan küçük organ topluluklarıdır.
- D) Yediğimiz gıdaların sindirilerek vücudumuza yararlı hale getirilmesi işlemidir.

26. Belli bir görevi yapan farklı dokuların bir araya gelmesiyle oluşan vücut birimine ne ad verilir?

- A) Hücre
- B) Organ
- C) Sistem
- D) Destek doku

27. İnsan vücudunda yaşamsal fonksiyonları yerine getirmek için değişik organların bir araya gelerek oluşturdukları yapıya ne ad verilir?

- A) Hücre
- B) Doku
- C) Sistem
- D) Yardımcı organ

28. Vücudumuzda belli bir işlevi yerine getirmek amacıyla bir araya gelen organların oluşturdukları yapıya ne denir?

- A) Doku
- B) Hücre
- C) Sistem
- D) Gövde

29. Aşağıdakilerden hangisi vücut bölgesi olarak değerlendirilir?

- A) Mide
- B) Göğüs
- C) Akciğer
- D) Böbrek

30. Aşağıdakilerden hangisi göğüs boşluğunda bulunan bir organdır?

- A) Mide
- B) Kalp
- C) Böbrek
- D) Karaciğer

31. Aşağıdakilerden hangisi göğüs boşluğunda bulunur?

- A) Akciğer
- B) Pankreas
- C) Böbrek
- D) Karaciğer

32. Aşağıdaki organlardan hangisi karın bölgesinde bulunur?

- A) Kalp
- B) Mide
- C) Yutak
- D) Akciğer

33. Aşağıdaki organlardan hangisi karın boşluğunda bulunmaz?

- A) Mide
- B) Karaciğer
- C) Dalak
- D) Akciğer

34. Aşağıdakilerden hangisi organ değildir?

- A) Karın
- B) Akciğer
- C) Mide
- D) İnce bağırsak

35. Omurga boşluğunda hangi vücut sisteminin bir bölümü faaliyet gösterir?

- A) Hareket sisteminin
- B) Sindirim sisteminin
- C) Sinir sisteminin
- D) Solunum sisteminin

36. Aşağıdakilerden hangisi omurganın içindeki boşlukta bulunur?

- A) Kas
- B) Lenf düğümleri
- C) Omurilik soğanı
- D) Omurilik

37. Aşağıdakilerden hangisi solunum sistemi organlarından biridir?

- A) Akciğer
- B) Mide
- C) Karaciğer
- D) Beyin

38. Aşağıdakilerden hangisi solunum sistemi organlarından değildir?

- A) Akciğer
- B) Karaciğer
- C) Burun
- D) Soluk borusu

39. Kalp ve kan damarları vücudumuzdaki hangi sistemde yer alır?

- A) Dolaşım sisteminde
- B) Solunum sisteminde
- C) Sindirim sisteminde
- D) Sinir sisteminde

40. Aşağıdakilerden hangisi sindirim sistemi organlarından biridir?

- A) Kalp
- B) Mide
- C) Akciğer
- D) Böbrek

41. Beyin, insan vücudundaki hangi sistemin bir parçasıdır?

- A) Sinir sisteminin
- B) Sindirim sisteminin
- C) Endokrin sisteminin
- D) Hareket ve iskelet sisteminin

42. Havada bulunan oksijenin kanda bulunan karbondioksitle yer değiştirmesi işlemi, vücudumuzda hangi sistem sayesinde gerçekleşir?

- A) Solunum sistemi
- B) Boşaltım sistemi
- C) Sindirim sistemi
- D) Sinir sistemi

43. İnsan vücudunda hücrelere gerekli maddeleri taşıyıp atık maddeleri uzaklaştıran, kalp ve kan damarlarının birleşerek oluşturduğu sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dolaşım sistemi
- B) Sindirim sistemi
- C) Sinir sistemi
- D) Solunum sistemi

44. Aşağıdakilerden hangisi tüm vücutta faaliyet gösterir?

- A) Solunum sistemi
- B) Dolaşım sistemi
- C) Sindirim sistemi
- D) Boşaltım sistemi

45. İnsan vücudunda ağız, yemek borusu, mide, ince ve kalın bağırsakların yer aldığı sistem hangisidir?

- A) Solunum sistemi
- B) Dolaşım sistemi
- C) Sindirim sistemi
- D) Sinir sistemi

1	C	2	D	3	B	4	A
5	B	6	D	7	B	8	A
9	B	10	C	11	B	12	B
13	B	14	D	15	C	16	B
17	D	18	D	19	D	20	D
21	A	22	C	23	A	24	D
25	B	26	B	27	C	28	C
29	B	30	B	31	A	32	B
33	D	34	A	35	A	36	D
37	A	38	B	39	A	40	B
41	A	42	A	43	A	44	B
45	C						

5 – KAZA YERİ ÖNLEMLERİ

Trafik kazalarına müdahalede ilk yardımın 1. adımı, kaza yerinde **trafik güvenliğinin ve can güvenliğinin sağlanmasıdır.**

Kaza yerine ulaşan kurtarıcının ilk olarak yapması gerekenler (kaza yerine ulaşan ilk yardımcının öncelikle yapması gerekenler) :

- Kaza yerinde ilk önce kaza yeri trafik güvenlik önlemlerini almalıdır.
- Kurtarıcı (ilk yardımcı), kendinin ve yaralıların güvenliğini sağlamalıdır.

Bu Amaçla Kurtarıcının (İlk Yardımcının) Yapması Gerekenler:

- Kazayı gördüğünde işaret vererek aracını güvenli yerde durdurmak.
- Aracının dörtlü sinyallerini yakmak.
- Eğer gece ise aracının farlarını yakmak.
- Kaza yerinin en az 150 metreden görülebileceği şekilde reflektör veya ışıklı cihaz koymak.
- Kaza yapan aracın kontağını kapatarak motorunu durdurmak, motoru devreden çıkarmak.
- Kaza yapan araçtan yakıt sızıp sızmadığını kontrol etmek.
- Aracın devrilme ve yanma ihtimaline karşı önlem almak.
- Sigara içmemek.

-Kurtarıcının kendi aracını kaza yapan aracın hemen arkasına park etmesi **yanlıştır.** Aracını güvenli bir yerde, güvenli bir mesafede durdurmalıdır.

- Kaza yerinin uzaktan görülebilmesi için büyük bir ateş yakarak dikkat çekmek, kaza yerinde alınması gereken ilk yardım önlemlerden **değildir**.
- Kazanın olduğu yerde akan trafiği kontrol etmek kaza yerinde alınması gereken ilk yardım önlemlerden **değildir**.

6 – YARALININ ARAÇTAN ÇIKARILMASI

Yaralının araçtan çıkarılması son derece önemlidir. Bu konuda yapılacak bir yanlışlık yaralının durumunun daha kötüye gitmesine, sakat kalmasına, hatta ölümüne neden olabilir.

Bir kazaya müdahale edilirken, yaralıların araçtan çıkarılmasında ilk aşama, kurtarıcılarının ve yaralıların güvenliğinin sağlanmasıdır.

Yaralıları, kaza yapan aracın içinden çıkarmadan önce, aracın yanma veya devrilme tehlikesinin olup olmadığı mutlaka değerlendirilmelidir.

Kaza yapmış bir araçta, devrilme tehlikesi belirgin olarak görülüyor ve araç sallanıyorsa, önce araç sabit bir hale getirilir ve sonra yaralılar araçtan çıkarılır.

Yaralılar aracın içinden çıkarılmadan önce, aracın motoru durdurulmalı ve araç sabitlenmelidir.

Kaza sonucunda yaralı (araçta sıkışmamış ise), araçtan mümkünse en az üç kişi ile ve dikkatlice çıkarılmalıdır. Ancak, en az üç yardımcının bulunmadığı kaza yerinde araçlarda yangın meydana gelmişse yaralı, bir kişi tarafından da (acele olarak, mecburen) çıkartılabilir.

Yaralının araçtan çıkarılması esnasında, yaralıda yeni bir yaralanma meydana gelmemesine dikkat edilmelidir.

Yaralıyı araçtan çıkarırken baş-boyun-gövde hizasının (yani, omurga eksenini düzlüğünün) bozulmamasına dikkat edilir.

Yaralıyı araçtan çıkarırken dikkat edilmesi gereken en önemli şey, omurgasında (belkemiğinde) kırık olabileceğidir.

7 – YARALININ DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

-Bilinç Kontrolü: Yaralının bilincinin açık olup olmadığı kontrol edilir. İlk yardım yapan kişi, yaralının omzuna hafifçe dokunarak “**iyi misiniz?**” diye sorar. Yaralı, cevap verirse bilinci açık demektir. Cevap vermezse, bilinci kapalı veya cevap veremeyecek kadar kötü durumda demektir.

Yaralının durumunun ağırlığını ve ciddiyetini gösteren bulgulardan biri de bilinç düzeyidir. Yaralı kendinde ise, bilinci açık ise, sözlü ve gürültülü uyarılara cevap veriyorsa bu duruma **1. derece bilinç düzeyi** denir. Bir bebeğin bilinç durumu kontrol edilirken yavaşça **ayak tabanına** vurulur. Bebek tepki verirse bilinci açık demektir. Tepki vermezse bilinci kapalı demektir.

Bilinci kapalı olan yaralının durumu değerlendirilirken yapılacak uygulamalar ve sıralaması:

-Hava Yolu Kontrolü: Yaralının hava yolunun (soluk yolunun) açık olup olmadığı kontrol edilir. Ağız içi temizlenip hava yolunun açılması sağlanır. Yaralının bilinçli olması ve zorlanmadan konuşabilmesi, soluk yolunun açık ve solunumun yeterli olduğunun göstergesidir.

Yaralının göğüs kafesinin hareket etmemesi, solunumun hırıltılı ve horlama şeklinde olması, solunumun yüzeysel ve çok hırıltılı olması, soluk yolunun kapalı veya solunumun yetersiz olduğunun göstergesidir.

-Solunum Kontrolü: Yaralının nefes alıp almadığı kontrol edilir. Solunumu durmuşsa, suni solunum uygulaması yapılır.

-Dolaşım Kontrolü: Yaralının nabız atımlarına bakılarak kalbinin atıp atmadığı kontrol edilir. Kalbi durmuşsa, kalp masajı uygulaması yapılır.

8 – YENİDEN CANLANDIRMA BASAMAKLARI (TEMEL YAŞAM DESTEĞİ – İlk yardımın ABC'si)

Solunumu durmuş veya kalbi durmuş veya her ikisi de (yani hem solunumu hem kalbi) durmuş bir kişiyi hayata döndürmek için yapılan uygulamalara **yeniden canlandırma** denir. Bu uygulamalara **temel yaşam desteği** veya **ilk yardımın ABC'si** adı da verilir.

A - Hava yolu açıklığının sağlanmasını ifade eder (**A**irway).

B - Solunum desteğinin sağlanmasını ifade eder (**B**reathing).

C - Kan dolaşımının sağlanmasını ifade eder (**C**irculation).

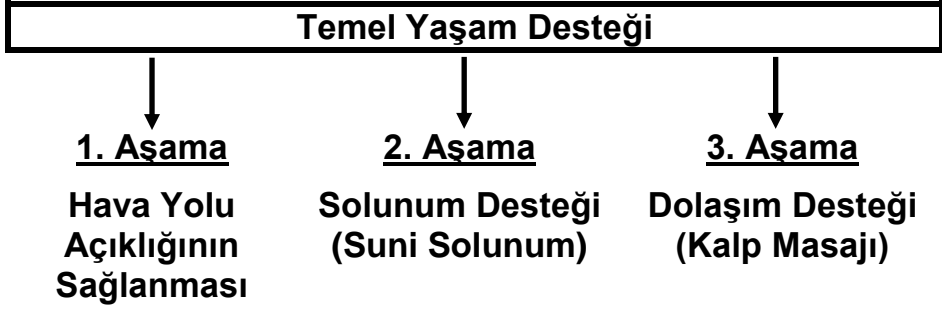
Yeniden canlandırma uygulamaları yapılırken izlenen sıralama (**yani, yeniden canlandırma basamakları**) şöyledir:

1-Hava Yolu Açıklığının Sağlanması: Yaralının hava yolunun (soluk yolunun) açık olup olmadığı kontrol edilir. Ağız içi temizlenip hava yolunun açılması sağlanır. Ayrıca yaralının soluk yolunu açmak için çene göğüsten uzaklaştırılır, baş geriye bükülür.

2-Suni Solunum Uygulanması: Yaralının nefes alıp almadığı kontrol edilir. Nefes almıyorsa, yani solunumu durmuşsa, suni solunum uygulaması yapılır.

3-Dolaşımın Değerlendirilmesi: Dolaşım kontrolü yapılır. Yaralının nabız atımlarına bakılarak kalbinin atıp atmadığı kontrol edilir.

4-Kalp Masajı Uygulanması: Yaralının kalbi durmuşsa, kalp masajı uygulaması yapılır.

9 – ARAÇ İLK YARDIM ÇANTASI

Kazalarda ilk yardım için kullanmak amacıyla araçlarda ilk yardım çantası bulundurulur. Muhtemel bir trafik kazasında yaralılara önlem almak için araçlarda ilk yardım çantası bulundurulmalıdır.

Motorlu bisiklet (A1), motosiklet (A2), traktör (F) ve iş makinesi (G) dışındaki motorlu araçlarda ilk yardım çantası bulundurmak zorunludur.

Örneğin, otomobilde ilk yardım çantası bulundurmak zorunludur.

Araç ilk yardım çantası, kolay erişilebilir ve görünür bir yerde olmalıdır.

Araç ilk yardım çantasında bulundurulması gerekli malzemelerin miktarı, **taşıyacak yolcu sayısına** göre belirlenir (aracın tipi ve içinde bulunacak kişi sayısı). Yolcu taşıyan araçlarda daha çok miktarda malzemesi olan çanta bulunmalıdır (her 10 yolcu için 1 çanta).

İlk yardım çantasında bulunan malzemelerin ortak özelliği:

İlk yardım malzemeleri, yaşam kurtarmada kullanılırlar.

Araçlarda bulunması gereken ilk yardım çantasının standardı, TS.4019'dur. Ancak, araç ilk yardım çantası ile ilgili olarak, İçişleri Bakanlığı 26 Eylül 2006 tarihinde Resmî Gazete 'de yayınladığı ve bu tarihte yürürlüğe giren yönetmelikle, araçlarda bulundurulması zorunlu olan ilk yardım çantasının içeriğini (malzeme listesini) değiştirmiştir.

Araçlarda Bulundurulması Gereken İlk Yardım Malzemeleri (Yeni Liste)	
CİNSİ	MİKTARI
-Büyük sargı bezi (10 cm x 3-5 m)	2 Adet
-Hidrofil gaz steril (10x10 cm, 50'lik kutu) (gazlı bez)	1 Kutu
-Üçgen sargı (üçgen sargı bezi)	3 Adet
-Antiseptik solüsyon (50 ml)	1 Adet
-Flaster (2 cm x 5 m) (yapışkan bant)	1 Adet
-Çengelli iğne	10 Adet
-Küçük makas (paslanmaz çelik)	1 Adet
-Esmark bandajı (Esmark bandı)	1 Adet
-Turnike (en az 50 cm, örgülü tekstil malzemeden)	1 Adet
-Yara bandı	10 Adet
-Alüminyum yanık örtüsü	1 Adet
-Tıbbî eldiven	2 Çift
-El feneri (LED ışıklı)	1 Adet

Yukarıdaki listede belirtilen ilk yardım malzemelerinin araç ilk yardım çantasında bulundurulmaları zorunludur. Bu liste dışındaki malzemelerin araç ilk yardım çantasında bulundurulmaları zorunlu değildir.

Araç İlk Yardım Çantasında Bulunan Malzemelerin Kullanım Amaçları:

- Büyük Sargı Bezi:** Yaraları sarmak için.
- Gaz Bezi (Gazlı Bez) :** Yaraları kapatmak ve sarmak için. İlk yardım çantasında gazlı bez bulundurmanın amacı, yaraları kapatmak ve sarmaktır.
- Üçgen Sargı Bezi:** Kırık, çıkık ve burkulmalarda kolu askıya almak için. Ayrıca el, ayak ve baş sargısı olarak kullanılır.
- Antiseptik Solüsyon:** Yaraları temizlemek için.
- Flaster (Yapışkan Bant) :** Yara üzerine konulan gazlı bezi ve sargıları sabitlemek, yerinde tutturmak için.
- Çengelli İğne:** Sargıların bitim yerlerini (uçlarını) tutturmak için.
- Küçük Makas:** Yaralının elbiselerini, giysilerini keserek çıkarmak için. Ayrıca sargıların uçlarını kesmek için.
- Esmark Bandajı (Esmark Bandı) :** El-kol ve ayak-bacaktaki büyük kanamaların durdurulmasında turnike olarak kullanılır. Ayrıca çıkıklarda ve burkulmalarda da kullanılır.
- Turnike:** El-kol ve ayak-bacaktaki büyük kanamaları durdurmak için.
- Yara Bandı:** Küçük yaralanmalarda yarayı kapatıp korumak için.
- Alüminyum Yanık Örtüsü:** Yaralının altına sermek veya vücut sıcaklığını korumak amacıyla üstünü örtmek için.
- Tıbbî Eldiven:** Elleri bulaşıcı mikroplardan korumak için.
- El Feneri:** Geceleyin veya karanlık yerlerde aydınlatmada kullanmak için.

İlk yardımda pamuk-alkol-tentürdiyot kullanılmaz. Bu nedenle, araç ilk yardım çantasında Pamuk (P) – Alkol (A) – Tentürdiyot (T), kısaca **PAT** bulunmaz, bulundurulması zorunlu değildir.

İlk yardımda ilaç da kullanılmaz. Bu nedenle, araç ilk yardım çantasında oksijenli su, yara merhemi, ağrı kesici ilaç, serum ve genel olarak hiçbir çeşit ilaç bulunmaz, bulundurulması zorunlu değildir.

Araç ilk yardım çantasında kâğıt mendil, oksijen maskesi bulundurulması da zorunlu değildir.

Piyasadaki araç ilk yardım çantalarında çok sık bulunan tentürdiyot ve oksijenli su, Emniyet Genel Müdürlüğü'nce çanta muhteviyatından çıkarılmıştır. Araç ilk yardım çantalarında bulundurulmaları zorunlu değildir.

10 – STANDART İLK YARDIM UYGULAMALARI

1-Sıcaklık: a) İlk yardım gerektiren vakalarda, vücutta yaralanmanın (olayın) olduğu yere, ilk 12-24 saat içinde soğuk uygulanır (soğuk su veya buz). Kısaca, olay yeri soğuk tutulur (donmalar hariç).

b) İlk yardım gerektiren vakalarda, şoka karşı önlem olarak (yani hasta veya yaralının şoka girmemesi için) vücut sıcaklığı korunur, vücut sıcak tutulur (yaralının vücudu battaniye, palto, pardösü, ceket vs. ile örtülür). Kısaca, vücut sıcak tutulur (vücut sıcaklığının aşırı yükseldiği durumlar hariç). Örneğin, yüksek ateş, havale, güneş çarpması hariç).

2-Seviye: İlk yardım gerektiren vakalarda, vücutta yaralanmanın (olayın) olduğu yer, kalp seviyesinden yukarıda tutulur (akrep, yılan, arı, böcek gibi zehirli hayvan sokması hariç).

3-Pozisyon: İlk yardım gerektiren vakalarda, vücutta yaralanmanın (olayın) olduğu yere göre veya olayın türüne göre, yaralıya uygun bir pozisyon verilir. Pozisyon, yaralanmanın yerine veya türüne göre, vücuda verilen veya verilmesi gereken şekil demektir (vücudun duruş şekli). İlk yardımda yaralıya uygun bir pozisyon vermek çok önemlidir ve temel hedeflerden (temel uygulamalardan) birisidir. Yanlış verilecek bir pozisyon yaralının sakat kalmasına, durumunun ağırlaşmasına, hatta ölümüne bile sebep olabilir.

Standart ilk yardım uygulamalarıyla ilgili basit kural:

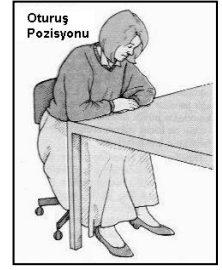
Olay yeri: Kalp seviyesinden yukarıda ve soğuk,

Vücut: Uygun pozisyonda ve sıcak.

11 – YARALIYA UYGUN POZİSYON VERİLMESİ (Pozisyonlar)

Oturuş Pozisyonu:

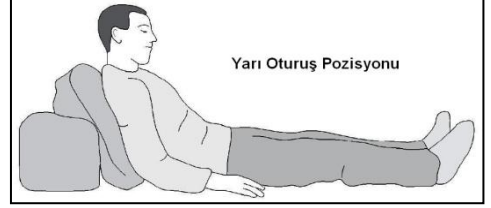
Bel hizasından yukarıdaki olaylarda (baş, boyun, göğüs, sırt, el-kol bölgelerindeki olaylarda) uygulanır. Örneğin, burun kanaması, göğüs yaralanması, akciğer yaralanması, kaburga kırığı, göğüs kemiği kırığı, köprücük kemiği kırığı, omuz yaralanması, kol-önkol kırıkları (Başa darbe sonucu kulaktan, burundan kan gelmesi hariç).

Yarı Oturuş Pozisyonu:

a) Yaralıya oturmuş pozisyonunun verildiği durumlarda (yani bel hizasından yukarıdaki olaylarda) uygulanır. Örneğin, göğüs yaralanması.

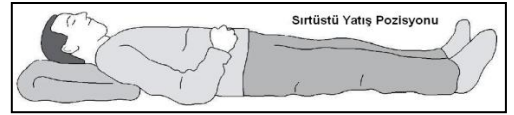
b) "Belden yukarı + belden aşağı" olaylarda uygulanır. Örneğin, kaburga kırığı ile birlikte bacak kırığı.

Sırtüstü Yatış Pozisyonu:

a) Bel hizasından aşağıdaki olaylarda (karın, kalça, ayak-bacak bölgelerindeki olaylarda) uygulanır. Örneğin, karın yaralanması, kalça kemiği kırığı, ayak-bacak kırıkları.

b) Omurga (belkemiği) bölgesindeki olaylarda uygulanır. Örneğin, omurga kırıkları, omurga yaralanmaları.

Sırtüstü yatış pozisyonunun uygulandığı durumlarda yaralı, sedye ile taşınmalıdır.

Yan Yatış Pozisyonu (Koma Pozisyonu) :

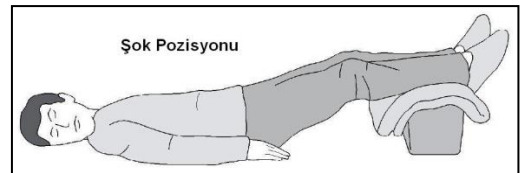
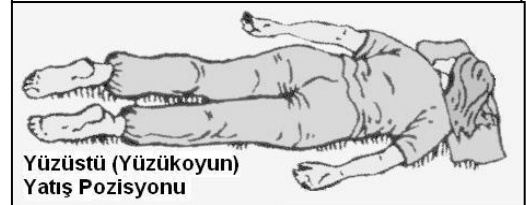
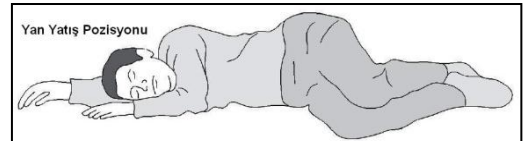
a) Bilinç kaybı, b) Solunum zorluğu, c) Kusma durumlarında uygulanır.

Yüzüstü Yatış Pozisyonu:

Yaralıya yüzüstü yatış pozisyonu verilmez (Yüzüstü yatış yok. Yasak pozisyon). Yüzüstü yatış pozisyonu, sadece Holger-Nielsen metodu suni solunumda uygulanır.

Şok Pozisyonu:

Şokta, bayılmada, güneş çarpmasında ve sıcak vurmasında uygulanır.

KONU TESTİ -2-

1. Trafik kazasını gören sürücünün yasal sorumluluğu nedir?

- A) Kendi isteğine bağlı olarak müdahale etmeyebilir.
- B) Her durumda müdahale etmekle yükümlüdür.
- C) Sadece sağlık personeli olanların müdahale etme mecburiyeti vardır.
- D) Sadece olaya karışan sürücülerin müdahale etme mecburiyeti vardır.

2. Trafik kazası gördüğünde gerekli müdahale ve yardımları yapmayan sürücüye aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Sürücü belgesinin süresiz geri alınması
- B) Ağır hapis cezası
- C) Para ve ceza puanı
- D) Trafikten men cezası

3. Trafik kazalarına müdahalede ilk yardımın 1. adımı nedir?

- A) Trafik ve can güvenliğinin sağlanması
- B) Yaralının hemen araçtan çıkarılması
- C) Yaralının hemen hastaneye taşınması
- D) Tıbbi yardım istenmesi

4. Kaza yerine ulaşan ilk yardımcının öncelikle yapması gereken nedir?

- A) Kendinin ve yaralıların güvenliğini sağlamak
- B) Kazayı yetkililere haber vermek
- C) Yaralıları araçtan çıkarmak
- D) Yaralıları belirlemek

5. Aşağıdakilerden hangisi kaza yerinde alınması gereken önlemlerden değildir?

- A) Kaza yerinin en az 150 metreden görülebileceği şekilde reflektör veya ışıklı cihaz koymak
- B) Kaza yapan aracın kontağını kapatarak motoru devreden çıkarmak
- C) Kaza yerinin uzaktan görülebilmesi için büyük bir ateş yakarak dikkat çekmek
- D) Aracın devrilme ve yanma ihtimaline karşı önlem almak

6. Aşağıdakilerden hangisi kaza yerinde alınacak ilk yardım önlemlerinden değildir?

- A) Reflektör yerleştirmek
- B) Kaza yapan araçların motorlarını durdurmak
- C) Kazanın olduğu yerde akan trafiği kontrol etmek
- D) Kazayı gördüğünde işaret vererek aracını güvenli yerde durdurmak

7. Kazaya müdahale eden kişinin aşağıdaki davranışlarından hangisi yanlıştır?

- A) Aracının dörtlü sinyallerini yakması
- B) Kaza yapan araçların kontağını kapatması
- C) Kaza yapan araçlardan yakıt sızıp sızmadığını kontrol etmesi
- D) Kendi aracını kaza yapan aracın hemen arkasına park etmesi

8. Bir kazaya müdahale edilirken, yaralının araçtan çıkarılmasında ilk aşama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaralının araçtan çıkarılabileceği çıkış yerlerinin sağlanması
- B) Kurtarıcı ve yaralının güvenliğinin sağlanması
- C) Aracın kapılarının açılmaya çalışılması
- D) Yaralıyı taşımak için sedye getirilmesi

9. İlk yardımcı, kaza yapan aracın içerisinden yaralıları çıkarmadan önce, aşağıdakilerden hangisini mutlaka değerlendirmelidir?

- A) Yaralıların üzerinde bulunan giysilerin özelliklerini
- B) Aracın yanma veya devrilme tehlikesinin olup olmadığını
- C) Araç modelini
- D) Yaralıların cinsiyetlerini

10. Kaza yerindeki araçtan, yaralının çıkarılmasında ilk aşama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tıbbi yardım istenmesi
- B) Yaralıyı taşımak için sedye getirilmesi
- C) Motorun durdurulup aracın sabitlenmesi
- D) Yaralının araçtan çıkarılabileceği çıkış yerlerinin sağlanması

11. Kaza sonucunda yaralı, araçta sıkışmamış ise en uygun hangi şekilde çıkartılmalıdır?

- A) Sadece sedye ile
- B) Bir kişi ile hemen
- C) Hekim gözetiminde, bir kişi ile
- D) Mümkünse en az üç kişi ile dikkatlice

12. Yaralının araçtan çıkarılması esnasında en çok hangisine dikkat edilmelidir?

- A) Hızlı ve aceleci davranmaya
- B) Kaza yapan araca hasar verilmemesine
- C) Kazayı seyredenlerin uzaklaştırılmasına
- D) Yaralıda yeni bir yaralanma meydana gelmemesine

13. Yaralıyı araçtan çıkarırken aşağıdakilerden hangisine dikkat edilir?

- A) Kollarının gövdeye paralel durmasına
- B) Her zaman önce ayak tarafının çıkarılmasına
- C) Omurga eksenini düzlüğünün bozulmamasına
- D) Bilinç kaybı olmamasına

14. Yaralıyı araçtan çıkarırken aşağıdakilerden hangisine dikkat edilmelidir?

- A) Başından çekilerek çıkarılmasına
- B) Kollarının baş hizasında durmasına
- C) Ayak tarafından çekilerek çıkarılmasına
- D) Baş-boyun-gövde hizasının bozulmamasına

15. Kaza yapmış bir araçta, devrilme tehlikesi belirgin olarak görülüyor ve araç sallanıyorsa, yaralılar araçtan ne zaman çıkarılmalıdır?

- A) Araç itilerek yavaşça devrilmesi sağlandıktan sonra
- B) Hiç zaman kaybetmeden, hemen
- C) Araç sabit bir hale getirildikten sonra
- D) Aracın kontak anahtarı kapatıldıktan sonra

16. Kazazedeyi araçtan çıkarırken dikkat edilmesi gereken en önemli şey nedir?

- A) Dilini ısırması olabileceği
- B) Ezik yarası olabileceği
- C) Yumuşak bir zemine yatırılması gerektiği
- D) Omurgasında kırık olabileceği

17. İlk yardım yapan kişi, yaralının omzuna hafifçe dokunarak “iyi misiniz?” diye sorar.

Bu davranış ile yaralının hangi durumu kontrol edilir?

- A) Ağız içi
- B) Bilinci
- C) Solunumu
- D) Göğüs hareketi

18. Bir bebeğin bilinç durumu kontrol edilirken vücudunun hangi bölümüne yavaşça vurulur?

- A) omzuna
- B) Omurgasına
- C) Ayak tabanına
- D) Karın boşluğuna

19. Aşağıdakilerden hangisi bir kazazedede soluk yolunun açık ve solunumun yeterli olduğunun göstergesidir?

- A) Göğüs kafesinin hareket etmemesi
- B) Kazazedenin bilinçli olması ve zorlanmadan konuşabilmesi
- C) Solunumun hırıltılı ve horlama şeklinde olması
- D) Solunumun yüzeysel ve çok hırıltılı olması

20. Bilinci kapalı olan kazazedenin durumu değerlendirilirken yapılacak uygulamaların sıralaması hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- I- Solunum kontrolü
- II- Ağız içinin temizlenip hava yolunun açılması
- III- Dolaşım kontrolü (nabız atımlarına bakılarak)

- A) I – II – III
- B) I – III – II
- C) II – I – III
- D) III – II – I

21. İlk yardımın ABC'si olarak kabul edilen uygulamalardan "A" neyi ifade etmektedir?

- A) Kanamanın durdurulmasını
- B) Kan dolaşımının sağlanmasını
- C) Solunum desteğinin sağlanmasını
- D) Hava yolu açıklığının sağlanmasını

22.

- 1- Suni solunum uygulanması
  - 2- Dolaşımın değerlendirilmesi
  - 3- Kalp masajı uygulanması
  - 4- Hava yolu açıklığının sağlanması
- Yukarıda karışık olarak verilen yeniden canlandırma basamaklarının doğru sıralaması nasıl olmalıdır?**

- A) 1 – 2 – 3 – 4
- B) 4 – 1 – 2 – 3
- C) 3 – 2 – 1 – 4
- D) 2 – 3 – 1 – 4

23. Araçlarda ilk yardım çantası bulundurulmasının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Araç donanımını tamamlamak
- B) Araç muayenelerinde göstermek
- C) Trafik denetimlerinde göstermek
- D) Kazalarda ilk yardım için kullanmak

24. Araçlarda ilk yardım çantası bulundurulması konusunda aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Motorlu araçlarda (motorlu bisiklet, motosiklet, traktör ve iş makinesi hariç) zorunludur.
- B) Sadece A1, A2 ve G sınıfı belge ile kullanılan araçlarda zorunludur.
- C) Sadece şehirlerarası taşımacılık yapan araçlarda zorunludur.
- D) Sadece şehir içi taşımacılık yapan araçlarda zorunludur.

25. Aşağıdakilerin hangisinde ilk yardım çantasını bulundurmamak zorunludur?

- A) İş makinesinde
- B) Motosiklette
- C) Motorlu bisiklette
- D) Otomobilde

26.

I- Şehirlerarası yolcu taşıyan otobüsler

II- Motorlu bisiklet ve motosikletler

III- Traktör ve iş makineleri

IV- Otomobiller

Yukarıda verilen araçların hangilerinde ilk yardım çantası bulundurulması zorunludur?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

27. Aşağıdaki taşıtların hangisinde ilk yardım çantası bulundurulması zorunlu değildir?

- A) Otobüs
- B) Motosiklet
- C) Kamyonet
- D) Kamyon

28. Araç ilk yardım çantasında bulundurulması gereken malzemelerin miktarı neye göre belirlenir?

- A) Sürücünün isteğine
- B) Mevsim ve yol durumuna
- C) Yolcuların sağlık durumlarına
- D) Taşınacak yolcu sayısına

29. İlk yardım çantasında bulunan malzemelerin ortak özelliği nedir?

- A) Yaşam kurtarmada kullanılırlar.
- B) Aynı maddeden yapılmışlardır.
- C) Tüm açık yaralara uygulanabilirler.
- D) Sayıları araç sürücüsü tarafından belirlenir.

30. Aşağıdakilerden hangisinin ilk yardım çantasında bulundurulması zorunludur?

- A) Gazlı bez
- B) Oksijenli su
- C) Kâğıt mendil
- D) Ağrı kesici ilaç

31. Aşağıdakilerden hangisi araçtaki ilk yardım çantasında bulundurulmalıdır?

- A) Ağrı kesici ilaç
- B) Yara merhemi
- C) Üçgen sargı bezi
- D) Serum

32. Aşağıdakilerden hangisinin, araç ilk yardım çantasında bulundurulması zorunlu değildir?

- A) Tentürdiyot
- B) Sargı bezi
- C) Makas
- D) Elastik bandaj

33. İlk yardım çantasında aşağıdakilerden hangisinin bulundurulması zorunlu değildir?

- A) Kâğıt mendilin
- B) Çengelli iğnenin
- C) Steril gazlı bezin
- D) Makasın

34. İlk yardım çantasında gazlı bez bulundurmanın amacı nedir?

- A) Burkulmalarda şişmeyi önlemek
- B) Kalp masajında kullanmak
- C) Yaraları kapatmak ve sarmak
- D) Kırıklarda ağrıyı azaltmak

35. Bir trafik kazası sonucunda yaralanan kazazedenin durumunun ağırlığını ve ciddiyetini gösteren bulgulardan biri de bilinç düzeyidir.

1	B	2	C	3	A	4	A
5	C	6	C	7	D	8	B
9	B	10	C	11	D	12	D
13	C	14	D	15	C	16	D
17	B	18	C	19	B	20	C
21	D	22	B	23	D	24	A
25	D	26	B	27	B	28	D
29	A	30	A	31	C	32	A
33	A	34	C	35	A		

Aşağıdakilerden hangisi 1. derece bilinç düzeyini gösteren bir bulgudur?

- A) Sözlü ve gürültülü uyarılara cevap vermesi
- B) Göz bebeklerinin farklı büyüklükte olması
- C) Ağrılı uyarılara cevap vermesi
- D) Tüm uyarılara tepkisiz olması

12 – SOLUNUMUN SAĞLANMASI (1) (Solunumla İlgili Sorunlar)

Normal Solunum Sayıları:

- Dinlenme halindeki sağlıklı yetişkin bir insan, ortalama olarak dakikada 12-20 defa nefes alıp verir. Başka bir deyimle, sağlıklı yetişkin bir insanın solunum sayısı dakikada 12-20'dir.
- Bebeklerde solunum sayısı daha siktir, yetişkinlerden fazladır.

Solunum Zorluğu:

- Solunum zorluğu olan bir kimse, yan yatırılır, dili kontrol edilir, başı geriye bükülür.
- Zor solunum yapan hasta yan yatış pozisyonunda taşınır.

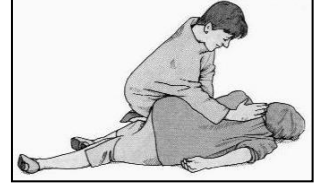
Solunum Yolu Tıkanması:

-Bilinç kaybı olan bir yaralının solunum yolunun tıkanarak boğulmasına sebep, dilin geriye kaçmasıdır. Dil geriye doğru düşerek soluk yolunu tıkar.

-Yaralı konuşmıyor, öksüremiyor, refleks olarak iki eli ile boğazını tutuyorsa bunun nedeni, soluk yolunun yabancı cisimle tıkanmış olmasıdır.

-Beslenme sırasında soluk yolu tıkanan yetişkin bir kişide soluk yolunu açmak için, yan yatırılır ve omuzları arasına (yani, sırt kısmının ortasına) vurulur.

-Bebeklerde soluk yoluna herhangi bir cismin kaçması halinde, çıkartmak için ilk yardım olarak, yüz aşağıda olacak şekilde kol üzerine yatırılır ve kürek kemiklerinin arasına (sirtına) hafifçe vurulur.

Solunum Durması:

Solunum durması, “**Bak-Dinle-Hisset**” yöntemi ile tespit edilir. Başka bir deyimle, yaralının nefes alıp almadığı, soluyup solumadığı “Bak-Dinle-Hisset” yöntemiyle 5 saniye süre ile kontrol edilir.

-BAK: a) Yaralının göğüs kafesinin inip kalktığına bakılması. Başka bir deyimle, yaralıda göğüs hareketlerinin olup olmadığına, bakılması.

b) Yaralının ağız bölgesine bir cam parçası ya da ayna yaklaştırarak buharlanıp buharlanmadığına bakılması.

-DİNLE: İlk yardımcının kulağını yaralının ağız ve burnuna yaklaştırarak yaralının soluk sesini dinlemeye çalışması.

Solunumun Kontrolü :
BAK - DİNLE - HİSSET

-HİSSET: a) İlk yardımcının yüzünü yaralının ağızına yaklaştırarak soluğunu yanağında hissetmeye çalışması. b) İlk yardımcının eli ile yaralının göğüs kafesi hareketlerini hissetmeye çalışması.

Solunum Durması Nedenleri:

- Soluk yolunun yabancı cisimlerle tıkanması (cam, taş vs.).
- Kaburga kemiklerinin kırık olması.
- Suda boğulma.
- Çok fazla kan kaybı.
- Zehirli gazların solunması.
- Boyun omurlarının kırılması.

Kol ve bacak kırıkları, solunum durması nedenlerinden **değildir**.

Birinci derece yanıklar da solunum durması nedenlerinden **değildir**.

Solunum Durması Belirtileri:

- Göğüs hareketleri olmaz.
- Solunum durunca kandaki oksijen oranı düşer.
- Solunum durunca, dokulara oksijen gitmediği için dudaklar, tırnaklar ve parmak uçları morarır. Yüzde kızarma ve dudaklarda morarma görülür.
- Solunum durmasına bağlı olarak dokuların oksijensiz kaldığını gösteren belirti, parmak uçları ve dudaklardan başlayıp yayılan morarma olmasıdır.
- Solunum yetmezliğinden ilk önce beyin etkilenir (kalp değil).
- Solunum durunca 4-6 dakika içinde ölüm olur.

13 – SOLUNUMUN SAĞLANMASI (2) (Suni Solunum Metotları)

Suni Solunum: Suni solunum, solunumu durmuş olan bir kimseye dışarıdan hava takviye etmektir. Suni solunum, “Bak-Dinle-Hisset” yöntemi ile solunumu saptanamayanlara (yani solunumu durmuş olanlara) yapılır.

Suni solunum, solunumu 4-6 dakika önce durmuş olanlara yapılır.

Ayrıca, solunum yoluyla zehirlenenlere de uygulanır.

3 yaşında suda boğulma vakasında (ve genel olarak suda boğulma vakalarında) vakit kaybetmeden suni solunum ve gerekiyorsa kalp masajı yapılmaya başlanmalıdır.

Suni solunum işlemleri öncesinde ilk olarak, yaralının başı geriye alınır ve ağız içi temizlenerek hava yolunun açık olması sağlanır.

Suni Solunum Metotları:

a) Ağızdan Ağıza Suni Solunum.

- En etkili suni solunum yöntemidir.
- Solunumu 4-6 dakika önce durmuş olanlara yapılır.
- Suni solunuma başlamadan önce yaralı, sırtüstü yatırılır.
- İlk yardımcı, yaralının yan tarafında durur.

-Yaralının soluk yolunu açmak için önce, çene göğüsten uzaklaştırılır, baş geriye bükülür (“Baş-Çene Pozisyonu” verilir). Ancak,
-Boyun omurlarında hasar olanlarda, boyun travması olanlarda Baş-Çene Pozisyonunun verilmesi **sakıncalıdır**.

-Yaralıya Baş-Çene pozisyonu verildikten sonra burun delikleri tıkanır ve ağzından hava üflenir.

-Verilen hava miktarının yeterliliği, yaralının göğüs kafesinin yükselmesinden anlaşılır. Verilen hava miktarı yeterli ise yaralının göğsü inip kalkar.

-Nefes verirken yaralının göğüs hareketleri gözlenir. Göğüs kafesinin yükselip yükselmediğine bakılır.

-Yetişkin bir insana dakikada 12-20 kez suni solunum yapılmalıdır.

-Suni solunuma, hasta kendi kendine soluyuncaya kadar devam edilir.

-Suni solunum sonucu tekrar solumaya başlayan yaralı, yan yatış pozisyonuna alınır.

-Bebeklere suni solunum, ağızdan ve burundan birlikte, az hava, sık aralıklarla verilerek yapılır.

b) Holger-Nielsen (Sırttan Bastırma) Metodu Suni Solunum.

-Ağız-burun çevresinin kanamalı yaralanmalarında, solunum durması söz konusu ise uygulanır.

-Yüzüstü yatan yaralının sırtından bastırılıp dirseklerinden kaldırılması uygulamasıdır.

-Yaralı **yüzüstü** yatırılır. (Not: Yaralının yüzüstü yatırıldığı tek durum, Holger-Nielsen metodu suni solunumdur. Diğer hiçbir durumda, yaralı yüzüstü yatırılmaz).

-İlk yardımcı, yaralının baş tarafında durur.

-Sırttan basınç yapılması, yaralının nefes vermesini sağlar.

-Dirseklerden kaldırılması da yaralının nefes almasını sağlar.

c) Silvester (Göğüsten Bastırma) Metodu Suni Solunum.

-Ağız-burun çevresinin kanamalı yaralanmalarında, solunum durması söz konusu ise uygulanır.

-Sırtüstü yatan yaralının kollarının göğsüne bastırılıp açılması uygulamasıdır (kürek çeker gibi).

-Yaralı, sırtüstü yatırılır (yüzüstü değil).

-İlk yardımcı, yaralının baş tarafında durur.

Ağız-burun çevresinin kanamalı yaralanmalarında, solunum durması söz konusu ise, ağızdan ağza suni solunum yapılamaz, Holger-Nielsen metodu veya Silvester metodu suni solunum uygulanır.

Solunumla İlgili Sayılar (Toplu Bilgi) :

- Normal Solunum Sayısı (Yetişkinlerde) : 12-20
- Normal Solunum Sayısı (Bebeklerde) : Daha sık.
- Sunî Solunum Sayısı (Yetişkinlerde) : 12-20
- Sunî Solunum Sayısı (Bebeklerde) : Daha sık.

KONU TESTİ -3-

1. Dinlenme halindeki sağlıklı yetişkin bir insan, ortalama olarak dakikada kaç defa nefes alıp verir?

- A) 5 – 10
- B) 12 – 20
- C) 25 – 30
- D) 35 – 40

2. Aşağıdakilerden hangisi bilinç kaybı olan bir hastanın solunum yolunu tıkayarak boğulmasına sebep olabilir?

- A) Çenenin kasılması
- B) Vücudun kasılması
- C) Dilin geriye kaçması
- D) Baş-çene pozisyonu verilmesi

3. Yaralı konuşmıyor, öksüremiyor, refleks olarak iki eli ile boğazını tutuyorsa bunun nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Şok durumunda olması
- B) Boynunda kireçlenme olması
- C) Bozulmuş besinlerden zehirlenmiş olması
- D) Soluk yolunun yabancı cisimle tıkanmış olması

4. Beslenme sırasında soluk yolu tıkanan yetişkin bir kişinin, soluk yolu nasıl açılır?

- A) Sırtüstü yatırıp karnına vurularak
- B) Ağızdan Ağıza suni solunum yapılarak
- C) Yüzüstü yatırıp bel kısmına vurularak
- D) Yan yatırıp omuzları arasına vurularak

5. Bebeklerde soluk yoluna herhangi bir cismin kaçması halinde, çıkartmak için ilk yardım olarak aşağıdakilerden hangisi uygulanmalıdır?

- A) Yüz aşağıda olacak şekilde kol üzerine yatırılır ve kürek kemiklerinin arasına vurulur.
- B) Sert bir yere sırtüstü yatırılır ve boyun üzerine baskı yapılır.
- C) Sırtüstü yatırılıp ayakları yükseltilir.
- D) Şekerli su içirilir.

6. Solunum durması hangi yöntemle tespit edilir?

- A) Gez - Göz - İzle yöntemi
- B) Bak - Dinle - Hisset yöntemi
- C) İlk - Son - Say yöntemi
- D) Hipokrat yöntemi

7. Bak - Dinle - Hisset yönteminde “Bak” ne anlama gelir?

- A) Yaralının göğüs kafesinin inip kalktığına bakılması
- B) Kaza bölgesinde yanıcı madde olup olmadığına bakılması
- C) Kaç yaralı olduğuna bakılması
- D) Yaralıda kırık olup olmadığına bakılması

8. “Kazazedenin ağız bölgesine bir cam parçası ya da ayna yaklaştırarak buharlanıp buharlanmadığına bakılması” Bak-Dinle-Hisset yönteminde hangisinin bir göstergesidir?

- A) Bak
- B) Dinle
- C) Hisset
- D) Dinle - Hisset

9. Bak-Dinle-Hisset yönteminde “Dinle” ne anlama gelir?

- A) Trafik işaretçilerinin dinlenmesi
- B) Yaralının soluk sesinin dinlenmesi
- C) Yaralıdaki ağırlı yerlerin tespit edilmesi
- D) Etrafta siren sesi olup olmadığının dinlenmesi

10. İlk yardım yapan kişi, hareketsiz yatan hastanın ağız kısmına yanağını yaklaştırarak tutuyor.

Bu uygulama ile hastanın hangi durumu kontrol edilir?

- A) Soluğu
- B) Vücut sıcaklığı
- C) Solunum sayısı
- D) Şok durumu

11. Hastanın solunum yapıp yapmadığı “bak-dinle-hisset” yöntemiyle 5 saniye süre ile kontrol ediliyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu yönteme ait ilk yardımcının yaptığı bir uygulama değildir?

- A) Eli ile göğüs kafesi hareketlerini hissetmeye çalışma
- B) Eli ile göğüs kafesi merkezine bası uygulama
- C) Göğüs kafesinin solunum hareketlerini gözleme
- D) Yüzünü hastanın ağızına yaklaştırarak soluğu yanağında hissetmeye çalışma

12. Aşağıdakilerden hangisi solunum durmasının nedenlerinden değildir?

- A) Suda boğulma
- B) Kol ve bacak kırıkları
- C) Çok fazla kan kaybı
- D) Boyun omurlarının kırılması

13. Aşağıdakilerden hangisi solunum durmasının nedenlerinden değildir?

- A) Suda boğulma
- B) Birinci derece yanıklar
- C) Zehirli gazların solunması
- D) Soluk yolunun yabancı cisimle tıkanması

14. Aşağıdakilerden hangisi solunum durması belirtilerindendir?

- A) Nefes alıp vermenin hızlanması
- B) Kalp atışının hızlanması
- C) Göğüs hareketlerinin olmaması
- D) Göz bebeklerinin küçülmesi

15. Aşağıdakilerden hangisi solunum durmasının belirtilerindendir?

- A) Kanın kalbe gelme hızının artması
- B) Vücut sıcaklığının yükselmesi
- C) Yüzde kızarma ve dudaklarda morarma
- D) Kalbin, kanı pompalama gücünün artması

16. Aşağıdakilerden hangisi solunum durması sonucunda gerçekleşir?

- A) Vücut sıcaklığının yükselmesi
- B) Kanın kalbe gelme hızının artması
- C) Kandaki oksijen oranının düşmesi
- D) Kandaki karbondioksit oranının düşmesi

17. Solunum durduğunda dudaklar, tırnaklar ve parmak uçları neden morarır?

- A) Beyin hasar gördüğü için
- B) Dokulara oksijen gitmediği için
- C) Bağırsaklar çalışmadığı için
- D) İdrar yollarında tıkanıklık olduğu için

18. Aşağıdakilerden hangisi solunum durmasına bağlı olarak dokuların oksijensiz kaldığını gösteren bir belirtidir?

- A) Göz bebeklerinin küçülmesi
- B) Kişinin aktif ve huzursuz olması
- C) Yüzün kızarması ve vücut sıcaklığının artması
- D) Parmak uçları ve dudaklardan başlayıp yayılan morarma olması

19. Aşağıdakilerden hangisi kandaki oksijen oranının düşmesine bağlı olarak meydana gelmez?

- A) Kansızlık
- B) Bilinç kaybı
- C) Baş dönmesi
- D) Düzensiz nabız atışı

20. Aşağıdaki durumların hangisinde suni solunum yapılır?

- A) Kalbi düzensiz çalışanlara
- B) Öksürük ve hıçkırığı olanlara
- C) Göğüs kafesi düzenli olarak inip kalkanlara
- D) Bak-dinle-hisset yöntemi ile solunumu saptanamayanlara

21. Aşağıdaki kazazedelerden hangisine, vakit kaybetmeden sunî solunum ve gerekiyorsa kalp masajı yapılmaya başlanmalıdır?

- A) 3 yaşında suda boğulma vakasına
- B) 22 yaşında sıcak çarpması vakasına
- C) 2 yaşında gıda zehirlenmesi vakasına
- D) 80 yaşında kalp krizi vakasına

22. Suni solunum işlemleri öncesinde ilk olarak yapılması gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hastanın ayaklarının yükseltilmesi
- B) Suni solunuma başlamadan 5 dakika beklenilmesi
- C) Solunumu uyarmak için göğüs bölgesine yumruk atılması
- D) Ağız içinin temizlenerek hava yolu açıklığının sağlanması

23. Aşağıdakilerden hangisi ağızdan ağıza suni solunumda hastaya uygulanacak ilk işlemdir?

- A) Solunumunu uyarmak için göğse basınç yapmak
- B) Suni solunuma başlamadan önce sırt üstü yatırmak
- C) Karın boşluğuna basınç yapmak
- D) Yaralının soluk yolunu açmak için çeneyi göğse yaklaştırmak

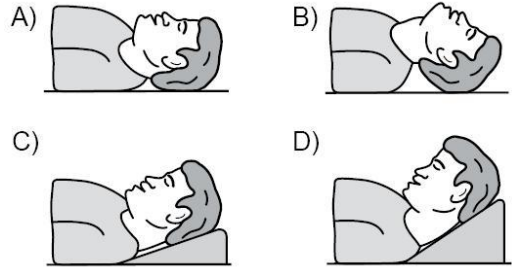
24. Ağızdan ağıza sunî solunum yapılacak olan hastaya verilecek pozisyon, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sırt üstü yatış
- B) Yarı oturuş
- C) Yüz üstü yatış
- D) Yan yatış

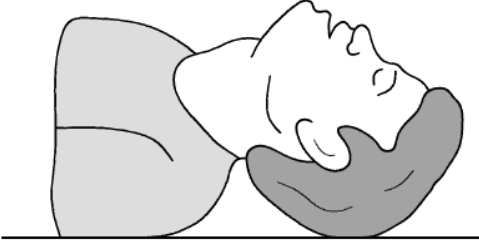
25. “Ağızdan ağıza” suni solunum yapılacak olan kazazedede boyun travması yoksa verilecek en doğru pozisyon aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yastıksız olarak sırtüstü yatırılması
- B) Başının altına yastık konularak sırtüstü yatırılması
- C) Sırtüstü yatar pozisyonda iken başının geriye doğru olması
- D) Sırtüstü yatar pozisyonda iken çenesinin göğsüne değecek şekilde olması

26. “Ağızdan ağıza” suni solunum yapılacak olan hastada boyun travması yoksa verilecek en uygun baş pozisyonu aşağıdakilerden hangisidir?

27. Şekildeki Baş-Çene Pozisyonunun aşağıdaki durumların hangisinde verilmesi sakıncalıdır?

- A) Solunum güçlüğü olanlarda
- B) Boyun omurlarında hasar olanlarda
- C) Dilin geriye kaçıp hava yolunu tıkadığı durumlarda
- D) Ağızdan ağıza yapılan suni solunum uygulamalarında

28. Ağızdan ağıza suni solunumda verilen hava miktarının yeterliliği kazazedenin hangi durumundan anlaşılır?

- A) Nabız sayısının azalmasından
- B) Göğüs kafesinin yükselmesinden
- C) Vücut sıcaklığının azalmasından
- D) Yüzünün sararmasından

29. Kalbi çalıştığı halde solunumu durmuş olanlara yapılacak suni solunuma ne kadar devam edilir?

- A) 10 dakika
- B) 15 dakika
- C) Kalbi daha hızlı çalışana kadar
- D) Hasta kendi kendine soluyuncaya kadar

30. Sunî solunum sonucu tekrar solumaya başlayan kazazedeye aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) İki omuz arasına yumrukla vurulur.
- B) Yan yatış pozisyonuna alınır.
- C) Sırt üstü yatırılarak başının altına yüksek yastık konur.
- D) Yüz üstü yatırılarak karın alt kısmına yüksek yastık konur.

31. Bebeklere suni solunum nasıl yapılır?

- A) Büyüklere uygulandığı gibi
- B) Bebeğin sırtına vurarak
- C) Sırtüstü yatırıp göğüs ve karnına birlikte bastırarak
- D) Ağızına ve burnuna birlikte sık aralıklarla az hava vererek

32. “Holger-Nielsen” (sırttan bastırma) metodu ile suni solunum hangi durumlarda tercih edilmelidir?

- A) Ağız-burun çevresinin kanamalı yaralanmalarında
- B) Boylamasına karın yaralanmalarında
- C) Kapalı göğüs yaralanmalarında
- D) Omurga yaralanmalarında

33. Ağız-burun çevresinde kanama olan yaralılarda solunum durması söz konusu ise, aşağıdaki suni solunum yöntemlerinden hangileri uygulanabilir?

I- Holger-Nielsen (Sırttan bastırma)

II- Silvester (Göğüsten bastırma)

III- Ağızdan ağıza

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

1	B	2	C	3	D	4	D
5	A	6	B	7	A	8	A
9	B	10	A	11	B	12	B
13	B	14	C	15	C	16	C
17	B	18	D	19	A	20	D
21	A	22	D	23	B	24	A
25	C	26	B	27	B	28	B
29	D	30	B	31	D	32	A
33	B						

14 – DOLAŞIMIN SAĞLANMASI (Genel)

Kalp, dolaşım sistemine ait bir organdır. Kalp, dolaşım sisteminin merkezidir. Kalbin dört odacığı vardır.

Kalbin Faaliyetleri:

- Kan dolaşımını sağlar. Vücuda temiz kan verir, kirli kan toplar.
- Vücutta artık maddelerin hücrelerden alınıp boşaltım sistemine (böbreklere) taşınmasında rol oynar.

Kalp çalışmasının en önemli belirtisi, nabızdır.

Nabız en kolay boyundan hissedilir. Ayrıca el bileğinden ve kasıktan da hissedilir. Karından nabız **alınmaz**.

Dinlenme halindeki sağlıklı yetişkin bir insanda normal nabız sayısı (kalbinin dakikadaki atım sayısı), dakikada 60-100'dür. (Not:

Normal nabız sayısı, normal solunum sayısının 5 katıdır).

Bebeklerin kalp atım sayısı (nabız) dakikada 100-120'dir. Yani, yetişkinlerden fazladır.

Kalp Durması: Kalp durması halinde, ilk önce kan dolaşımı etkilenir. Kalp durunca, kan dolaşımı da durur.

Kalp Durması Belirtileri:

- a) Refleksler kaybolur,
- b) Nabız hissedilmez,
- c) Göz bebekleri büyür ve sabitlenir. (Küçülür değil. Kalp durunca, göz bebeklerinin ikisi de büyür).

15 – DOLAŞIMIN SAĞLANMASI (Kalp Masajı)

Yetişkinlerde Dış Kalp Masajı uygulaması:

-Kalbi durmuş bir yaralıda kan dolaşımı etkinliğini sağlamak için kalp masajı yapılır.

-Kalp masajında yaralıya, sırtüstü yatış pozisyonu verilerek göğüs kemiği 4-5 cm aşağıya inecek şekilde basınç uygulanır.

-Dış kalp masajında göğüs kemiğinin üzerine bastırılmasının amacı, kalbi göğüs kafesi ile omurga arasında sıkıştırarak hayatî organlara kan gitmesini sağlamaktır.

-Kalp masajı uygulanabilmesi için kesinlikle olması gereken durum, dolaşımın durması ve kalp atımlarının alınamamasıdır. Başka bir deyimle, çalışan kalbe masaj yapılmaz. Çalışan kalbe masaj yapmak çok tehlikelidir. Kalp durabilir.

-Kalp masajı, kalbi 5 dakika içinde durmuş olanlara yapılır. Kalbin durmasından sonra, kalp masajı 5 dakika içinde yapılırsa yararlı olabilir.

-Kalp masajı yapılacak olan yaralı, sırtüstü, sert bir zemine yatırılır.

-İlk yardımcı, yaralının yan tarafında durur.

-Kalp masajı uygulama bölgesi, göğüs kemiğinin ortasıdır.

-Kalp masajı yapılırken göğüs kemiği 4-5 cm aşağıya inecek şekilde basınç uygulanmalıdır (bası derinliği).

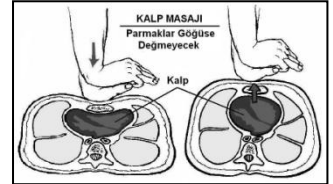
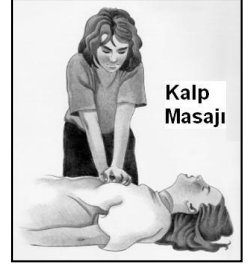
-Yetişkin bir insana kalp masajı uygulama sayısı (bası sayısı) dakikada 100'dür.

-Kalp masajına, kalp çalışıncaya kadar devam edilir. En fazla 5 dakika.

-Kalp masajı sırasında ilk yardımcının parmakları yaralının göğüs kafesine değmemelidir. Yetişkinlere dış kalp masajında, ilk yardım yapan kişinin basınç sırasında parmaklarını yaralının göğüs kafesiyle temas ettirmesi **yanlıştır**.

-Bebeklerde (0-12 Ay) Tek İlk Yardımcı İle Yapılan Dış Kalp Masajı Uygulaması: Bir elin orta ve yüzük parmağı ile göğüs kemiği 1-1,5 cm aşağıya inecek şekilde basınç uygulanır.

-Bebeklerde dış kalp masajı uygulamasında dakikada 100 kez bası yapılmalıdır. Kısaca, bebeklere kalp masajı, dakikada 100 defa yapılmalıdır.

Elektrik çarpmasında yaralı, elektrik devresinden çıkarıldıktan sonra, kalp masajı yapılmadan önce, kalp masajı bölgesine bir defa yumruk vurulur.

Dolaşım İlgili Sayılar (Toplu Bilgi) :

- Normal Kalp Atım Sayısı-Nabız (Yetişkinlerde) : 60-100
- Normal Kalp Atım Sayısı-Nabız (Bebeklerde) : 100-120
- Kalp Masajı Sayısı (Yetişkinlerde) : 100
- Kalp Masajı Sayısı (Bebeklerde) : 100

16 – SUNİ SOLUNUM VE KALP MASAJININ BİRLİKTE UYGULANMASI

Kalp masajı ile suni solunum birlikte uygulanacaksa:

- Bir ilk yardımcı: 30 kalp masajı – 2 suni solunum (5 tur, 5 defa tekrar).
- İki ilk yardımcı: 30 kalp masajı – 2 suni solunum (5 tur, 5 defa tekrar).

Kalbi ve solunumu durmuş yetişkinlerde 30 kalp masajı – 2 suni solunum uygulaması en az 5 tur yapıldıktan sonra (en az 5 defa tekrar edildikten sonra) tıbbî yardım istenilmelidir.

17 – KANAMALAR (Genel)

İnsan vücudunda bulunan kanın vücut ağırlığına oranı 1/13'tür. Yani, vücut ağırlığının 13'de 1'i kandır. Örneğin, 75 kilo ağırlığında bir insanda 75 bölü 13 = 5,7 litre kan bulunur.

Normal yetişkin bir insan, kanama sonucu, vücudundaki kanın en az % 20'sini kaybederse, hayati tehlike görülmeye başlar.

Vücutta Bulunan Damarlar:

A- Atardamarlar: Kanı kalpten vücuda (hücrelere, dokulara, organlara) taşırlar. Taşıdıkları kan, temiz kandır. Atardamarlardaki kan basıncı, toplardamarlardakinden fazladır.

B- Toplardamarlar: Kanı vücuttan (hücrelerden, dokulardan, organlardan) toplayıp kalbe taşırlar. ("Toplardamarlar, kanı kalpten vücuda taşıır" ifadesi yanlıştır). Taşıdıkları kan, kirli kandır.

C- Kılcal Damarlar: Kılcal damarlardaki kan basıncı, diğer damarlardakinden daha azdır. Bu nedenle, kılcal damar kanamaları önemli değildir.

Kanamaların Özellikleri:

a) Atardamar Kanaması: Fıçkırma tarzında, kalbin atışına bağlı kesik kesik, açık kırmızı renkte akar. Örneğin, kalbe yakın yerdeki bir kanamada, kalbin atışına bağlı kesik kesik fıçkırma tarzında görülen kanama, atardamar kanamasıdır. Benzer şekilde, bir kaza yerinde, yaralılardan birinin dirseği ile omuzu arasında, kalp atımları ile uyumlu ve fıçkırır tarzda bir kanama, atardamar kanamasıdır. Atardamar kanamasının rengi açıktır çünkü temiz kandır. En tehlikeli kanamadır. Atardamar kanaması, toplardamar kanamasına göre daha tehlikelidir, çünkü kanama fıçkırma tarzında olduğundan, kısa zamanda çok fazla kan kaybı olur.

b) Toplardamar Kanaması: Yavaş yavaş, devamlı, koyu kırmızı renkte ve yayılarak akar. Rengi koyu kırmızıdır çünkü kirli kandır.

Kanayan yere pamuk-alkol-tentürdiyot (PAT) konulmaz.

Kanayan yer oksijenli su ile yıkanmaz.

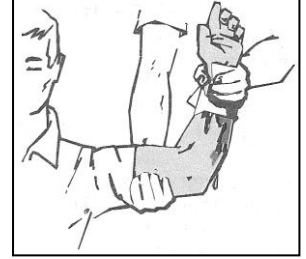
Kanayan yere sıcak uygulama yapılmaz.

Kanama bölgesindeki pıhtılar yıkanarak temizlenmez.

Kanayan yere tuz ve tütün de bastırılmaz.

Kanamayı azaltmak için kanayan yeri kalp seviyesinden yukarıda tutmak gerekir. Kanayan yer kalp seviyesinden yukarıda (üstte) tutulursa kanama bölgesindeki kan basıncı düşer, dolayısıyla kanama miktarı azalır.

Kanayan bölgeyi kalp seviyesinden aşağıda tutmak, **yanlış bir uygulamadır.**

İç Kanama Belirtileri:

- Bulantı ve kusma.
- Baş dönmesi.
- Kulaktan veya ağızdan kan gelmesi.
- Derinin soğuk ve nemli olması.

Reflekslerin güçlü olması, iç kanama belirtisi **değildir.**

KONU TESTİ -4-

1. Kalp, vücudumuzda bulunan hangi sisteme ait bir organdır?

- A) Solunum sistemi
- B) Sindirim sistemi
- C) Sinir sistemi
- D) Dolaşım sistemi

2. Nabız, aşağıdaki bölgelerin hangisinden alınmaz?

- A) Kasıktan
- B) Boyundan
- C) Karından
- D) El bileğinden

3. Dinlenme halindeki sağlıklı yetişkin bir insanda, normal nabız (kalbin dakikadaki atımı) sayısı hangi değerler arasında olmalıdır?

- A) 10 – 20
- B) 40 – 50
- C) 60 – 100
- D) 100 – 120

4. Bebeklerin kalp atım sayısı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yetişkinlerden fazladır.
- B) Yetişkinlerden azdır.
- C) Yetişkinlerle aynıdır.
- D) Sürekli değişim gösterir.

5. Aşağıdakilerden hangisi kalp durmasının belirtilerindendir?

- A) Derinin kızarması
- B) Vücut sıcaklığının artması
- C) Reflekslerin kaybolması
- D) Göğüs hareketlerinin artması

6. Aşağıdakilerden hangisi kalp durmasının belirtilerindendir?

- A) Göz bebeklerinin büyüyüp sabitlenmesi
- B) Solunumun sık ve yüzeysel olması
- C) Vücut sıcaklığının artması
- D) Kan basıncının artması

7. Aşağıdakilerden hangisi yaralının kan dolaşımını etkinliğini sağlamak için yapılır?

- A) Yara içindeki yabancı cisimlerin çıkarılması
- B) Yumuşak bir zemine yatırılıp sıcak tutulması
- C) Uyarıcı kokular koklatılması
- D) Kalp masajı

8. Hangi durumdaki kazazedeye, sırtüstü yatış pozisyonu verilerek göğüs kemiği 4-5 cm aşağıya inecek şekilde basınç uygulanır?

- A) Solunumu düzensiz olan
- B) Kalbi düzensiz çalışan
- C) Solunum sayısı azalan
- D) Kalbi duran

9. Kalp masajında, göğüs kemiğinin üzerine bastırılmasının amacı nedir?

- A) Hastanın akciğerlerinden hava çıkmasını sağlamak
- B) Kalbi, göğüs kafesi ile omurga arasında sıkıştırarak hayatî organlara kan gitmesini sağlamak
- C) Basınç oluşturarak göğüs boşluğundaki kanamaları kontrol altına almak
- D) Çalışmakta olan bir kalbin daha etkili ve güçlü kan pompalamasını sağlamak

10. Kalp masajı uygulanabilmesi için kesinlikle olması gereken durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazazedenin sesli uyarılara tepki vermemesi
- B) Dolaşımın durması, kalp atımlarının alınamaması
- C) Kazazedenin bilincini yitirmesi
- D) Reflekslerin kaybolması

11. Kalp masajı hangi durumdaki kişiye uygulanır?

- A) Bilinç kaybı olan
- B) Solunum güçlüğü olan
- C) Nabız sayısı düşük olan
- D) Kalbi duran (5 dakika içinde)

12. Kalp masajı yapılacak olan hasta hangi pozisyonda, nasıl zemine yatırılır?

- A) Yan yatış pozisyonunda, sert zemine
- B) Yüzüstü, yumuşak zemine
- C) Sırtüstü, sert zemine
- D) Yarı oturur pozisyonda, yumuşak zemine

13. Yetişkinde uygulanan kalp masajı uygulama bölgesi ve bası derinliği aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Kaburganın sağ alt bölgesi --- 1-1,5 cm
- B) Karnın sol üst bölgesi --- 2-3 cm
- C) Göğüs kemiğinin ortası --- 4-5 cm
- D) Göğüs kemiğinin 1/8'lik üst kısmı --- 6-7 cm

14. Şekildeki gibi dış kalp masajı pozisyonu alındıktan sonra, yetişkine dakikada kaç kez bası uygulanır?

- A) 40
- B) 70
- C) 100
- D) 120

15. Yetişkinlere dış kalp masajında, ilk yardım yapan kişinin aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Dirseklerini bükmeden göğüs kemiği üzerine vücuda dik olacak şekilde tutması
- B) Göğüs kemiği 4-5 cm aşağı inecek şekilde basınç uygulaması
- C) Basınç sırasında parmaklarını göğüs kafesiyle temas ettirmesi
- D) Hastayı set bir zemine sırt üstü yatırması

16. Bebeklerde (0-12 ay) tek ilk yardımcı ile yapılan dış kalp masajı uygulanması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bir elin orta ve yüzük parmağı ile göğüs kemiği 1-1,5 cm aşağıya inecek şekilde basınç uygulanması
- B) Göğüs kemiği 4-5 cm aşağıya inecek şekilde basınç uygulanması
- C) Sağ elin yumruk haline getirilerek göğüs merkezine vurulması
- D) Göğüs ve sırt kısmının iki elin arasına alınarak sıkıştırılması

17. Bebeklerde dış kalp masajı uygulamasında dakikada kaç kez bası yapılmalıdır?

- A) 40
- B) 60
- C) 80
- D) 100

18. Suda boğulan kalp ve solunumu durmuş bir yetişkine, ilk yardım yapan kişi tek başına ise aşağıdakilerden hangisini uyguladıktan sonra tıbbi yardım istemelidir?

- A) 30 kalp masajı, 2 suni solunumu 5 tur uyguladıktan sonra
- B) 60 kalp masajı, 1 suni solunumu 5 tur uyguladıktan sonra
- C) 30 kalp masajı, 2 suni solunum uygulamasının hemen sonrası
- D) 60 kalp masajı, 2 suni solunum uygulamasının hemen sonrası

19. Normal yetişkin bir insan, kanama sonucu vücudundaki kanın % kaçını kaybederse hayati tehlike oluşur?

- A) 5
- B) 10
- C) 15
- D) 20

20. İnsan vücudunda bulunan damarlarla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Atardamarlar, kanı kalpten dokulara taşır.
- B) Toplardamarlar, kanı kalpten vücuda taşır.
- C) Kılcal damarlardaki kan basıncı diğer damarlardan azdır.
- D) Atardamarlardaki kan basıncı, toplardamarlardan fazladır.

21. Aşağıdakilerden hangisi atardamar kanamasındaki kanın özelliklerindedir?

- A) Yavaş akması
- B) Kısa sürede pıhtılaşması
- C) Çok hafif olup sızarak akması
- D) Açık kırmızı renkte olması ve fişkirarak akması

22. Hangi damar kanaması, fişkirir tarzda ve açık kırmızı renkte olur?

- A) Atardamar
- B) Kılcal damar
- C) Toplardamar
- D) Toplardamar ve kılcal damar

23. Kalbe yakın yerdeki bir kanamada, kalbin atışına bağlı kesik kesik fişkirma tarzında görülen kanama çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplardamar kanaması
- B) Atardamar kanaması
- C) Kılcal damar kanaması
- D) Lenf kanaması

24. İlk yardımcı olarak bulunduğunuz bir kaza yerinde, kazazedelerden birinin dirseği ile omzu arasında kalp atımları ile uyumlu ve fışkırır tarzda bir kanamasının olduğunu gözlemlediniz.

Bu durumda hangi tür kanama olduğunu düşünürsünüz?

- A) Kılcal damar
- B) Atardamar
- C) Toplardamar
- D) Yırtık kanaması

25. Atardamar kanaması, toplardamar kanamasına göre neden daha tehlikelidir?

- A) Damar esnekliği az olduğundan
- B) Kirli kan bulundurduğundan
- C) Daha fazla kan kaybı olduğundan
- D) Vücudun her yerinde bulunduğundan

26. Aşağıdakilerden hangisi toplardamar kanamasının özelliğidir?

- A) Açık parlak kırmızı renkte olması
- B) Koyu kırmızı renkli ve yayılarak akması
- C) Kalp atımları ile uyumlu ve fışkırır tarzda olması
- D) Küçük kabarcıklar yaparak, sızıntı şeklinde akması

27. Aşağıdakilerden hangisi kanamalarda yapılan yanlış bir uygulamadır?

- A) Kanayan bölgeyi kalp seviyesinden aşağıda tutmak
- B) Kanayan damarın üzerine doğrudan baskı uygulamak
- C) Kanayan yere en yakın basınç noktasına baskı uygulamak
- D) Kanamanın durdurulamadığı durumlarda uygun kemik üzerine turnike uygulamak

28. Aşağıdakilerden hangisi kanamayı azaltmak için uygulanan bir yöntemdir?

- A) Kanayan yerin oksijenli su ile yıkanması
- B) Kanayan yere sıcak uygulama yapılması
- C) Kanama bölgesinde bulunan pıhtıların yıkanarak temizlenmesi
- D) Kanayan yerin kalp seviyesinden yukarıda tutulması

29. Kanamalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Üzerine şiddetle bastırmak her türlü kanamayı kontrol altına alır.
- B) Kanın rengi atardamar kanamalarında, toplardamar kanamalarından daha koyu renktedir.
- C) Turnike uygulaması karın içi kanamalarında güvenle uygulanabilecek bir yöntemdir.
- D) Kanayan bölgeyi kalp seviyesinden yukarıda tutmak kanama miktarını azaltır.

30. Kanayan yer kalp seviyesinden üstte tutulursa ne olur?

- A) Atardamarlardan nabız hissedilemez.
- B) Beyin kanaması riski artar.
- C) Kalbin kasılıp-gevşeme sayısı artar.
- D) Kanama bölgesindeki kan basıncı düşer.

31. Aşağıdakilerden hangisi iç kanama belirtilerinden değildir?

- A) Bulantı ve kusma olması
- B) Reflekslerin güçlü olması
- C) Derinin soğuk ve nemli olması
- D) Kulak veya ağızdan kan gelmesi

1	D	2	C	3	C	4	A
5	C	6	A	7	D	8	D
9	B	10	B	11	D	12	C
13	C	14	C	15	C	16	A
17	D	18	A	19	D	20	B
21	D	22	A	23	B	24	B
25	C	26	B	27	A	28	D
29	D	30	D	31	B		

18 – KANAMALARIN DURDURULMASI

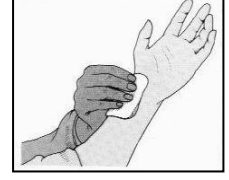
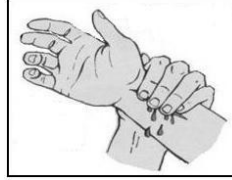
Kanama Durdurma Yöntemleri:

a) Kanayan Yere Parmakla Basınç Yapmak.

Yeni meydana gelen büyük bir dış kanamada, kırık yoksa ilk önce, temiz olan el veya parmakla kanayan bölge üzerine basınç uygulanır.

Dış kanamalarda, yara üzerine parmakla basınç uygulamadaki amaç, damarı sıkıştırarak kanın dışarı akmasını engellemektir.

Kanamanın olduğu damar, parmakla kemik arasında sıkıştırılarak kanama durdurulabilir. Ancak, kırık varsa, çöken kırık kemik üzerine bu yöntemin uygulanması sakıncalıdır.

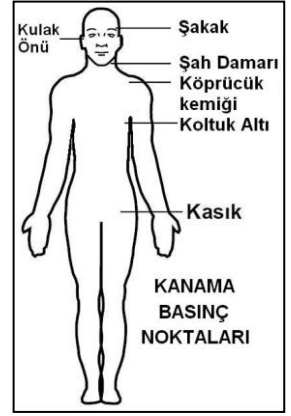
b) Basıncılı Sargı Uygulamak.

Bu yöntem ile sadece kanayan yerdeki damarın üzerine basınç yapılmış olur.

c) Kanama Basınç Noktalarına Basınç Yapmak.

- El-kol kanamalarında: Koltuk altı,
- Omuz kanamalarında: Köprücük kemiği arka iç kısmı,
- Yüz bölgesi kanamalarında: Şah damarı,
- Baş derisi kanamalarında: Şakak kemiğinin üstü,
- Kafa derisi ve şakak bölgesi kanamalarında: Şakak veya kulak önü,
- Ayak-bacak kanamalarında: Kasık kıvrımının iç kısmı, kanamayı azaltmak için basınç uygulanacak bölgelerdir.

d) Turnike Uygulamak.

Turnikenin Tanımı: Kanayan yer ile kalp arasındaki tek kemik üzerinden sıkma bağı uygulanarak, kanayan yere kan gitmesini engelleme şeklinde uygulanan kanama durdurma yöntemidir. Kısaca: Turnike, damarı **sıkarak** kanama durdurma yöntemidir. Örneğin, koldaki büyük bir kanamada dirsek ile omuz arasına sıkma bağı uygulayarak kanı durdurmak, turnike yöntemidir, turnike uygulamasıdır.

Turnike uygulaması, kalbin kanama bölgesine olan basıncını azaltma yöntemidir.

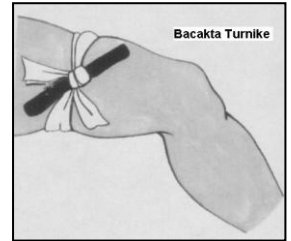
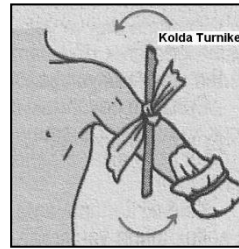
Turnike uygulamak, kanama durdurmada en etkili yöntemdir. Örneğin, el bileği ile dirsek arasında meydana gelen büyük bir dış kanamada en etkili geçici kanama durdurma yöntemi, dirsek ile omuz arasına turnike uygulamaktır.

Turnike, vücutta atardamarların geçtiği tek kemikli bölgeye uygulanır (çift kemikli bölgeye uygulanmaz). Dolayısı ile kanama olan bölgeye turnike uygularken, vücutta atardamarların geçtiği tek kemikli bölge olmasına dikkat edilmelidir.

Turnike, sadece el-kol ve ayak-bacak kanamalarında kullanılır. Başka bölgelerin kanamalarında kullanılmaz.

Turnike, kolda dirsek ile omuz arasına, bacakta diz ile kalça arasına uygulanır. Bu bölgelerde tek kemik bulunmaktadır.

Turnike (sıkma bağı) olarak kullanılacak malzeme, 5-6 cm eninde elastik (esnek) bir malzeme olmalıdır. Örneğin, 5-6 cm eninde elastik bandaj, mendil, kravat gibi. Turnike malzemesi kesinlikle ince olmamalıdır. Örneğin, ince kablo, ince ip veya iplik, ince hortum, metal malzeme, tel, sicim, turnike malzemesi olarak **kullanılamaz**.

Turnike bandı (boğucu sargı), ilk bir saat içinde, her 15-20 dakikada bir, 5-10 saniye süre ile gevşetilmelidir (gangreni önlemek için).

Turnike bandı (boğucu sargı), en çok 2 saat bırakılabilir. Daha fazla bırakılırsa, turnike uygulanan bölgenin aşağısında kalan kısımda gangren oluşur.

Burun Kanaması: Kendiliğinden meydana gelen burun kanamasında,

-Hasta oturtulur (oturuş pozisyonuna alınır).

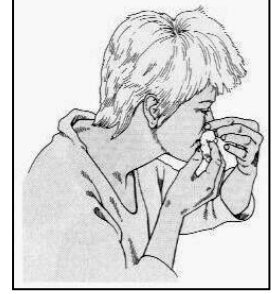
-Baş, öne eğilir. Arkaya değil. Burun kanamasında çeneyi göğüsten uzaklaştırarak başın geriye çekilmesi, yani başı arkaya eğmek **yanlıştır**.

-Burun parmaklarla sıkıştırılır. Baş ve işaret parmakları arasına alınan burun kemiği (her iki burun kanadı) kuvvetlice sıkılır.

-Yüz ve ense soğuk su ile yıkanır.

-Burun üzerine ve enseye buz konur.

-Sargı bezi ile yapılan tampon (tıkaç) burnun içine yerleştirilir.

Burun kanamalarında boyun damarlarına masaj yapmak, kanamayı durdurmaz, kanamayı durdurucu etki yapmaz.

19 – ŞOK

Şok 'un Tanımı: Çeşitli sebeplere bağlı olarak, kan dolaşımının giderek azalması ve kaybolması olayına **şok** denir (koma değil).

Şokun karşılığı, **hayatî faaliyetlerin zayıflamasıdır**.

Şok Sebepleri:

Aşırı kanama, iç kanama, büyük yanıklar, şiddetli ağrılar, zehirlenmeler, alerjik olaylar (örneğin, penisilin alerjisi), bazı kalp-damar-böbrek-sinir hastalıkları, psikolojik olaylar (örneğin, ani ve aşırı korku).

Aşırı kanama sonucu oluşan şok, en çok dolaşım sisteminin yetersizliğini ortaya çıkarır.

Şok Belirtileri:

-Vücut sıcaklığının azalması, vücut sıcaklığının hızla düşmesi.

-Cildin soğuk ve nemli olması (soğuk terleme).

-Titreme.

-Nabzın süratli ve zayıf olması

- Nabzın hissedilmesinde zorluk, sayısında artış.
- Hayatî faaliyetlerin zayıflaması.
- Bilinç kaybı (Aniden olmaz. Zamanla, şok ağırlaşınca oluşur).
- Halsizlik, bitkinlik.
- Deri soluk renklidir.
- Nefes zayıf, fakat hızlıdır.

Şokta İlk Yardım:

- Şokun sebebi ortadan kaldırılır.
- Şok pozisyonuna alınır.
- Hastanın bilincinin açık kalması sağlanır (uyutulmaz).
- Vücut sıcaklığı korunur.
- Hastaya yiyecek-içecek hiçbir şey verilmez.

Örneğin, aşırı kanama sonucu şoka girmekte olan bir yaralıda, kanama durdurulur ve şok pozisyonuna alınır.

İç kanaması olan ve şok durumundaki hastanın bilincinin açık kalması için çaba gösterilir.

Şok Pozisyonu:

Sırtüstü yatış, ayaklar biraz yukarıda, üstü örtülü, kafa yana çevrilmiş pozisyonudur. Şok durumunda yaralının bacakları 30 cm yukarı kaldırılır. Şok pozisyonunda hastanın ayaklarının yukarıya kaldırılmasının amacı: Şok pozisyonunda hastanın ayaklarını yukarıya kaldırmak, beyne kan gitmesine yardımcı olur, beyne yeterince kan gitmesini sağlar.

Şok sonucu olan ölümün sebebi, dolaşımdaki yetersizlik sonucu organ ve dokulara kan gitmemesidir.

KONU TESTİ -5-

1. Yeni meydana gelen büyük bir dış kanamada kırık yoksa kanayan yere ilk önce yapılacak işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kalpten aşağı seviyede tutmak
- B) Yara bandı yapıştırmak
- C) Basınç uygulamak
- D) Soğuk su ile yıkamak

2. Bazı dış kanamalarda, yara üzerine basınç uygulamadaki amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikolojik destek sağlamak
- B) Yaralı bölgenin sıcaklığını korumak
- C) Damarı genişletip kan basıncının azalmasını sağlamak
- D) Damarı sıkıştırarak kanın dışarıya akmasını engellemek

3. Kanamanın olduğu damar, parmakla kemik arasında sıkıştırılarak kanama durdurulabilir.

Bu yöntemin uygulanması aşağıdaki durumların hangisinde sakıncalıdır?

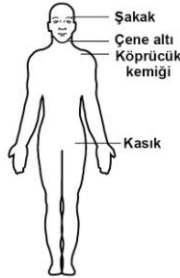
- A) Toplardamar kanamaları
- B) Bacak bölgesi kanamaları
- C) Çökme kırık ile birlikte olan kanamalar
- D) Koyu renkli ve yayılarak akan kanamalar

4. Kanamayı durdurmada “basıncılı sargı uygulama” yönteminin sağladığı yarar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanayan yerden yukarı kan gitmesi engellenir.
- B) Sadece kanayan yerdeki damarın üzerine basınç yapılır.
- C) Kanayan bölgenin sıcak kalması sağlanır.
- D) Kanayan yerin mikrop kapması önlenir.

5. Omuz veya koldaki kanamalarda, şekilde belirtilen hangi kısma basınç uygulanmalıdır?

- A) Çene altına
- B) Şakak bölgesine
- C) Kasığın iç kısmına
- D) Köprücük kemiğinin iç kısmına

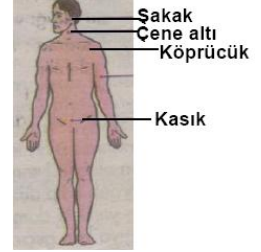

6. Şah damarına bası uygulanması aşağıdaki bölge kanamalarından hangisinde yapılır?

- A) Kol bölgesinde olan kanamalarda
- B) Yüz bölgesinde olan kanamalarda
- C) Karın bölgesinde olan kanamalarda
- D) Bacak bölgesinde olan kanamalarda

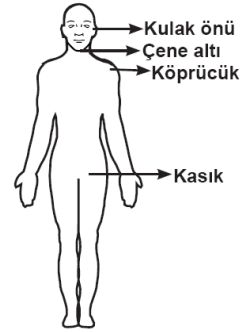
7. Kafa derisi ve şakak bölgesi kanamalarında şekilde belirtilen hangi kısma basınç uygulanmalıdır?

- A) Şakak
- B) Çene altı
- C) Kasık
- D) Köprücük

8. Kafa derisi ve şakak bölgesi kanamalarında şekilde belirtilen hangi kısma basınç uygulanmalıdır?

- A) Kulak önü
- B) Çene altı
- C) Kasık
- D) Köprücük

9. Ayak veya bacadaki yaralanmalarda, kanamayı azaltmak için basınç uygulanacak bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kasık iç kısmı
- B) Bacak dış kısmı
- C) Dizin ön üst kısmı
- D) Karın ön üst kısmı

10. Aşağıdakilerin hangisinde kanama olduğunda, kasık kıvrımının iç kısmına basınç uygulanır?

- A) Kol
- B) Bacak
- C) Göğüs
- D) Boyun

11. Kanayan yer ile kalp arasındaki tek kemik üzerinden sıkma bağı uygulanarak, kanayan yere kan gitmesini engelleme şeklinde uygulanan kanama durdurma yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turnike uygulaması
- B) Basınçlı sargı
- C) Atel uygulaması
- D) Elle baskı

12. Aşağıdakilerden hangisi turnike uygulamasını ifade eder?

- A) Kanayan yerin ilâçla tedavi edilmesi yöntemidir.
- B) Kanayan yer ile kalp arasındaki tek kemik üzerinden sıkma bağı uygulanarak kanama durdurma yöntemidir.
- C) Kanayan yerin alt kısmına basınçlı sargı uygulayarak kanama durdurma yöntemidir.
- D) Kişinin kanama bölgesini kalp seviyesinden yukarı kaldırarak, kalbin kanama bölgesine olan basıncını azaltma yöntemidir.

13. Aşağıdakilerden hangisi turnike uygulamasını ifade eder?

- A) Kanayan yerin ilaçla tedavi edilmesi yöntemidir.
- B) Kanayan yer üzerine sıkma bağı uygulanarak kanama durdurma yöntemidir.
- C) Kanayan yerin alt kısmına basınçlı sargı uygulayarak kanama durdurma yöntemidir.
- D) Kalbin kanama bölgesine olan basıncını azaltma yöntemidir.

14. El bileği ile dirsek arasında meydana gelen büyük bir dış kanamayı durdurmak için aşağıdakilerden hangisinin uygulanması doğrudur?

- A) Sıcak su ile yıkanması
- B) Kanayan yere merhem sürülmesi
- C) Dirsekle omuz arasına turnike uygulanması
- D) Kanayan yerin kalp seviyesinden aşağıda tutulması

15. Kanama olan bölgeye turnike uygularken aşağıdakilerden hangisine dikkat edilmelidir?

- A) Eklem bölgesi olmasına
- B) Kalp seviyesinde bir bölge olmasına
- C) Vücutta yassı kemiklerin olduğu bölge olmasına
- D) Vücutta atardamarların geçtiği tek kemikli bölge olmasına

16. Bacakta, turnike uygulama bölgesi neresidir?

- A) Ayak bileğinin üst kısmı
- B) Diz ile kalça arası
- C) Diz kapağının olduğu bölge
- D) Ayak bileği ile parmakları arası

17. Aşağıdakilerden hangisi turnike uygulama malzemesi olarak tercih edilmelidir?

- A) 5 - 6 cm eninde elastik bandaj
- B) 50 cm uzunluğunda ince kablo
- C) 50 cm uzunluğunda ince iplik
- D) 5 - 6 cm genişliğinde metal malzeme

18. Turnike uygulamasında ilk bir saat içinde, kaç dakikada bir boğucu sargı gevşetilmelidir?

- A) 1-2 dakika
- B) 5-10 dakika
- C) 15-20 dakika
- D) 30-40 dakika

19. Kendiliğinden meydana gelen burun kanamasında, hastaya aşağıdaki pozisyonlardan hangisi verilmelidir?

- A) Sırtüstü yatış pozisyonu
- B) Yüzüstü yatış pozisyonu
- C) Baş-çene pozisyonu
- D) Oturuş pozisyonu

20. Aşağıdakilerden hangisinin kendiliğinden oluşmuş burun kanamalarında yapılması yanlıştır?

- A) Yüzün soğuk su ile yıkanması
- B) Burun üzerine ve enseye buz konulması
- C) Çeneyi göğüsten uzaklaştırarak başın geriye çekilmesi
- D) Sargı bezi ile yapılan tamponun buruna yerleştirilmesi

21. Burun kanaması olan bir kazazedeye aşağıdaki uygulamalardan hangisinin yapılması doğrudur?

- A) Sırtüstü yatırılıp başın geriye alınması
- B) Sümkürtlülerek burun içinin temizlenmesi
- C) Burun köküne ve enseye sıcak uygulama yapılması
- D) Baş ve işaret parmakları arasına alınan burun kemiğinin kuvvetlice sıkılması

22. Burun kanamalarında aşağıdakilerden hangisinin uygulanması kanamayı durdurucu etki yapmaz?

- A) Burnu, bol soğuk su ile yıkamak
- B) Enseye buz koymak
- C) Her iki burun kanadını hafifçe sıkamak
- D) Boyun damarlarına masaj yapmak

23. “Çeşitli sebeplere bağlı olarak, kan dolaşımının giderek azalması ve kaybolması” aşağıdakilerden hangisinin tanımıdır?

- A) Koma
- B) Bayılma
- C) Şok
- D) Hastalık

24. Aşağıdakilerden hangisi “şok” un karşılığıdır?

- A) Solunumun derinleşmesi
- B) Aşırı duyarlılık
- C) İşitme güçlüğü
- D) Hayatî faaliyetlerin zayıflaması

25. Aşağıdakilerden hangisi şoka neden olan faktörlerdendir?

- A) Alkol almak
- B) Fazla uyumak
- C) Aşırı kanama
- D) Aşırı gürültü

26. Aşağıdakilerden hangisi bir trafik kazası sonucu görülen şok belirtilerindendir?

- A) Derinin kızarması
- B) Solunum sayısının azalması
- C) Nabız atışının güçlü olması
- D) Vücut sıcaklığının azalması

27. Aşağıdakilerden hangisi şok belirtilerindendir?

- A) Cildin soğuk ve nemli olması
- B) Zihinsel aktivitenin artması
- C) Dilin gevşeyerek geriye doğru toplanması
- D) Vücut sıcaklığının hızla yükselmesi

28. Aşağıdakilerden hangisi şokun belirtilerindendir?

- A) Deride kızarıklık olması
- B) Vücut sıcaklığının artması
- C) Nabzın süratli ve zayıf olması
- D) Solunumun aniden derinleşmesi

29. Aşağıdakilerden hangisi şokun belirtilerindendir?

- A) Solunumun aniden derinleşmesi
- B) Aşırı duyarlılık
- C) Deride kızarıklık
- D) Hayati faaliyetlerin zayıflaması

30. Aşağıdakilerden hangisi aşırı kanama sonucu şoka girmekte olan hasta için alınabilecek ilk yardım önlemidir?

- A) Kendine gelmesi için yüzüne tokat vurulup su serpilmesi
- B) Vücut sıcaklığının düşürülüp yüzüstü yatar pozisyona alınması
- C) Kanamasının durdurulup vücut sıcaklığının düşürülmesi
- D) Kanamasını durdurucu önlemler alınıp hastanın uygun pozisyona alınması

31. İ kanaması olan ve Şok durumdaki hastaya aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Üzeri açık olacak Şekilde sırtüstü yatırılır.
- B) Ağızdan ağıza suni solunum yapılır.
- C) Bilincinin açık kalması için çaba gösterilir.
- D) Bolca ılık içecekler içirilir.

32. AŞağıdakilerden hangisi Şok pozisyonudur?

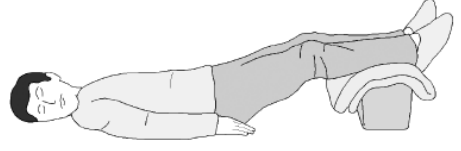
- A) Yan yatış pozisyonunda ayaklar birbirine paralel
- B) Yüzüstü yatış pozisyonunda kafa yana çevrilip, ayaklar biraz aşağıda, üstü örtölü
- C) Sırtüstü yatış pozisyonunda kafa yana çevrilmiş, ayaklar biraz yukarıda, üstü örtölü
- D) Oturuş pozisyonunda baş öne eđilmiŐ ve dizler, diz kapaklarından katlanmıŐ

33. AŞağıdaki durumların hangisinde kazazedenin bacaklarının 30 cm yukarı kaldırılması doğru bir ilk yardım uygulamasıdır?

- A) Şok durumunda
- B) Beyin kanamasında
- C) Ayak bölgesinden yılan sokmasında
- D) Akciğer zedelenmesi ve kanamasında

34. AŞağıdakilerden hangisi Şok pozisyonudur?

A)

B)

C)

D)

35. Şok pozisyonunda hastanın ayaklarının yukarıya kaldırılmasının amacı nedir?

- A) Beyne yeterince kan gitmesini sağlamak
- B) Solunumun düzenli olmasını sağlamak
- C) Vücut sıcaklığını düşürmek
- D) Sindirime yardımcı olmak

36. Aşağıdakilerden hangisi şok sonucu olan ölümün sebeplerindendir?

- A) Sindirimdeki yetersizlik sonucu organ ve dokuların beslenememesi
B) Solunum sayısındaki artış sonucu organ ve dokulara fazla oksijen gitmesi
C) Dolaşımdaki yetersizlik sonucu organ ve dokulara kan gitmemesi
D) Sinir sistemindeki faaliyet artışı sonucu organ ve dokulardaki faaliyetin artması

1	C	2	D	3	C	4	B
5	D	6	B	7	A	8	A
9	A	10	B	11	A	12	B
13	D	14	C	15	D	16	B
17	A	18	C	19	D	20	C
21	D	22	D	23	C	24	D
25	C	26	D	27	A	28	C
29	D	30	D	31	C	32	C
33	A	34	A	35	A	36	C

20 – KOMA

Koma'nın Tanımı: Kişinin çevre ile bağlantısının tamamen kesildiği, uyarılara cevap veremediği uzun süreli ve derin bilinç kaybına **koma** denir (şok değil).

Koma Halinin Nedenleri: Kafa yaralanmaları, beyin kanaması, aşırı kan kaybı (ileri derecede kanamalar), zehirlenmeler, beyin zarı iltihabı (Meningit), suda boğulma.
Kaburga çatlakları ve birinci derece yanıklar, koma halinin nedenlerinden değildir.

Koma Hali Belirtileri: Bilinçsizlik (bilinç kaybı), hareketsizlik ve uyku hali, uyarılara reaksiyonsuzluk, hırıltılı solunum.
Göz bebeklerinin büyüyüp sabitlenmesi, koma belirtilerinden **değildir**, kalp durması belirtilerindendir.

Koma durumundaki yaralıya **Yarı Yüzüstü Yan Yatış** pozisyonu verilmelidir.

21 – BAYILMA

Bayılmanın Tanımı: Beyne gelen oksijenin azalması nedeniyle kısa süreli, geçici, tam veya kısmen olan bilinç kaybına **bayılma** denir.

Bayılmanın Kısa Tanımı (1) : Bayılma, geçici olarak kendinden geçmedir.

Bayılmanın Kısa Tanımı (2) : Bayılma, geçici bilinç kaybı halidir.

Bayılma belirtileri:

- a) Kendinden geçme, ani bilinç kaybı.
- b) Yüzün sararması.
- c) Kasların gevşemesi.
- d) Soğuk terleme.

Yüzün kızarması, bayılma belirtilerinden değildir.

Şokta zamanla oluştuğu halde, bayılmada aniden meydana gelen belirti, bilinç kaybıdır.

Bayılma sırasında hareket sisteminin faaliyeti durur (kişi, hiç hareket etmez).

Bayılmada İlk Yardım:

-Bayılan kişi şok pozisyonuna alınır. Baygın durumda olan hasta, sırtüstü yatırılıp bacakları bir süre yukarıda tutulduktan sonra şok pozisyonunda bekletilir. (Bayılma ile şokun ilk yardımında, her ikisinde de, şok pozisyonuna alınır. Bayılan kişi oturtulmaz).

-Duyu organları uyarılır (Nasıl uyarılır? Bayılan kişinin yüzü soğuk su ile yıkanır, uyarıcı kokular koklatılır. Alkol-kolonya hariç).

-Temiz hava alması sağlanır.

-Bayılma sonucu bilinci kaybolmuş bir insana (bayılan hastaya), soluk yolunun tıkanmaması için yan yatış pozisyonu verilir.

-Vücut sıcaklığı korunur.

-Bayılan kişi kendine geldikten sonra yeterli bir süre dinlenmesi sağlanır.

-Bayılan hastaya yiyecek, içecek hiçbir şey verilmez. Örneğin, sıcak veya soğuk içecekler içirilmez.

Bayılan kişiye tokat atmak, yüzünü sıcak su ile yıkamak, kalp masajı yapmak, vücut sıcaklığını düşürmek, **yanlıştır**.

22 – YARALANMALAR (Genel)

Başlıca Yara Türleri:

- a) Ezik yara – b) Kesik yara – c) Batıcı, delici yara – d) Yanık yarası.
- Yaralar, görünümlerine göre de ikiye ayrılır: Açık yara – Kapalı yara.

Trafik kazalarında çarpma-çarpışma sonucu en çok görülen yaralanma türü, ezik yaradır. Ezik yara, sert, künt cisimlerin darbesiyle meydana gelir.

Kesik yaralarda önemli olan, yaranın vücut eksenine göre yönüdür.

Açık Yaralarda Genel İlk Yardım Uygulamaları:

- Kanama varsa şoka karşı önlem alınır.
- Yara temiz sargı bezi ile kapatılır, yaralı bölge sabitlenir, yaralı bölge üstte kalacak şekilde yaralı, sağlık kuruluşuna sevk edilir.

Yaralanmalarda İlk Yardım:

- Açık yara üzerine pamuk-alkol-tentürdiyot (PAT) konulmaz.
- Açık yara pansumanında oksijenli su da kullanılmaz
- Açık yara üzerine ilk yardımda herhangi bir yara merhemi de sürülmez.
- Açık yara üzerine tentürdiyot sürülürse, yara üzerindeki canlı dokuları öldürür. Böylece tedaviyi zorlaştırır. Yaranın iyileşmesi de gecikir.
- Kanama varsa şoka karşı önlem alınır.
- Açık yara pansumanında **temiz sargı bezi** kullanılır.
- Yara temiz sargı bezi ile sarılarak dış etkilere korunur.
- Kesik yaralarda önce yara kenarları birbirine yaklaştırılır, sonra sarılır.
- Derin yaralanmaya sebep olan batıcı-delici cisim yara üzerinde duruyorsa, **çıkartılmaz**. Yabancı cisim çıkarılmadan tespiti yapılır (sabitlenir) ve yaralı, hastaneye sevk edilir.
- Yaralanmalarda yaralıya yiyecek, içecek hiçbir şey verilmez. Örneğin, soğuk içecekler, soğuk su içirilmez.
- Yaralı bölgenin kalp seviyesinin üstünde kalması sağlanır. Yaralı bölge, kalp seviyesinden yukarıda tutulur.
- Yaralıya, yaralı bölge üstte kalacak şekilde pozisyon verilir.

23 – BAŞ YARALANMALARI (Kafa İçi Yaralanmaları)

Baş yaralanması sonucu olabilecek en tehlikeli durum, beyinde hasar sonucu kanamadır (yani, beyin kanaması).

Baş Yaralanması (Kafa İçi Yaralanması) Belirtileri:

- Göz bebeklerinde büyüklük farkı (göz bebeklerinden biri büyük, diğeri küçük).
- Kulaktan veya burundan kan gelmesi.
- Bulantı ve kusma.
- Hırıltılı soluk alma.
- Geçici hafıza kaybı.

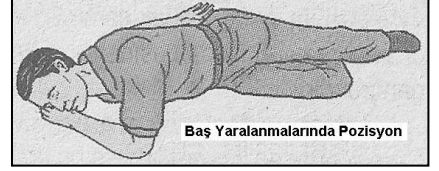
-Yaralının burnundan ve kulağından kan ile birlikte sıvı gelmesi, yaralıda şiddetli baş yaralanması olduğunu, yaralının şiddetli kafa travması geçirdiğini gösterir.

-Yaralının burnundan ve kulağından kan ile birlikte sıvı gelmesi, yaralıda baş yaralanması ile birlikte omurilik zedelenmesi olabileceğinin de göstergesidir.
-Baş yaralanmalarında kulak veya burundan kan gelmesinin sebebi, beyinde hasar sonucu olan kanamadır (yani, beyin kanaması).

Bir trafik kazası sonucu bilinci kaybolmuş yaralıda beyin hasarı olup olmadığı, göz bebekleri büyüklüğündeki farklılıktan anlaşılır. Beyinde hasar varsa, göz bebeklerinden biri büyük, diğeri küçük olur.

Baş Yaralanmalarında İlk Yardım:

-Baş alınan bir darbe sonucu kulaktan veya burundan kan geliyorsa, yaralının kan akan bölgesi (kan akan kulak) altta kalacak şekilde yan yatırılır ve kanama engellenmez, yani durdurulmaz.

-Baş alınan bir darbe sonucu kulağından veya burnundan kan gelen yaralı, **oturtulmaz, kulağına pamuk tıkanmaz, uyutulmaz, sırtüstü yatırılmaz, ayakları yukarı kaldırılmaz (yani şok pozisyonu verilmez)**. Kulağından veya burnundan kan gelen yaralıya şok pozisyonu vermek sakıncalıdır.

-Baş bölgesi yaralanmalarında, yaralının vücudu uygun bir şeyle örtülerek sıcak tutulur (şoka karşı önlem olarak).

-Bir darbe sonucu kafadan yara almış yaralı, soluk yolu açık tutularak sevk edilir.

-Baş yaralanması sebebiyle bayılan ve bir süre sonra kendine gelen yaralı, en az 12-24 saat süre ile hekim (yani, doktor) kontrolünde tutulur.

KONU TESTİ -6-

1. Kişinin çevre ile bağlantısının tamamen kesildiği, uyarılara cevap veremediği uzun süreli ve derin bilinç kaybına ne denir?

- A) Halsizlik
- B) Koma
- C) Bayılma
- D) Şok

2. Aşağıdakilerden hangisi koma halinin nedenlerinden değildir?

- A) Kafa yaralanmaları
- B) İleri derecede kanamalar
- C) Kaburga çatlakları
- D) Zehirlenmeler

3. Aşağıdakilerden hangisi koma nedenlerinden değildir?

- A) Beyin kanaması
- B) Aşırı kan kaybı
- C) Birinci derece yanık
- D) Suda boğulma

4. Aşağıdakilerden hangisi koma halinin belirtilerindendir?

- A) Bilinçsizlik, hareketsizlik ve uyku hali
- B) Kötü kokulara karşı burnunu tıkama
- C) Sorulan sorulara anlamlı cevap verme
- D) Gözleri ile hareket eden cisimleri takip etme

5. Aşağıdakilerden hangisi koma belirtilerinden değildir?

- A) Uyarılara reaksiyonsuzluk
- B) Hırıltılı solunum
- C) Bilinçsizlik ve uyku
- D) Göz bebeklerinin büyüyüp sabitlenmesi

6. Beyne gelen oksijenin azalması nedeniyle kısa süreli, geçici, tam veya kısmen olan bilinç kaybına ne denir?

- A) Şok
- B) Koma
- C) Bayılma
- D) Kansızlık

7. Aşağıdakilerden hangisi, bayılmanın kısa tanımıdır?

- A) Vücut sıcaklığının artmasıdır.
- B) Geçici bilinç kaybı halidir.
- C) Vücudun su toplamasıdır.
- D) Nabız atımının durmasıdır.

8. Aşağıdakilerden hangisi bayılmanın belirtilerindendir?

- A) Solunumun derin olması
- B) Derinin zamanla morarması
- C) Aşırı hareketlenme
- D) Kendinden geçme

9. Aşağıdakilerden hangisi bayılmanın belirtilerindendir?

- A) Solunumun derin olması
- B) Deride kuruluk
- C) Aşırı hareketlenme
- D) Yüzün sararması

10. Aşağıdakilerden hangisi bayılma belirtilerinden değildir?

- A) Kasların gevşemesi
- B) Yüzün kızarması
- C) Soğuk terleme
- D) Ani bilinç kaybı

11. Şokta zamanla oluştuğu halde, bayılmada aniden meydana gelen belirti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nabzın güçlenmesi
- B) Bilinç kaybı
- C) Vücut sıcaklığında artma
- D) Ciltte kızarma

12. Bayılma sırasında aşağıdaki sistemlerden hangisinin faaliyeti durur?

- A) Sindirim sisteminin
- B) Solunum sisteminin
- C) Dolaşım sisteminin
- D) Hareket sisteminin

13. Aşağıdakilerden hangisi baygın durumdaki kişiye uygulanır?

- A) Tokat atmak
- B) Şok pozisyonu vermek
- C) Yüzünü sıcak su ile yıkamak
- D) Kalp masajı yapmak

14. Baygın durumdaki kişiye aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Tokat atmak
- B) Duyu organlarını uyarmak
- C) Sıcak içecek vermek
- D) Vücut sıcaklığını düşürmek

15. Hangi durumdaki hasta, sırtüstü yatırılıp bacakları bir süre yukarıda tutulduktan sonra şok pozisyonunda bekletilir?

- A) Karın yaralanması olan
- B) Baygın durumda olan
- C) Egzoz gazından zehirlenen
- D) Göğüs yaralanması olan

16. Bayılan hastaya soluk yolunun tıkanmaması için hangi pozisyon verilir?

- A) Yan yatış
- B) Yüzükoyun yatış
- C) Yarı oturuş
- D) Sırtüstü yatış

17. Bayılıp kendine gelen kişiye aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Kalp masajı yapılır.
- B) Hemen hastaneye kaldırılır.
- C) Hemen ayağa kaldırılır.
- D) Yeterli süre dinlenmesi sağlanır.

18. Bayılan hastaya ilk yardım olarak aşağıdakilerden hangisi uygulanmaz?

- A) Soğuk içecekler içirmek
- B) Şok pozisyonu vermek
- C) Duyu organlarını uyarmak
- D) Temiz hava almasını sağlamak

19. Trafik kazalarında çarpma – çarpışma sonucu en çok hangi çeşit yaralanma görülür?

- A) Kesik yara
- B) Yanık yarası
- C) Ezik yara
- D) Batıcı, delici yara

20. Aşağıdakilerden hangisi açık yaralarda yapılabilecek genel ilk yardım uygulamalarındandır?

- A) Yaraya merhem sürmek
- B) Yaraya pamuk koyarak sarmak
- C) Kanama varsa şoka karşı önlem almak
- D) Yaralı bölgeyi kalp seviyesinden aşağıda tutmak

21. Yaralanmalarda uygulanan genel ilk yardım kuralı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yara üzerine merhem sürüp yarayı sarmak ve nakletmek
- B) Yara üzerine tentürdiyot sürüp yarayı sarmak ve nakletmek
- C) Yarayı sargı bezi ile kapattıktan sonra yaralı bölge sabit kalacak şekilde nakletmek
- D) Yarayı temiz pamukla kapattıktan sonra yara yeri sabit kalacak şekilde nakletmek

22. Kaza yerinde ilk yardım esnasında, açık yara pansumanı yapılması gerekiyorsa, aşağıdakilerden hangisinin kullanılmasında sakınca yoktur?

- A) Tentürdiyot
- B) Oksijenli su
- C) Yara merhemi
- D) Temiz sargı bezi

23. Açık yaraya, ilk yardım önlemi olarak aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Merhem sürülür.
- B) Yaralıya şok pozisyonu verilir.
- C) Sargı bezi ile sarılarak dış etkilerden korunur.
- D) Pamukla kapatılarak sıcak tutulur.

24. Aşağıdakilerden hangisi kesik şeklindeki yaralanmalarda yapılan ilk yardım uygulamalarındandır?

- A) Oksijenli su ile yara üzerindeki pıhtıları temizlemek
- B) Yara kenarlarını birbirine yaklaştırdıktan sonra sarmak
- C) Yara üzerini tentürdiyotlu pamukla sarıp sıcak tutmak
- D) Yara üzerine alkol döküp açık bırakmak

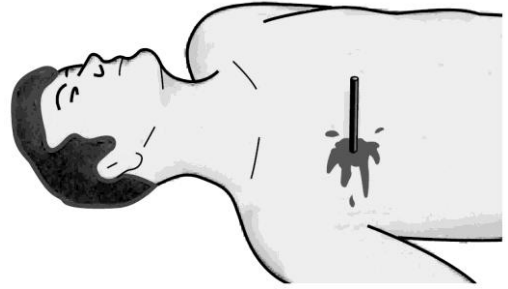
25. Derin yaralanmaya sebep olan batıcı cisim yara üzerinde duruyorsa, aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Cisim çıkarılır ve yaraya tentürdiyot dökülür.
- B) Cisim çıkarılır ve yaralı hastaneye sevk edilir.
- C) Cisim çıkarılmadan tespiti yapılır ve yaralı hastaneye sevk edilir.
- D) Cismin dışarıda kalan kısmı cilt hizasından kesilir ve yara sıkıca sarılır.

26. Yaralanmalarda, yaralı bölgeye hangi pozisyon verilir?

- A) Baş seviyesinin altında kalması sağlanır.
- B) Kalp ile aynı seviyede olması sağlanır.
- C) Kalp seviyesinin üstünde kalması sağlanır.
- D) Kalp seviyesinin altında kalması sağlanır.

27. Şekildeki gibi cisim batması durumunda ilk yardım olarak aşağıdaki uygulamalardan hangisinin yapılması doğrudur?

- A) Cismin çıkarılması ve yaraya tentürdiyot dökülmesi
- B) Cismin çıkarılması ve yaralının hastaneye sevk edilmesi
- C) Cismin dışarıda kalan kısmının kesilmesi ve yaranın sarılması
- D) Cismin çıkarılmadan sabitlenmesi ve yaralının hastaneye sevk edilmesi

28. Aşağıdakilerden hangisi kafa içi yaralanmasının belirtisidir?

- A) Hırıltılı soluk alma
- B) Boyunda şişme
- C) Düzenli ve dolgun nabız
- D) Hızlı hareket etme

29.

- Geçici hafıza kaybı
- Burundan kan gelmesi
- Göz bebeklerinde büyüklük farkı

Yukarıdaki belirtiler, hangi bölge yaralanmalarında daha çok görülür?

- A) Baş
- B) Karın
- C) Göğüs
- D) Omurga

30. Kazazedenin burnundan ve kulağından kan ile birlikte sıvı gelmesi aşağıdakilerden hangilerinin göstergesidir?

I- Şiddetli kafa travması geçirdiğinin

II- Omurilik zedelenmesi olabileceğinin

III- Göğüs zedelenmesi geçirdiğinin

- A) I – II
- B) II – III
- C) I – III
- D) I – II – III

31. Başa alınan darbe sonucu kulağından kan gelen kazazedeye aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Kan akan bölgesi üstte kalacak şekilde yan yatırılır ve kulak pamukla tıkanır.
- B) Kan akan bölgesi altta kalacak şekilde yan yatırılır ve kanama engellenmez.
- C) Sirtüstü yatırılarak ayakları yukarı kaldırılır.
- D) Oturtulup kulağına pamuk tıkanır.

32. Aşağıdakilerin hangisinde şok pozisyonu vermek sakıncalıdır?

- A) Burnundan ve kulağından kanaması olanlarda
- B) El bileğinde açık kırık ve kanaması olanlarda
- C) Tansiyonu düşük ve nabız alınamayanlarda
- D) Bacağında açık kırık ve kanaması olanlarda

33. Başından yaralanan yaralıya aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Yarası sarılarak uyutulur.
- B) Yaralı bölgeye sıcak pansuman uygulanır.
- C) Soluk yolu açık tutularak sevk edilir.
- D) Kanama yoksa bir şey yapmaya gerek yoktur.

34. Baş yaralanması sebebiyle bayılan ve daha sonra kendine gelen yaralıya aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Başı sıcak su ile yıkanır.
- B) Bulantı önleyici ve ağrı kesici ilaç verilir.
- C) Normal faaliyetini sürdürmesine izin verilir.
- D) En az 12-24 saat süre ile hekim kontrolünde tutulur.

35. Koma durumundaki kazazedeye aşağıdaki pozisyonlardan hangisi verilmelidir?

- A) Dik oturuş
B) Yarı oturuş
C) Yarı yüzüstü yan yatış
D) Sırtüstü yatış

1	B	2	C	3	C	4	A
5	D	6	C	7	B	8	D
9	D	10	B	11	B	12	D
13	B	14	B	15	B	16	A
17	D	18	A	19	C	20	C
21	C	22	D	23	C	24	B
25	C	26	C	27	D	28	A
29	A	30	A	31	B	32	A
33	C	34	D	35	C		

24 – GÖĞÜS YARALANMALARI

Kapalı Göğüs Yaralanması:

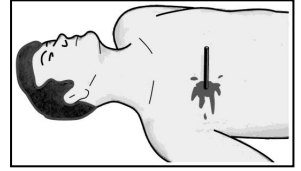
Öksürme ile ağızdan pembe köpüklü kan gelmesi, akciğer yaralanması belirtisidir.

Açık Göğüs Yaralanması:

Göğüsteki açık yaralanmanın en önemli tehlikesi, göğüs kafesine giren havanın akciğeri küçültmesidir.

Göğüs Yaralanmalarında İlk Yardım:

- Göğüs veya sırt bölgesinde bir açık yara görülürse, ilk önce yara, temiz elle hemen kapatılarak göğüs boşluğuna hava girmesi engellenir.
- Göğüsteki açık yara, ıslak temiz sargı bezi ile kapatılır (göğüsteki delici yaradan göğüs kafesine hava girmemesi için) ve basınç yapmadan sarılır.
- Yaralının göğüs kafesine batan yabancı cisim yara üzerinde duruyorsa, **çıkarılmaz**. Batan cisme dokunulmadan yara kenarları sarılarak sevk edilir.
- Göğsünde açık yara olan yaralı, oturuş veya yarı oturuş pozisyonunda sevk edilir.
- Göğüs yaralanması olan yaralıyı ayaklar yüksekte tutulup sırtüstü yatırmak (yani, şok pozisyonu vermek) **yanlıştır, uygulanmaz**.

25 – KARIN YARALANMALARI

Kapalı Karın Yaralanması:

- Kapalı karın yaralanması sonucu gelişebilecek tehlikeli durum, karın bölgesinde iç kanamadır.
- Kapalı karın yaralanması belirtisi, darbe alınan yerde görülen sertliktir.
- Karın yaralanması olan yaralıda şoka karşı önlem alınır.
- Yaralının üzeri örtülerek vücudu sıcak tutulur.

-Kapalı karın yaralanmasında yara yeri soğuk tutulur. Darbe alınan yere buz tatbik edilir.

-Yaralının yaşamsal bulguları incelenir.

-Karın bölgesinde iç kanama olduğu düşünülen yaralıya, meyve suyu içirilmez, ağızdan sıvı verilmez, sulu gıda verilmez.

Açık Karın Yaralanması:

-Açık karın yaralanmasında, dışarıya organ sarkmışsa, karın içine yerleştirilmez.

-Organlar, yara üzerinde toplanarak ıslak, temiz sargı bezi ile örtülür.

-Şoka karşı önlem alınır.

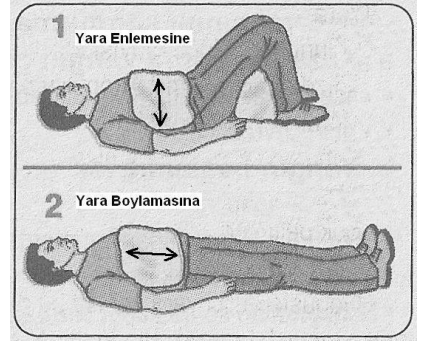
-Açık karın yaralı, genel olarak sırtüstü yatırılır. Ancak,

-Yaralıya verilecek uygun pozisyon, yaranın yönüne göre değişir. Şöyle ki,

-Yaralının karın bölgesinde enine (enlemesine) yara varsa, yara kenarlarının birbirine yanaşmasını sağlamak için başı hafifçe yüksekte, dizler bükük olacak şekilde sırtüstü yatırılır, ayaklar karna doğru çekilir.

-Yaralının karın bölgesinde yukarıdan aşağı (yani, boylamasına) yara varsa, yara kenarlarının birbirine yanaşmasını sağlamak için ayaklar gergin tutulur, gergin olarak uzatılır.

-Karın yaralanması olan yaralıya yiyecek-içecek hiçbir şey verilmez.

26 – OMURGA (Belkemiği) YARALANMALARI

Omurga yaralanması sonucu gelişebilecek tehlikeli durum, felçtir.

Omurga Yaralanması Belirtileri:

-Yaralanma bölgesinin alt tarafında duyu kaybı. Omurga yaralanması olan yaralıda, hasar olan bölgeden aşağıda hissizlik görülür.

-Yaralanma bölgesinin alt tarafında felç.

Yaralıda boyun hasarı şüphesi varsa, araçtan çıkarılırken boynuna mutlaka boyunluk takılmalıdır (veya kalın bir malzeme sarılmalıdır). Boynuna boyunluk takıldıktan sonra araçtan çıkarılabilir.

Yaralının araçtan çıkarılması sırasında yapılan yanlışlıklar sonucu, omuriliğin zedelenmesi durumunda vücudun bir bölümünde felç olabilir.

Boyun omurlarında yaralanma olduğundan şüphelenilen bir yaralıda,

-Solunum kontrolü yapılır.

-Dolaşım kontrolü yapılır.

-Şok önlenmeye çalışılır.

-Sırtüstü, düz bir zemine yatırılır.

-Boyun omurlarında yaralanma olduğundan şüphelenilen bir yaralıda çene göğse yaklaştırılmaz. Çeneyi göğse iyice yaklaştırmak yanlış bir uygulamadır.

-Omurga zedelenmesi olan yaralı kesinlikle oturtulmaz ve hareket ettirilmez.

-Omurga yaralanmalarında yaralı, **sırtüstü yatış** pozisyonunda ve kesinlikle sedye ile taşınarak sevk edilir.

Trafik kazası geçiren ağır yaralı, cankurtarana boyunluk takılmış ve sedyeye sırtüstü yatırılmış olarak bindirilir.

Omurga zedelenmesi olan yaralıyı oturtmadan ve hareket ettirmeden sağlık kuruluşuna ulaştırmaktaki amaç, sinir zedelenmesine bağlı oluşabilecek felci önlemektir.

KONU TESTİ -7-

1. Aşağıdaki organlardan hangisinin yaralanması durumunda öksürme ile ağızdan köpüklü kan gelir?

- A) Mide
- B) Dalak
- C) Akciğer
- D) Karaciğer

2. Göğüsteki delici yaradan hava girmemesi için, yara aşağıdakilerden hangisi ile kapatılır?

- A) Kuru pamukla
- B) Atel ile
- C) Kuru ve temiz bez ile
- D) Islak, temiz sargı beziyle

3. Yaralının göğüs kafesine batan cisim duruyorsa aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Batan cisme dokunmadan yara kenarları sarılarak sevk edilir.
- B) Kalp masajı ve suni solunum uygulanır.
- C) Olay yerine hekimin gelip müdahale etmesi beklenir.
- D) Yara yerindeki cisim yakılarak hemen çıkarılır ve sarılır.

4. Aşağıdakilerden hangisi göğüs yaralanması olan yaralıya uygulanmaz?

- A) Yarı oturur duruma getirmek
- B) Batan cisim varsa çıkarmamak
- C) Ayaklar yüksekte tutulup sırtüstü yatırmak
- D) Açık olan yarası temiz bir bezle kapatılıp basınç yapmadan sarmak

5. Karın yaralanması olan yaralıya aşağıdakilerden hangisi uygulanmaz?

- A) Meyve suyu içirmek
- B) Yara yerini soğuk tutmak
- C) Yara yerine göre uygun pozisyon vermek
- D) Şoka karşı önlem almak

6. Karın bölgesinde iç kanama olduğu düşünülen bir kazazedeye aşağıdakilerden hangisinin yapılması yanlıştır?

- A) Ağızdan bol sıvı verilmesi
- B) Şok pozisyonu verilmesi
- C) Üzerinin örtülerek sıcak tutulması
- D) Yaşamsal bulgularının incelenmesi

7. Aşağıdakilerden hangisi enine karın yaralanması olan yaralıya uygulanır?

- A) Ağızdan içecek vermek
- B) Başı hafifçe yüksekte, dizler bükük olacak şekilde sırtüstü yatırmak
- C) Temiz havada derin soluk alıp vermesini sağlamak
- D) Sürekli hareket ettirerek şuurunu açık tutmak

8. Omurga yaralanmasına bağlı olarak aşağıdakilerden hangisi görülebilir?

- A) Sürekli öksürme
- B) Hasar alan bölgeden aşağıda hissizlik
- C) İlgili bölgede fazla hareketlenme
- D) Solunum durması

9. Aşağıdakilerden hangisi omurga yaralanmasına bağlı olarak meydana gelebilir?

- A) Sürekli hafıza kaybı
- B) Sürekli bulantı ve kusma
- C) Yaralanma bölgesinin alt tarafında felç
- D) Ağızdan köpüklü kanın gelmesi

10. Yaralıda boyun hasarı şüphesi varsa, araçtan nasıl çıkarılmalıdır?

- A) Ayaklarından çekilerek
- B) Baş-çene pozisyonu verilerek
- C) Boynuna mutlaka boyunluk takılarak
- D) Çene göğse değecek şekilde baş öne eğilerek

11. Yaralının araçtan çıkarılması sırasında yapılan yanlışlıklar sonucu, omuriliğin zedelenmesi durumunda ne olabilir?

- A) Vücudun bir bölümünde felç
- B) Acıkma hissi
- C) Hazımsızlık
- D) İç kanama

12. Boyun omurlarında yaralanma olduğundan şüphelenilen bir kazazedeye aşağıdakilerden hangisi yapılmaz?

- A) Dolaşım kontrolü
- B) Solunum kontrolü
- C) Çeneyi göğse iyice yaklaştırma
- D) Sırtüstü düz bir zemine yatırma

13. Omurga yaralanmalarında yaralı sedyede nasıl sevk edilir?

- A) Oturtularak
- B) Yan yatırılarak
- C) Sırtüstü yatırılarak
- D) Yüzüstü yatırılarak

14. Trafik kazası geçiren ağır yaralının cankurtarana hangi şekilde bindirilmesi doğrudur?

- A) Sedyeye yüzüstü yatırılmış olarak
- B) El ve ayaklarından tutularak
- C) Cankurtarana kadar yürütülerek
- D) Boyunluk takılmış ve sedyeye yatırılmış olarak

15. Omurga zedelenmesi olan yaralıyı oturtmadan ve hareket ettirmeden sağlık kuruluşuna ulaştırmaktaki amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Solunum sıkıntısını azaltmak
- B) Kan dolaşımını yavaşlatmak
- C) Sindirim işlevinin rahat olmasını sağlamak
- D) Sinir zedelenmesine bağlı oluşabilecek felci önlemek

1	C	2	D	3	A	4	C
5	A	6	A	7	B	8	B
9	C	10	C	11	A	12	C
13	C	14	D	15	D		

27 – KIRIKLAR-ÇIKIKLAR-BURKULMALAR (Genel)

Yaralılarda görülen kırık, çıkık, burkulma ve ezilmeler, hareket sistemini ilgilendiren bir konudur. Genel olarak kırıklar, çıkıklar, burkulmalar ve ezilmeler, hareket sistemi ile ilgili sorunlardır.

Kırığın Tanımı: Herhangi bir sebebe bağlı olarak, kemik dokusu bütünlüğünün bozulmasına kırık denir.

Çıkığın Tanımı: Çıkık, eklem yüzeylerinin birbirinden ayrılmasıdır.

Burkulmanın Tanımı: Burkulma, eklem bağları ve yüzeylerinin zedelenmesidir.

Kırıklar İle Çıkıklar ve Burkulmalar Arasındaki Fark:

Kırıklar, kemiğin her yerinde görülebilir. Çıkıklar ve burkulmalar ise kemiğin her yerinde görülmez. Çıkıklar ve burkulmalar sadece hareketli eklem yerlerinde meydana gelir.

İki veya daha çok kemiğin birbiriyle birleştiği yere **eklem** denir.

Eklem hareket derecesi bakımından üç tür eklem vardır:

a) Oynar eklemler. Örneğin, omuz eklemi, dirsek eklemi, el bileği eklemi, kalça eklemi, diz eklemi, ayak bileği eklemi.

b) Yarı oynar eklemler. Örneğin, omurga eklemleri.

c) Oynamaz eklemler. Bu eklemleri oluşturan kemikler birbirlerine yapışmış, birbirleriyle kaynaşmış, tek kemik haline gelmişlerdir ve hiç hareket etmezler. Oynamaz eklemler **kafatasında** bulunur.

Kırık-Çıkık-Burkulmalarda Tespit Uygulaması:

Kırıklar, çıkıklar ve burkulmalar tespit edilmeli, yani sabitlenmelidir.

Tespit Uygulamasının Tanımı (1) : Tespit, kırılan-çıkan-burkulanan bölgeyi hareketsiz, sabit hale getirmektir.

Tespit Uygulamasının Tanımı (2) : Tespit, kırık, çıkık ve burkulmadan etkilenen bölgenin hareketsizliğinin sağlanmasıdır.

Kırık, çıkık ve burkulmalarda ilk yardım olarak yapılacak işlem, etkilenen bölgenin hareketsiz kalmasını sağlamaktır.

Kırıklar neden sabitlenmelidir, neden tespit edilmelidir?

-Kırık kemik uçlarının çevre doku ve organlara zarar vermesini engellemek ve ağrıyı azaltmak için kırıklar sabitlenmelidir.

-Kırık kemik uçlarının yakın doku ve organlara batarak yara açmaması için kırıklar sabitlenmelidir.

Kırıklar tespit edilmezse, felç veya iç kanama olabilir.

Tespit, **atel** ile yapılır.

Atel' in Tanımı (1) : Atel, kırık bölgesini hareketsiz hale getiren düz nesnedir.

Atel' in Tanımı (2) : Atel, uzun kemiklerde kırık bölgeyi sabit tutan düz nesnedir. Örneğin, düz uzun iki tahta.

Atel' in Tanımı (3) : Kol veya bacak kırıklarında ilgili bölgenin hareketsiz hale getirilmesinde kullanılan düz nesnedir.

Kırıklarda ilk yardım sırasında atel uygulamasının amacı, kırığın çevre dokulara zarar vermesini engellemektir.

Atel ile tespit uygulaması, **el-kol ve ayak-bacak kırıklarında** yapılır. Kol kemiği kırıklarında, önkol kemiği kırıklarında, uyluk kemiği kırıklarında, bacak kemiği kırıklarında, kaval kemiği kırıklarında, diz ve dirsek kırıklarında, el ve ayak parmaklarındaki kırıklarda, ayak bileği kırıklarında, atel ile tespit uygulaması **yapılır, atel kullanılır.**

Kafa kemikleri kırıklarında, köprücük kemiği kırıklarında, kaburga kemiği kırıklarında, kürek kemiği kırıklarında, kalça kemiği kırıklarında, atel ile tespit uygulaması **yapılmaz, atel kullanılmaz.**

Kırıklarda atel uygulanırken, kırık bölgesinin üstünde ve altında kalan eklemler de atele alınır.

Kırık, çıkık ve burkulmalarda şişliği önlemek için atele alınan bölge yüksekte tutulur.

Açık kırıklarda küçük kemik parçacıkları görünüyorsa, **çıkarılmaz.** Açık kırıklarda, küçük kemik kırıkları çıkarıldıktan sonra atel uygulanması, **yanlıştır.**

Kırık, çıkık ve burkulmalarda hastanın üstünü örterek vücut sıcaklığı korunur (ağrı sonucu oluşacak şoku önlemeye yardımcı olmak için).

Kırık ve çıkıklarda hasta nakledilirken yapılması gereken işlem, kırık veya çıkık bölgesinin hareketsiz kalmasını sağlamaktır.

28 – KIRIKLAR

Önemli Kırıklarda Tespit ve İlk Yardım:

-Köprücük Kemiği Kırıklarında: Yaralının omuz bölgesi tespit edilir. Köprücük kemiği kırıklarının tespitinde üçgen sargı bezi kullanılır. Köprücük kemiği kırıklarında yaralı, oturuş pozisyonunda hastaneye sevk edilir.

-Kol (Üst Kol, Pazu) Kemiği Kırıklarında: Atellenen kol, geniş bir sargı bezi ile göğüs üzerine karşı taraf koltuk altından bağlanır. Kol kemiği kırıklarında yaralı oturuş pozisyonunda sevk edilir.

-Önkol (Alt Kol) Kemiği Kırıklarında: Atel ile tespit işleminde önkol, kol ile 90 derecelik açı yapacak şekilde boyuna asılır. Önkol kemiği kırıklarında atel malzemesi bulunmadığında, ceket veya gömlek eteği, önkol üzerinden kaldırılıp iğnelenerek tespit yapılır. Önkol kemiği kırıklarında yaralı, oturuş veya yarı oturuş pozisyonunda sevk edilir.

-Kaburga Kemiklerinin Kırıklarında: Tehlikeli kırıklardır, çünkü kaza anında kaburga kemiklerinin kırılması halinde akciğerlere batarak zarar

verme ihtimali daha fazladır. Kaburga kemiğinin kırık olması durumunda yaralının göğüs bölgesine yapılan baskıda şiddetli ağrı, nefes almada güçlük ve öksürük belirtileri görülür. Kaburga kemiği kırıklarında yaralı, oturuş veya yarı oturuş pozisyonunda sevk edilir.

-Omurga Kemiği Kırıklarında: Çok tehlikeli kırıklardır. Omurga kırıkları, ani ölüm ve felçler açısından büyük önem taşır. Bu kırıklarda olabilecek en tehlikeli sonuç, kırık bölgeden aşağısının felç olmasıdır. Omurların kırılmasıyla omurilik hasar görerek vücudun bir bölgesinde kalıcı felç oluşumuna yol açar. Omurga kırığı olan yaralı, sert bir zemine sırt üstü yatırılır. Uzun tahta atellerle vücudu tespit edilir. Omurga kırığı olan yaralıda, taşıma esnasında baş, boyun, gövde ve ayakları aynı hizada tutulmalıdır. Boyun, sırt ve bel omurları kırıklarında yaralının uygun şekilde tespiti yapılmadan nakli gerçekleştirilirse, vücudunun bir bölgesinde felç oluşur. Omurga kırığı olan yaralı, kesinlikle oturtulmaz Oturtulursa, felç olabilir. Omurga kırıklarında yaralı, sırtüstü düz yatış pozisyonunda ve kesinlikle sedye ile taşınarak sevk edilir.

-Ayak Kırıklarında: Yaralı, sırtüstü yatış pozisyonunda ve sedye ile taşınmalıdır.

-Diz ile Ayak Arasındaki Kemiklerin Kırıklarında (Bacak Kemiği Kırıklarında) : Dıştan uygulanacak atelin boyu, topuktan kalçaya kadar olmalıdır. Bacak kemiği kırıklarında atel bulunmadığında, iki bacak arasına yumuşak bir malzeme konularak birbirine bağlanır. Bacak kemiği kırıklarında yaralı, sırtüstü yatırılarak sevk edilir.

-Diz ile Kalça Arasındaki Kemik Kırıklarında (Uyluk Kemiği Kırıklarında) : Yaralı, sırtüstü yatırılarak iç ve dış yanlardan atel ile tespit yapılır. Dıştan uygulanacak atelin boyu, topuktan koltuk altına kadar olmalıdır. Uyluk kemiği kırıklarında yaralı, sırtüstü yatırılarak sevk edilir.

29 – ÇIKIKLAR

Çıkiğın Tanımı (1) : Çıkiğ, eklem yüzeylelerinin birbirinden ayrılmasıdır.

Çıkiğın Tanımı (2) : Çıkiğ, oynar eklemi oluşturan kemik uçlarının birbirinden ayrılmasıdır.

Çıkiğ, hareketli eklem yerlerinde olur.

Çıkık Belirtileri:

- Eklem bölgesinde şekil bozukluğu.
- Eklem hareket ettirildiğinde artan ağrı. Eklem hareket ettirildiğinde ağrının azalması (azalan ağrı) çıkık belirtisi değildir.
- Eklemde hareket kısıtlılığı veya kaybı.
- Eklemde morarma ve şişlik.

Çıkıklarda İlk Yardım:

- Çıkık yerine yerleştirilmez.
- Çıkan bölgenin hareketsizliği sağlanarak hemen hekime sevk edilir.
- Çıkık bölge soğuk tutulur.
- Kırık, çıkık ve burkulmalarda hastanın üstünü örterek vücut sıcaklığı korunur (ağrı sonucu oluşacak şoku önlemeye yardımcı olmak için).

30 – BURKULMALAR

Burkulmanın Tanımı (1) : Burkulma, eklem bağları ve yüzeylerinin zedelenmesidir.

Burkulmanın Tanımı (2) : Burkulma, eklem yüzeylerinin anlık olarak ayrılmasıdır.

Burkulmanın Tanımı (3) : Burkulma, eklemlerin zorlanmasıyla ortaya çıkan en hafif zedelenmedir.

Burkulmalar, hareketli eklem bölgelerinde meydana gelir. Örneğin, el bileğinde, dizde, ayak bileğinde meydana gelir. Topukta burkulma görülmez.

Burkulmalarda İlk Yardım:

- Burkulan bölgenin hareketsizliği sağlanır, burkulan bölge dinlendirilir.
- Şişmeyi ve ağrıyı azaltmak için, burkulma bölgesi üzerine soğuk uygulama ya da buz tatbiki yapılır. Burkulma bölgesi üzerine buz konulmalıdır (buz torbası).
- Burkulma bölgesi ilk 12 saat soğuk, daha sonra sıcak tutulur.
- Şişmeyi önlemek için, burkulma bölgesi kalp seviyesinden yukarıda ve soğuk tutulur.
- Burkulan bölgeye sıcak uygulama yapılması **yanlıştır**.
- Kırık, çıkık ve burkulmalarda hastanın üstünü örterek vücut sıcaklığı korunur (ağrı sonucu oluşacak şoku önlemeye yardımcı olmak için).

KONU TESTİ -8-

1. Kazazedelerde görülen kırık ve ezilmeler hangi sistemi ilgilendiren bir konudur?

- A) Dolaşım sistemini
- B) Hareket sistemini
- C) Boşaltım sistemini
- D) Sindirim sistemini

2. Aşağıdakilerin hangisinde oynamaz eklem bulunur?

- A) Omurga
- B) Dirsek
- C) El bileği
- D) Kafatası

3. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımda kırık, çıkık ve burkulmaların tespit uygulamasının tanımıdır?

- A) Çıkan, burkulan ve kırılan yerin belirlenmesidir.
- B) Yaralı ve kırık bölgelerin dış etkilerden korunmasıdır.
- C) Yaralıya uygulanan bir çeşit tedavi yöntemidir.
- D) Etkilenen bölgenin hareketsizliğinin sağlanmasıdır.

4. Kırık ve çıkık bölgesine ilk yardım olarak aşağıdaki işlemlerden hangisi yapılır?

- A) Sıcak uygulama yapılır.
- B) Hareketsiz kalması sağlanır.
- C) Kuvvetli masaj yapılır.
- D) Sürekli buzla ovulur.

5. Kırıklar neden sabitlenmelidir?

- A) Kırık uçlarının kana karışıp kalbe gitmesini engellemek için
- B) Kırık kemik uçlarının dokulara zarar vermesini engellemek için
- C) Kırık bölgesinin her yöne hareket ettirilmesi için
- D) Üşümeyi engellemek için

6. Aşağıdakilerden hangisi atelin tanımıdır?

- A) Kırık bölgesini hareketsiz hale getiren düz nesnedir.
- B) Büyük dış kanamayı durdurmaya yarayan emici nesnedir.
- C) Pamuktan yapılmış bir çeşit sargı bezidir.
- D) Ağrı dindirici ilaçtır.

7. Kırıkların ilk yardım sırasında atel ile tespit edilmesinin amacı nedir?

- A) Yeni kırıkların oluşmasını engellemek
- B) Kırığın her yöne hareket etmesini sağlamak
- C) Kırığın çevre dokulara zarar vermesini engellemek
- D) Kapalı kırıkların açık kırık haline gelmesini sağlamak

8. Aşağıdakilerin hangisinde kırık olduğunda atelle tespit uygulaması yapılır?

- A) Kürek kemiği
- B) Kaburga kemiği
- C) Ön kol kemiği
- D) Köprücük kemiği

9. Aşağıdaki kırıklardan hangisine atel uygulanamaz?

- A) Uyluk kemiği kırıklarına
- B) Kaval kemiği kırıklarına
- C) Kafa kemiklerindeki kırıklara
- D) Parmak kemiklerindeki kırıklara

10. Aşağıdakilerin hangisinde kırık olduğunda atelle tespit uygulaması yapılmaz?

- A) Kalça kemiğinde
- B) Köprücük kemiğinde
- C) Ön kol kemiğinde
- D) Bacak kemiğinde

11. Kırıklarda atel uygulaması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Açık kırıklarda, küçük kemik kırıkları çıkarıldıktan sonra atel uygulanır.
- B) Kırık bölgesi hareketsiz hale getirilir.
- C) Şişliği önlemek için atele alınan bölge yüksekte tutulur.
- D) Köprücük kemiği kırıklarında atel kullanılmaz.

12. Kırıklarda ve çıkıklarda hasta nakledilirken yapılması gereken işlem hangisidir?

- A) Kırık veya çıkık bölgesine kuvvetli masaj yapılması
- B) Kırık veya çıkık bölgesinin sürekli buzla ovulması
- C) Kırık veya çıkık bölgesinin hareketsiz kalmasının sağlanması
- D) Kırık veya çıkık bölgesine turnike uygulanması

13. Köprücük kemiği kırıklarında yaralının hangi bölgesi tespit edilir?

- A) Omuz
- B) El
- C) Kalça
- D) Göğüs

14. Köprücük kemiği kırıkları tespitinde aşağıdakilerden hangisi kullanılır?

- A) Tahta atel
- B) Tel atel
- C) Üçgen sargı
- D) İnce rulo sargı

15. Köprücük kemiği kırıklarında yaralı hangi pozisyonda hastaneye sevk edilir?

- A) Yan yatış
- B) Oturuş
- C) Yüzüstü yatış
- D) Sırtüstü yatış

16. Aşağıdakilerden hangisi kol (pazı) kemiği kırıklarının tespit işleminde yapılan uygulamalardan biridir?

- A) Atellenen kol, geniş bir sargı bezi ile karşı taraf koltuk altından bağlanır.
- B) Parmak uçları karşı omuza degecek şekilde ön kol, boyuna asılır.
- C) Sadece kırık bölge sıkıca sarılır ve kola turnike uygulanır.
- D) Ön kol aşağıda kalacak şekilde sarkıtılır ve kazazedeye hareket etmemesi söylenir.

17. Ön kol kemiği kırıklarında, atelle tespit işleminde ön kol, boyuna nasıl asılır?

- A) Kol ile 45 derecelik açı yapacak şekilde
- B) Kol ile 90 derecelik açı yapacak şekilde
- C) Parmak uçları yukarı bakacak şekilde
- D) Boyundan yukarı olacak şekilde

18. Ön kol kemiği kırıklarında atel malzemesi bulunmadığında aşağıdakilerden hangisinin yapılması uygundur?

- A) Yaralının kolu baş seviyesine yükseltilir.
- B) Yaralı yüzüstü yatar pozisyona alınarak ön kol sedyeye tespit edilir.
- C) Ceket veya gömlek eteği, ön kol üzerinden kaldırılıp tespit yapılır.
- D) İki kol bilekten birbirine bağlanarak tespit işlemi yapılır.

19. Ön kol kemiği kırıklarında yaralı hangi pozisyonda hastaneye sevk edilir?

- A) Yan yatış
- B) Yüzüstü yatış
- C) Oturuş
- D) Sirtüstü yatış

20. Aşağıdakilerden hangisinin kaza anında kırılması halinde, akciğerlere batarak zarar verme ihtimali daha fazladır?

- A) Pazı kemiği
- B) Kaval kemiği
- C) Kaburga kemiği
- D) Uyluk kemiği

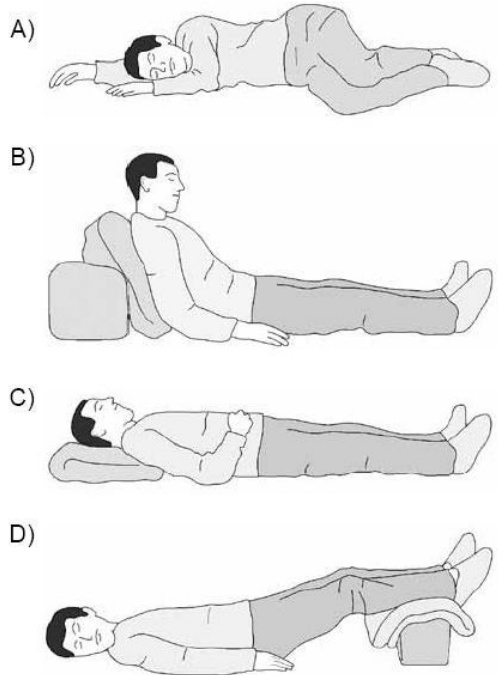
21. Aşağıdaki kemiklerden hangisinde kırık olması durumunda kazazedenin göğüs bölgesine yapılan baskıda şiddetli ağrı, nefes almada güçlük ve öksürük belirtileri görülür?

- A) Kol kemiği
- B) Kalça kemiği
- C) Uyluk kemiği
- D) Kaburga kemiği

22. Kaburga kemiği kırıklarında yaralı hangi pozisyonda hastaneye sevk edilir?

- A) Oturuş veya yarı oturuş
- B) Yüzüstü yatış
- C) Sirtüstü yatış
- D) Yan yatış

23. Kaburga kemiğinde kırık olan kazazedeye aşağıdaki pozisyonlardan hangisi verilerek hastaneye sevk edilmelidir?

24. Aşağıdakilerin hangisinde oluşan kırıklar, felce neden olabilir?

- A) Kaburgada
- B) Omurgada
- C) Bacakta
- D) El bileğinde

25. Aşağıdakilerden hangisi omurların kırılmasıyla hasar görerek vücudun bir bölgesinde kalıcı felç oluşumuna yol açar?

- A) Beyin
- B) Omurilik
- C) Kaburgalar
- D) Atardamarlar

26. Omurga kırığı olan yaralıya aşağıdaki uygulamalardan hangisi kesinlikle yapılmaz?

- A) Dik oturur pozisyon vermek
- B) Sert bir zemine sırt üstü yatırmak
- C) Uzun tahta atellerle vücudunu tespit etmek
- D) Taşıma esnasında baş, boyun, gövde ve ayakları aynı hizada tutmak

27. Boyun, sırt ve bel omurları kırıklarında, yaralının uygun şekilde tespiti yapılmadan nakli gerçekleştirilirse aşağıdakilerden hangisinin olması beklenir?

- A) Vücudun bir bölgesinde felç oluşması
- B) Nabız atışlarının sürekli hızlanması
- C) Bulantı ve kusmanın olması
- D) Vücut sıcaklığının artması

28. Omurga kırığı olan kazazedenin oturtulmasının en önemli sakıncası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kan dolaşımı hızlanabilir.
- B) Solunumu güçleşebilir.
- C) Ağrısı azalabilir.
- D) Felç olabilir.

29. Diz ile ayak arasındaki kemik kırıklarında dıştan uygulanacak olan atelin boyu ne kadar olmalıdır?

- A) Topuktan dize kadar
- B) Dizden kalçaya kadar
- C) Topuktan kalçaya kadar
- D) Topuktan koltuk altına kadar

30. Bacak kemiği kırıklarında atel bulunamadığında, aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Kırık uçları sürekli hareket ettirilir.
- B) Kazazede oturtularak kırık bölge aşağı sarkacak şekilde pozisyon verilir.
- C) Kırık olan ayak aşağıda kalacak şekilde, yan yatış pozisyonuna alınır.
- D) İki bacak arasına yumuşak malzeme konularak birbirine bağlanır.

31. Bacak kemiği kırıklarında yaralı nasıl sevk edilir?

- A) Sırt üstü yatırılarak
- B) Yüz üstü yatırılarak
- C) Oturtularak
- D) Yan yatırılarak

32. Diz ile kalça arasındaki kemikte kırık varsa yaralıya aşağıdakilerden hangisi uygulanmalıdır?

- A) Üzerine bastırılarak yürütülmeli
- B) Oturtularak atelle tespit edilmeli
- C) Kırık taraf üstte kalacak şekilde yan yatırılarak atelle tespit edilmeli
- D) Sirtüstü yatırılarak iç ve dış yanlardan atelle tespit edilmeli

33. Diz ile kalça arasındaki kemikte kırık varsa dıştan uygulanacak atelin boyu ne kadar olmalıdır?

- A) Topuktan dize kadar
- B) Dizden kalçaya kadar
- C) Topuktan kalçaya kadar
- D) Topuktan koltuk altına kadar

34. Aşağıdakilerden hangisi çikiğin tanımıdır?

- A) Eklem bağları ve yüzeylelerinin zedelenmesi
- B) Eklem çevresindeki derinin zedelenmesi
- C) Eklem yüzeylelerinin birbirinden ayrılması
- D) Eklem bağlarının kopması

35. Oynar eklemi oluşturan kemik uçlarının birbirinden ayrılmasına ne ad verilir?

- A) Kırık
- B) İncinme
- C) Çıkık
- D) Burkulma

36. Kaza sonucu vücudun hangi kısımlarında çıkık görülebilir?

- A) Hareketli eklem yerlerinde
- B) Uzun kemiğin ortasında
- C) Kısa kemiğin ortasında
- D) Kafatası eklemlerinde

37. Aşağıdakilerden hangisi çıkık belirtisi değildir?

- A) Eklem hareket ettirildiğinde ağrının azalması
- B) Eklemde hareket kısıtlılığı veya kaybı olması
- C) Eklemde şekil bozukluğu olması
- D) Eklemde morarma ve şişlik olması

38. Aşağıdakilerden hangisi, çıkıklarda yapılan ilk yardım uygulamalarındandır?

- A) Hasta, çıkan bölgenin üzerine yatırılır.
- B) Çıkan bölgenin hareketsizliği sağlanarak hemen hekime sevk edilir.
- C) Çıkan bölge ile kalp arasına turnike uygulanır.
- D) Çıkan bölgenin üzerine sıcak masaj yapılır.

39. Burkulma ve çıkıklardaki ilk yardım uygulamasında; zarar gören bölge soğuk tutulurken, yaralının üstünü örterek vücut sıcaklığını korumanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üşümesine engel olmak
- B) Rahat hareket etmesini sağlamak
- C) Şoku önlemeye yardımcı olmak
- D) Eklemde şişmesini engellemek

40. Aşağıdakilerden hangisi burkulmanın tanımıdır?

- A) Eklem çevresinin şişmesidir.
- B) Eklemlerde görülen şekil bozukluğudur.
- C) Eklem yüzeylerinin birbirinden ayrılmasıdır.
- D) Eklem bağları ve yüzeylerinin zedelenmesidir.

41. Aşağıdakilerden hangisi burkulmanın tanımıdır?

- A) Eklem çevresinin şişmesi
- B) Eklemlerde görülen şekil bozukluğu
- C) Eklem yüzeylerinin kalıcı olarak ayrılması
- D) Eklem yüzeylerinin anlık olarak ayrılması

42. Eklemlerin zorlanmasıyla ortaya çıkan en hafif zedelenmeye ne denir?

- A) Kırık
- B) Çıkık
- C) Burkulma
- D) Çarpma

43. Burkulmalar nerelerde meydana gelir?

- A) Hareketli eklem bölgelerinde
- B) Hareketsiz eklem bölgelerinde
- C) Sadece kol eklemlerinde
- D) Sadece bacak eklemlerinde

44. Aşağıdakilerin hangisinde burkulma görülmez?

- A) El bileğinde
- B) Dizde
- C) Ayak bileğinde
- D) Topukta

45. Aşağıdakilerden hangisi burkulmalarda yapılan ilk yardım uygulamalarındandır?

- A) Eklem bölgesindeki şişliği azaltmak için turnike uygulanması
- B) Şişlik ve ağrıyı azaltmak için öncelikle soğuk uygulama yapılması
- C) Eklemdeki ağrıya rağmen hemen hareket ettirilmesi
- D) Burkulma ayakta ise kalp seviyesinden aşağıda tutulması

46. Burkulmalarda ağrı ve şişliği azaltmak için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Buz konulmalıdır.
- B) Masaj yapılmalıdır.
- C) Soğuk su içirilmelidir.
- D) Turnike uygulanmalıdır.

47. Burkulan eklem bölgesinin şişmesini önlemek için yapılması gereken uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişinin yan yatış pozisyonuna alınması
- B) Burkulan bölgenin sürekli hareket ettirilmesi
- C) Burkulan bölgenin kalp seviyesinden aşağıda ve sıcak tutulması
- D) Burkulan bölgenin kalp seviyesinden yukarıda ve soğuk tutulması

48. Burkulmalarda aşağıdaki ilk yardım uygulamalarından hangisinin yapılması yanlıştır?

- A) Burkulan bölgenin dinlendirilmesi
B) Burkulan bölgenin yüksekte tutulması
C) Burkulan bölgeye buz torbası konulması
D) Burkulan bölgeye sıcak uygulama yapılması

1	B	2	D	3	D	4	B
5	B	6	A	7	C	8	C
9	C	10	B	11	A	12	C
13	A	14	C	15	B	16	A
17	B	18	C	19	C	20	C
21	D	22	A	23	B	24	B
25	B	26	A	27	A	28	D
29	C	30	D	31	A	32	D
33	D	34	C	35	C	36	A
37	A	38	B	39	C	40	D
41	D	42	C	43	A	44	D
45	B	46	A	47	D	48	D

**31 – ACİL YARDIM HABERLEŞMESİ
(Tıbbî Yardım Haberleşmesi)**

Kaza yerine yalnız başına ulaşan diğer bir aracın sürücüsü, haberleşmeyi, yaralıların ölmesini engelleyecek önlemler aldıktan sonra yerine getirmelidir.

Ülkemizde tıbbî yardım isteme telefon numarası **112**'dir. Başka bir deyimle, yurdumuzda "**Hızır Acil Servis**" hizmetlerinin telefon numarası **112**'dir. Bu numara, yurdumuzdaki tüm iller ve tüm ilçeler için aynıdır. İstanbul'da 112, Artvin'de 112, tüm illerde 112 ve tüm ilçelerde 112'dir.

Not: 112 sayısını hatırlamak için kolaylık:

Bir (1), bir (1) daha, iki (2) eder.

Acil yardım (tıbbî yardım) haberleşmesinde iletilecek mesaj **kısa, öz ve anlaşılır** olmalıdır.

İlk Yardımda Haberleşme İlkeleri (Kaza yerinden acil yardım haberleşmesi yapılırken ilk önce bildirilmesi gerekenler) :

- Kaza yerinin açık ve net adresi, olay yerinin tam adresi (ilk bildirilecek).
- Kazanın yeri doğru ve açık şekilde belirtilmelidir.
- Yaralıların sayısı ve genel durumları bildirilmelidir.
- Çağrıyı yapan, kendi kimlik bilgilerini ve telefon numarasını vermelidir.
- Kaza zamanı (kazanın ne zaman olduğu) bildirilmelidir.

- Araçların hasar durumu bildirilmelidir.
- Kazanın oluş şekli ve yol durumu bildirilmelidir.

- Kaza yerinden acil yardım (tıbbî yardım) haberleşmesi yapılırken,
- Yaralıların kimliklerinin bildirilmesine gerek yoktur.
  - Yaralıların eğitim durumunun bildirilmesine gerek yoktur.
  - Ölenlerin kaç yaşında olduğunun bildirilmesine gerek yoktur.

32 – YARALI TAŞIMADA ÖNCELİK DERECELERİ

Çok sayıda yaralının olduğu kaza ve felaketlerde yaralıların sağlık kuruluşuna taşınma sırası (Yaralı Taşımada Öncelik Dereceleri) :

1. Sırada (ilk önce, en önce), Birinci Derecede Öncelikli Olarak Taşınması Gerekenler: Durumu çok çok acil olanlar. Örneğin, solunum zorluğu çekenler, kalbi düzensiz çalışanlar, ağır kanamalı olanlar, şoka girenler veya şoka girmekte olanlar (Kısaca: Solunum-Dolaşım-Kanamalar-Şok).

2. Sırada Taşınması Gerekenler: Durumu acil olanlar.

3. Sırada (en son) Taşınması Gerekenler: Durumu acil olmayanlar. Durumu diğer yaralılara göre en hafif, en önemsiz, en tehlikesiz olanlar. Örneğin, ayak kemiği kırık olanlar, burkulma ve çıkığı olanlar, ayak bileğinde çıkık olanlar.

Not: Yaşama şansı az olanlar da en son sırada taşınır. Örneğin, aşırı derecede geniş yanık yarası olanlar en son sırada taşınır.

33 – YARALI TAŞIMADA POZİSYONLAR (Toplu Bilgi)

- Göğüs yarası** olanlar, oturuş veya yarı oturuş pozisyonuna alınırlar.
- Kaburga kemiği kırıklarında** yaralı, sedye siz ve oturtularak taşınabilir (oturuş veya yarı oturuş pozisyonunda taşınabilir).
- Kol kemiği kırıklarında** yaralının sedye siz ve oturtularak taşınmasında tehlike yoktur (oturuş veya yarı oturuş pozisyonunda taşınabilir).
- Omurga kırıkları ve yaralanmalarında** yaralılar sırtüstü yatar pozisyona alınırlar.
- Omurga kırığı** olan yaralı kesinlikle sedye ile taşınmalıdır.
- Egzost gazı ile zehirlenenler**, yan yatış pozisyonuna alınırlar.
- Besin zehirlenmesi** olanlar (besinden zehirlenenler) yan yatış pozisyonuna alınırlar.
- Bulantı ve kusması olanlar**, yan yatış pozisyonuna alınırlar.
- Hasta **kusuyorsa**, yan yatış pozisyonuna alınır.

Bazı Önemli Durumlarda Yaralıya Verilmesi Gereken Pozisyonlar.

Oturuş – Yarı Oturuş Pozisyonu:

- Burun kanaması.
- Göğüs yaralanması.
- Göğüs kemiği kırığı.
- Kaburga kemiği kırığı.
- Köprücük kemiği kırığı.
- Kol (Pazu) kemiği kırığı.
- Kol yaralanması.
- Önkol kemiği kırığı.

Not: Oturuş-yarı oturuş pozisyonu, **bel hizasından yukarıdaki** olaylarda uygulanır.

Sırtüstü Yatış Pozisyonu:

- Ağızdan ağıza suni solunum.
- Silvester metodu suni solunum.
- Kalp masajı.
- Karın yaralanması.
- Açık karın yarası.
- Kalça kemiği kırığı.
- Diz ile kalça arasındaki kemikte kırık.
- Bacak kemiği kırığı.
- Ayak kemiği kırığı.
- Omurga yaralanması.
- Omurga kırığı.
- Omurilik zedelenmesi.

Not: Sırtüstü yatış pozisyonu, **1) Bel hizasından aşağıdaki** olaylarda, **2) Omurga'daki** (belkemiğindeki) olaylarda uygulanır.

Yan Yatış Pozisyonu:

- Bilinci yerinde olmayanlar (bilinç kaybı).
- Solunum zorluğu.
- Suni solunumdan sonra.
- Bayılma sonucu bilinci kaybolmuş yaralıda soluk yolunun tıkanmaması için.
- Başa darbe sonucu kulak veya burundan kan geliyorsa.
- Solunum yolu ile zehirlenme (örneğin, egzost gazı ile zehirlenme).
- Besin zehirlenmesi.
- Bulantı ve kusması olanlar.
- Kusan veya kusma ihtimali olan hastalar.

Not: Yan yatış pozisyonu, **a) bilinç kaybı, b) solunum zorluğu, c) kusma** durumlarında uygulanır.

Yüzüstü Yatış Pozisyonu:

-Holger – Nielsen metodu suni solunum.

Not: Yüzüstü yatış pozisyonu, sadece **Holger-Nielsen** metodu suni solunumda uygulanır. Diğer hiçbir durumda, yaralı yüzüstü yatırılmaz.

Şok Pozisyonu:

- Şok.
- Bayılma.
- Güneş çarpması.
- Sıcak vurması.
- Karın bölgesinde iç kanama.

34 – YARALI TAŞIMA YÖNTEMLERİ

a) Bir Kişi ile Yaralı Taşıma.

b) İki Kişi ile Yaralı Taşıma: Örneğin, solunum yolu ile zehirlenmelerde hasta, iki kişi ile sedye siz taşınabilir.

c) Sedye ile Yaralı Taşıma:

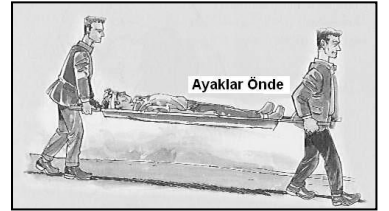
-Yaralıların taşınmasında en çok tercih edilmesi gereken durum, sedye ile taşımadır. Sedye kullanımı her zaman tercih edilmelidir.

-Yaralıların taşınmasında en doğru taşıma yöntemi, yaralıyı iki kişi ile sedyede taşımadır.

-Düz yolda, üzerinde yaralı taşınan sedyenin taşıma yönü, yaralının **ayakları önde** olacak şekilde olmalıdır (baş önde değil, ayaklar önde).

-Merdivenden inerken veya çıkarken sedyedeki hastanın taşıma yönü, inerken ve çıkarken **başı yukarıda** olmalıdır.

-Yaralı, sedye ile ambulansa (cankurtarana) bindirilirken yönü, **baş kısmı önde** olacak şekilde olmalıdır.

KONU TESTİ -9-

1. Ülkemizde Hızır Acil Servisin telefon numarası hangisidir?

- A) 110
- B) 112
- C) 154
- D) 184

2. Kaza yerinde bulunan ilk yardımcı acil sağlık yardımı için aşağıdaki numaralardan hangisini aramalıdır?

- A) 110
- B) 112
- C) 155
- D) 156

3. Tıbbi yardım haberleşmesinde iletilecek mesaj nasıl olmalıdır?

- A) Yazılı, sözlü ve hareketli
- B) Ayrıntılı, detaylı ve uzun
- C) Kısa, öz ve anlaşılır
- D) Şifreli ve gizli

4. Kaza yerinden acil yardım haberleşmesi yapılırken aşağıdakilerden hangisi ilk olarak bildirilir?

- A) Araçların hasar durumu
- B) Yaralıların durumu ve sayısı
- C) Kaza yerinin açık ve net adresi
- D) Kazanın oluş şekli ve yol durumu

5. I- Kazanın yeri doğru ve açık şekilde belirtilmelidir.

II- Yaralıların genel durumları ve sayıları bildirilmelidir.

III- Çağrıyı yapan, kimlik bilgilerini ve telefon numarasını vermelidir.

Yukarıdakilerden hangileri ilk yardımda haberleşme ilkelerindedir?

- A) Yalnız I
- B) I – II
- C) II – III
- D) I – II – III

6. Kaza yerinden, tıbbi yardım istenirken aşağıdakilerden hangisinin bildirilmesine gerek yoktur?

- A) Kaza zamanının
- B) Açık ve net adresin
- C) Yaralıların kimliklerinin
- D) Yaralıların sayısı ve durumlarının

7. Tıbbi yardım istenirken aşağıdakilerden hangisinin bildirilmesi gereksizdir?

- A) Yaralıların eğitim durumunun
- B) Araçların hasar durumunun
- C) Olay yerinin tam adresinin
- D) Yaralı sayısının

8. Kaza yerinden acil yardım haberleşmesi yapılırken aşağıdakilerden hangisinin bildirilmesine gerek yoktur?

- A) Araçların hasar durumunun
- B) Ölenlerin kaç yaşında olduğunun
- C) Yaralıların durumu ve sayısının
- D) Kazanın oluş şekli ve yol durumunun

9. Hangi durumdaki yaralı sağlık kuruluşuna taşınmada birinci derecede önceliklidir?

- A) Birinci derece yanığı olan
- B) Solunum zorluğu çeken
- C) Ayağında çıkık olan
- D) Turnike uygulanan

10. Aşağıdaki kazazedelerden hangisi kaza yerinden ilk önce taşınmalıdır?

- A) Ağır kanamalı olan
- B) Dirseğinde çıkık olan
- C) Ayağında kırık olan
- D) Ölmüş olan

11. Bir kaza yerinden sağlık kuruluşuna hangi durumdaki yaralı 1. derecede öncelikli olarak nakledilir?

- A) Şoka giren
- B) Kolu çıkan
- C) Ayağı burkulan
- D) Birinci derecede yanığı olan

12. Çok sayıda yaralının olduğu kazalarda en son taşınması gereken kazazede aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açık karın yarası olan
- B) Ayak kemiği kırık olan
- C) Bilinci yerinde olmayan
- D) Solunum yolu zehirlenmesi olan

13. Çok sayıda yaralının olduğu kazalarda en son taşınması gereken yaralı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilincini kaybeden
- B) Açık karın yarası olan
- C) Solunum zorluğu olan
- D) Ayak bileğinde çıkık olan

14. Aşağıdaki kazazedelerden hangisi yarı oturuş pozisyonuna alınarak taşınabilir?

- A) Göğüs yarası olan
- B) Bacak kemiği kırık olan
- C) Solunum yolu zehirlenmesi olan
- D) Bilinci yerinde olmayan

15. Aşağıdakilerden hangisi yarı oturuş pozisyonuna alınarak taşınabilir?

- A) Omurga kırığı olan
- B) Kalça kemiği kırık olan
- C) Bilinci yerinde olmayan
- D) Kaburga kemiğinde kırık olan

16. Aşağıdaki yaralılardan hangisinin sedye siz ve oturtularak taşınmasında tehlike yoktur?

- A) Şoka girmiş olan
- B) Omurga kırığı olan
- C) Kol kemiği kırık olan
- D) Kalça kemiği kırık olan

17. Hangi durumdaki kazazede kesinlikle sedye ile taşınmalıdır?

- A) Kolunda yara ve kırık olan
- B) Kaburga kırığı olan
- C) Omurga kırığı olan
- D) Birinci derece yanığı olan

18. Aşağıdakilerden hangisi, yan yatış pozisyonuna alınarak taşınabilir?

- A) Göğüs kemiğinde kırık olanlar
- B) Kalça kemiğinde kırık olanlar
- C) Omurilik zedelenmesi olanlar
- D) Besin zehirlenmesi olanlar

19. Aşağıdakilerden hangisi yan yatış pozisyonuna alınarak taşınabilir?

- A) Bulantı ve kusması olanlar
- B) Kalça kemiğinde kırık olanlar
- C) Omurilik zedelenmesi olanlar
- D) Göğüs kemiği kırık olanlar

20. Yaralı taşımada sedye kullanımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Sadece bacağı kırılanları yatırarak taşımak için tercih edilmelidir.
- B) Köprücük kemiği kırıklarında hastanın sedye ile taşınması hayati önem taşır.
- C) Sedye kullanımı her zaman tercih edilmelidir.
- D) Sadece zehirlenme vakalarının taşınmasında kullanılmalıdır.

21. Yaralıların taşınmasında en doğru taşıma yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kişi ile destek olarak taşıma
- B) İki kişi ile eller üstünde taşıma
- C) Bir kişi ile sırtta taşıma
- D) İki kişi ile sedyede taşıma

22. Üzerinde yaralı taşınan sedyenin taşınma yönü nasıl olmalıdır?

- A) Yaralının ayakları önde olacak şekilde
- B) Yaralının baş kısmı önde olacak şekilde
- C) Yaralının yarasına göre değişir
- D) Yaralının isteğine göre değişir

23. Yaralı, sedye ile ambulansa bindirilirken yönü nasıl olmalıdır?

- A) Baş kısmı önde olacak şekilde
- B) Ayakları önde olacak şekilde
- C) Yaralının isteğine göre
- D) Yaranın çeşidine göre

24. Merdivenden inerken veya çıkarken sedyedeki hastanın taşınma yönü nasıl olmalıdır?

- A) İnerken başı aşağıda, çıkarken başı yukarıda
- B) İnerken başı yukarıda, çıkarken başı aşağıda
- C) İnerken ve çıkarken başı aşağıda
- D) İnerken ve çıkarken başı yukarıda

1	B	2	B	3	C	4	C
5	D	6	C	7	A	8	B
9	B	10	A	11	A	12	B
13	D	14	A	15	D	16	C
17	C	18	D	19	A	20	C
21	D	22	A	23	A	24	D

trafikte,

önce siz örnek olun!

diğerlerinin değiştiğini göreceksiniz.

TRAFİK ADABI

İSA ÖZTÜRK

ADAP VE TRAFİK

Yazılı Kurallara Uyma:

(Denetim ve Ceza Korkusu Olmadan)

- Sürücü, araç kullanırken yapacağı bir kural ihlalinin sonucunun sadece maddi cezası olduğunu düşünmemelidir.
- Trafik içinde yapacağı bir kural ihlalinde, kendi canını ya da sevdiklerinin canını tehlikeye attığının da farkında olmalıdır.
- Bu farkındalığı kazanmak için yapılması gereken ise trafikteki bütün kuralların nedenini öğrenmektir.
  - Bu nedenle de bir sürücü adayı her bilgiyi özümsemeli, her kuralın altında yatan güvenlik gerekçelerini sorgulamalı, öğrenmelidir.

TRAFİKTE TEMEL DEĞERLER

Sorumluluk:

Sorumluluk; kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi anlamına gelmektedir.

Sürücü, trafik içindeki davranışlarının sorumluluğunu hem kendine hem de diğer yol kullanıcılarına karşı üstlenebilmelidir.

Davranışlarının sonuçlarını düşünerek, hareket etmelidir.

Çünkü sürücü belgesi sahibi olmak demek, topluma bir 'söz' vermek demektir.

«Söz veriyorum»

Sürücü, bu belge ile; "ben bir canlıyı öldürme ve çevreye zarar verme potansiyeli olan 'aracı' güvenli bir şekilde ve kimseye ve hiçbir şeye zarar vermeden kullanmak için gerekli bilgileri öğrendim ve bu bilgileri uygulamak için gerekli olan kişilik özelliklerine, yetişkinliğe ve sorumluluk duygusuna, psikolojik ve fiziksel uygunluklara sahibim" demektedir.

Örnek 1:

Bir sürücü, sürekli şerit değiştirerek (slalom yaparak) araç kullanırsa, çevresindeki sürücülerin dikkatinin dağılmasına ya da paniğe kapılmalarına sebep olabilir. Bunun sonucunda sürücünün kendi hatalı davranışı yüzünden başka sürücülerin kaza yapma riski artacaktır. Bu sürücü başkalarının canına ya da malına zarar verme sorumluluğunu üstlenebilecek midir?

Örnek 2:

Ailesi ile birlikte yolculuk yapan bir sürücü aracını hız limitlerini aşarak sürdüğünde, ailesinin hayatını da tehlikeye atmış olacaktır. Bu sürücü, hız ihlalinin kaynaklanan olası bir kazada sevdiklerinin canını riske atma sorumluluğunu üstlenebilecek midir?

YARDIMLAŞMA

- Yardımlaşma, karşılıklı yardımda bulunma anlamına gelmektedir.
- Yardımlaşmanın olduğu ortamlar, stresten uzak, insanların daha sakin ve huzurlu olduğu ortamlardır.
- Yardımlaşma ile sorunlar kısa sürede ve yapıcı bir biçimde çözülür.

Trafikte Yardımlaşma Neden Önemlidir?

- Birlikte yaşam, yardımlaşma olmadan sürdürülmesi zor bir hale gelmektedir.
- Trafik ortamı, tüm yol kullanıcılarının birlikte hareket ettiği, birbirinin olumlu ya da olumsuz davranışlarından etkilendiği bir ortamdır.
- Bir kişinin olumlu ya da olumsuz bir davranışının tüm yol kullanıcılarını aynı şekilde etkilediği bu ortamda yardımlaşmanın önemi oldukça öne çıkmaktadır.

“Özellikle trafikte dezavantajlı gruplar olan çocukların, yaşlıların ve engellilerin yardıma daha fazla ihtiyacı olabilir.”

- Hayatımızın her döneminde insanlara yardımcı olmak bir insanlık değeri olduğu gibi trafikte bu değerın daha da ön plana çıkarılması gerekir.

Örnek 1:

Aracı arıza yaptığı için yolda kalmış ve yardım talebinde bulunan bir sürücüyü, yoldan geçen bir sürücünün durup yardım etmesi hem yardım talep eden sürücüyü bir sorundan kurtaracak hem de aracın bir an önce durduğu yerden trafiğe katılmasını sağlayarak, trafiğin aksamasını önleyecektir.

Örnek 2:

Karlı havada zincir takmaya çalışan bir sürücü, sorun yaşıyor ve yardım talep ediyorsa, bu konuda deneyimli, daha becerikli bir sürücünün o kişiye yardım etmesi daha sonra olabilecek araç kaymalarını ve trafik kazalarını önlemiş olacaktır.

TAHAMMÜL:

- Tahammül denince ne anlıyorsunuz?
- Trafikte tahammül sahibi olmak ne demektir?
- Tahammül; insanın kötü, güç durumlara karşı koyabilme ya da katlanabilme gücü olarak tanımlanmıştır.
- Kendi görüşünüze ve çoğunluğun görüş biçimine aykırı düşen görüşlere, sabırla ve taraf tutmadan katlanabilme özelliğidir.
- Bir sürücü, trafik ortamında farklı özelliklere sahip sürücüler, yolcular ve yayalarla birlikte araç kullanmak durumundadır.
- Bunların içinde, kurallara uymayan sürücüler ve dikkatsiz yayalar olabilir.

- Sürücünün, bu kişilerin yanlış davranışlarına öfkelenildiğinde, bu öfkesini bastırıp tahammül edebilmesi şüphesiz ki çok güçtür.
- Trafik içinde istenmeyen durumlara öfkelenmek ve bu öfkeyi belli etmek yerine tahammül edebilmek çok daha huzurlu bir trafik ortamı yaratacaktır

Örnek 1:

Park etme konusunda acemi olan yeni sürücü, yolda iki aracın arasına park etmeye çalışırken, arkasındaki araç sürücüsü bu duruma tahammül göstermeyip, sürekli kornaya basarsa, park etmeye çalışan sürücü paniğe kapılacak ve park etme süresi artacaktır. Oysa fazladan gösterilecek 30 saniyelik bir tahammül, daha huzurlu bir trafik ortamı oluşturacak ve acemi sürücünün de daha kısa sürede manevrasını tamamlamasını sağlayacaktır.

Örnek 2:

Bir sürücünün önünde duran bir araçtan yaşlı bir yolcunun indiğini düşünelim. Yaşından dolayı bu yolcunun araçtan inme zamanı normalden biraz daha uzun olabilir. Arkadaki sürücünün bu duruma tahammül göstermeyip, kornaya basması yolcunun araçtan daha hızlı inebilmesini sağlamayacağı gibi trafik ortamında da huzursuz, stresli bir durum oluşmasına sebep olacaktır.

NEZAKET VE SAYGI

- Nezaket, başkalarına karşı saygılı ve incelikle davranma anlamına gelmektedir.
- Saygı ise bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu, başkalarını rahatsız etmekten çekinme duygusu anlamına gelmektedir.
- Başarılı iletişimin en önemli kuralı karşınızdaki kişinin varlığına saygı göstermektir.

Nezaket ve saygı değerleri de ülke insanımızın içinde olan değerlerdir. Örneğin, bir kapıda karşılaşılan iki kişi kapıdan geçmek için birbirlerine yol verirler. Bu değeri trafik ortamında yansıtabilme çok önemlidir. Başka bir deyişle, diğer yol kullanıcılarına saygı göstermek önemlidir. Çünkü trafikte davranışlarınızı saygı ile sergilediğiniz her durumda daha huzurlu, sakin, stresten uzak bir ortamın hem kendiniz hem de diğerleri için oluşmasına neden olursunuz. Trafik kurallarına uymak daha kolay ve alışkanlığa daha çabuk dönüşür bir hal alır. Trafik güvenliğinde sürekliliği sağlayan en önemli faktörlerin başında “saygı” gelmektedir.

Örnek 1:

Trafik kazası sadece maddi hasarlı bile olsa, yaşanması hiç istenmeyen ve kazaya karışan sürücülerini psikolojik olarak olumsuz etkileyen bir durumdur. Kaza sonrası tarafların birbirine saygısız ve nezaketsiz bir şekilde davranması, kazayı ortadan kaldıramayacağı gibi, olayın yasal gidişatını da uzatacağından çözümü geciktirecektir. Bu sebeple kaza sonrası sürücünün soğukkanlılığını kaybetmemesi, diğer sürücüye saygısız ve nezaketsiz söylem ve hareketlerde bulunmaması çok önemlidir. Nezaket ve saygı, huzurlu ve daha az stresli bir ortamın oluşmasını sağlayacağı için meydana gelen kaza ile ilgili sorunlar daha kısa bir sürede çözülecek, kişilerin psikolojik olarak yaşadıkları olumsuz duygular ise en azından yaşanan kaza ile sınırlı kalacaktır.

Örnek 2:

Yağmurlu bir günde araç sürerken kaldırımdaki yayalara su sıçratmamaya özen gösterilmelidir. Bir yaya için bu durum çok olumsuzdur. Her sürücünün aynı zamanda bir yaya olduğu unutulmamalıdır. Yağmurlu ve karlı havalarda araç kullanırken bir yaya görüldüğünde, hız daha fazla azaltılmalıdır.

FERAGAT VE FEDAKÂRLIK

Feragat ve fedakârlık, bir amaç uğruna ya da gerçekleştirilmesi istenen herhangi bir şey için kendi yararlarından vazgeçme, hakkından kendi isteğiyle vazgeçme, özveri anlamına gelmektedir. Bazı durumlarda, trafik ortamında hak kendinizden yana iken bile bu hakkınızı diğer sürücüye vermek size bir şey kaybettirmeyeceği gibi daha huzurlu bir trafik ortamı sağlamaya katkıda bulunacaktır.

Örnek 1:

Tali yol- Ana yol kesişmesinde geçiş hakkı anayolda seyreden sürücüye aittir. Anayolda, kalabalık bir trafik içinde ilerleyen sürücü, tali yoldan gelmekte olan sürücüye kendi geçiş hakkını verdiğinde sadece birkaç saniye zaman kaybedecek, karşılığında ise tali yolda araçların birikmesini önlemiş olacaktır. Böyle bir durumda, anayoldaki sürücülerin tali yoldan gelenlere hiçbir şekilde yol vermediğini düşünelim; bir süre sonra tali yoldaki araç trafiği çok fazla artacak, o yoldaki trafik duracak, sürücülerde öfke, kızgınlık ve sabırsızlık başlayacaktır. Dolayısıyla bu ortamda kaza olasılığı artacaktır. Sonuçta hem ana yolda hem de tali yolda trafik tıkanacaktır. Bu sonuçtan herkes zarar görecektir.

SABIR

Sabır, en kısa tanımıyla, zorluğa karşı göğüs germek anlamına gelmektedir. Diğer bir deyişle, yaşanan olumsuz durumu kabullenmek, çözümü yönünde çaba sarf etmek ve uygulanan çözüm faaliyetlerinin sonucunu beklemektir.

- Olaylar yalnızca bizim kontrolümüzde değildir.
- Yaşam çoğunlukla bizim dışımızdaki unsurlar tarafından yönlendirilir.
- Benzer şekilde trafik ortamı da her zaman sürücünün kontrolünde olan bir ortam değildir.
- Diğer yol kullanıcıları, yol ve hava koşulları gibi pek çok şeyin sürücünün kontrolü dışında gelişmesine neden olur.
- Potansiyel olarak tehlikelerle ve beklenmedik olaylarla dolu olan ve sürücünün kontrolü dışında ki bu trafik ortamında zorluklarla sağlıklı bir şekilde baş etmek için sabırlı olmalıyız
- Sabırlı olmak stresle baş etme konusunda da önemli bir özelliktir. Genel olarak, sabredemeyen kişilerin stresle de olumlu baş etme konusunda sorun yaşadıkları bilinmektedir.
- Hayatın her alanında ihtiyaç duyulan sabır değeri trafik içinde çok daha büyük önem taşımaktadır.
- Trafikte, kırmızı ışıkta beklemek, sabır gerektiren bir davranıştır.
- Ancak burada gösterilen sabır, kırmızı ışıkta geçmenin bir trafik kural ihlali olması ve bu ihlalin bir cezası olması nedenleri ile sürücüler için bir zorunluluk haline gelmiştir.
- Önemli olan trafik içinde cezası olmayan durumlarda da sabır gösterebilmektir.

Örnek 1:

Trafikte kırmızı ışıkta beklerken, ışık sarıya döner dönmez önündeki araca korna çalan sürücünün ışığın yeşile dönmesi için beklemeye 1 sn. sabrı olmadığını gösterir. Çalınan bu korna öndeki sürücünün paniklemesine ve yola kontrolsüz çıkmasına sebep olabilir.

Örnek 2:

Öndeki araç yolcu indirirken ya da yol kenarına park etmeye çalışırken, sabırla beklemek gereklidir. Bugün önünüzdeki araca sizin göstereceğiniz sabır, yarın siz aynı durumdayken size gösterilecektir.

Örnek 3:

Trafik sıkışıklığı kentlerimizin en büyük sorunlarından biridir. Böyle bir durumda sabırsız davranıp, sürekli korna çalmak, trafiği açamayacağı gibi hem kendinizi hem de öndeki sürücülerini gürültü kirliliğine maruz bırakmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Örnek 4:

Bir sürücü olarak, yayalara, özellikle de yaşlı, çocuk, engelli yayalara sabır göstermek çok önemlidir. Bir yaya, yeşil ışık süresinde geçişini tamamlayamamış olabilir. Bu durumda korna çalarak, ya da el kol hareketleri ile yayayı çabuk geçmeye zorlamak yerine sürücünün sabretmesi gerekir.

TRAFİK KÜLTÜRÜNDE BİRBİRİNİ UYARMA

- Birlikte yaşadığımız trafik ortamında, bir kişinin yaptığı olumlu ya da olumsuz bir davranış hepimizi etkiler.
- O kişinin belki de farkında bile olmadan yaptığı o davranış hiçbir suçu olmayan bir başka kişinin ölümüne, yaralanmasına ya da ömür boyu sakat kalmasına neden olabilir.
- Dolayısıyla, trafik içinde hatalı davranış sergileyen bir sürücüyü uyarmak hem o sürücünün hem de trafikteki diğer sürücülerin kaza yapma ya da olumsuz bir durum oluşturma riskini azaltacaktır.

Ancak bu uyarı, nezaket ve saygı çerçevesinde yapılmalıdır.

Örnek 1:

Ters yönden gelen bir sürücüyü “Bu sokak tek yönlü, herhalde siz tek yön levhasını görmediniz, lütfen daha dikkatli olun” diyerek uyarmak, trafik içindeki vatandaşlık görevimizdir.

TRAFİKTE EMPATİ VE İLETİŞİM

EMPATİ:

- Empati, bir olay ya da bir durumda karşımızdaki kişi hakkında herhangi bir yargıda bulunmadan önce kendimizi onun yerine koyarak, olayı/durumu onun gibi yaşamamız.

“ben onun yerinde olsaydım nasıl hissederdim, düşünürdüm, davranırdım”

- Trafik adabı açısından da empati çok ciddi bir öneme sahiptir.
- Sürücü trafikte diğer yol kullanıcıları ile sürekli iletişim içindedir.
- Aracını hareket ettirmesiyle birlikte iletişim başlar ve aracını park edinceye kadar da bu iletişim sürer.

Örneğin, sola ya da sağa dönüş yapmadan önce sinyal vermek bir iletişimdir.

- Trafik kuralları bu iletişimi sağlıklı, güvenli ve herkes için standart kılabilmek için vardır.
- Ancak trafik adabı bu kuralların o toplumda ne şekilde ve ne standartta uygulandığını belirlediği için ayrı bir yere sahiptir.
- Hiçbir toplum 24 saat trafik zabıtası tarafından denetlenemez.

- Toplum yararına, kesintisiz denetim, trafik adabı ile mümkündür.
- Yüksek empati kurabilen bir toplumda da trafik adabı diğerinin hakkını dikkate alan görgü kuralları üzerine kurulmaktadır.
- Lütfen unutmayın! Trafikte yalnız değilsiniz.
- Güvenli sürücü olmak için her zaman empati düzeyi yüksek bir kişi olunuz.

Örnek 1:

Aracını kaldırıma park etmiş bir sürücü, diğer yol kullanıcıların kaldırım kullanmasına engel olduğu gibi kaldırım kullanamayan yayaların araç yoluna çıkmalarına neden olmaktadır.

- Ayrıca kaldırım taşlarına da zarar vermektedir.
- Empati düzeyi yüksek bir sürücü, kendini yaya olan yol kullanıcısının yerine koyar ve aracını kaldırıma park etmez.

Aracınızı park ettikten sonra hemen aracınızın başından ayrılmayın. Aracınızın durduğu yerin, diğer yol kullanıcıları açısından bir şekilde görme ve görülme ya da manevra engeli oluşturup oluşturmadığını kontrol edin.

Diğergamlık

- Başkalarının size nasıl davranılmasını istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın.
- Diğergamlık, saf yardım etme güdüsü olarak da ifade edilmektedir.
- Diğergamlık, yardım etme davranışının bir alt kategorisidir. Başkasının çıkarına davranma olarak tanımlanmaktadır.
- Diğergamlık ile empati arasında önemli bir ilişki vardır.
- Empati, kişiyi başkalarına yardım etmek üzere harekete geçirir.
- Toplum yanlısı davranışlar diğer insanların refahına katkıda bulunmaktadır.

ÖFKE YÖNETİMİ

Trafikte sizi öfkeleniren bir sürücü ile camı açarak tartışmanız, trafiğin akışını nasıl etkilemektedir?

“Gerçek pehlivan öfkelenildiğinde, öfkesine hakim olabilmektedir.”

ÖFKE

- Sözlük tanımı: güçlü bir husumet duygusudur. Hoşnutsuzluğun doğurduğu yoğun bir duygusal durum anlamına gelir.=kızgınlık, hiddet, gazap.
- Öfke, günlük hayatımızda önemli yere sahip duygularımızdan biridir.
- Öfkenin; engellenme, benlik saygısının zedelenmesi, gururun kırılması gibi nedenlerle ortaya çıktığı bilinmektedir.

- Haksızlığa neden olan kışkırtıcı davranışlar da öfkenin en önemli nedenlerindedir.
- Öfke planlanmaz.
- Saldırı, engellenme, haksızlığa uğrama, eleştirilme, küçümsenme gibi durumlarda ortaya çıkar.

ÖFKENİN İFADE BİÇİMLERİ

- İnsanlara yönelik fiziksel saldırı
- Objelere yönelik fiziksel saldırı
- Sözel saldırı veya bağırma
- Bastırma
- Kendini eleştirme
- Dikkati başka konuya çekme
- Zulmetmek

Öfkenin ifade biçimlerinden bazılarıdır.

ÖFKENİN FİZİKSEL HASTALIKLARLA İLİŞKİSİ

Öfkenin kalp hastalıkları gibi pek çok fiziksel hastalığın ilerlemesinde çok önemli etkilere sahip olduğu bilinmektedir.

- Hem bastırılan hem de ifade edilen öfkenin, yüksek kan basıncı, kalp problemleri, ülser gibi psikosomatik sonuçları olacağı vurgulanmaktadır.
- Öfkenin bastırılması, yüksek tansiyonu geliştiren bir faktörken, öfkenin bağırarak, müdahale ederek veya hızlı konuşma şeklindeki ifadeleri de kalp ritminde bozulmalara neden olmaktadır

Öfkelendiğimizde, fizyolojik tepkilerimiz neler olur?

- Kasların gerilmesi artar
- Kaşlar çatılır
- Dişler gıcırdatılır
- Ters ters bakılır
- Yumruklar sıkılır
- Yüz kızarır
- Titreme hissi (el-ayak)
- Uyuşma hissi
- Tıkanma hissi (nefes almada zorluk)
- Vücudun çeşitli bölgelerinde seyirmeler olması

Öfkelendiğimizde, tepkilerimiz neler olur?

- Zihinsel tepkiler:
  - Konsantrasyon bozukluğu
  - Düşük performans
  - Unutkanlık
  - Uykusuzluk
  - Dikkatsizlik

- Davranışsal tepkiler:
  - alkolizm
  - sigara tiryakiliği
  - huzursuzluk
  - acelecilik
  - ilaç kullanımı
  - aşırı yemek yeme

ÖFKE KONTROLÜ

- Öfkeyi bastırmak ya da yok etmek yerine “kırgınlık ve öfkenin yönetimi”
  - Amaç: kırgınlığın ve öfkenin yol açtığı duygusal ve fizyolojik tepkileri azaltabilmek.
  - Sizde kırgınlığa yol açan insanları, olayları yok edemezsiniz, onlardan kaçınamazsınız, onları değiştiremezsiniz.

Ama insanlar ya da olaylar karşısında gösterdiğiniz içsel ve dışsal tepkilerinizi kontrol edebilirsiniz, onları yapıcı bir şekilde yönetebilirsiniz.

- Psikologlara göre, öfkeli araç kullanmaya eğilimli olma ile saldırgan sürücülük davranışları birbirleriyle ilişkilidir.
- Öfkeli sürücülük özelliği yüksek olan kişiler, trafikte daha fazla öfkeli durumlar yaşama deneyimine sahiptirler.
- Trafikte yaşanan öfke duygusu, güvenli sürücülük yeteneklerini olumsuz yönde etkilemekte, tehlikeli davranışlara ve kural ihlallerine yol açabilmektedir.
- Diğerlerine göre daha çabuk ve daha fazla öfkelenen sürücülerin direksiyon hâkimiyeti bozulur, dikkat dağılır, kural ihlalleri artar, sabırsızlık ve tahammülsüzlük artar ve sonuç olarak kazaya karışma olasılığı artar.
- Trafik ortamı, doğası gereği engellemelerle dolu bir ortamdır.
- Çeşitli nedenlerle trafik tıkanır. Kurallar gereği özellikle şehiriçi trafiği dur-kalk şeklinde yürür.

- Her kırmızı ışık bir engellemedir. Dolayısıyla bir sürücü engellenme duygusu yaşadığında hissettiği öfkeyi yönetmeyi öğrenmek zorundadır.
- Güvenli sürücülük için altın kural sakin olmak ve sakin kalmaktır.
- Araç kullanırken kendinizi öfkeli hissederseniz uyum sağlayıcı/yapıcı öfke ifadesi yöntemini kullanın.

Örneğin, önünüzde yavaşlamanıza neden olan ya da aracını aniden önünüze kıran bir sürücü ya da bir durum oluştu. Engellendiğiniz ya da haksızlığa uğradığınızı düşündüğünüz için ister istemez kendinizi öfkeli hissetmeye başlayabilirsiniz.

BEDEN DİLİ

- Trafikte seyir halindeyken sürücünün yaptığı hata sebebi ile beden dilini (el, kol hareketleri gibi) kullanarak, diğer sürücülerden özür dilemesi, trafikte ne gibi olumlu sonuçlar doğurabilmektedir?
- Beden dili, sözlü iletişimden daha inandırıcıdır. Ayrıca beden dili önemlidir.
  - Çünkü bir iletişimin %7'si sözel iletişim (sözcükler), %38'si ses (yükseklik, ton, ritim vb.), %55'i beden hareketlerinden (çoğunlukla yüz ifadeleri) oluşmaktadır.
- Sözel olmayan ipuçları dendiğinde kişilerarası mesafe, beden dili ve yüz ifadelerinin yanı sıra jestler yani el hareketleri ile konuşma, mimikler, giyiniş tarzı ve söyleyiş tarzı da belirtilmektedir.
- Trafik ortamında diğer yol kullanıcıları ile iletişim sırasında sürücü hem aracını hem de beden dilini kullanır.
- Korna çalmak, yakın takip araç kullanmak, aracını kullanarak yapılan iletişim biçimlerine verilebilecek örnekler iken, diğer sürücü ya da yayaya el-kol işaretleri ile çabuk geçmesini ifade etmek de beden dilini kullanmaya örnek olarak verilebilir.
- Bir trafik kazasında diğer tarafla iletişim halindeyken kişinin beden diline dikkat etmesi önemlidir.
- Sözler olumlu olabilir ancak kişinin kullandığı beden dili kavgaya davet çıkarmamalı, sakinleştirici olmalıdır.
- Haklı ya da haksız olma trafik zabıtasının karar vereceği bir durumdur.
- Bir kaza durumunda taraflar, psikolojik olarak, savunma durumuna geçme ve diğerini suçlama eğilimi içindedirler.
- Bu ruh hali, beden diline yansır ve diğer taraf da aynı durumda olacağı için olumsuz olayların, kavgaların meydana gelmesi kaçınılmaz bir hal alabilir.

- Olayları daha da zor bir hale getirmemek için ve trafik güvenliğini gözetmek açısından kişinin diğer tarafa haklı ya da haksız olmasından bağımsız olarak saygı duyduğunu, varlığını gördüğünü ve kabul ettiğini ifade eden beden dili ile yaklaşması trafik adabı açısından istenilen durumdur.

KONUŞMA ÜSLUBU

- Trafikte konuşma üslubumuzu yumuşatarak, karşımızdakine hitap etmek,
- bize ve trafiğin akışına nasıl bir fayda sağlamaktadır?
- Kişinin konuşma üslubu bazen sözlerinden daha çok önem taşır.
- İletişim sırasında mesajın ne olduğu kadar nasıl söylendiği de önemlidir.
  - Başka bir deyişle, sözler olumlu olabilir ama söyleme tarzı olumsuz ise kişinin aklında sözler değil söyleyiş biçimi kalır ve ona göre karşılık verir.
- Konuşurken kişilerin yüzüne bakarak, tebessüm etmek karşımızdakinin sert duruşunu yumuşatacaktır.
- Sonuç olarak, beden dili ve konuşma üslubu kuralları açısından olumlu bir trafik adabı sahibi olmak güvenli sürücülük açısından önem taşımaktadır.
- Beden dili ve konuşma üslubu da dikkate alınarak, trafik adabı açısından başarılı iletişim kurma becerilerinizi geliştiriniz.
- Trafik Denetim Görevlileri ile İletişim
- Bir sürücü, trafikte çeşitli nedenlerle trafik zabıtası ile iletişim kurmak durumundadır.
- Trafik denetim görevlileri, yasal düzenlemeler kapsamında görevlerini yapmaktadırlar.
- Dolayısıyla herhangi bir durumda trafik zabıtası ile iletişim kurarken, bunu aklından çıkarmamalı ve trafik adabı açısından iletişim kurallarına özen göstermelidir.
- İletişim, mesaj alışverişi, bilgi aktarımıdır.
- Etkili, başarılı iletişim demek başkalarını suçlamak yerine hakça savaşım vermektir.
- Etkili iletişim becerileri gelişmiş olan kişi etkin şekilde dinlemeyi bilir, akıl okumak yerine karşısındaki kişinin ne demek istediğini gözden geçirir.
- Karşısındaki kişiye saygı duyar.
- Saygı duymak o kişinin varlığını kabul etmek anlamına geldiği için iletişimi başarılı hale getirir.

- Empati düzeyinin yüksek olması da başarılı iletişim için en önemli koşulların başında gelmektedir.
- Bir sürücü, trafik denetim görevlileri ile başarılı bir iletişim kurabilmek, kendini ifade edebilmek için etkili iletişim becerileri konusunda bilgi sahibi olmalıdır.

TRAFİKTE HAK İHLALLERİ

Birey Hakkı (Diğer bireylere verilen zarar)

- Sosyal hayatımızda kimseye zarar vermemeye ve kimsenin hakkını yememeye özen gösteririz.
- Trafik hayatımızın bir parçası olduğuna göre aynı hassasiyeti trafik içinde de göstermemiz gereklidir.
- Trafik kurallarının konulmasının başlıca sebeplerinden biri de kişilerin trafikteki haklarının belirlenmesidir.
- Hem trafik düzeninin bozulmaması için hem de trafikte başkalarının hakkını çiğnememek için trafik kurallarına muhakkak uyulmalıdır.
- Trafik kurallarına uyulmadığı takdirde bir başkasının canına ya da malına zarar verebiliriz.
- Bu kurallara uymamak kişi haklarını ihlal ettiği gibi hayatlarına da kastedebilir.

Örnek 1:

- Birçok sürücü, hızlı araç kullandıklarında da araçlarını kontrol edebildiklerini düşünmektedir. Aynı zamanda kazaya sebebiyet vermeyecek kadar kendilerini usta şoför olarak görmektedirler Ancak bu sürücüler trafikte tek başlarına olmadıklarını göz ardı etmektedir. Yaptıkları aşırı hız, diğer sürücülerin dikkatlerini dağıtıp, kaza yapmalarına sebep olabilir. Yine aşırı hız yapan sürücülerin, yola çıkan bir yayaya çarpma ve aşırı hızlı oldukları için o yayayı öldürme riskleri artar.

Örnek 2:

- Arkasından siren çalarak gelen bir ambulansa yol vermeyen sürücü, o ambulansın içindeki kişinin hayatını kaybetmesine sebep olabilir.

Toplum Hakkı (Topluma verilen zarar)

- Trafikte hatalı ve yanlış davranışlar kaza ile sonuçlanabilmektedir.
- Trafik kazası kişisel olarak can ve mal kaybına sebep olduğu gibi toplumsal zararları da çok büyüktür.
- Bir kaza bir veya birçok kimsenin ölümüne neden olabilir.
- Bu ölümler ailelerin yıkımına, kaybolmasına sebep olabilir.

- Ailelerin yok olması ve dağılması sağlıklı bir toplumun bozulması demektir.
- Sağlıksız bir toplum, sağlıksız bir millet' sağlıksız bir devlet demektir.
- Trafik kazası geçiren kişiler, canlarına bir zarar gelmese bile psikolojik olarak zarar görürler.
- Kişilerin bu bozuk psikolojileri ailelerine ve topluma olumsuz yansır.
- Psikolojik etkilerin verdiği güvensizlikler, bilhassa gençlerde sigaraya eğilim alkol ve uyuşturucu gibi aileyi sosyoekonomik açıdan sıkıntılara sürükleyecek olayları tetiklemektedir.
- Yine psikolojik etkiler, bireyin yaşam kalitesini düşürmekte, içine kapanık bir benlik ortaya çıkararak çevresiyle ilişkilerini azaltmaktadır.
- Ekonomik olarak dezavantajlı konumda olan dar gelirli aileler hem tıbbi gereksinimlerin maliyetleri hem de bu yaralanma veya ölüm neticesinde düşen gelirleri nedeniyle en büyük mağduriyeti yaşamaktadırlar.
- Ölüm halinde ise kişinin bakmakla yükümlü olduğu bireylerin geçim sıkıntısı baş gösterebilmekte ve bu durum da bir ailenin dağılmasına veya kaybolmasına dahi gidebilmektedir.

Kamu Hakkı (Devlete verilen zarar)

- 2014 yılında trafik kazalarındaki ekonomik kayıp 24 milyar TL.
- bu miktar yatırıma ayrılan payın yaklaşık yüzde ellisidir.
- Bir yılda yatırıma ayrılan pay yaklaşık 50 milyar TL. olduğu düşünülürse trafik kazalarında kaybedilen ekonomik kayıpla neler yapılabilir?
- Trafik kazası sonucu meydana gelen maddi hasarlar, yetişmiş insan gücü kaybı ve yaralananlara yapılan sosyal güvenlik harcamaları ülke ekonomisine büyük zarar vermektedir.
- Trafik kazasının topluma verdiği zararlar bununla da bitmemektedir. Karayollarının zamanından önce yıpranması, açılan çok sayıda dava ile yargı sisteminin iş yükünün artması, engelli nüfusunun artması, üretim ve refah kayıpları, uzun vadede kalkınmaya olumsuz etki, ülke imajının zedelenmesi, topluma verdiği zararların başlıcaları olarak sayılabilir.

Yaşam Hakkı (Bireyin kendisine verdiği zarar)

- Trafik kazalarında yaralanarak sakat kalan kişilerde ve çevresinde ne tür olumsuzluklar yaşanabilmektedir?
- Yaşama hakkı; önce insanın fiziksel-biyolojik varlığının arızasız olarak sürdürebilmesi için gerekli olan bir sağlık ve bütünlük içinde doğması, sonra insanın varlığının moral-kültürel gelişim olanaklarına sahip olarak sürdürülebilmesidir.
- Sürücülerin başkalarının yaşama haklarını tehlikeye atacak davranışlardan uzak durmaları gerektiği gibi kendi yaşama hakkını da tehlikeye atacak davranış içinde bulunmaması gerekir.
- Yaşama hakkı, en temel haktır.
- Diğer tüm hakların kullanımı ve varlığı bu hakka bağlıdır.
- Bu yönüyle yaşama hakkı mutlak bir haktır.
- Kişi maddi ve manevi olarak birçok zorluk ve fedakârlıklarla yetişkin hale gelmektedir.
- Kişinin yetişkin hale gelmesinde birçok kişinin emeği vardır.
- Bu sebeple sürücülerin trafik içinde yanlış ve tehlikeli hareketler yaparak kendilerine zarar verme riskini göze almaya hakları yoktur.

Çevre Hakkı (Çevre ve doğaya verilen zarar)

- Günümüzde çevre sorunları son yıllarda giderek artış göstermektedir.
- Bu sorunların sonucunda, mevsimler değişmekte, buzullar erimekte, soluduğumuz hava zehirle yüklenmekte, kulaklarımız, gözlerimiz ve beynimiz; gürültü beton ve metal kirliliği ile dolmaktadır.
- Karayolu ulaşım sistemlerinin çevreye ve insana verdikleri zararlar farklı boyutlarda ve farklı özelliklerdedir.
- Çevreye en zararlı karayolu ulaşım sistemi ise özel araçtır.
- Enerji tüketimi, atık maddesi ve gürültü kirliliği en fazla, kapasitesi ise en düşük ulaşım sistemi özel araçtır.
- Bu nedenle özellikle kent içinde zorunlu olmadıkça özel araç yerine alternatif ulaşım türleri (toplulaşıma, bisiklet, yaya) kullanılmalıdır
- trafik kazalarının kişiye, topluma ve kamuya verdiği zararların yanında çevreye de büyük zararları bulunmaktadır. Bu zararların başlıca ları aşağıda özetlenmiştir.
- Orta refüjlere ve yol kenarlarına dikilen ağaçlar zarar görmektedir.
- Bilhassa yakıt, kimyasal madde, tıbbi atık vs. yüklü araçların yaptığı kazalar neticesinde çevre büyük ekolojik zarar görmektedir.
- Trafo, elektrik direğine çarpma gibi durumlarda kesintiler yaşanmaktadır.
- Köprü, tünel gibi noktalarda yaşanan kazalarda ulaşım aksamaktadır.

TRAFİKTE DİĞER KİŞİLERİN SÜRÜCÜ DAVRANIŞLARINA ETKİSİ

- İnsan toplum içinde yaşayan sosyal bir varlıktır.
- Kişinin günlük hayatında yapmış olduğu birçok rutin aktivitede de davranış şeklini sosyal çevresi şekillendirir.
- Sürücüler trafikte toplu olarak araç kullandıklarından toplumsal belleğin de etkisi altındadırlar.
- Ortamda, sizi izleyen kişinin varlığı ya da yokluğu farklı davranmanıza neden olur.
- Bununla ilgili en eski deneyi Triplett, 1897 yılında yapmıştır.
- Araştırmacı, bir yarışmada bisiklet yarışçılarının, başkaları tarafından izlendiklerinde hızlarını arttırdıklarını bulmuştur.
- Başkalarının etkisi ile davranışlarımız yalnız olduğumuzdan daha farklı olabilir.
- Yalnızken emniyet kemeri takan bir genç sürücü, yanında yaşıtı olduğunda onun olumsuz etkisiyle emniyet kemerini takmayabilir.
- Trafik içinde tüm kurallara uyararak araç süren bir sürücü bile, trafikteki diğer araçlara farkında olmayarak ya da farkında olmasına rağmen direnç gösteremeyerek, uyum sağlayıp kural ihlali yapabilir.

Örnek 1:

Akan bir trafik içindeki sürücü, önündeki ve arkasındaki araçlar yasal hız sınırının üstünde gidiyorsa, kendini o akışa kaptırıp, yasal hız sınırının üstüne çıkabilir. Bu çoğunlukla farkında olmadan yapılan bir kural ihlalidir. Bazı durumlarda ise sürücü, yasal hız sınırının üstünde seyir ettiğinin farkındadır. Ancak yavaşladığı takdirde arkasındaki araçların korna ve selektörlerle tepki vereceğini bildiğinden bu tepkiyi göze alamaz ve hızını düşüremez.

Örnek 2

Normal hayatında emniyet kemerinin olası bir kazada hayat kurtardığını bilen ve bu bilinçle emniyet kemerini takan bir kişi, yanında yolculuk ettiği kişinin etkisi ile emniyet kemerini takmayabilir. Lütfen dikkat, trafikte diğer kişilerin sizi olumsuz etkilemesine izin vermeyin.

GENEL TEST -1-

1. Aşağıdakilerden hangisi ilk yardımın hedeflerinden biri değildir?

- A) Şokun önlenmesi
- B) Kazaların önlenmesi
- C) Acil yardım istenmesi
- D) Kanamanın durdurulması

2. Vücudumuzdaki yapı birimlerinin küçükten büyüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisindeki gibi olur?

- A) Sistem - Doku - Organ - Hücre
- B) Organ - Hücre - Doku - Sistem
- C) Hücre - Doku - Organ - Sistem
- D) Hücre - Organ - Doku - Sistem

3. Bak-Dinle-Hisset yönteminde "Bak" ne anlama gelir?

- A) Yaralının göğüs kafesinin inip kalktığına bakılması
- B) Kaza bölgesinde yanıcı madde olup olmadığına bakılması
- C) Yaralıda kırık olup olmadığına bakılması
- D) Kaç yaralı olduğuna bakılması

4. Suni solunum işlemleri öncesinde ilk olarak yapılması gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Solunumu uyarmak için göğüs bölgesine yumruk atılması
- B) Ağız içinin temizlenerek hava yolu açıklığının sağlanması
- C) Suni solunuma başlamadan 5 dakika beklenmesi
- D) Hastanın ayaklarının yükseltilmesi

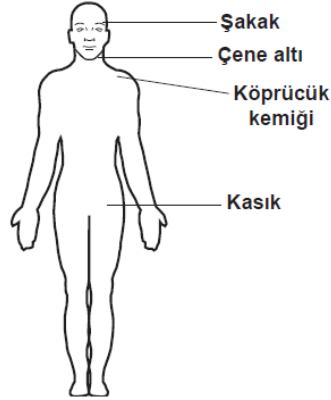
5. Kalbi çalıştığı hâlde solunumu durmuş olanlara yapılacak suni solunuma ne kadar devam edilir?

- A) 10 dakika
- B) 15 dakika
- C) Kalbi daha hızlı çalışana kadar
- D) Hasta kendi kendine soluyuncaya kadar

6. Aşağıdakilerden hangisi atardamar kanamasındaki kanın özelliklerindedir?

- A) Açık kırmızı renkte olması ve fişkırlarak akması
- B) Çok hafif olup sızarak akması
- C) Kısa sürede pıhtılaşması
- D) Yavaş akması

7. Omuz ve koldaki kanamalarda, şekilde gösterilen hangi bölgeye basınç uygulanmalıdır?

- A) Kasık bölgesine
- B) Şakak bölgesine
- C) Çene altı bölgesine
- D) Köprücük kemiğinin iç kısmına

8. Aşağıdakilerden hangisi şok belirtilerindedir?

- A) Nabız atışının güçlü olması
- B) Cildin kuru ve sıcak olması
- C) Kan basıncının düşmesi
- D) Zihinsel aktivitenin artması

9. Burun kanaması olan bir kazazedeye aşağıdaki uygulamalardan hangisinin yapılması doğrudur?

- A) Baş ve işaret parmakları arasına alınan burun kemiğinin kuvvetlice sıkılması
- B) Burun köküne ve enseye sıcak uygulama yapılması
- C) Sümüktülerek burun içinin temizlenmesi
- D) Sırtüstü yatırılıp başın geriye alınması

10. Başa alınan darbe sonucu kulağından kan gelen kazazedeye aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Oturtulup kulağına pamuk tıkanır.
- B) Sırtüstü yatırılarak ayakları yukarı kaldırılır.
- C) Kan akan bölgesi üstte kalacak şekilde yan yatırılır ve kulak pamukla tıkanır.
- D) Kan akan bölgesi altta kalacak şekilde yan yatırılır ve kanama engellenmez.

11. Köprücük kemiği kırıklarında yaralının hangi bölgesi tespit edilir?

- A) El
- B) Omuz
- C) Kalça
- D) Göğüs

12. Aşağıdakilerden hangisi koma hâlinin belirtilerindendir?

- A) Kötü kokulara karşı burnunu tıkama
- B) Bilinçsizlik, hareketsizlik ve uyku hâli
- C) Sorulan sorulara anlamlı cevap verme
- D) Gözleri ile hareket eden cisimleri takip etme

13. Aşağıdakilerden hangisi, yaralı taşımalarında ilk yardımcının uyması gereken kurallardan biri değildir?

- A) Kendi sağlığını riske atması
- B) Kalkarken ağırlığı kalça kaslarına vermesi
- C) Sırtın gerginliğini korumak için dizlerini bükmesi
- D) Yön değiştirirken ani dönme ve bükülmelerden kaçınması

14. Aşağıdakilerden hangisi, yaya ve sürücülerin trafikteki davranışlarının altında yatan psikolojik süreçleri inceler?

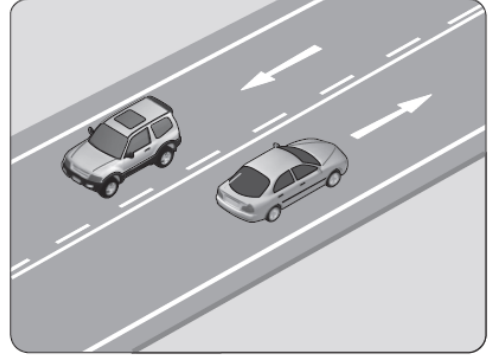
- A) Adli tıp
- B) Kazazede
- C) Trafik psikolojisi
- D) İlk yardımcı

15. I- Araçların tescil edilmesi
II- Sürücü belgelerinin verilmesi
III- Trafik suçlarında tutanak düzenlenmesi

Yukarıdakilerden hangileri Emniyet Genel Müdürlüğü'nün sorumlulukları arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

16. Şekildeki kara yoluna ne ad verilir?

- A) Bağlantı yolu
- B) İki yönlü kara yolu
- C) Tek yönlü kara yolu
- D) Bölünmüş kara yolu

17. Şekildeki trafik görevlisinin yapmış olduğu işaretin sürücüler için anlamı nedir?

- A) Dur
- B) Hızlan
- C) Yavaşla
- D) Sağa yanaş

18. Aksine bir durum yoksa, ışıklı trafik işaret cihazında kırmızı ışık yanmakta ise sürücü ne yapmalıdır?

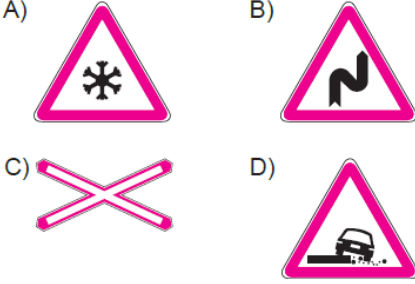
- A) Aracını durdurmalı
- B) Durmadan geçmeli
- C) Gelen araç yoksa dikkatli geçmeli
- D) Yayalar geçebileceği için yavaş gitmeli

19. Şekildeki trafik işareti neyi bildirir?

- A) Ehlî hayvanların giremeyeceğini
- B) Ehlî hayvanların yola çıkabileceğini
- C) Vahşi hayvanların yola çıkabileceğini
- D) Hayvanla çekilen taşıtların yola çıkabileceğini

20. Aşağıdaki trafik işaretlerinden hangisi yolda gizli buzlanma olabileceğini bildirir?

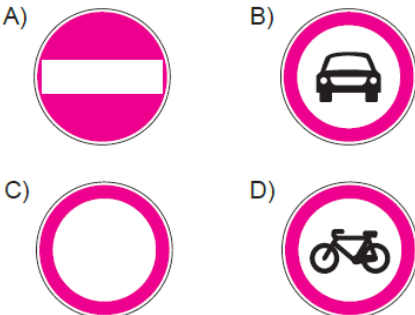

21. Şekildeki trafik işareti neyi bildirir?

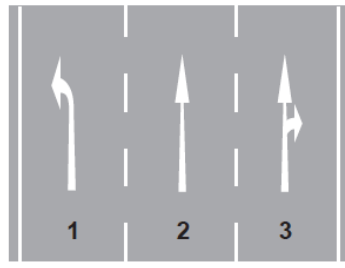

- A) Geçme yasağının sona erdiğini
- B) Kamyonlar için geçme yasağının sona erdiğini
- C) Tehlikeli madde taşıyan taşıtın giremeyeceğini
- D) Kamyonların öndeki taşıtı geçmesinin yasak olduğunu

22. Aşağıdakilerden hangisi yolun her iki yönden taşıt trafiğine kapatılmış olduğunu bildirir?

23.

Şekle göre, aşağıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

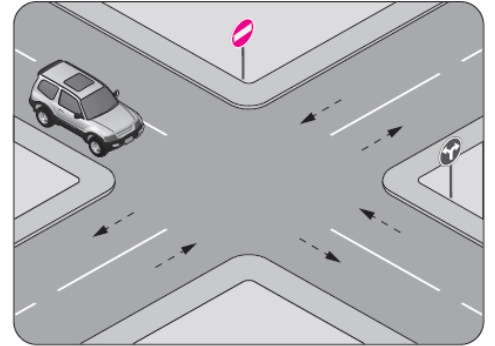
- I- 1 numaralı şerit sadece sola dönüş içindir.
- II- 2 numaralı şerit sadece ileri yönde seyir içindir.
- III- 3 numaralı şerit sadece sağa dönüş içindir.

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

24. Aşağıdaki hâllerin hangisinde sürücü araç kullanmaktan men edilir?

- A) Taşıma sınırının üstünde yolcu alınmışsa
- B) Taşıma sınırının üstünde yük yüklülmüşse
- C) Uyuşturucu madde alarak araç kullanıyorsa
- D) Araca zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırılmamışsa

25.

Şekildeki aracın sürücüsü aşağıdakilerden hangilerini yapabilir?

- I- Sağa dönüş
- II- Sola dönüş
- III- Aynı yönde ilerleme

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

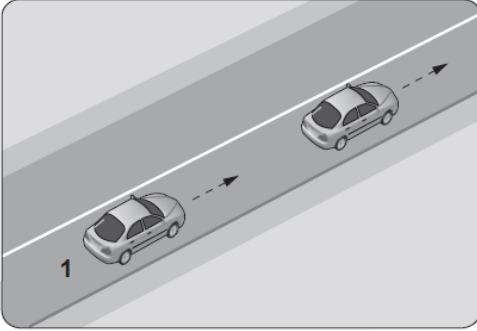
26. Zorunlu hâller dışında şehirler arası kara yolunu kullanan motorlu araçlarda, araç cinsi gözetilmeksizin asgari hız sınırı saatte kaç kilometredir?

- A) 5 B) 10 C) 15 D) 20

27. Konvoy hâlinde seyreden araçların arasındaki mesafe en az ne kadar olmalıdır?

- A) Takip mesafesi kadar
B) Araç uzunluğunun üç katı kadar
C) Trafik ve yol durumuna göre istenildiği kadar
D) Aracın cinsi ve teknik özelliklerinin gerektirdiği kadar

28. Şekle göre 1 numaralı aracın önündeki aracı geçmesi yasaktır.

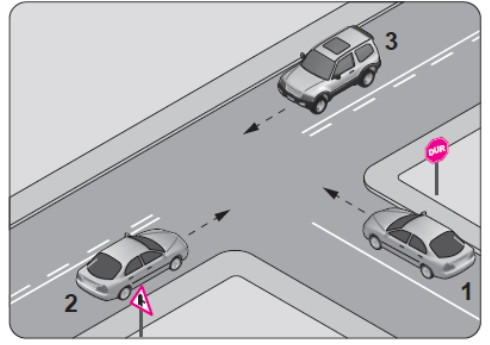
Bu durumu sürücüye aşağıdakilerden hangisi bildirir?

- A) Devamlı yol çizgisi
B) Diğer aracın sürücüsü
C) Yol kenarındaki banketler
D) Hız kontrolü yapan uyarı cihazları

29. Bir otobüs, eğimsiz iki yönlü dar yolda aksine işaret yoksa aşağıdakilerden hangisine geçiş kolaylığı sağlamalıdır?

- A) Lastik tekerlekli traktöre
B) İş makinesine
C) Kamyonete
D) Kamyona

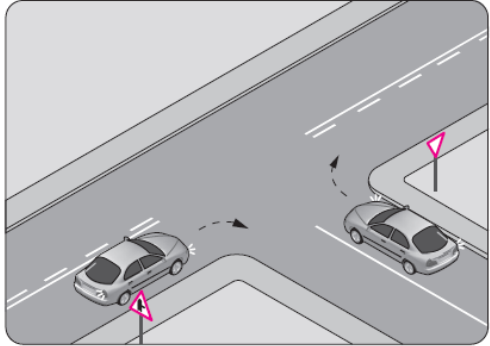
30.

Şekildeki kavşakta aşağıdakilerden hangisinin yapılması yasaktır?

- A) 1 numaralı aracın sola dönüş yapması
B) 3 numaralı aracın sola dönüş yapması
C) 2 numaralı aracın sağa dönüş yapması
D) 1 numaralı aracın durmadan kavşağa girmesi

31.

Şekildeki gibi sağa dönüş yapmak isteyen sürücülerin aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Hızlarını azaltmaları
B) Dar bir kavisle dönmeleri
C) Dönüşlerini en sol şeritte tamamlamaları
D) Buldukları şeritte en sağa yaklaşmaları

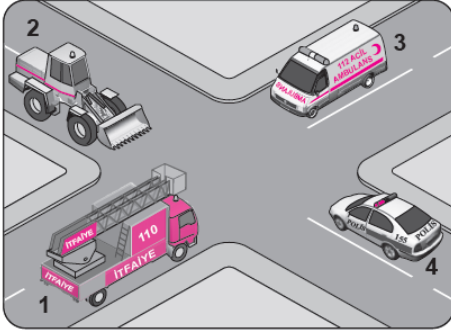
32.

- Kırmızı ışık yanması
- Yolun trafiğe kapanması
- Yetkililerin dur işareti vermesi

Seyir hâlindeki taşıtların yukarıda verilen faktörlerle durdurulmasına ne ad verilir?

- A) Durma B) Park etme
C) Duraklama D) Trafikten men

33. Şekildeki araçların görev hâli durumunda geçiş üstünlüğü sıralaması nasıl olmalıdır?

- A) 1 - 3 - 4 - 2
B) 3 - 1 - 4 - 2
C) 3 - 4 - 1 - 2
D) 4 - 1 - 3 - 2

34. Geceleri kara yolunda seyrederken, resimde görüldüğü gibi karşı yönden gelen araç sürücülerinin ve kara yolunu kullanan diğer kişilerin gözlerini kamastırmamak için uzağı gösteren ışıkların yerine hangisi yakılmalıdır?

- A) Sis ışıkları
B) Park ışıkları
C) Acil uyarı ışıkları
D) Yakını gösteren ışıklar

35. Aşağıdakilerden hangisinin temel işlevi, çarpma anında oluşabilecek etkileri vücudun daha güçlü bölgelerine yönlendirerek ölüm ve yaralanma riskini azaltmaktır?

- A) Kriko
B) Reflektör
C) Emniyet kemeri
D) Çekme halatı

36. Trafikte güvenle seyahat etmek yüksek seviyede konsantrasyon gerektirir.

Buna göre, direksiyon başında iken seyir emniyetinin tehlikeye düşmemesi için, aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğru bir uygulama değildir?

- A) Elde cep telefonu ile konuşulması
B) Temiz hava için araç camlarının kısa süreli-ğine açılması
C) Yol şartlarına göre kontrol edilebilecek hızda araç kullanılması
D) Trafik yoğunluğu düşük olan alternatif güzergâhların seçilmesi

37. Aşağıdaki işlemlerden hangisi trafiğe çıkacak araçların mevzuata uygunluğunu gösterir?

- A) Araç üzerinde keyfi değişiklik yapılması
B) Periyodik bakım kartının doldurulması
C) Muayenesinin yaptırılmamış olması
D) Kayıt ve tescilin onaylanması

38. Tehlikeli madde taşıyan araçlarda yangın söndürme cihazları aracın neresinde bulundurulmalıdır?

- A) Özel olarak yapılmış kilitli bir yerde
B) Sadece aracı kullananın bildiği bir yerde
C) Görülebilen ve erişilmesi kolay olan bir yerde
D) Motor kaputunun altında veya yangın çıkma ihtimali olan bir yerde

39. Hız sınırlarını yüzde otuzdan fazla aşmak suretiyle ihlal edenlerin, sürücü belgelerinin bir yıl süre ile geri alınabilmesi için, aynı suçun bir yıl içinde kaç kez işlenmesi gerekir?

- A) 2
B) 3
C) 4
D) 5

40. Bakımı yapılmamış araçlarda, yakıt sarfiyatı artacağı gibi aracın egzozundan da daha fazla kirlenici gaz çıkar.

Bu durum öncelikle aşağıdakilerden hangisine neden olur?

- A) Radyasyon
B) Hava kirliliği
C) Su kirliliği
D) Toprak kirliliği

41. Direksiyon döndürme kuvvetini azaltarak sürücüyü daha kolay bir şekilde aracı yönlendirme imkânı veren sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hava yastığı
- B) Hidrolik fren
- C) Hidrolik direksiyon
- D) Otomatik hız kontrol

42. Dört zamanlı benzinli motorlarda, zamanların oluşum sırası aşağıdaki gibidir.

Buna göre, hangi zamanda yakıt-hava karışımı pistonla sıkıştırılır?

- A) Emme zamanı
- B) Sıkıştırma zamanı
- C) Ateşleme zamanı
- D) Egzoz zamanı

43. Aracın gösterge panelinde, aşağıdaki ikaz ışıklarından hangisinin yanıyor olması uzun hüzmeli farların açık olduğunu bildirir?

44. Aşağıdakilerden hangisi motor ömrünü etkileyen en önemli faktördür?

- A) Alaşımli jant
- B) Motor yağı kalitesi
- C) Doğru yapılmış far ayarı
- D) Delinmiş egzoz susturucusu

45. Aşağıdakilerden hangisi, aracın geri manevrası esnasında arkada bulunan diğer araçların durumdan haberdar edilmesi amacıyla yanar?

- A) Geri vites lambaları
- B) Sinyal lambaları
- C) Park lambaları
- D) Sis lambaları

46. I- Basıncı
II- Diş derinliği
III- Hasarlı olup olmadığı

Aracın lastiği kontrol edilirken yukarıdakilerden hangileri dikkate alınmalıdır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

47. Akü sülfürik asit içerdiğinden; kontrolü yapılırken, araçtan çıkarılırken ve tutarken dikkat edilmesi, göz ya da cilde temasından kaçınılması gerekir.

Buna rağmen sülfürik asit, gözlere ve cilde herhangi bir biçimde temas ederse ilk yapılması gereken nedir?

- A) Tiner ile yıkamak
- B) Bol su ile yıkamak
- C) Antifriz ile yıkamak
- D) Fren hidroliği ile yıkamak

48. Aşağıdakilerden hangisi motorun soğutma sisteminde yapılması gereken kontrollerdendir?

- A) Antifriz kontrolü
- B) Yağ seviyesi kontrolü
- C) Elektrolit seviyesi kontrolü
- D) Hidrolik yağ seviyesi kontrolü

49. Motor çalışır durumda iken aracın gösterge panelinde akü şarj ikaz ışığı yanıyor, muhtemel arıza aşağıdakilerden hangisinde olabilir?

- A) Fan motorunda
- B) Marş motorunda
- C) Alternatörde
- D) Far ampüllerinde

50. Aşağıdakilerden hangisi motorda yapılan ve yakıt tasarrufuna etki eden ayarlardandır?

- A) Far ayarı
- B) Rot ayarı
- C) Fren ayarı
- D) Rölanti ayarı

TEST BİTTİ.
CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

GENEL TEST-2-

1. İlk yardım girişimlerinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hastaları tedavi etmek
- B) Trafik kazalarını önlemek
- C) Temel yaşam desteği sağlamak
- D) Bulaşıcı hastalıklardan korunmayı sağlamak

2. İlk yardım yapan kişi, yaralının omuzuna hafifçe dokunarak "iyi misiniz?" diye sorar.

Bu davranış ile yaralının hangi durumu kontrol edilir?

- A) Ağız içi
- B) Bilinci
- C) Göğüs hareketi
- D) Solunumu

3. Kaza yerine ulaşan ilk yardımcının öncelik-le yapması gereken nedir?

- A) Yaralıları belirlemek
- B) Yaralıları araçtan çıkarmak
- C) Kazayı yetkililere haber vermek
- D) Kendisinin ve yaralıların güvenliğini sağlamak

4. Aşağıdakilerden hangisi solunum durmasına bağlı olarak dokuların oksijensiz kaldığını gösteren bir belirtidir?

- A) Parmak uçları ve dudaklardan başlayıp yayılan morarma olması
- B) Yüzün kızarması ve vücut sıcaklığının artması
- C) Kişinin aktif ve huzursuz olması
- D) Göz bebeklerinin küçülmesi

5. Aşağıdaki durumların hangisinde suni solunum yapılır?

- A) Kalbi düzensiz çalışanlara
- B) Öksürük ve hıçkırığı olanlara
- C) Göğüs kafesi düzenli olarak inip kalkanlara
- D) Bak-dinle-hisset yöntemi ile solunumu saptanamayanlara

6. Şah damarına bası uygulanması aşağıdaki bölge kanamalarından hangisinde yapılır?

- A) Bacak bölgesinde olan kanamalarda
- B) Karın bölgesinde olan kanamalarda
- C) Yüz bölgesinde olan kanamalarda
- D) Kol bölgesinde olan kanamalarda

7. İlk yardım uygulaması olarak kazazedenin bacaklarının 30 cm yukarıya kaldırılması aşağıdaki durumların hangisinde sakıncalıdır?

- A) Şok
- B) Beyin kanaması
- C) Ayakta olan kanamalar
- D) Ayak bileğinin burkulması

8. I- Deri soğuk ve nemlidir.
II- Nabız düzenli ve dolgundur.
III- Solunum yüzeysel ve hızlıdır.

Verilen bulgulardan hangileri şok belirtisidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

9. Kendiliğinden meydana gelen burun kanamasında, kazazedeye aşağıdaki pozisyonlardan hangisi verilmelidir?

- A) Oturuş pozisyonu
- B) Baş-çene pozisyonu
- C) Sırtüstü yatış pozisyonu
- D) Yüzüstü yatış pozisyonu

10. Omurga kırıklarında geçici veya kalıcı felçlerin oluşmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sırtüstü, düz pozisyonda yatırılması
- B) Kazazedenin hareketsiz hâle getirilmesi
- C) Omuriliğin baskı altında olması ya da zedelenmesi
- D) Taşıma esnasında baş, boyun ve gövde ekseninin korunması

11. Aşağıdakilerden hangisi göğüs yaralanması olan kazadedeye uygulanmaz?

- A) Açık olan yarayı temiz bir bezle kapatıp basınç yapmadan sarmak
- B) Ayakları yüksekte tutup sırtüstü yatırmak
- C) Batan cisim varsa çıkarmamak
- D) Yarı oturur duruma getirmek

12. I- Çıkık eklem yerine oturtulmalı
II- Çıkık eklem hareket ettirilmeden tespit edilmeli
III- Çıkık bölge askıya alınarak kazadede hastaneye ulaştırılmalı

Çıkık vakalarında ilk yardım olarak yukarıdakilerden hangileri yapılmalıdır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

13. Yaralıda boyun hasarı şüphesi varsa, araçtan nasıl çıkarılmalıdır?

- A) Çene göğüse değecek şekilde baş öne eğilerek
- B) Boynuna mutlaka boyunluk takılarak
- C) Baş-çene pozisyonu verilerek
- D) Ayaklarından çekilerek

14. Hangi kişilik özelliğinin sürücülerde olması trafik ortamında riskli davranışı azaltır?

- A) Hırçın
- B) Öfkeli
- C) Stresli
- D) Saygılı

15. Alkol en çok beyin hücrelerini etkilemekte ve merkezi sinir sisteminde olumsuz etki yapmaktadır.

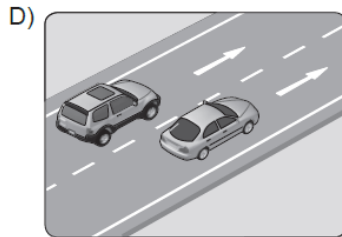
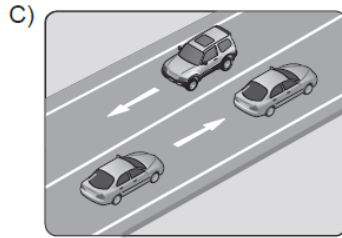
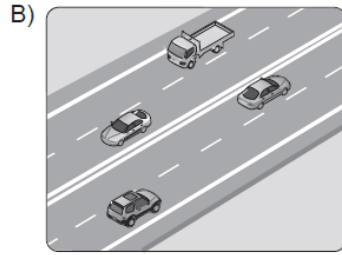
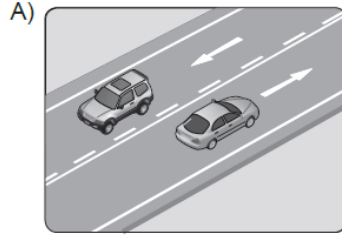
Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucudur?

- A) Karar verme ve kendini kontrol edebilme yeteneğinin azalması
- B) Yollarda tehdit unsuru oluşumunun azalması
- C) Kaza yapma riskinin azalması
- D) Sürüş yeteneğinin artması

16. Aşağıdakilerden hangisi, araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermekle görevlidir?

- A) Sağlık Bakanlığı
- B) Milli Eğitim Bakanlığı
- C) Emniyet Genel Müdürlüğü
- D) Karayolları Genel Müdürlüğü

17. Aşağıdakilerin hangisinde taşıtlar tek yönlü kara yolunda bulunmaktadır?

18. I- Görülmelerinin engellenmesi
II- Sorumlu kuruluşların eskiyenleri yenisi ile değiştirmesi
III- Üzerlerine yazı yazılması, çizilmesi, kırılması, delinmesi, sökülmesi

Trafik işaretleri ile ilgili olarak yukarıdaki davranışlardan hangilerinin yapılması yasaktır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

19. Şekildeki trafik görevlisinin yapmış olduğu işaretin sürücüler için anlamı nedir?

- A) Sağa yanaş
B) Yavaşla
C) Hızlan
D) Dur

20. Işıklı trafik işaret cihazında, yeşil ışıktan sonra sarı ışığın yanması sürücülere aşağıdakilerden hangisini bildirir?

- A) Yolun trafiğe kapanmak üzere olduğunu
B) Yolun trafiğe açılmak üzere olduğunu
C) Kavşağa yaklaşırken hızın artırılması gerektiğini
D) Yaya geçidi işgal edilecek şekilde durulması gerektiğini

21. Şekildeki trafik işaretini gören sürücünün aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Yolu kontrol etmesi
B) Aracının hızını azaltması
C) Yayıları ikaz ederek geçmesi
D) Geçiş hakkını yayalara vermesi

22. Şekildeki trafik işareti neyi bildirir?

- A) Dönel kavşağa yaklaşıldığını
B) Kontrolsüz kavşağa yaklaşıldığını
C) Demir yolu geçidine yaklaşıldığını
D) Ana yol - tali yol kavşağına yaklaşıldığını

23. Şekildeki trafik işaretinin anlamı nedir?

- A) Yol ver
B) İleri mecburi yön
C) Girişi olmayan yol
D) Taşıt trafiğine kapalı yol

24. Şekildeki trafik işaretinin anlamı nedir?

- A) Sola dönülmez
B) Sağa dönülmez
C) Sola zorunlu yön
D) Sağa zorunlu yön

25. Taşıt yolu üzerine çizilen şekildeki çizgilerin anlamı nedir?

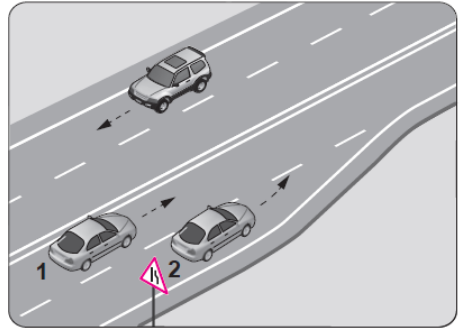
- A) Yaya geçidi
B) Sağa tehlikeli viraj
C) Taralı alana girilmez.
D) Taralı alan içine park edilebilir.

26. Ticari amaçla yük taşımacılığı yapan ve azami ağırlığı 3,5 tonu geçen araçların şoförlerinin, 24 saatlik herhangi bir süre içinde toplam olarak kaç saatten fazla araç sürmeleri yasaktır?

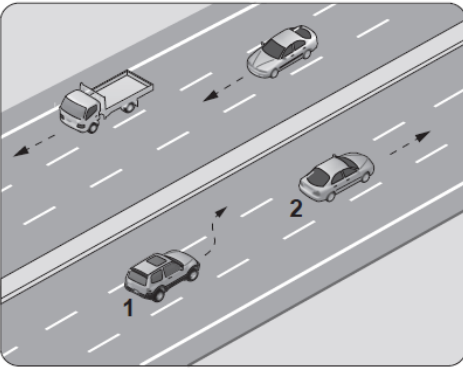
- A) 6
B) 7
C) 8
D) 9

27. Şekle göre 2 numaralı aracın sürücüsü ne yapmalıdır?

- A) 1 numaralı aracı ikaz ederek durdurmalı
B) 1 numaralı araca yol vermeli
C) U dönüşü yapmalı
D) Hızını artırmalı

28.

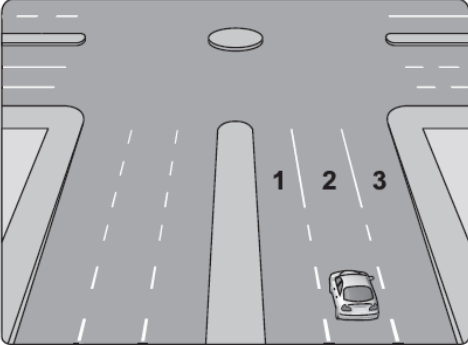
Şerit değiştirmek isteyen şekildeki 1 numaralı taşıt sürücüsü, sola sinyal **vermeden** önce aşağıdakilerden hangisini **mutlaka** yapmalıdır?

- A) Uzun hüzmeli farları yakarak seyretmeli
- B) 2 numaralı taşıtın geç işaretini beklemeli
- C) İç ve dış aynalardan trafik durumunu kontrol etmeli
- D) 2 numaralı taşıta takip mesafesinden daha fazla yaklaşmalı

29. Arkadan çarpma şeklindeki trafik kazalarının **en önemli** sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Takip mesafesi kurallarına uyulmaması
- B) Görüş mesafesinin kötü olması
- C) Öndeki aracın yavaşlaması
- D) Öndeki aracın durması

30.

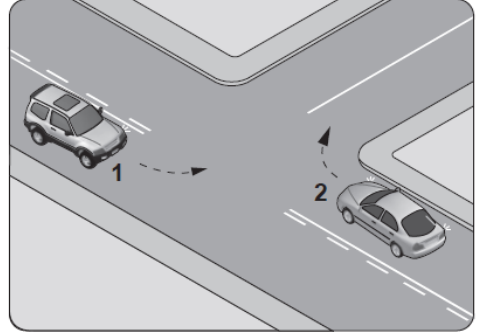
Şekildeki araç sürücüsü kavşaktan sağa dönüş yapmak için hangi şeridi izlemelidir?

- A) İsteddiği şeridi
- B) 1 numaralı şeridi
- C) 2 numaralı şeridi
- D) 3 numaralı şeridi

31. Aksine bir işaret yoksa, eğimsiz iki yönlü dar yolda, motorsuz ile motorlu taşıtın karşılaşmaları hâlinde, hangisi diğerine yol vermelidir?

- A) Motorlu taşıt, motorsuz taşıta
- B) Motorsuz taşıt, motorlu taşıta
- C) Şeridi daralmış olan taşıt, diğerine
- D) Trafik yoğunluğu az olan yöndeki taşıt, diğerine

32. Şekle göre kontrolsüz kavşakta karşılaşılan araçlardan hangisi ilk geçiş hakkını kullanmalıdır?

- A) 1 numaralı araç
- B) 2 numaralı araç
- C) Hızı az olan araç
- D) Hızı fazla olan araç

33. Kara yollarında uzun süreli beklemeyi gerektiren duraklamalarda aşağıdakilerden hangisinin yapılması gerekir?

- A) Aracın kapılarının açık tutulması
- B) Trafik görevlisine haber verilmesi
- C) Motor çalışır halde farların yakılması
- D) Motorun durdurulup el freninin çekilmesi

34. Yerleşim birimleri dışındaki kara yollarında geceleri araç ışıklarının kullanılması ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Yeterince aydınlatılmamış tünellere girerken uzağı gösteren ışıkları yakmak
- B) Dönüş ışıklarını geç anlamında kullanmak
- C) Karşılaşmalarda ışıkları söndürmek
- D) Park veya sis ışıkları ile seyretmek

35. Kamyon, kamyonet ve römorklarda yüklerle birlikte yolcu taşınırken aşağıdakilerden hangisinin yapılması yasaktır?

- A) Yüklerin bağlanması
- B) Yolcuların yüklerin üzerine oturtulması
- C) Kasanın yan ve arka kapaklarının kapatılması
- D) Yolcuların kasa içinde ayrılmış bir yere oturtulması

36. Ülkemizde, trafik kazalarındaki kusur oranlarının (%) yıllara göre dağılımı tablodaki gibidir?

Yıllar	Sürücü %	Yaya %	Araç %	Yol %
2009	89,60	9,09	0,29	0,61
2010	89,72	8,97	0,33	0,63
2011	90,20	8,51	0,30	0,60
2012	89,69	9,02	0,30	0,57

Bu verilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenebilir?

- A) Kazaların çoğu insan kaynaklıdır.
- B) Kara yolları, deniz ve hava yollarına göre daha risklidir.
- C) Toplu taşıma yapılması ülke ekonomisini olumlu yönde etkiler.
- D) Kara yolu ulaşım sistemi, diğer ulaşım sistemlerinden daha çok kullanılmaktadır.

37. Otomobilinin muayene zamanını öğrenmek isteyen sürücü, aşağıdaki belgelerden hangisini kontrol etmelidir?

- A) Sürücü belgesi
- B) Araç tescil belgesi
- C) Araç imalat belgesi
- D) Motorlu araç trafik belgesi

38. Şehirler arası yük veya yolcu nakliyatı yapan otobüs, kamyon ve çekicilerde takograf cihazının kullanılmasındaki başlıca amaç nedir?

- A) Sürücünün araç kullanma, dinlenme süreleri ile araç kullanırken yaptığı hızı tespit etmek
- B) Sürücünün kat ettiği kilometreyi ve tükettiği akaryakıtı tespit etmek
- C) Sürücünün taşıdığı yük miktarını ve aldığı parayı tespit etmek
- D) Sürücünün çalıştığı günleri ve hak ettiği ücreti tespit etmek

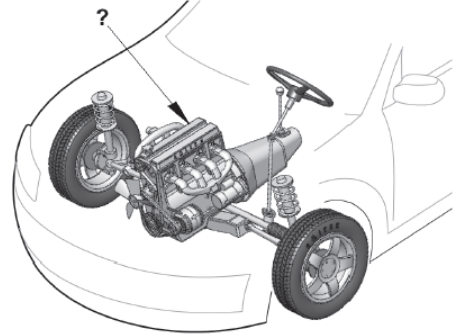
39. Aşağıdakilerden hangisinin yapılması, kara yollarında motorlu taşıt kullanabilmek için zorunludur?

- A) Yeni bir iş kurmak
- B) Kasko sigortası yaptırmak
- C) Motor tamirciliği eğitimi almak
- D) Aracın cinsine uygun sürücü belgesi almak

40. Sürücülerin aşağıda verilen davranışlarından hangisi çevre kirliliğini azaltacak önlemlerden biri değildir?

- A) Egzoz emisyon kontrollerini zamanında yaptırmaları
- B) Araçlarını gereksiz yere çalışır hâlde tutmaları
- C) Araçlarının bakımını zamanında yaptırmaları
- D) Araç hızına uygun viteste seyretmeleri

41. Şekilde soru işareti (?) ile gösterilen ve aracın hareketi için gerekli gücü sağlayan aşağıdakilerden hangisidir?

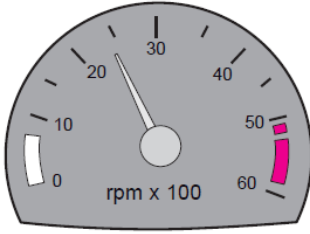

- A) Rot
- B) Fren
- C) Motor
- D) Diransiyel

42. Dört zamanlı bir dizel motorunda emme zamanında silindirlere hangisi emilir?

- A) Hava
- B) Benzin
- C) Motorin
- D) Karışım

43. Aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki gösterge sürücüyü neyi bildirir?

- A) Araç hızını
B) Yakıt miktarını
C) Motor sıcaklığını
D) Motor devir sayısını
44. Araç motorunun ilk çalıştırılması esnasında, aşağıdakilerden hangisine basılmasında fayda vardır?
- A) Kornaya
B) Vites koluna
C) Fren pedalına
D) Debriyaj pedalına
45. Motorlu araçlarda motorun yağ seviyesini kontrol etmeye yarayan ve özel göstergesi bulunan parçaya ne ad verilir.
- A) Yağdanlık
B) Yağ filtresi
C) Yağ çubuğu
D) Yağ pompası
46. Araç, flaşörleri yanık olarak uzun bir süre park hâlinde bırakılırsa aşağıdakilerden hangisinin olması beklenir?
- A) Jantın eğilmesi
B) Akünün boşalması
C) Fren balatalarının aşınması
D) Lastik hava basıncının düşmesi
47. Temiz kireçsiz su ile donmayı ve korozyonu önleyici antifriz karışımından oluşan sıvıya ne ad verilir?
- A) Motor yağı
B) Fren hidroliği
C) Akü elektroliti
D) Motor soğutma suyu

48. Motor çalışır durumda iken aracın gösterge panelinde yağ basıncı ikaz ışığı yanıyor ise aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Motor devri düşürülür.
B) Motor devri yükseltilir.
C) Motor hemen durdurulur.
D) Motor rölantide çalıştırılır.
49. Seyir hâlindeyken araçtan "sürekli yakıt kokusu" alınması durumunda aşağıdakilerden hangisi yapılır?
- A) Açık camlar kapatılır.
B) Önemsenmez yola devam edilir.
C) Lastiklerin hava basıncı kontrol edilir.
D) Trafik kurallarına uyarak durulur ve kontak kapatılır.
50. Aşağıdakilerden hangisi yakıt tüketiminin artmasında sürücüden kaynaklanan kusurdur?
- A) Aşırı hız yapılması
B) Frenlerin ayarsız olması
C) Rölanti ayarının bozuk olması
D) Lastiklerin havasının az olması

TEST BİTTİ.
CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

GENEL TEST -3-

1. Sürücüler neden ilk yardım bilgi ve becerisine sahip olmalıdır?

- A) Trafikteki kaza sayısını azaltmak için
- B) Sağlık personeli niteliğini kazanmak için
- C) Hastaları iyileştirici tıbbi tedaviyi uygulamak için
- D) Kazalarda hayat kurtarıcı ilk müdahaleyi yapılabilmek için

2. Aşağıdakilerden hangisi göğüs boşluğunda bulunan bir organdır?

- A) Mide
- B) Kalp
- C) Böbrek
- D) Karaciğer

3. Kazazedenin solunum yapıp yapmadığı "bak-dinle-hisset" yöntemiyle 5 saniye süre ile kontrol ediliyor.

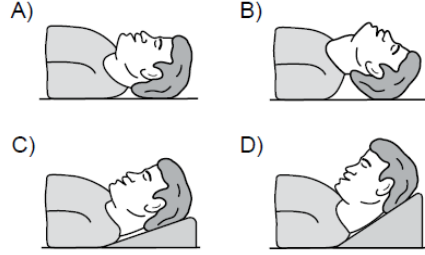
Aşağıdakilerden hangisi bu yöntemle ait olarak ilk yardımcının yaptığı bir uygulama **değildir**?

- A) Yüzünü kazazedenin ağızına yaklaştırarak soluğu yanağında hissetmeye çalışması
- B) Eli ile göğüs kafesi hareketlerini hissetmeye çalışması
- C) Göğüs kafesinin solunum hareketlerini gözlemesi
- D) Eli ile göğüs kafesi merkezine bası uygulaması

4. Kalp masajı hangi durumdaki kişiye uygulanır?

- A) Kalbi duran
- B) Bilinç kaybı olan
- C) Solunum güçlüğü olan
- D) Nabız sayısı düşük olan

5. "Ağızdan ağıza" suni solunum yapılacak olan kazazedede boyun travması **yoksa**, verilecek **en uygun** baş pozisyonu aşağıdakilerden hangisidir?

6. İlk yardımcı olarak bulunduğunuz bir kaza yerinde, kazazedelerden birinin dirseği ile omzu arasında kalp atımları ile uyumlu ve fişkırtır tarzda bir kanamasının olduğunu gözlemlediniz.

Bu durumda hangi tür kanama olduğunu düşünürsünüz?

- A) Atardamar
- B) Toplardamar
- C) Kılcal damar
- D) Yırtık kanaması

7. Bazı dış kanamalarda, yara üzerine basınç uygulamadaki amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Damarı genişletip kan basıncının artmasını sağlamak
- B) Damarı sıkıştırarak kanın dışarıya akmasını engellemek
- C) Yaranın çabuk iyileşmesini sağlamak
- D) Yaralı bölgenin sıcaklığını korumak

8. Şoka girmiş bir kazazedede kanın, beyin ve hayati organlara taşınmasını sağlamak amacıyla yapılan uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baş, boyun ve gövde ekseninin korunması
- B) Kazazedenin gömlek yakasının ve kemerinin gevşetilmesi
- C) Sırt üstü yatırılarak ayaklarının 30 cm kadar yükseltilmesi
- D) Başın yana çevrilerek, çenenin göğüsten uzaklaştırılması

9. Batan cisim yara üzerinde duruyorsa, aşağıdakilerden hangisi uygulanır?
- A) Çıkarılmadan yaralı hastaneye sevk edilir.
B) Dışarıda kalan kısım kesilir ve yara sarılır.
C) Çıkarılır ve yaralı hastaneye sevk edilir.
D) Çıkarılır ve yaraya tentürdiyot dökülür.
10. • Bulantı ve kusma olması
• Burun ve kulaktan kan gelmesi
• Göz bebeklerinin farklı büyüklükte olması
- Yukarıda verilen belirtilerin bir kazazedede görülmesi hangi durumda olur?
- A) Kalp spazmı
B) Dalak yırtılması
C) Baş yaralanması
D) Akciğer delinmesi
11. Aşağıdaki kemiklerden hangisinde kırık olması durumunda kazazedenin göğüs bölgesine yapılan baskıda şiddetli ağrı, nefes almada güçlük ve öksürük belirtileri görülür?
- A) Kol kemiği   B) Kalça kemiği
C) Uyluk kemiği   D) Kaburga kemiği
12. Koma durumundaki kazazedeye aşağıdaki pozisyonlardan hangisi verilmelidir?
- A) Dik oturuş
B) Yarı oturuş
C) Yarı yüzüstü yan yatış
D) Sırtüstü yatış
13. Yaralı taşımada sedye kullanımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
- A) Sedye kullanımı her zaman tercih edilmelidir.
B) Sadece bacağı kırılanları yatırarak taşımak için tercih edilir.
C) Sadece zehirlenme vakalarının taşınmasında kullanılmalıdır.
D) Köprücük kemiği kırıklarında hastanın sedye ile taşınması hayati önem taşır.
14. Aşağıdakilerden hangisi trafik psikolojisinin hedeflerinden biri değildir?
- A) Trafik kazaları nedeniyle, insan, araç ve çevrede meydana gelen zararı azaltmak
B) Trafik kültürünün ve güvenlik bilincinin gelişmesine katkıda bulunmak
C) İnsan faktöründen kaynaklanan trafik kazalarının azalmasını sağlamak
D) Kurallara uymayan sürücülerini cezalandırmak
15. Aşağıdakilerden hangisi sürücülerden beklenen olumlu davranış özelliklerindedir?
- A) Yolcuların isteğine göre araç kullanmak
B) Karşılaştığı trafik kazasında yaralılara ilk yardım uygulamak
C) Her durumda geçiş üstünlüğüne sahip olduğunu düşünmek
D) Emniyet görevlisinin olmadığı yerlerde kendi koyduğu kuralları uygulamak
16. Şehir merkezinde araç kullanan bir sürücü aşağıdaki tespitleri yapıyor.
- Kavşaklarda ışıklı ve sesli işaret cihazları yok.
  - Taşıt yolu üzerinde yapılan çalışmalarda tedbir alınmıyor.
  - Yolun yapısı, trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda değil.
- Bu durumda aşağıdakilerden hangisinin görevini yerine getirmediği kesinlikle söylenir?
- A) Belediye
B) Mahalle muhtarları
C) Tarım İl Müdürlüğü
D) Millî Eğitim Müdürlüğü
17. Görev sırasında, belirli araç sürücülerinin can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamak şartı ile trafik kısıtlama veya yasaklarına bağlı olmamaları durumuna ne denir?
- A) Gabari   B) Geçiş hakkı
C) Geçiş üstünlüğü   D) Geçiş kolaylığı

18. Şekildeki trafik görevlisinin yapmış olduğu işaretin sürücüler için anlamı nedir?

- A) Geç
- B) Hızlan
- C) Yavaşla
- D) Sağa yanaş ve dur

19. Aşağıdakilerin hangisinde durulur ve yol kontrol edildikten sonra geçilir?

- A) Aralıklı yanıp sönen kırmızı ışıkta
- B) Aralıklı yanıp sönen sarı ışıkta
- C) Kırmızı ışıkta
- D) Sarı ışıkta

20. Şekildeki trafik işareti görülünce ne yapılır?

- A) Hız sabit tutulur.
- B) Hız azaltılır, sola sinyal verilir.
- C) Hız artırılır, sağa sinyal verilir.
- D) Hız azaltılır, varsa geçme yasağına uyulur.

21. Aşağıdakilerden hangisi deniz veya nehir kıyısında biten yolu bildirir?

- A)
- B)
- C)
- D)

22. Şekildeki trafik işaretinin anlamı nedir?

- A) İleri mecburi yön
- B) Girişi olmayan yol
- C) Geçme yasağı sonu
- D) Hız sınırlaması sonu

23. Aşağıdakilerden hangisi azami hız sınırlaması anlamındadır?

- A)
- B)
- C)
- D)

24. Taşıt yolu üzerine çizilen şekildeki çizgilerin anlamı nedir?

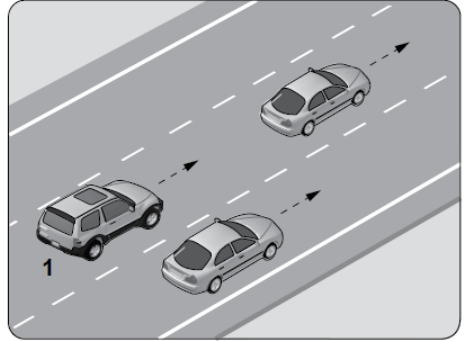
- A) Yaya geçidi
- B) Bisiklet yolu
- C) Taralı alana girilmez
- D) Yavaşlama uyarı çizgileri

25. Alkollü olarak araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınan kişinin, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru 5 yıl içinde, ikinci defa tespit edilme durumunda sürücü belgesi ne kadar süre ile geri alınır?

- A) 30 gün
- B) 3 ay
- C) 6 ay
- D) 2 yıl

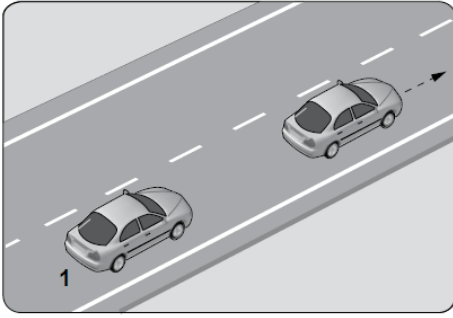
26.

Şekildeki gibi, tek yönlü kara yolunda bulunan 1 numaralı araç sürücüsünün aşağıdakilerden hangisini yapması yanlıştır?

- A) Önündeki aracı ikaz ederek hızlanmasını istemesi
- B) Önündeki araçla takip mesafesine dikkat etmesi
- C) Geçmek için en sol şeridi kullanması
- D) En sağ şeride geçerek seyretmesi

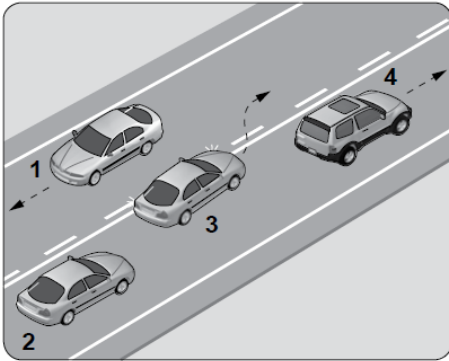
27. Şekildeki 1 numaralı aracın saatteki hızı 70 kilometredir.

Takip mesafesi, saatteki hızın en az yarısı kadar metre olduğuna göre; 1 numaralı araç ile önündeki araç arasında en az kaç metre olmalıdır?

- A) 35 B) 50 C) 70 D) 140

28. Şekle göre hangi numaralı aracın sürücüsü hatalıdır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

29. I- Şerit değiştirmelerde
II- Sağa ve sola dönüşlerde
III- Bir aracın geçilmesi esnasında

Yukarıdakilerin hangilerinde dönüş ışıklarının kullanılması zorunludur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

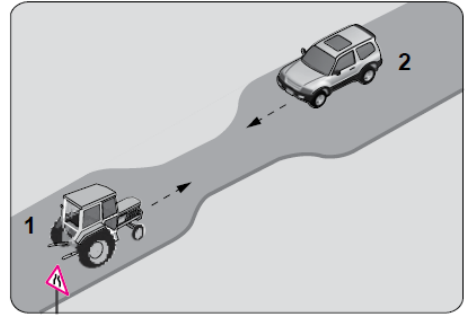
30. Aksine bir durum yoksa, yol çizgileri ile belirlenmiş yaya ve okul geçitlerinin bulunduğu yerlerde geçiş önceliği aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Araçlara B) Yayaalara
C) Yolculara D) Sürücülere

31. Bekleme amacıyla yapılan duraklamanın süresi en çok kaç dakikadır?

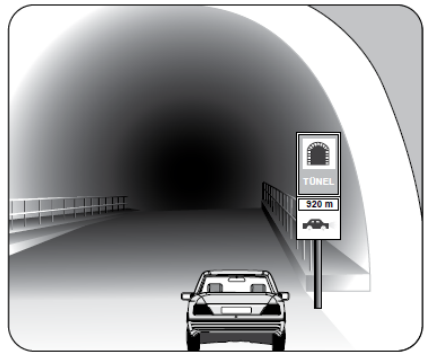
- A) 5 B) 10 C) 15 D) 20

32. Şekildeki gibi eğimsiz iki yönlü dar yoldaki karşılaşmada 1 numaralı aracın sürücüsü ne yapmalıdır?

- A) U dönüşü yapmalı
B) 2 numaralı araca yol vermeli
C) İlk geçiş hakkını kendisi kullanmalı
D) 2 numaralı aracın sürücüsünü ikaz edip durdurmalı

- 33.

Şekildeki gibi yeterince aydınlatılmamış tünele giriş yapan aracın sürücüsü aşağıdakilerden hangisini yapmak zorundadır?

- A) Duraklamak
B) Araç içi ışıkları yakmak
C) Uzağı gösteren ışıkları yakmak
D) Park ve sis ışıklarını birlikte yakmak

34. I- Motosikletinde aşınmış lastik kullanması
II- Seyir hâlinde iken koruma başlığı ve koruma gözlüğü kullanması
III- Motosikletine aldığı yolcuya koruma başlığı takması

Yukarıdakilerden hangileri güvenilir motosiklet sürücüsünün özelliklerindedir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

35. Trafik kazasına karışan kişilerin tümü, yetkililerin gelmesini gerekli görmez ve anlaşılarsa, durumu aralarında yazılı olarak tespit etmek suretiyle olay yerinden ayrılabilirler.

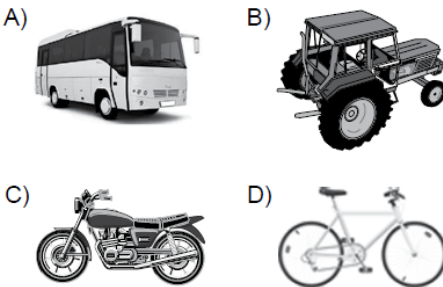
Yukarıdaki ifade hangi tür kazalarda geçerlidir?

- A) Maddi hasarlı ve yaralanmalı kazalarda
B) Maddi hasarlı kazalarda
C) Yaralanmalı kazalarda
D) Ölümlü kazalarda

36. Aşağıdakilerden hangisi sürücüler için trafik suçudur?

- A) Seyir hâlinde iken elindeki cep telefonu ile konuşmak
B) Yaya ve okul geçitlerinde aracını yavaşlatmak
C) Öndeki aracı güvenli mesafeden izlemek
D) Gidişe ayrılan sağdaki şeritte seyretmek

37. Aşağıdaki taşıtların hangisinde yangın söndürme cihazının bulundurulması zorunludur?

38. B sınıfı sürücü belgesi ile, aşağıdaki araçlardan hangisi kullanılamaz?

- A) Traktör
B) Minibüs
C) Motosiklet
D) Kamyonet

39. Aşağıdakilerden hangisi çevre kirliliğine yol açar?

- A) Mümkün olduğunca otobüs, vapur, tren, metro gibi toplu taşıma araçlarının kullanılması
B) Bakımsız araçlardan yere (yağ, su vb.) sızıntı olması
C) Tehlikeli maddelerin usulüne uygun taşınması
D) Araç bakımlarının sürelerinde yapılması

40. Aşağıdakilerden hangisinin taşıtta bulunması yakıt ve zaman tasarrufu açısından fayda sağlar?

- A) Reflektör
B) Yangın tüpü
C) Harita ve kroki
D) Yolcu ve yük

41. Çarpışma durumunda otomatik olarak şişerek sürücü ve yolcuların ölüm ve yaralanmalarını azaltan pasif güvenlik sisteminin adı nedir?

- A) ABS fren
B) Hafızalı koltuk
C) Otomatik hız kontrol
D) Hava yastığı (Airbag)

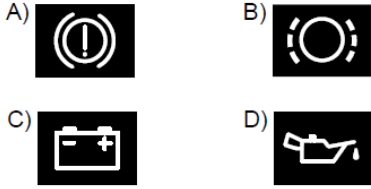
42. Benzinle çalışan motorlarda, silindirlere sıkıştırılan yakıt-hava karışımının ateşlenmesi ne ile gerçekleştirilir?

- A) Fıtil ile
B) Kendi kendine
C) Buji kıvılcımı ile
D) Dışarıdan ısıtılarak

43. I- Motor ve araç kontrolünün yapılması
II- Koltuk ve aynaların ayarlanması
III- Emniyet kemerinin ayarlanması
- Verilenlerden hangileri, aracı kullanmaya başlamadan önce yapılması gereken hazırlıklardandır?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

44. Araçın gösterge panelinde aşağıdaki ikaz ışıklarından hangisinin yanıyor olması, el freninin çekili olduğunu gösterir?

45. Araçta, aşağıdakilerden hangisinin kullanılması yağışlı havalarda kaza riskini artırır?

A) Alaşımli jant
B) Tam şarjlı akü
C) Uzun yakıt boruları
D) Eski ve aşınmış lastikler

46. Kullanma kılavuzuna göre, belli kilometre sonunda araçta aşağıdakilerden hangisinin değiştirilmesi önerilir?

A) Radyatörün
B) Motor yağının
C) Dikiz aynalarının
D) Direksiyon simidinin

47. Aşağıdakilerden hangisi, dizel motorlarda depodaki yakıtın bitmesi sonucunda meydana gelir?

A) Hava filtresinin kirlenmesi
B) Yakıt deposunun delinmesi
C) Yakıt sisteminin hava yapması
D) Depo kapağı ve çevresinin kirlenmesi

48. Aşağıdakilerden hangisi, aracın sağa veya sola dönüşünde etraftaki diğer araçları ikaz etmek amacıyla kullanılır?

A) Geri vites lambaları
B) Sinyal lambaları
C) Park lambaları
D) Sis lambaları

49. Motor çalışır durumda iken yağlamanın olup olmadığı aşağıdakilerin hangisinden anlaşılır?

A) Yağ filtresi
B) Yağ karteri
C) Yağ çubuğu
D) Yağ göstergesi

50. Araçta yakıt tasarrufu sağlamak için aşağıdakilerden hangisi yapılır?

A) Motor yüksek devirde kullanılır.
B) Eskiyen buji kabloları değiştirilir.
C) Trafiğin yoğun olduğu yollar seçilir.
D) Araç, yokuş aşağı inerken vites boşa alınıp kontak kapatılır.

**TEST BİTTİ.
CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.**

GENEL TEST -4-

1. Bir trafik kazasında ilk yardım uygulamalarına ilk olarak nerede başlanmalıdır?
- A) Hastanede
B) Olay yerinde
C) Ambulans içinde
D) Sağlık merkezinde
2. Havada bulunan oksijenin kanda bulunan karbondioksitle yer değiştirmesi işlemi, vücudumuzdaki hangi sistem sayesinde gerçekleşir?
- A) Sinir sistemi   B) Sindirim sistemi
C) Boşaltım sistemi   D) Solunum sistemi
3. Kalp atımlarının atardamar duvarına yaptığı basıncın, damar duvarında parmak uçlarıya hissedilmesine ne denir?
- A) Nabız   B) Solunum
C) Vücut ısısı   D) Kan şekeri
4. Kaza sonrası olay yerini değerlendirmenin amacı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Sağlık personeli niteliğinin kazanılması
B) Kazazedelerin özel yaşamlarıyla ilgilenilmesi
C) Tekrar kaza olma riskinin ortadan kaldırılması
D) Kaza yapmış araçların cins ve modelinin tespit edilmesi
5. Aşağıdakilerden hangisi solunum durmasının nedenlerinden biri değildir?
- A) Suda boğulma
B) Birinci derece yanıklar
C) Zehirli gazların solunması
D) Solunum yolunun tıkanması
6. Aşağıdakilerden hangisi, durmuş olan dolaşım ve solunum sistemini yeniden çalışır hâle getirmek için uygulanan yöntemler bütünüdür?
- A) Kalp masajı
B) Atelle tespit
C) Köprü tekniği
D) Rentek manevrası
7. Uzun süreli kanamalardaki turnike uygulamalarında, kanayan bölgeye göre kaç dakikada bir boğucu sargı gevşetilmelidir?
- A) 1-2 dakika   B) 5-10 dakika
C) 15-20 dakika   D) 30-40 dakika
8. Aşağıdakilerden hangisi açık yaralarda yapılabilecek genel ilk yardım uygulamalarındandır?
- A) Yaraya merhem sürmek
B) Yaraya pamuk koyarak sarmak
C) Kanama varsa şoka karşı önlem almak
D) Yaralı bölgeyi kalp seviyesinden aşağıda tutmak
9. Boyun kırıklarında, yanlış taşıma ve gereksiz hareketler sonucu omurilik zedelenmesine bağlı olarak vücutta aşağıdakilerden hangisi meydana gelebilir?
- A) Felç
B) Saç dökülmesi
C) Bulantı ve kusma
D) Bedensel aktivitede artma
10. Kırıkların sabitleme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Üşümeyi engellemek
B) Kırık bölgesini her yöne hareket ettirebilmek
C) Kırık uçlarının kana karışıp kalbe gitmesini engellemek
D) Kırık kemik uçlarının dokulara zarar vermesini engellemek
11. Aşağıdakilerden hangisi, eklem yüzeylerinin kalıcı olarak ayrılması ve kendiliğinden normal konumuna dönememesi hâlidir?
- A) Kırık   B) Çıkık
C) İncinme   D) Burkulma
12. Burkulmalar nerelerde meydana gelir?
- A) Sadece kol eklemlerinde
B) Sadece bacak eklemlerinde
C) Hareketli eklem bölgelerinde
D) Hareketsiz eklem bölgelerinde

13. Yutkunma, öksürük gibi reflekslerin ve dışarıdan gelen uyarılara karşı tepkinin azalması ya da yok olması ile ortaya çıkan uzun süreli bilinç kaybına ne denir?

- A) Sara
B) Koma
C) Bayılma
D) Halsizlik

14. Aşağıdakilerden hangisi sürücülerden beklenen olumlu davranış özelliklerindedir?

- A) Başkalarının hakkını istismar etmemek
B) Dar yoldan gelen araçlarla inatlaşmak
C) Kızgın biçimde kornaya basmak
D) Kendi kendine kurallar koymak

15. Alkol belirli durumlara tepki verme, karar alma ya da hızlı reaksiyon gösterme becerilerini etkileyerek beyin işlevlerini yavaşlatır.

Yukarıda verilen bu bilgi doğrultusunda alkolün, özellikle vücudumuzdaki hangi sistem üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

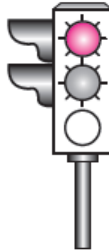
- A) Sindirim sistemi
B) Dolaşım sistemi
C) Solunum sistemi
D) Merkezi sinir sistemi

16. Kara yolunda, motorlu veya motorsuz bir aracı veya taşıtı sevk ve idare eden kişiye ne ad verilir?

- A) Şoför
B) Sürücü
C) İşleten
D) Araç sahibi

17. Şekildeki gibi ışıklı trafik işaret cihazında, sarı ve kırmızı ışığın birlikte yanması sürücüye aşağıdakilerden hangisini bildirir?

- A) Yolda bakım çalışması olduğunu
B) İleride hemzemin geçit bulunduğunu
C) Yolun trafiğe açılmak üzere olduğunu
D) Yolun trafiğe kapanmak üzere olduğunu

18.

Aşağıdakilerden hangisi resimdeki kişinin görevlerindedir?

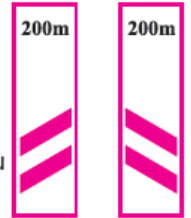
- A) Trafiği düzenlemek
B) Araçların muayenesini yapmak
C) Trafik levhalarının yerlerini belirlemek
D) Sağlık Bakanlığına ait hizmetleri yürütmek

19. Şekildeki tehlike uyarı işaretini gören sürücü aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Banketten gitmeli
B) Takip mesafesini artırmalı
C) Hızını artırarak öndeki aracı geçmeli
D) Acil uyarı ışıklarını yakarak seyretmeli

20. Kara yolunun sağ ve soluna konan şekildeki trafik işaretleri aşağıdakilerden hangisini bildirir?

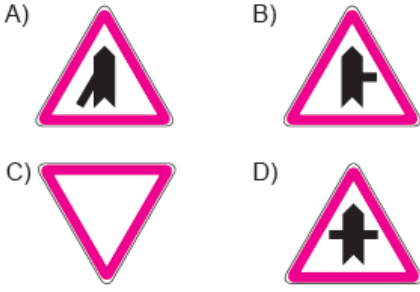
- A) Yolun daralmakta olduğunu
B) 200 m ileride köprü olduğunu
C) 200 m ileride kavşak olduğunu
D) 200 m ileride demir yolu hemzemin geçidi olduğunu

21. Şekildeki trafik işareti aşağıdakilerden hangisini bildirir?

- A) Yolun tek yönlü olduğunu
B) Yolun iki taraftan daraldığını
C) Kontrolsüz kavşağa yaklaşıldığını
D) Karşıdan gelene yol verme zorunluluğunu

22. Aşağıdaki trafik işaretlerinden hangisi tali yolda bulunur?

23. Taşıt yolu veya park alanında, kaplama üzerine çizilen şekildeki sembolün anlamı nedir?

- A) Özürü sürücü yolu
B) Özürü taşıtı giremez
C) Özürü sürücüler çıkabilir
D) Özürü sürücüler için park yeri

24. Aşağıdakilerden hangisi, uyuşturucu veya uyarıcı madde aldığı tespit edilen sürücüler için söylenemez?

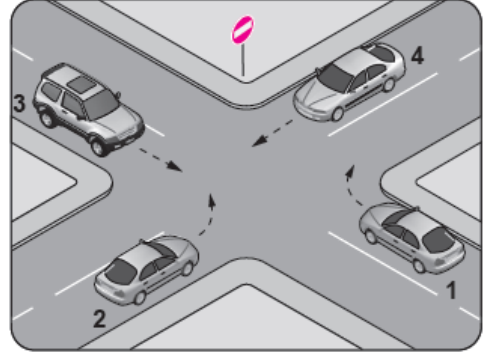
- A) En sağ şeritten gitmek koşuluyla araç sürmelerine izin verilir.
B) Bu kişilerin kara yolunda araç sürmesi yasaktır.
C) Uyuşturucu kullandıkları tespit edilenlerin sürücü belgeleri 5 yıl süreyle geri alınır.
D) Uyuşturucu kullandıklarından şüphelenildiğinde sağlık muayenesine tabi tutulurlar.

25. I- İşaret vermeden şerit değiştirmeleri
II- Kavşaklara yaklaşırken hızlarını azaltmaları
III- İşaret verdiği anda aniden şerit değiştirmeleri

Yukarıdakilerden hangilerini sürücülerin yapması yasaktır?

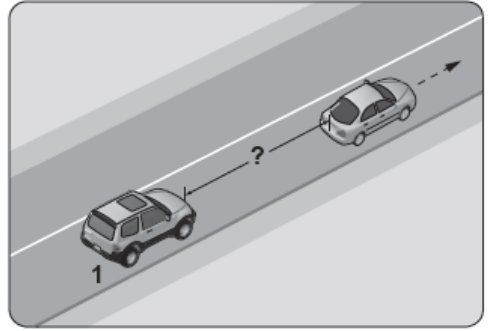
- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

26. Şekildeki kara yolu bölümünde hangi numaralı taşıtın ok yönündeki hareketi yasaktır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

27. Aksine bir durum yoksa saatte 90 kilometre hızla seyreden şekildeki 1 numaralı aracın, önündeki araçla arasında en az kaç metre takip mesafesi olmalıdır?

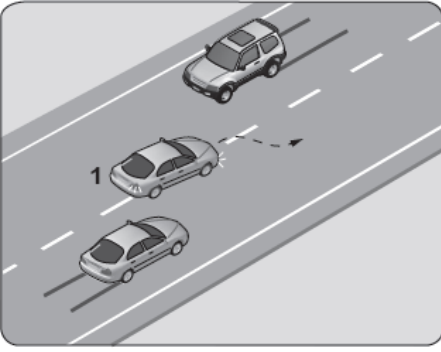

- A) 25 B) 35 C) 45 D) 55

28. Aksine bir işaret bulunmadıkça yerleşim yeri dışındaki bölünmüş yollarda aşağıdaki araçlardan hangisinin azami hızı saatte 85 kilometredir?

- A) Kamyon B) Otobüs
C) Otomobil D) Motosiklet

29.

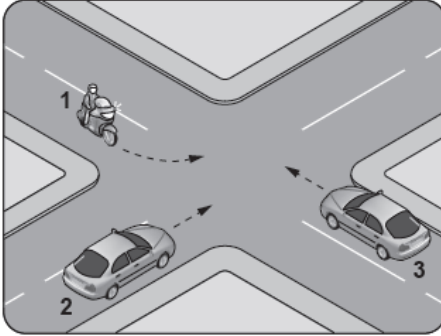

Şekle göre, geçme işlemi yapan 1 numaralı aracın sürücüsü için aşağıdakilerden hangileri söylenebilir?

- I- Geçiş kurallarına uyduğu
- II- Karşı yönden gelen aracın hızını dikkate almadığı
- III- Geçilen araçtan yeterince uzaklaşmadan sağ şeride geçtiği

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

30. Şekildeki gibi kontrolsüz kavşakta karşılaşan araçların geçiş hakkı sıralaması nasıl olmalıdır?

- A) 2 - 1 - 3
- B) 2 - 3 - 1
- C) 3 - 1 - 2
- D) 3 - 2 - 1

31. Aksini gösteren bir trafik işareti yoksa, eğimsiz iki yönlü dar yolda kamyonet ile lastik tekerlekli traktörün karşılaşması hâlinde, hangisi diğerine yol vermelidir?

- A) Hızı fazla olan az olana
- B) Şeridi daralmış olan diğerine
- C) Lastik tekerlekli traktör, kamyonete
- D) Kamyonet, Lastik tekerlekli traktöre

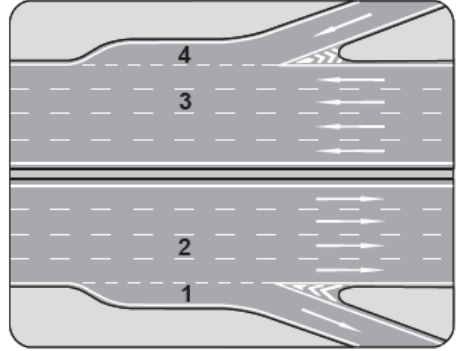
32. Sürücülerin taşıt yolunun sol şeridinde aşağıdakilerden hangisini yapması yasaktır?

- A) Yavaşlaması
- B) Vites küçültmesi
- C) Uygun hızla seyretmesi
- D) Yolcu indirip bindirmesi

33. Aşağıdakilerden hangisinin kara yollarında geceleri seyrederken yapılması yasaktır?

- A) Karşılaşmalarda ışıkların söndürülmesi
- B) Geçme sırasında öndeki aracın ışıkla uyarılması
- C) Öndeki araç yakından izlenirken kısa hüzmeli farların yakılması
- D) Sis ışıklarının sadece sis, kar ve şiddetli yağmur sebebiyle görüşün yetersiz olduğu hallerde kullanılması

34. Şekildeki otoyolda numaralanmış şeritlerden hangisi katılma (hızlanma) şerididir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

35. Araçlarda emniyet kemeri kullanımının zorunlu olması ile aşağıdakilerden hangisi hedeflenmektedir?

- A) Denetimlerde herhangi bir sorun yaşanmaması
- B) Kaza anında ölüm ve yaralanmaların en aza indirilmesi
- C) Sürücülerin dikkatinin artırılması
- D) Kazaların önlenmesi

36. Trafik kazasına karışan veya olay yerinden geçenler aşağıdakilerden hangisini yapmakla yükümlüdür?

- A) Olayı en yakın zabıta veya sağılık kuruluşuna bildirmek
- B) Kazaya karışan araçların yerini değıştirmek
- C) Kaza yerindeki iz ve delilleri yok etmek
- D) Olay yerinden uzaklaşmak

37. Denetim ve kontroller sırasında, araç muayene süresini (sahip değıştirme hâli hariç) geçirdikleri tespit edilenlere aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Sadece para cezası verilir.
- B) Araçları trafikten men edilir.
- C) Muayene yaptırmaları için 30 günlük süre verilir.
- D) 3 aydan az olmamak şartıyla hafif hapisle cezalandırılır.

38. I- Çekme halatı
II- Pense, tornavida
III- Kriko, bijon anahtarı
IV- Bir çift patinaj zinciri

Yukarıdaki malzeme ve takımlardan hangilerinin otomobillerde bulundurulması zorunludur?

- A) I ve II
- B) I, II ve III
- C) II, III ve IV
- D) I, II, III ve IV

39. Aşağıdakilerden hangisi, trafik denetiminde istenmesi hâlinde sürücünün göstermek zorunda olduğu belgelerdendir?

- A) Sürücü belgesi
- B) Araç imalat belgesi
- C) Parça garanti belgesi
- D) Kasko sigorta poliçesi

40. Haritaların üst kenar çizgisi hangi ana yönü gösterir?

- A) Batı
- B) Doğı
- C) Kuzey
- D) Güney

41. Araçlardaki egzoz susturucusu için aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kış aylarında yakıttan tasarruf sağılar.
- B) Gürültü kirliliğini azaltmaya yardımcı olur.
- C) Yaz aylarında kullanılması motora zarar verir.
- D) Motor hararet yaptığında çıkarılması uygundur.

42. Sıkıştırılmış yakıt-hava karışımının buji ile ateşlenmesi sonucu çalışan motor hangisidir?

- A) Dizel motor
- B) Marş motoru
- C) Benzinli motor
- D) Buhar makinesi

43. Aşağıdakilerden hangisinin motor çalışma sıcaklığına ulaşmadan önce yapılması uygun **değıldir**?

- A) Ani olarak gaz verilmesi
- B) Yan aynaların kontrol edilmesi
- C) Sol sinyal lambalarının yakılması
- D) Vitesin yumuşak bir şekilde yükseltilmesi

44. Sürüş sırasında aracın gösterge panelinde bulunan şekildeki ikaz ışığının yanması sürücüyü neyi bildirir?

- A) Şarj sisteminin çalışmadığını
- B) Yağı basıncının çok düştüğünü
- C) Lastikte basınç kaybı olduğunu
- D) Soğutma suyu sıcaklığının aşırı yükseldiğini

45. Aşağıdakilerden hangisi dizel motorlarda yakıt sisteminin hava yapmasına neden olur?

- A) Depodaki yakıtın bitmesi
- B) Supap ayarının bozulması
- C) Hava filtresinin kirliliği
- D) Yakıt pompasının ayarsız olması

46. Birbiri üzerinde hareket eden motor parçalarının doğrudan doğruya temas etmelerini önleyerek, aşınmadan uzun süre ve verimli çalışmasını sağlayan sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şarj sistemi   B) Yağlama sistemi
C) Marş sistemi   D) Ateşleme sistemi

47. Aşağıdakilerden hangisi, aracın elektrik sisteminde kısa devreden ve aşırı yüklenmeden dolayı oluşabilecek hasarların önlenmesi için kullanılır?

- A) Buji   B) Ampul
C) Sigorta   D) Enjektör

48. Kriko ile aracı kaldırırken tekerleklere takoz konulmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aracın motorunu çalıştırabilmek
B) Aracın hareket etmesini engellemek
C) Araç yakıtının buharlaşmasını engellemek
D) Araç motorunun sarsıntısız çalışmasını sağlamak

49. Seyir hâlindeyken araçtan yanık kablo kokusu alınırsa aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) Durulur, kontak kapatılır ve akü bağlantısı çıkarılır.
B) Lastiklerin hava basıncı kontrol edilir.
C) Önemsenmez, devam edilir.
D) Yakıt seviyesi kontrol edilir.

50. Aşağıdakilerden hangisi araçta yakıt tasarrufu sağlar?

- A) Düşük kaliteli yakıt kullanmak
B) Devamlı düşük vites ile gitmek
C) Devamlı büyük vites ile gitmek
D) Ani duruş ve kalkışlardan kaçınmak

TEST BİTTİ.
CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

CEVAP ANAHTARLARI

GENEL TEST -1-

1	B	2	C	3	A	4	B	5	D	6	A	7	D	8	C	9	A	10	D
11	B	12	B	13	A	14	C	15	D	16	B	17	C	18	A	19	B	20	A
21	D	22	C	23	B	24	C	25	D	26	C	27	A	28	A	29	C	30	D
31	C	32	A	33	B	34	D	35	C	36	A	37	D	38	C	39	D	40	B
41	C	42	B	43	A	44	B	45	A	46	D	47	B	48	A	49	C	50	D

GENEL TEST -2-

1	C	2	B	3	D	4	A	5	D	6	C	7	B	8	C	9	A	10	C
11	B	12	C	13	B	14	D	15	A	16	C	17	D	18	B	19	C	20	A
21	C	22	B	23	A	24	A	25	C	26	D	27	B	28	C	29	A	30	D
31	B	32	B	33	D	34	A	35	B	36	A	37	D	38	A	39	D	40	B
41	C	42	A	43	D	44	D	45	C	46	B	47	D	48	C	49	D	50	A

GENEL TEST -3-

1	D	2	B	3	D	4	A	5	B	6	A	7	B	8	C	9	A	10	C
11	D	12	C	13	A	14	D	15	B	16	A	17	C	18	D	19	A	20	D
21	C	22	B	23	A	24	D	25	D	26	A	27	A	28	C	29	D	30	B
31	A	32	B	33	C	34	C	35	B	36	A	37	A	38	C	39	B	40	C
41	D	42	C	43	D	44	A	45	D	46	B	47	C	48	B	49	D	50	B

GENEL TEST -4-

1	B	2	D	3	A	4	C	5	B	6	A	7	C	8	C	9	A	10	D
11	B	12	C	13	B	14	A	15	D	16	B	17	C	18	A	19	B	20	D
21	D	22	C	23	D	24	A	25	C	26	B	27	C	28	A	29	C	30	D
31	C	32	D	33	A	34	D	35	B	36	A	37	B	38	D	39	A	40	C
41	B	42	C	43	A	44	D	45	A	46	B	47	C	48	B	49	A	50	D

SONSÖZ: Bu kitabı derleyen ğretim gevlileri, 1996 yılından beri birlikte, aynı kurslarda çalışarak ve her sınav sonrası bir araya gelip kritik yaparak başarıyı yakalamış ve kendilerini ispat etmiş kişilerdir. Kitabı derlerken kullandıkları teknik, tamamen kendilerine özgü olup, ders anlatımları esnasında kullandıkları tekniktir. Halen Taksim sürücü Kursu' nda görev yapmaktadırlar.